

ନିକଟତର

ନିକଟତର

ନିକଟତର

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ပဓာနကျသောတာဝန် ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်စိုင်း အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို ဖျောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် ဖျောင့်ယှက်သော ပြည်ပ နိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏လက်ဝယ်တွင် ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဓာတ်ဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည် မြင့်မားရေး

တကောင်းစာအုပ် အမှတ် (၁၁)

ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင် လင်းဝေမြိုင်

ဖြန့်ချိရေး

- တကောင်းစာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၅ (ခ)၊ ဧယုသီရိလမ်း၊ ကမာရွတ်မြို့နယ်

- ရန်ကင်းမြို့နယ်-၇၂၃၆၈၅

အမှတ် ၅၉၊ ၁၉ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်-၂၂၁၇၄၅

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၈၈၃/၂၀၀၁ (၈)

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်
၁၅၂/၂၀၀၂ (၂)

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်

၂၀၀၂-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

အုပ်စု

၅၀၀

မျက်နှာပုံး

မှတ်သန်

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထွန်းလှိုင်

ချစ်စရာစာပေ

၇၅၊ ဆေပုလ္လ (၂)လမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာမြို့နယ်၊ ရန်ကင်း

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးကျော်လှိုင် (၀၅၅၇၃)၊ စေတနာ OFFSET၊

အမှတ်-၅၉၊ ၁၉-လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

စာအုပ်မျှပ်

ကိုတင်အေး

ကွန်ပျူတာစာပီ

သောင်းမြင့်စိုး

တန်ဖိုး

၆၀၀-ကျပ်

ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင်

မာတိကာ

စဉ်		စာမျက်နှာ
၁။	ကလီယိုပါထရာ	၅
၂။	ဝါတာလူး	၁၅
၃။	စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး	၂၀
၄။	အင်နာကရယ်ညီနာ	၂၈
၅။	ကရာမာအောင်ညီနောင်များ	၃၇
၆။	တွမ်ဆောယား၏ ဇွန်စားခန်းများ	၄၂
၇။	လေလူးသုန်သုန်	၅၀
၈။	အာရေဗျ သူရဲကောင်း လောရင့်စ်	၆၉
၉။	အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်	၇၅
၁၀။	ဒေါက်တာ ဇီဇာဂိုး	၈၄

၁၁။	စာမ်မြစ်	၉၃
၁၂။	စွန့်စားပုံသွများ	၁၀၀
၁၃။	တို့ပိုင်တဲ့မြေ	၁၀၅
၁၄။	စက်ဘီးသူနို:	၁၁၁
၁၅။	နေကြာပန်းများ	၁၁၆
၁၆။	ဂျူလီယာ	၁၂၁
၁၇။	သုခမြို့တော်	၁၂၆
၁၈။	ဆာဟာရ	၁၃၄
၁၉။	ရေအောက်ကမ္ဘာ	၁၄၁
၂၀။	သူတို့ခိုက စာတံညွှန်းရေးဆရာ	၁၄၈
၂၁။	သူတို့ဆီက ဒါရိုက်တာ	၁၅၈
၂၂။	သူတို့ဆီက ထုတ်လုပ်သူ	၁၆၆

စာရေးသူ၏ အမှာ

‘ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု-ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင်’ အမည်ပေးထားသော ဤဆောင်းပါးစုများကို လွန်ခဲ့သည့် ၁၃ နှစ်ကာလ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်မှစ၍ မဂ္ဂဇင်းများတွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ပထမ ‘ရုပ်ရှင်တေးကဗျာ’၊ ထို့နောက် ‘မြားနတ်မောင်’၊ ‘သရဖူ’(၆ မိုင်ခွဲ ဓမ္မာရုံလမ်း)၊ ‘ပိတောက်ပွင့်သစ်’၊ ‘မြန်မာ့ရုပ်ရှင်’၊ ‘ရုပ်ရှင်အောင်လံ’၊ ‘ရွှေအောင်လံ’ နှင့် ‘ရုပ်/သံ မဂ္ဂဇင်း’ . . . ။

မိမိဖတ်ရှုခဲ့ဖူးသော ဝတ္ထုများနှင့် ကြည့်ရှုခဲ့ဖူးသော ရုပ်ရှင်ကားများထဲမှ လက်လှမ်းမီရာ အချို့ကို ပြန်လည်ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုကိုဖော်ပြသည့်အခါ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း၊ စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း၊ ဝတ္ထု၏ ခေတ်ကာလနောက်ခံအကျဉ်းနှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်အကျဉ်း၊ ရုပ်ရှင်အကြောင်းကို ဖော်ပြသည့်အခါတွင်လည်း ဝတ္ထုမှ ရုပ်ရှင်အဖြစ်သို့ မည်သူတွေက မည်သို့မည်ပုံ ပြောင်းလဲရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ပုံ၊ မည်သူတွေက သရုပ်ဆောင်ပါဝင်ခဲ့ပုံ၊ ရုပ်ရှင်အဖြစ်ကို ရိုက်ကူးသည့်အခါ ကြုံတွေ့ရသည့် အဖြစ်သနစ်များ . . . စသည်တို့ကို အချက်အလက်များဖြင့် တတ်စွမ်းသရွေ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ဤဆောင်းပါးများကို မဂ္ဂဇင်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့စဉ်က စုဆောင်းထားသော ဝတ္ထုနှင့် ရုပ်ရှင်များမှ ရှားရှားပါးပါးပုံများဖြင့် ဝေဆာဆာ ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ယခု လုံးချင်းစာအုပ်အဖြစ် ထွက်လာသောအခါ အဆိုပါ ပုံများကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။

ဤဆောင်းပါးများကို ‘ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု-ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင်’ဟု အမည်တပ်၍ ရေးခဲ့သော်လည်း ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု-ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင်အဖြစ် မသတ်မှတ် မခေါ်ဝေါ်နိုင်သေးသည့် ဝတ္ထုနှင့် ရုပ်ရှင်အချို့လည်း ပါဝင်သွားခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ‘ဆာဟာရ’နှင့် ‘ရေအောက်ကမ္ဘာ’ . . . ။ သို့သော်လည်း ‘နှုတ်ဆက်ပါတယ်ဆရာချစ်’ နှင့် အခြားဂန္ထဝင်ဝတ္ထု-ရုပ်ရှင်ဆောင်းပါးအချို့မှာ စာရေးသူ၏အသိမ်းအဆည်း မကောင်းမှုကြောင့် ရှာဖွေပါသေးသော်လည်း မတွေ့ရတော့သဖြင့် ဤစာစုတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပါ။

ရုပ်ရှင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ‘သူတို့ဆီက ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ’၊ ‘သူတို့ဆီက ဒါရိုက်တာ’နှင့် ‘သူတို့ဆီက ထုတ်လုပ်သူ’ အမည်ရှိ ဆောင်းပါး ၃ ပုဒ်ကို ရေးသားဖြစ်ခဲ့ရာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပြီး ဤစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့်လည်း တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဆက်စပ်နေသည်ဟု ယူဆပါသဖြင့် ဤစာအုပ်ထဲတွင် ပူးတွဲဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

နောက်ဆုံးဖော်ပြလိုသော အချက်မှာ ဤဆောင်းပါးများကို မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးတွင် ဖော်ပြပေးခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာများနှင့် တစ်စစီ ပြန်ကြံနေသော စာစုများကို စာအုပ်အဖြစ် စုစည်း ထုတ်ဝေပေးသည့် တကောင်းစာပေ ထုတ်ဝေသူတို့အား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လင်းဝေမြိုင်
ဧပြီ၊ ၁၇၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
မြန်မာနှစ်ဆန်း ၁ ရက်နေ့
နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်၊ ၁၃၆၃ ခုနှစ်။

ကလီယိုပါထရာ

(၁)

အချိန်ကား လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ကျော် ဘီစီ ၄၈ ခုနှစ်ကာလ။

ရောမမြို့တော်အနီးရှိ ဖာတေလီးယား စစ်မြေပြင်တွင် ရောမစစ်သူကြီး ဂျူးလိယက်ဆီဇာသည် ရန်သူတော် ပွန်ပီ၏ စစ်တပ်များကို အောင်မြင်စွာ ချေမှုန်းပြီးစ ကာလ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် အီဂျစ်နိုင်ငံ၌အလှဘုရင်မ'ကလီယိုပါထရာ'နှင့် မောင် တိုလေမီ တို့က အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ထီးနန်းအရှိက်အရာအတွက် အပြင်းအထန် စစ်ခင်းတိုက်ခိုက်နေကြသည်။ ရောမနိုင်ငံသည် အီဂျစ်နိုင်ငံမှ တင်ပို့သော စားနပ်ရိက္ခာနှင့် ကုန်စည်ပစ္စည်းများ အပေါ်တွင် အမှီပြုနေရလေရာ အီဂျစ် နိုင်ငံ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်နေပြီဆိုလျှင်ပင် ရောမနိုင်ငံသားတို့မှာ စားနပ်ရိက္ခာ အတွက် အခက်အခဲ ကြီးစွာ ကြုံတွေ့ရတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ရောမမြို့တော်ကောင်စီအဖွဲ့က ဆီဇာအား အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားနေသော ပြည်တွင်းစစ်ကို သွားရောက်အဆုံးသတ်ပါဟု တာဝန်ပေးအပ် လေတော့သည်။ စစ်သူကြီး ဆီဇာသည် သူ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို လက်ထောက်စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ မာနို အန်ထော်နီနှင့် လွှဲအပ်၍ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့တော့သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ဆီဇာရောက်လာသောအခါ တိုလေမီဘုရင့် ကိုယ်စား

လှယ်များက ကလီယိုပါထရာ ကွယ်လွန်သွားပြီဟု ဆီဇာထံလာ၍ သတင်းပို့ကြသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် နန်းတွင်းရေးရာများ ရှုပ်ရှက်ခတ်နေပြီး နေရာတိုင်းတွင် သူလျှိုများဖြင့် ရှုပ်လိမ်၍ နေသည်။ ထိုအတောအတွင်း မိမိ၏ ရန်သူဖြစ်ခဲ့သော ပွန်ပီ လုပ်ကြံခံရကြောင်း ကြားသိရသောအခါ ရန်သူပင်ဖြစ်လင့်ကစား ဆီဇာမှာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပျက်နေသော အခြေအနေများကို အမှန်အတိုင်း သိအောင် ကိုယ်တိုင်စုံစမ်းမည်ဟု ဆီဇာ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုအတောအတွင်း ကုန်သည်တစ်ဦးက ဆီဇာအား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာဆက်သလိုကြောင်း လာရောက် ပြောကြားသောအခါ ဆီဇာသည် မယုံမရဲစိတ်ဖြင့် အတွေ့ခံလိုက်သည်။ ကုန်သည်က အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ကော်ဇောလိပ်ကြီးအား ဆီဇာ ရှေ့မှောက်တွင် ချ၍ဖြည့်လိုက်သောအခါ အလွန်တရာ ချောမောလှပသော အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ အလှဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာကို ဆီဇာ ရင်သပ်ရှုမော တွေ့လိုက်ပေသည်။

မိန်းမချောချောလှလှကလေးများကို မက်မောသော ရောမ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆီဇာ အဖို့ ကလီယိုပါထရာသည် ငြင်းဆန်၍ မရနိုင်သော အဖိုးတန်ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆီဇာသည် အလှဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာကို တွေ့လိုက်ချိန်မှစ၍ မိမိနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအရေးကို မေ့လျော့သွားကာ ကလီယိုပါထရာ၏ အလှကွန်ယက်တွင် ရုန်းမထွက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရလေတော့သည်။ ကလီယိုပါထရာမှာလည်း အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ပြိုင်ဘက်ကင်း ဘုရင်မ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

လများကြာလာသောအခါ ကလီယိုပါထရာ၏ ဝမ်းကြာငုံအတွင်း၌ ဆီဇာ၏ရင်သွေး တွယ်လာခဲ့သည်။ ဆီဇာသည် ရင်သွေး မွေးလာသည်အထိ အီဂျစ်နိုင်ငံ၌ပင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ရောမမြို့တော်၌ ဆီဇာ၏အရိုက်အရာကို ဆက်ခံရမည့် တူတော်မောင် အောတေဗီယန်က မိမိအာဏာရရေးအတွက် စတင်လုံးပမ်းလာတော့သည်။ ဆီဇာသည် ရောမမြို့သို့ ပြန်လာပြီး ကလီယိုပါထရာအား ဘုရင်မ တင်မြှောက်လိမ့်မည်ဟု သတင်းများလွှင့်ခဲ့ရာ ရောမလွှတ်တော်အမတ်များသည် အကြီးအကျယ် ဒေါသုပုန် ထခဲ့ကြတော့သည်။ အော့တေဗီယန်သည် ဆီဇာ၏ လူများအား စည်းရုံးရုံသာမက ဆီဇာဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်းများကိုပါ

ဆထက်ထမ်းပိုး တိုး၍ လုပ်နေလေရာ ဆီဇာ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ဘရူးတပ်စ် တစ်ယောက်ကသာ အော့တေဗီယန်အား ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။

ကလီယိုပါထရာ သားယောက်ျားလေး မွေးဖွားသောအခါ ဆီဇာ ရောမသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရောမသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဆီဇာသည် မိမိ ကိုယ်ကို ဘုရင်ဧကရာဇ် ကြေညာရန် စီစဉ်သည်။ သို့သော် လွှတ်တော်က အတည်မပြု၍ အခက်တွေ့ရသည်။ တူတော်မောင် အော့တေဗီယန်ကလည်း ဦးရီးတော် ဆီဇာအား သေသည်အထိ သစ္စာခံမည်ဟု လူသူရှေ့တွင် ကတိပြုခဲ့ သည်။ သို့သော်လည်း ဆီဇာ ကွယ်ရာ၌ ဆီဇာဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်းများကို တိတ်တိတ်ပုန်း လုပ်၍ နေခဲ့သည်။ ဆီဇာအား လုပ်ကြံဖို့အထိပင် စီစဉ်ခဲ့ပြီး အခွင့်ကောင်းကို ချောင်း၍ နေခဲ့သည်။ ရောမကို ပြန်ရောက်နေသော ဆီဇာ သည် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကလီယိုပါထရာနှင့် သားတော်ကလေးကို သတိရ လွမ်းဆွတ်၍ နေခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ရောမနိုင်ငံသို့ လာခဲ့ဖို့ အခေါ် လွှတ်လိုက်သည်။ ရောမသို့ ကလီယိုပါထရာနှင့် သားငယ် ရောက်လာသော ခါ ဆီဇာသည် ကလီယိုပါထရာအား အလွန်ကြီးမားသော အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆိုခဲ့လေသည်။

ဆီဇာသည် မိမိကိုယ်ကို ရောမနိုင်ငံ၏ ဧကရာဇ်အဖြစ် ကြေငြာမည် တကဲကဲ ဖြစ်နေရာ ကလီယိုပါထရာက တားမြစ်သည်။ ဘုရင် ဧကရာဇ်ထက် တစ်ဆင့်နိမ့်သော ဘွဲ့ကိုသာ ယူရန် တိုက်တွန်းသည်။ ထိုဘွဲ့ကိုမူ လွှတ်တော် ကလည်း သဘောတူခဲ့သည်။

အော့တေဗီယန်၏ ကတိုးကတိုက်စကားများကို ယုံကြည်ပြီး လွှတ်တော် က ဆီဇာကို အထင်လွဲလာခဲ့သည်။ ကလီယိုပါထရာက ဆီဇာအား သတိပေး သော်လည်း ဆီဇာက ဂရုမစိုက်။ လောက၌ သူ ကြောက်ရမည့်သူ မရှိဟုသာ ယုံကြည်ယူဆခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် တစ်နေ့ လွှတ်တော်တစ်နေရာတွင်ပင် ဆီဇာ သည် အော့တေဗီယန်၏ လုပ်ကြံမှုကို ခံခဲ့ရလေသည်။ ဆီဇာအား လုပ်ကြံကြ သူများမှာ ကြောက်ကြောက်နှင့် မဝံ့မရဲ လုပ်ကြံကြခြင်း ဖြစ်လေရာ လုပ်ကြံ ပြီးပြီးချင်း ထွက်ပြေးကြတော့သည်။ ဆီဇာအနီးတွင် မပြေးဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့သူမှာ ဆီဇာ၏ ရောင်းရင်း ဘရူးတပ်စ် တစ်ယောက်သာ ဖြစ်လေသည်။ ဆီဇာက ဘရူးတပ်စ်အား “ဘရူးတပ်စ် . . . မင်းလည်းပါသကဲ့”ဟု အံ့အားတသင့် ဆိုရင်း ကွယ်လွန်၍ သွားလေသည်။

ရောမနိုင်ငံ၏ စစ်သူကြီး ဆီဇာ၏ ဈာပန အခမ်းအနားမှာ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပရိသတ်တို့ဖြင့် စည်ကားလှသည်။ အော့တေဗီယန်ကဝမ်းနည်းကြောင်း တိုင်းသူပြည်သားများအား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဆီဇာ၏ လက်ထောက်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာ့ခ် အန်ထော်နီက ဆီဇာအား လုပ်ကြံသူကို ပြန်၍လက်စားချေမည်ဟု ကြုံးဝါးပြောကြားသောအခါ ပရိသတ်ကြီးမှာ မာ့ခ်အန်ထော်နီနှင့်အတူ ဆီဇာအတွက် ယူကျုံးမရဖြစ်ကာ ဒေါသထွက်ခဲ့ကြသည်။

ဆီဇာ ကွယ်လွန်သောအခါ ကလီယိုပါထရာသည် မိမိနှင့် ရင်သွေးအတွက် စိုးရိမ်လာသည်။ ကလီယိုပါထရာကို မာ့ခ်အန်ထော်နီက စောင့်ရှောက်ခဲ့လေရာ ကလီယိုပါထရာနှင့် မာ့ခ်အန်ထော်နီတို့သည် အတူ နီးနီးကပ်ကပ်နေထိုင်ကြရင်းသံယောဇဉ်ဖြစ်ခဲ့ကြတော့သည်။ ကလီယိုပါထရာက မာ့ခ်အန်ထော်နီအား တစ်နေ့ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ လိုက်ခဲ့ပါဟု ပြောကြားပြီး အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ သားငယ်နှင့်အတူ ပြန်၍ သွားလေသည်။

ဆီဇာ၏ အရိုက်အရာကို အော့တေဗီယန်က ဆက်ခံခဲ့ပြီး မာ့ခ် အန်ထော်နီလည်း စစ်ဦးစီး သေနာပတိချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် ဆီဇာနီးပါး အရည်အချင်းရှိပြီး လက်ရုံးရည် နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ထင်ရှားကျော်ကြား၍ လာသလောက် တစ်ဖက်ကလည်း အပျော်အပါး အသောက်အစား ကျူးလာခဲ့သည်။ မကြာခင် ငွေကြေးပြတ်လပ်၍ လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ငွေကြေးချမ်းသာသော အီဂျစ်ဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာကို သတိရ၍ လာသည်။ ကလီယိုပါထရာလည်း မာ့ခ်အန်ထော်နီ တစ်နေ့ ဤသို့ ဖြစ်လာမည် ဆိုသည်ကို ကြိုတင်သိပြီးဖြစ်၍ တစ်နေ့ အီဂျစ်သို့ လိုက်ခဲ့ပါ။ သူစောင့်နေ မည်ဟု ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာ ရှိရာ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့တော့သည်။

မာ့ခ်အန်ထော်နီ အီဂျစ်သို့လာနေပြီဟုသိရသောအခါ ကလီယိုပါထရာက သူမ၏လှေဖြင့် အခြွေအရံများ ခြံရံလျက် ပင်လယ်ပြင်သို့ ထွက်၍ ကြိုဆိုခဲ့သည်။ သင်္ဘောပေါ်မှာပင် အကောင်းဆုံး အစားအသောက်များဖြင့် တည်ခင်း ဧည့်ခံပြီး ကပွဲပါ တပျော်တပါးလုပ်၍ မာ့ခ်အန်ထော်နီကို ဧည့်ခံဖျော်ဖြေခဲ့သည်။ ထိုညတွင် အရက်မူးနေသော မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် အလှဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာ၏ ရင်ခွင်ထက်တွင် အချစ်မူး မူးခဲ့လေတော့သည်။

မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာကြောင့် မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရား

များအပြင် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို မေ့လျော့နေသကဲ့သို့ ကလီယိုပါထရာ ကလည်း မာ့ခ်အန်ထော်နီကြောင့် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအရေးကို မေ့လျော့နေခဲ့ သည်။

ရောမတွင် မာ့ခ်အန်ထော်နီ၏ သတင်းသည် လူတိုင်းပါးစပ်ဖျားတွင် အပြောများနေခဲ့သော သတင်းဖြစ်လာခဲ့ပြီး မာ့ခ်အန်ထော်နီ၏ ကိစ္စကို လွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးယူရသည်အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် အော့တေဗီယန်က မိမိတပ်များကို အင်အားဖြည့်သည်။ လွှတ်တော်အမတ် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျာမင်နီးကပ်ခ်သည် အီဂျစ်သို့သွား၍ ထိုအကြောင်းကို မာ့ခ် အန်ထော်နီထံ သတင်းပို့သောအခါ မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာကို မခွဲချင်မခွာရက်ဖြင့် ခွဲကာ ရောမသို့ ပြန်လာခဲ့ရတော့သည်။

အော့တေဗီယန်သည် ဘုရင်ဧကရာဇ် ဖြစ်ရန် ကြိုးစားလာခဲ့သည်။ အီဂျစ်မှ ပြန်ရောက်လာသော မာ့ခ်အန်ထော်နီအား ချက်ချင်းပင် နှမတော်နှင့် ပေးစား၍ သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ မာ့ခ်အန်ထော်နီက မလွဲမရှောင်သာပဲ အော့တေ ဗီယန်၏ နှမဖြစ်သူနှင့် လက်ဆက်ခဲ့ရသည်။ ထိုသတင်းကို ကလီယိုပါထရာ ကြားသောအခါ ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်းထွက်ခဲ့တော့သည်။ ရောမသို့ တင်ပို့နေသော ကုန်ပစ္စည်းများကို ပိတ်ပင်တားဆီးလိုက်လေသည်။ အီဂျစ် နိုင်ငံ၏ သွင်းကုန်များအပေါ်မှီခို၍နေရသော ရောမနိုင်ငံသည် ကလီယိုပါထရာ ၏ ကုန်သွယ်ရေးပိတ်ဆို့မှုကြောင့် အကြီးအကျယ် အကျပ်ရိုက်ခဲ့ရတော့ သည်။ ရောမလွှတ်တော်က အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ သံတမန်များလွှတ်၍ ကုန်သွယ်ရေး ပိတ်ဆို့မှုကို ဖျက်သိမ်းပေးပါဟု တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ကလီယိုပါထရာက ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် မာ့ခ်အန်ထော်နီအား အီဂျစ်သို့ လွှတ်၍ ထိုကိစ္စပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ လွှတ်တော်က တာဝန်ပေးတော့ သည်။

မာ့ခ်အန်ထော်နီသည် အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ အကြောင်းကိစ္စ နှစ်ရပ်ဖြင့် ထွက် လာခဲ့သည်။ တစ်ကြောင်းမှာ နိုင်ငံတော်ပြုအရေးအတွက်၊ တစ်ကြောင်းက မိမိအတွက်။

ကလီယိုပါထရာက ရောမတို့ သိမ်းထားသော အီဂျစ်နယ်မြေများကို ပြန်ပေးရမည်ဆို၍ မာ့ခ်အန်ထော်နီ ခေါင်းဆောင်သော ရောမကိုယ်စားလှယ် များမှာ အလျော့ပေး၍ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ရသည်။

တိုင်းပြည်အရေးပြီးစီးသွားသောအခါ မာ့ဒ်အန်ထော်နီသည် မိမိနှင့် ကလီယိုပါထရာ၏ အရေးကို အစပျိုးရတော့သည်။ စိတ်ဆိုးမပြေသေးသော ကလီယိုပါထရာအား မလွဲသာ၍ အော့တေဗီယန်၏ နှမနှင့် လက်ဆက်ခဲ့ရကြောင်း၊ ကလီယိုပါထရာကိုသာ အမြဲချစ်လျှက် နေခဲ့ကြောင်း၊ တစ်နေ့ တစ်ရက်မျှ မမေ့နိုင်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် ချောမော့ဖျောင်းဖျ ပြောသောအခါ ကလီယိုပါထရာလည်း အရည်ပျော်၍ သွားတော့သည်။

ဤအချိန်တွင် ရောမ၌ အော့တေဗီယန်က မိမိ၏ အကြံကို စတင် အကောင်အထည် ဖော်လေတော့သည်။ အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရောမကို ပြန်တိုက်ရန် ကြံစီနေသည်ဟုဆိုကာ အီဂျစ်နိုင်ငံကို စစ် ကြေညာသည်။ အန်ထော်နီကိုလည်း စစ်ကြေညာခဲ့သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာသည် ရောမနှင့် စစ်မဖြစ်လိုကြောင်း သံတမန်များလွှတ်၍ အကြောင်းပြန်ခဲ့သော်လည်း အော့တေဗီယန်က လက်မခံဘဲ ငြင်းဆန်လိုက်လေသည်။

ကလီယိုပါထရာသည် ဤစစ်ပွဲကို သူမစိတ်ကြိုက် မဟာဗျူဟာဖြင့် ဆင်နွှဲလိုပါသည်ဟု အန်ထော်နီထံ ခွင့်တောင်းသောအခါ အချစ်စိတ်မွန်နေသဖြင့် စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သည့် အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာ အလိုကျ ဆင်နွှဲစေခဲ့သည်။

ကလီယိုပါထရာ ရွေးချယ်ခဲ့သော တိုက်ပွဲမဟာဗျူဟာကား ရေကြောငိုဦး ဗျူဟာ ဖြစ်သည်။ ရေပြင်တိုက်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် အီဂျစ်တပ်သားများ မရှုမလှ အထိနာ ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်နေစဉ် ကာလအတွင် အန်ထော်နီ သေဆုံးသွားပြီဟု သတင်းကြား၍ ကလီယိုပါထရာသည် မိမိ၏ ရေယာဉ်ဖြင့် နန်းတော်သို့ ချက်ချင်းပြန်သွားခဲ့သည်။ ဤသည်ကို အန်ထော်နီက အဘယ်ကြောင့် ကလီယိုပါထရာ ရုတ်ချည်းပြန်သွားရပါလိမ့်ဟု တွေးကာ သင်္ဘောတစ်စီးဖြင့် ကလီယိုပါထရာနောက်မှ ချက်ချင်းလိုက်သွားသည်။ ပင်လယ်ပြင်တွင် ‘ကယ်ပါ၊ ယူပါ’ တစာစာ အော်ဟစ်၍ အကူအညီ တောင်းနေသော သွေးချင်းချင်းလွှမ်းနေသော ပင်လယ်ထဲမှ အီဂျစ်စစ်သည်များကို တွေ့ရသောအခါ အန်ထော်နီသည် စိတ်ထိခိုက်၍ သွားတော့သည်။

အန်ထော်နီ သတိပြန်ရသောအခါ ကလီယိုပါထရာ၏ အခန်းတွင်းရောက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အန်ထော်နီသည် ကလီယိုပါထရာ၏ ပြုစု

ယုယမူကို မသာယာနိုင်တော့ပဲ မိမိပစ်ထားခဲ့သော ပင်လယ်ပြင်မှ စစ်သည်များကို သတိရကာ ရှက်စိတ်၊ ဝမ်းနည်းစိတ်တို့ဖြင့် ထိခိုက်ကြေကွဲ၍ နေတော့သည်။

ကလီယိုပါထရာက ရောမသို့ သံတမန်များလွှတ်၍ စစ်ပြေငြိမ်းရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ အော့တေဗီယန်က ကလီယိုပါထရာကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးမည်။ အန်ထော်နီ၏ ဦးခေါင်းကို ဆက်သလျှင် စစ်ပြေငြိမ်းမည်ဟု ဆိုသော အခါ ကလီယိုပါထရာမှာ အခက်ကြုံရလေတော့သည်။

ကလီယိုပါထရာသည် ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် ရောမနှင့် စစ်ပွဲတစ်ပွဲ ထပ်တိုက်ရန် စီစဉ်သောအခါ စစ်သည် တပ်သားများက သူ့နောက်မှ မလိုက်ကြတော့။ အန်ထော်နီမှာလည်း ရှူးမတတ်ဖြစ်နေသည်။

ကလီယိုပါထရာ သေဆုံးသွားပြီဟု ကြား၍ မာခဲအန်ထော်နီသည် မိမိကိုယ်မိမိ ဓားဖြင့်အဆုံးစီရင်လိုက်တော့သည်။ သေအံ့မှူးမှူးအချိန်တွင် ကလီယိုပါထရာ ရောက်လာသည်။ မကြာခင် ကလီယိုပါထရာ၏ လက်တွင်း၌ပင် အန်ထော်နီ အသက်ထွက်၍ သွားတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် စစ်နိုင်သူ အော့တေဗီယန် ရောက်လာပြီး ကလီယိုပါထရာအား လက်ဆက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ကလီယိုပါထရာသည် အော့တေဗီယန်၏ လက်တွင် ဝတ်ဆင်ထားသော လက်စွပ်ကို မြင်လိုက်ရသောအခါ မူးလဲမတတ်ဖြစ်သွားသည်။ ထိုလက်စွပ်မှာ ကလီယိုပါထရာက သားဖြစ်သူအား ပေးအပ်ခဲ့သော နန်းစဉ်အမွေဆက်ခံသည့် လက်စွပ်ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ သားတော်၏အဖြစ်ကို ကလီယိုပါထရာ နားလည်သဘောပေါက်၍ သွားတော့သည်။

ချစ်သူလည်းဆုံး၊ သားလည်းဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရသော ကလီယိုပါထရာသည် လူ့ဘဝတွင် ဆက်နေစရာ အကြောင်းမရှိတော့ဟု ယူဆကာ ပခြပ်အတွင်းမှ အဆိပ်ပြင်းထန်သော မြွေတစ်ကောင်၏ အကိုက်ခံပြီး လူ့လောကမှ စွန့်ခွာသွားတော့သည်။ ကလီယိုပါထရာ၏ အထိန်းတော်များမှာ သခင်မ၏အဖြစ်ကို မျက်ရည်မဆည်နိုင်ဖြစ်ပြီး အဆိပ်ကိုယ်စီသောက်၍ သခင်မ သွားလေရာ တမလွန်ခရီးသို့ လိုက်ပါသွားကြတော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ကမ္ဘာတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး အချစ်ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်သော လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်က အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ အလှဘုရင်မ

ကလီယိုပါထရာ၏ ဘဝဇာတ်လမ်းသည် လွမ်းမောဆွတ်ယုံဖွယ် ပြီးဆုံးသွား ခဲ့ရလေတော့သည်။

(၂)

‘ကလီယိုပါထရာ’(Cleopatra) ဇာတ်ကားကြီးသည် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင် သမိုင်းတွင် အကြီးကျယ် အခမ်းနားဆုံး ဇာတ်ကားကြီးတစ်ကား ဖြစ်ခဲ့သည်။ ငွေကုန်ကြေးကျအများဆုံး ဇာတ်ကားကြီးတစ်ကားလည်းဖြစ်ခဲ့ပြီး မင်းသမီး သရုပ်ဆောင်ဈေး ပထမဆုံးအကြိမ် အများဆုံးပေးခဲ့ရသော ဇာတ်ကားကြီး တစ်ကားလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ မူလက ဇာတ်ကားတစ်ကားလုံး ထုတ်လုပ်စရိတ်ကို ဒေါ်လာနှစ်သန်း သတ်မှတ်ခဲ့ရာ မင်းသမီးသရုပ်ဆောင်ကြေးအတွက် ဒေါ်လာ တစ်သန်း ပေးခဲ့ရလေသည်။

၂၀ ရာစုမြေခွေးကုမ္ပဏီမှ ထုတ်လုပ်သူ ဂေါ်လတာ စင်ဂါသည် စာရေးဆရာ ကာလို မာရီယာ ဖရန်ဇီဇိုး(Carlo Maria Franzero)၏ ‘ကလီယို ပါထရာ၏ ဘဝနှင့်ခေတ်’(The Life and Times of Cleopatra)အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ဒေါ်လာ ၁၅,၀၀၀ဖြင့် ဝယ်ယူ၍ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ရန် ၁၉၅၈ ခုနှစ်ကပင် ပြင်ဆင်စီစဉ်ခဲ့သည်။

မူလက ကလီယိုပါထရာအဖြစ် မင်းသမီး ဂျူးကောလင်း၊ ဆီဇာ အဖြစ် မင်းသား ပီတာဗင့်ချ်၊ မာ့ခ်အန်ထော်နီအဖြစ် မင်းသား စတီဗင်ဗွိုက် တို့ဖြင့် ရိုက်ကူးရန် စီစဉ်ခဲ့သော်လည်း တကယ့်တကယ် ရိုက်ကူးသောအခါ ကလီယို ပါထရာအဖြစ် အယ်လီဇဘက်တေလာ၊ ဆီဇာအဖြစ် ရက်င် ဟယ်ရစ်ဆင်၊ မာ့ခ်အန်ထော်နီအဖြစ် ရစ်ချက်ဘာတန်၊ အော့တေဗီယန်အဖြစ် ရောဒီ မက်ဒိုဝယ် တို့ဖြင့် ရိုက်ကူးခဲ့လေသည်။

ဤဇာတ်ကားကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်က စတင်၍ ရိုက်ကူးရန် စီစဉ်ခဲ့သော် လည်း ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ မရိုက်ကူးနိုင်သေးပဲ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ လေးဦးသာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်ဦးပိုင်းထဲတွင် ပဉ္စမမြောက် ဇာတ်ညွှန်းဆရာရှာပြီး ဇာတ် ညွှန်းအသစ် အရေးခိုင်းခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာ မင်ဗိုလီယန်လည်း အပေါက် အစများလှသော ဤဇာတ်ကားကို မိမိ ဆက်လက်မရိုက်လိုတော့ဟု ဆိုကာ နှုတ်ထွက်သွားသဖြင့်ဂျိုးဆက်မန်ကီဝစ်(JosephMankiewicz)သည်ဒါရိုက်တာ

ဖြစ်လာသည်။ မဲန်ကီဝစ်သည်ကိုယ်တိုင်က အော်စကာဆုရဇာတ်ညွှန်းရေး ဆရာ ဖြစ်၍ ဇာတ်ညွှန်းကို စိတ်ကြိုက် အသစ် ပြန်ရေးတော့သည်။

မူလဒါရိုက်တာနှင့် ထုတ်လုပ်သူ ၂၀ ရာစုမြေခွေးကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ တို့ သည် ရောမနန်းတော်ရင်ပြင်ကို လန်ဒန်ရှိ ၈ ဧကခွဲရှိ နေရာတစ်ခု၌ အခမ်း အနား ဆောက်၍ ရိုက်ခဲ့ကြရာ လန်ဒန်ဆောင်း၏ အအေးဒဏ်ကို ရုပ်ရှင် တစ်ဖွဲ့သားလုံး အလူးအလဲ ခံခဲ့ရလေသည်။ အထူးသဖြင့် ဇာတ်ကားရိုက် နေသည့် တစ်ချိန်လုံးလုံး မင်းသမီး အယ်လီဇဘက်တေလာမှာ အဝတ်ပါးပါး ဝတ်၍ရိုက်ကူးနေရသဖြင့် မကြာခဏ အအေးမိ ဖျားနာခဲ့ရသည်။ လင်္ဇာတေလာ သည် တုတ်ကွေး၊ နမိုးနီးယားရောဂါများဖြစ်ကာ နောက်ဆုံး ဦးနှောက်အမှေး ယောင်ရောဂါရလာသဖြင့် ဆရာဝန်များက ငါးလကြာ အနားယူခိုင်းသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်သူများအဖို့ မင်းသမီး ရိုက်ရက် စောင့်ရသဖြင့် ဘဏ်တိုး တစ်နေ့လျှင် ဒေါ်လာ ၇၅၀၀ အထိ တက်ခဲ့၍ ဒေါ်လာသုံးသန်း နှစ်နာခဲ့ရ လေသည်။

ဒါရိုက်တာသစ် မဲန်ကီဝစ်သည် လန်ဒန်ရိုက်ကွင်းများကို ဖျက်ကာ အီတလီနှင့် အီဂျစ်သို့ ပြောင်း၍ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ စက်အဖွဲ့သားများ၏ သောက် ရေဖိုး တစ်ခုတည်းအတွက် ကုန်ကျငွေပင် ဒေါ်လာထောင်ချီ ကုန်ချခဲ့ပြီး ကားရိုက်ချိန် ၁၇ လအတွင် ကုန်ငွေဒေါ်လာ ခုနှစ်သန်းအထိ ကုန်ကျစရိတ် တက်လာခဲ့လေသည်။ မင်းသမီး လင်္ဇာတေလာ၏ နေ့စဉ်ဖိးလိမ်းပြင်ဆင်စရိတ် သည်ပင် ဒေါ်လာ ၇၀,၀၀၀ထိ ကုန်ကျခဲ့သည်။

မင်းသမီး ပြန်၍နေကောင်းလာသည့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်ထဲမှာပင် မင်းသမီး နှင့် မင်းသား ရစ်ချတ်ဘာတန်တို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းကြောင့် ဇာတ်ကားမှာ ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်လာခဲ့ပြန်သည်။ ဇာတ်ကားရိုက်နေချိန်တွင်လင်္ဇာတေလာ သည် စတုတ္ထမြောက် ခင်ပွန်း မင်းသား အက်ဒီဖစ်ရှာနှင့် ပေါင်းသင်းနေဆဲ ဖြစ်၍ ဘာတန်ကလည်း အိမ်ထောင်နှင့်ဖြစ်သည်။ လင်္ဇာတေလာနှင့် ဘာတန် တို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းကြောင့် ကလီယိုပီယရာ ဇာတ်ကားသည် မပြုမီကပင် ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်ခါ ကြိုတင်ငွေ သန်း ၂၀ ခန့် ရခဲ့လေသည်။

ဖာတ်ကားကို အခက်အခဲ အမျိုးမျိုး၊ ပြဿနာအဖုံဖုံကြားမှ ပြီးစီး အောင် ရိုက်ကူးခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အချိန်တွင် ၂၀ ရာစုမြေခွေးကုမ္ပဏီ ဥက္ကဋ္ဌ အပြောင်း အလဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌအသစ်သည် အချို့အခန်းများကို စိတ်တိုင်း

မကျဟု ဆိုကာ ပြန်၍ အသစ်ရိုက်စေခဲ့ပြန်ရာ မူလက ဒေါ်လာ နှစ်သန်းသာ အကုန်ခံမည်ဟု မှန်းဆထားခဲ့သော ဇာတ်ကားမှာ ဒေါ်လာ ၄၄ သန်းအထိ ကုန်ကျသွားခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ် ကုန်ကျငွေ ၄၄ သန်းသည် ယနေ့ထုတ်လုပ် ကုန်ကျငွေနှင့် တွက်ချက်ကြည့်လိုက်လျှင် ဒေါ်လာ သန်းနှစ်ရာကျော် ဖြစ်၍ နေသည်။ ယနေ့ခေတ်အထိ အချို့သော ဟောလီးဝုဒ်ဇာတ်ကားများမှာ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် သန်း ၂၀ အောက်လောက်ဖြင့် ရိုက်ကူးနေကြရာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၄၀ တစ်ဝိုက်က ‘ကလီယိုပါထရာ’ ဇာတ်ကားကြီး၏ ကုန်ကျစရိတ် သည် အဆမတန် များပြားခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ‘ကလီယိုပါထရာ’ ဇာတ်ကားတစ်ခုလုံး၏ ထုတ်လုပ် ကုန်ကျစရိတ်သည် အမေရိကန်သမ္မတ ဝါရှင်တန် လက်ထက်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံး၏ ဘတ်ဂျက်နှင့် ညီမျှခဲ့သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ အဘက်ဘက်မှခဲခဲယဉ်းယဉ်းနှင့် ကြီးစားရိုက်ကူးခဲ့သောကြောင့် ‘ကလီယိုပါထရာ’ ဇာတ်ကားကြီးသည် ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ခေတ်အဆက်ဆက် အကောင်းဆုံး ဇာတ်ကား ဆယ်ကားအနက် တစ်ကားအပါအဝင်အဖြစ် ကမ္ဘာ့ ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ကလီယိုပါထရာ’ဇာတ်ကားကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ နီးပါး ကာလက မြန်မာပြည်တွင် ပြသခဲ့ရာ လူကြိုက်များပြီး ဝင်ငွေကောင်းခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်ကလည်း မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားဌာနက ပြန်လည် တင်ဆက်ခဲ့သေးရာ ရုပ်ရှင်ချစ်သူတို့ အလွမ်းပြေ ကြည့်ရှုခဲ့ကြရသည်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် မိန်းမသားတစ်ဦးကြောင့် စစ်ကြီးနှစ်ကြိမ် ဖြစ်ခဲ့ ရသည်။ ပထမအကြိမ်မှာ ထရိုင်မြို့မှ ဟင်လင် ကြောင့်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် သည် အီဂျစ်နိုင်ငံမှ အလှဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ တင်စားပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ သမိုင်းသည် ဒဏ္ဍာရီမဟုတ်။ လူမျိုးဆက်များ တည်ရှိနေသရွေ့ကာလပတ်လုံး သမိုင်းသည် တည်ရှိ၍ နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ လူ့သမိုင်းခေတ် အစောပိုင်းက ပေါ်ထွန်းခဲ့သော အီဂျစ်ပြည် နိုင်းလ်မြစ်ဝှမ်းမှ အလှဘုရင်မ ကလီယိုပါထရာ၏ ပုံရိပ်လွှာသည် နှောင်းခေတ်အဆက်ဆက် လူသားတို့၏ ရင်ထဲ အသည်းနှလုံးထဲတွင် ထာဝစဉ် တည်တံ့နေဦးမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဝါကလူ့

ရုရှတပ်နီဗိုလ်ချုပ်၏အမိန့်ပေးသံများနှင့် ပေါက်ကွဲသံများက မီးခိုးငွေ့များနှင့် မီးတောက်မီးလျှံများ အကြားမှ ဆူညံစွာ ပေါ်ထွက်လာသည်။ စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီး နပိုလီယန်၏ ဆရာဝန်က နပိုလီယန်ကို စစ်မြေပြင်မှ ခွာကာ တစ်နာရီလောက်အိပ်စက်အနားယူဖို့ အကြံပေးသည်။ နပိုလီယန်က-
“ငါ့စစ်သည်ရဲမက်တွေ၊ ငါ့နာမည်ကို အော်ခေါ်ရင်း လဲကျသေဆုံးနေချိန်မှာ ငါ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အိပ်နေနိုင်မှာလဲ ?”ဟု ပြန်ပြောသည်။

၁၆၄၃-ခုနှစ်မှ ၁၇၁၅-ခုနှစ်အထိ စိုးစံခဲ့သော ပြင်သစ်ဘုရင် လူဝီ ၁၄ ၏ လက်ထက်တွင် အစောပိုင်း၌ တိုင်းပြည်အေးချမ်းသာယာ တိုးတက်ခဲ့သော်လည်း စပိန်တို့နှင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော ဒီဗိုလူးရှင်းစစ်(၁၆၆၇-၆၈)၊ ဒတ်ချ် တို့နှင့် တိုက်ခဲ့ရသောစစ်(၁၆၇၂-၇၈)၊ ပလက်တိုင်နိုတ်စစ်(၁၆၈၈-၉၇)၊ စပိန် ထီးမွေနန်းမွေစစ်(၁၇၀၁-၁၄)တို့ကြောင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ စီးပွားဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြား ခဲ့ရသည်။ လူဝီ ၁၅ ၏ လက်ထက်ရောက်သော အခါ၌လည်း လူဝီ ၁၅ က တိုင်းပြည်အရေးကို အလေးပေး မဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် မိုးလစ်ထီးမွေ နန်းမွေစစ်(၁၇၃၃-၃၅)နှင့် ဩစတြီးယန်း ထီးမွေနန်းမွေစစ်(၁၇၀၄-၄၈)များ လည်း ဖြစ်ပွားခဲ့သဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ချွတ်ခြုံကျသည်ထက်ကျလာခဲ့သည်။

လူဝီ ၁၆ (၁၇၇၄-၉၃) လက်ထက် ရောက်သောအခါ ဘုရင်သည် တိုင်းရေးပြည်ရာ အလုပ်ထက် သော့ခလောက်ပြင်ရေးနှင့် အမဲလိုက်ရေး

အလုပ်ကိုသာ စိတ်ဝင်စားနေခဲ့ပြီး မိဖုရားမာရီအင်တိုက်နက် အသုံးအပြုန်းကြီး၊ ထင်ရာစိုင်း၊ စွက်ဖက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံ အကြီးအကျယ် ငတ်မွတ် ဒုက္ခရောက် ခဲ့ရတော့သည်။ ၁၇၈၇-ခုနှစ်နှင့် ၁၇၈၈-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများ အမြင့်မားဆုံးသို့ ရောက်ရှိလာသဖြင့် ၁၇၈၉-ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီး ဖြစ်ပွားလာခဲ့တော့သည်။

ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီးသည် အလွန်ကြီးမားသော လှုပ်ရှားမှုကြီး ဖြစ်၍ ဥရောပတစ်ခွင်လုံးကို အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်ချောက်ချား သွားစေ ခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သဖြင့် တော်လှန်ရေးမတိုင်မီက တည်ရှိခဲ့ သော နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခြေအနေ အားလုံး ပြောင်းလဲသွားခဲ့တော့သည်။

ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကြီးက ဖော်ဆောင်ခဲ့သော ပြောင်းလဲမှုကြီးကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ရပ်တည်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူမှာ နောင်အခါ ဧကရာဇ်ဘွဲ့ခံ စစ်သူကြီး နပိုလီယံ ဘိုနာပတ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ နပိုလီယန်၏ လက်ထက် တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ဥရောပ၌ အင်အားအတောင့်တင်းဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင် ကျဆင်း သွားရသည်မှာ မေ့တာပင် ဖြစ်၍ တိုက်ပွဲပေါင်းများစွာတွင် အောင်ပွဲ အလီလီ ခံယူခဲ့သော နပိုလီယန်သည် ၁၈၁၂-ခုနှစ်တွင် စစ်သည်အင်အား ၆၀၀,၀၀၀ နှင့် ရုရှနိုင်ငံသို့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး မော်စကိုမြို့တော်ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ သည်။ ရုရှနိုင်ငံ၏ ပြင်းထန်သော ဆောင်းရာသီဒဏ်နှင့် အစာရေစာ ပြတ်လပ် မှုကြောင့် နပိုလီယန် ရုရှမှ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်။ ရုရှတို့၏ မြေလှန်စနစ်နှင့် ပြောက်ကျားစစ်ကြောင့် မော်စကိုတွင် ပြင်သစ်စစ်သား ၁၇၀,၀၀၀ သေဆုံး ခဲ့ရပြီး စစ်သည် ၁၇၀,၀၀၀ သို့ပန်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

၁၈၁၅ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်၊ ရုရှ၊ ပရက်ရှားနှင့် ဩစတြီးယား မဟာမိတ် များနှင့် နပိုလီယန်၏ စစ်တပ်တို့ ဝါတာလူးတွင် ၁၀ နာရီကြာ အကြီး အကျယ် ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြရာ နပိုလီယန် အရေးနိမ့် ဆုတ်ခွာပေးခဲ့ရ တော့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတွင်သာမက ဥရောပသမိုင်းတွင် ထင် ရှား ကျော်ကြား ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ဦး ဖြစ်သည့် နပိုလီယန်သည် နောက်ဆုံး ၁၈၁၂-ခုနှစ် တွင် စိန့်ဟယ်လီနာကျွန်းတွင် အကျဉ်းကျခံရကာ ကံကုန်သွား ခဲ့တော့သည်။

သမိုင်းတွင် ထင်ရှားကြီးကျယ်ခဲ့သော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နပိုလီယန်၏ ဘဝတွင် ‘ဝါတာလူး’သည် အရေးပါသော မှတ်တိုင်တစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

(၂)

‘ဝါတာလူး’(Waterloo) စစ်ကားကြီးကို အီတလီနှင့် ရုရှတို့က ဖက်စပ် ပူးပေါင်း၍ ဒေါ်လာ ၂၅ သန်း အကုန်အကျခံကာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်က တခမ်း တနား ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာက နာမည်ကျော် ရုရှဒါရိုက်တာကြီး ဆာဇေးဘွန်ဒါချွတ်ခ်(Sergei Bondarchuk)ပင် ဖြစ်သည်။ နပိုလီယန်ဘို့နာ ပတ် အဖြစ် ရုရှသရုပ်ဆောင် မင်းသားကြီး ရော့ထ် စတိန်းဂျား(Rod Steiger)က ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများမှ စရိုက်ကို သရုပ်ဆောင်ရခြင်းထက် သမိုင်းတွင် သက်ရှိဖြစ်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အခန်းကို သရုပ်ဆောင်လို သည်ဟု ပြောခဲ့သော ရော့ထ် စတိန်းဂျားက သမိုင်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဝါတာလူးတွင် ရော့ထ် စတိန်းဂျားနှင့် အတူ ခရစ္စ ပလမ်းမား(Chris Plummer)၊ ဗာဂျီနီယာ မက်ကင်နာ(Virginia Mckenna)၊ အော်ဆင် ဝဲလ်စ်(Orson Welles)၊ ဒန် အိုဟာလီဟီ(Dan O'Herlihy)၊ ဂျက်ခ် ဟော်ကင်စ်(Jack Hawkins)၊ မိုက်ကယ် ဝီလ်ဒင်း(Michale Wilding)၊ တဲရင်စ် အလက်ဇန္ဒာ(Terence Alexander)နှင့် ရူပိုယ် ဒေးဗီစ်(Kupert Davies)တို့က ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့အဖွဲ့သည် စစ်ပွဲတစ်ပွဲကို သွားရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သလိုပင် ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားကို သွားရောက် ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။

အီတလီရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီပိုင် ဒီနို ဒီ လောရင်တီ(Deno De Laurentiis)နှင့် မော်စကိုရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ မော့စ်ဖလင် (Mosfilm)တို့၏ ‘ဝါတာလူး’ရုပ်ရှင်ကား ကြီးသည် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး ရိုက်ကွင်းဆင်၍ ရိုက်ကူး ခဲ့ကြသည်။ ၂ မိုင်ရှည်လျားသော စစ်မြေပြင်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၈၁၅ ခုနှစ်က ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ ဝါတာလူးမှ အဆောက်အဦများ၊ လမ်းများ၊ သစ်ပင်များနှင့် လူသေအလောင်းများကို ၁၉၆၉ ခုနှစ် ရုရှနိုင်ငံ ယူကရိန်း ပြည်နယ်တိုင် ပြန်လည် ပုံရိပ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

ယူရိန်းပြည်နယ်တွင် ‘ဝါတာလူး’ဇာတ်ကားကြီးကို ရိုက်ကူးရန် အတွက် ရုရှအင်ဂျင်နီယာများ၊ လယ်သမားများနှင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော

ရုရှား စစ်သည်များက စပျစ်ခြံများ၊ ဂျုံခင်းများ၊ အာလူးခင်းများကို ဖျက်ဆီးပြီး တောင်ကုန်းဖြစ်အောင် မြေဖို့ခဲ့ကြသည်။ ခြောက်ကီလိုမီတာရှိ လမ်းများ ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ သစ်ပင်ပေါင်း ၅,၀၀၀ ကို စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ ဘာလီ နှင့် ဂျပန်များကို လူတစ်ရပ်စာမြင့်အောင် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ အဓိက ဇာတ်ဆောင် ၈၀၀ နှင့်အတူ ရုရှတပ်သား ၁၆,၀၀၀ တို့ကို ထည့်သွင်းရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ထိုစစ်သည်များမှာ ယနေ့ ပြင်သစ်စစ်သားများအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ဗြိတိသျှနှင့် မဟာမိတ်စစ်သည်များအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ပါဝင်ကြရသည်။ ရုရှဒါရိုက်တာကြီး ဆာဂျေးဘွန်ဒါချွတ်ခ်သည် ဤ'ဝါတာလူး' ဇာတ်ကားကြီးကို သူရိုက်ကူးခဲ့သည့် အော်စကာဆုရ နာမည်ကျော် 'စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး'(War And Peace) ဇာတ်ကားကြီးတမျှ ခမ်းနားကြီးကျယ်အောင် အစွမ်းကုန် လက်ကုန်ကြခဲ့လေသည်။

'ဝါတာလူး'ဇာတ်ကား ရိုက်ကူးနေစဉ်အတွင်း ယကရိန်းပြည်နယ်မှ လူဦးရေ ၅၆,၀၀၀ ရှိသော ဥဇဂိုဒေါ့(Uzhgodod) မြို့ကလေးမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံဖြင့် ရောယှက်ရှုပ်ထွေး၍ နေခဲ့တော့သည်။ မြေပြင်ပေါ်တွင် မီးခိုးငွေ့များ မီးတောက်မီးလှံများ ဆူညံသည့် ပေါက်ကွဲသံများမှာ တကယ့် ၁၈၁၅ ခုနှစ်က ဝါတာလူးစစ်မြေပြင်အလား ထင်မှတ်ရတော့သည်။ ၁၈၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့ မနက် ၁၁ နာရီ မိနစ် ၃၀ တွင် ယူနီဖောင်းရောင်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသော စစ်သည် ၁၄၀,၀၀၀ တို့သည် မိုးရေတို့ စွတ်စိုနေသည့် ဘယ်လ်ဂျီယံ တောတောင်များကို ချီတက်လာခဲ့ကြပြီးနောက် ၁၀ နာရီအကြာတွင် စစ်သည် ၅၂,၀၀၀ တို့သည် စစ်မြေပြင်တွင် အတုံးအရုံး လဲကျသေဆုံးခဲ့ကြသည်။

'ဝါတာလူး'ဇာတ်ကား ရိုက်ကူးသောအခါ ရော့ထံ စတိန်းဂျားသည် ရော့ထံစတိန်းဂျား မဟုတ်တော့။ နပိုလီယန် ဖြစ်သွားတော့သည်။ သူ၏ သရုပ်ဆောင်မှု ပီပြင်ခဲ့သဖြင့် ရော့ထံ စတိန်းဂျားသည် ရောမနှင့် ဟောလီးဝုဒ်မှ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစာများကို ဇာတ်ကားရိုက်နေစဉ်မှာပင် မရေမတွက်နိုင်အောင် ရရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

“နပိုလီယန်က ပြင်သစ်ပြည်ကြီးဟာ သူ့နောက်ကို လိုက်လာလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ထင်မှတ်ခဲ့တယ်။ သူ လုံးဝနီးပါး အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ အနှစ်နှစ်ဆယ်လုံး အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ ဥရောပတစ်ခါင်လုံး သူ့လက်အောက် ရောက်ခဲ့ပြီး သူလည်း အာဏာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

“လယ်သမားတွေဟာ သူ ပေးတဲ့ သာတူညီမျှရေးဆိုတဲ့ ကတိကို ယုံပြီး အသက်စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြလို့ သူနန်းစွန့်ခဲ့ရတယ်။ နပိုလီယန်ဟာ ရှုံးနိမ့်ဖို့ အတွက် မပြင်ဆင်ခဲ့ဘူး။ အရွယ်ကလည်း ထောက်လာပြီ။ ကျန်းမာရေးလည်း ချူချာလာ ပြီ။ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုလည်း လျော့နည်းသွားခဲ့တယ်။ စစ်သည် ၆၀,၀၀၀ ရဲ့ရှေ့မှာ သူ့ရှိပြန်ရင် စစ်သည် ၁၀၀,၀၀၀ ဖြစ်သွားတယ်လို့ ဆိုလေတော့ သူ့စစ်သည်တွေဟာ ဧကရာဇ် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ (Vive l'Empereur)လို့ ကြွေးကြော်ရင်း အသေခံသွားကြတယ်” ဟု နပိုလီယန် အပေါ် သရုပ်ဆောင် မင်းသားကြီး ရော့ထ် စတိန်းဂျားက သုံးသပ်ပြောဆိုခဲ့ လေသည်။

‘ဝါတာလူး’စစ်ပွဲသည် နပိုလီယန်၏ ဘဝနှင့် ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲ သည့် စစ်ပွဲဖြစ်ခဲ့သည့် နည်းတူ ရုရှဒါရိုက်တာကြီး ဆာဂျေး ဘွန်ဒါချွတ်ခ်၏ ‘ဝါတာလူး’ ရုပ်ရှင်ကားကြီးသည်လည်း ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မဟာမော်ကွန်းတင် ရုပ်ရှင်ကားကြီးအဖြစ် တင်ကျန်လျက် ရှိနေပါတော့သည်။

စစ် နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး

(၁)

ပြင်သစ်တပ်မတော်တွင် သာမန်စစ်ဗိုလ်ကလေးဘဝမှ တိုက်ပွဲတိုင်း အောင်မြင်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်လာသော နပိုလီယန် ဘိုနာပတ်သည် ၁၈၀၀ခုနှစ် တွင် ထိုအချိန်က ပြင်သစ်နိုင်ငံအား ချုပ်ကိုင်ထားသော ငါးဦးအစိုးရအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းကာ မိမိကိုယ်ကို 'ဧကရာဇ်ဘွဲ့' ခံယူလိုက်လေသည်။

စိတ်ဓါတ် အလွန်ပြင်းထန်၍ တန်ခိုးအာဏာ မြင့်မားရေး မျှော်လင့်ချက် အလွန်ကြီးခဲ့သော နပိုလီယန်သည် ဥရောပတစ်တိုက်လုံးကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြိုးစား လာခဲ့သည်။ နပိုလီယန်၏ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုကို ရုရှား၊ ပရပ်ရှားနှင့် ဩစတြီးယား သုံးနိုင်ငံတို့က မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ ပြန်လည် ခုခံ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း ၁၈၀၇-ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ဇာဘုရင်က နပိုလီယန် နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်လိုက်သည်။ ဇာဘုရင်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား ကမ္ဘာ ကြီးကို နပိုလီယန်နှင့် ခွဲဝေ၍ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကား တာရှည်မခံ၊ ကြာရှည်မခိုင်မြဲခဲ့။ ၁၈၀၂-ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်တပ်မတော်ကြီး ဥရောပအရှေ့ပိုင်းသို့ ချီတက်လာပြန်သဖြင့် ရုရှားတပ်များက နိုင်ငံအတွင်းပိုင်းအထိ ဆုတ်ခွာ

ခဲ့ရသည်။ မောစကိုမြို့ အလွန်အထိ ဆုတ်ခွာပေးခဲ့ရသည်။ နပိုလီယန်သည် ရုရှားများ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းအလာကို စောင့်ခဲ့သည်။ ရုရှားတို့က မစေ့စပ်ဘဲ မြို့တော်ကို မြေလှန်မီးရှို့ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်တပ်များသည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပြင်းထန်လှသော ဆောင်းရာသီဒဏ်ကို အလူးအလဲခံရင်း ပိုလန် နိုင်ငံအထိ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ရတော့သည်။ ၁၈၁၂-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရုရှား တပ်များသည် ခံစစ်မှ ထိုးစစ်သို့ပြောင်း၍ တိုက်ခိုက်လာခဲ့ကြသည်။ နပိုလီယန်၏ ပြင်သစ်တပ်များသည် ရာသီဥတုဒဏ်၊ စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်လပ်မှုဒဏ်နှင့် စစ်ပန်းမှု ဒဏ် တို့ကြောင့် နောက်ဆုံး ဝါတာလူးတိုက်ပွဲအပြီး အရေးနိမ့်သွားခဲ့ရလေတော့သည်။

ထိုကာလသည် ၁၈၀၅ ခုနှစ်မှ ၁၈၁၃ ခုနှစ် ကာလဖြစ်သည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးသည် နပိုလီယန် တိုက်ပွဲ အဖြစ်အပျက်များ၏ ရိုက်ခတ်မှုကို အတော်ခံခဲ့ကြရသည်။ ၁၈၀၁ ခုနှစ်တွင် ဇာဘုရင် နန်းတက်လာခဲ့သည်။ ရုရှားအထက်တန်းလွှာ လူကုံထံ အသိုက်အဝန်းကြားတွင် ပြင်သစ်ယဉ်ကျေးမှု အငွေ့အသက်များ လွှမ်းမိုးနေသည်။ ပြင်သစ်စကားပြောမှ အထက်တန်းကျသည်။ လူရာဝင်သည်။ ပြင်သစ်ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို ကျင့်သုံးမှု အထင်ကြီးသည်ဟု ယူဆနေချိန် ဖြစ်သည်။

အလက်ဇန္ဒားကိုယ်တိုင်ပင် ဥရောပလစ်ဘရယ်ဝါဒကို လက်ခံသဘော ကျစ ပြုလာသည်။ ရုရှားနိုင်ငံသည် မြို့စားကြီး စပီရန်စကီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် စည်းမျဉ်းခံ ဘုရင်စနစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။ ၁၈၁၂-ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားဝါဒီများက ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြ၍ မြို့စားကြီး စပီရန်စကီ ရာထူးမှ ပြုတ်သွားပြီး ကွန်ဆာဗေးတစ်များ အာဏာရလာခဲ့သည်။ ၁၈၂၅ ခုနှစ်တွင် မျူးမတ်နွယ်ဝင် အချို့က တော်လှန်ထကြွခဲ့ကြရာ အရေးနိမ့်သွားခဲ့သဖြင့် ဇာဘုရင်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖိနှိပ်လာခဲ့တော့သည်။

အငြိမ်းစားဗိုလ်ချုပ်မင်းသားကြီး နီကိုလိုင်း ဘိုလကွန်စကီ၏သား မင်းသား အင်ဒရေသည် စိန့်ပီတာစဘာ့ဂ်တွင် အိမ်ထောင်နှင့်နေသည်။ အင်ဒရေသည်အောင်မြင်ကျော်ကြားလိုသူဖြစ်ရာ မထင်မရှားနေရသည့်ဘဝကို မကျေနပ်နိုင်။ ၁၈၀၅-ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်တပ်များ ရုရှားနိုင်ငံသို့ မြားဦးလှည့်လာသောအခါ အင်ဒရေသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဇနီးကို ဖခင်နှင့် နှမလက်သို့ အပ်ကာ ရုရှားတပ်မတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့တော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး

ကူးတူးဖော်ဖော်တပ်တွင် စစ်ရေးဗိုလ်ကလေး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲငယ်ကလေး အတော်များများတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး တိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ဒဏ်ရာရ ကျန်ရစ် ခဲ့သည်။ မိသားစုက သူ့ကို သေပြီဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

မသေမပျောက် ပြန်ရောက်လာသော အင်ဒရေသည် ဇနီးသည်ကို အသက်မီရုံကလေးသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဇနီးသည် ကလေးမွေးပြီးပြီးချင်း ကွယ်လွန် သွားခဲ့သည်။ သားကလေးကို နီကိုလိုင်ဟု အမည်ပေးသည်။ ဖခင်မင်းသားကြီး နှင့် နှမ မာယာတို့က ကလေးကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသည်။

စစ်တပ်မှ အငြိမ်းစားယူလိုက်ပြီဖြစ်သော အင်ဒရေသည် လူမှုရေး နယ်ပယ်တွင် လစ်ဘရယ်အသိုက်အဝန်းနှင့်ပေါင်းသင်းကျင်လည်ရင်း မြို့စား ကြီး အီလျာအင်ဒရေ ရော့စတော့၏သမီး နာတာရှာနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ချစ်ကြိုက်မိ သည်။ အင်ဒရေ၏ဖခင် မင်းသားကြီးက အင်ဒရေ ဒုတိယအကြိမ် အိမ်ထောင် ပြုမည် ဆိုသည်ကို တားသည်။ တစ်နှစ် အနည်းဆုံးစောင့်ပါဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် အင်ဒရေအလုပ်ကိစ္စဖြင့် ခရီးထွက်သည်။ ခရီးမထွက်ခင် နာတာရှာ အား အခက်အခဲ တစ်စုံတစ်ရာတွေ့လျှင် သူ့သူငယ်ချင်း ပီယာထံ အကူအညီ တောင်းပါဟုမှာကာ ထွက်သွားသည်။ ပီယာ၏ဇနီးက နာတာရှာအား တိတ်တိတ်ပုန်းဇနီး ရှိနေသူ သူမောင် အနာတိုလ် ကူရာဂျင်နှင့် ပေးစားချင်၍ နားချသည်။ နာတာရှာက ကူရာဂျင်၏ စိတ်ဓာတ်ကို သိချင်၍ အင်ဒရေနှင့် စေ့စပ်ထားသည်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။

၁၈၁၂-ခုနှစ်တွင် နပိုလီယန် ကျူးကျော်စစ်ဖြစ်ပွားသောအခါအင်ဒရေ သည် တပ်ထဲသို့ ပြန်ဝင်ကာ ရှေ့တန်းသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန် မှာပင် အင်ဒရေ၏ ဖခင်ကြီးသည် လူကြီးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီး မာယာမှာ လယ်သမားများအကြားတွင် အထီးကျန်နေခဲ့ရသည်။ မာယာကို နာတာရှာ၏ အစ်ကို နီကိုလိုင် ရော့စတော့က ကယ်တင်ထားသည်။အင်ဒရေသည်ဘော်ရိုဒီနို တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရခဲ့၍ သူ့ကို မော်စကိုသို့ ပြန်သယ်လာခဲ့ကြသည်။ နာတာရှာက အင်ဒရေအားမော်စကိုမြို့အရှေ့မြောက်ဘက်ဒေသယာရိုဆလက် ရွာကလေးတွင် အသက်သေဆုံးသွားချိန်အထိ ပြုစုပေးခဲ့သည်။အင်ဒရေ၏သား ကလေးနီကိုလိုင်ကို အင် ဒရေ၏နှမမာယာနှင့် ခင်ပွန်းနီကိုလိုင် ရော့ စတော့တို့က ပြုစုစောင့်ရှောက်ပြီး မွေးမြူခဲ့ကြသည်။ နီကိုလိုင် သည် ဖခင်လို ထက်မြက်သူ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ဖြစ်၍ လာလေသည်။

အင်ဒရေ၏ သူငယ်ချင်း ပီယာသည် မြို့စားကြီး ‘ဘူးတူးဇော့’၏ တရားမဝင်သား ဖြစ်သည်။ ဥရောပတွင် နေထိုင်ကြီးပြင်းပြီး ပညာသင်ကြား ခဲ့သည်။ ဖခင်ကြီး ကွယ်လွန်ခါနီးတွင် ရုရှားသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ဖခင်ကြီးက သူ့အား အမွေစား အမွေခံထားခဲ့ပြီး တရားဝင်သားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု သေတမ်းစာ ရေးခဲ့သည်။ ငွေမက်သော မင်းသားကြီး ဗာဆီလီကူရာဂျင်သည် ပီယာအား သမီးနှင့် ထိုး၍ပေးစားခဲ့သည်။ သမီးက ရုပ်ချောသည်။ ခေတ်ဆန် ပြီး တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သည်။ သူမအစ်ကို၏ သူငယ်ချင်း ‘ဒိုလိုဟော့ဗ်’နှင့် ငြိနေသည်။ ပီယာနှင့် ဒိုလိုဟော့ဗ် သေနတ်ချင်း ချိန်းပစ်ကြရာ ဒိုလိုဟော့ဗ် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ပီယာသည် ဇနီးသည်နှင့် သီးခြားနေထိုင်ခဲ့တော့သည်။

အင်ဒရေ၏ဇနီး ဆုံးသောအခါ နာတာရှာနှင့် လက်ထပ်ဖို့ အကြံပေးခဲ့ သူမှာ သူပင်ဖြစ်သည်။ ယောက်ဖက နာတာရှာအား ဖြားယောင်းသွေးဆောင် နေသောအခါ ယောက်ဖသည် တိတ်တိတ်ပုန်းမယားရုံကြောင်း၊ ယောက်ဖကို မယုံနှင့်ဟု ပြောခဲ့သူမှာလည်း သူပင်ဖြစ်သည်။ ပီယာသည် နာတာရှာနှင့် အင်ဒရေတို့ကို စေ့စပ်ပေးနေရင်းကပင် နာတာရှာကို သူကိုယ်တိုင် ချစ်ခင်နေ မိပြီဆိုသည်ကို သိရသောအခါ နာတာရှာနှင့် အဆက်ဖြတ်ပြီး နေထိုင်ခဲ့တော့ သည်။

နှစ်နှစ်အကြာ ဇနီးဆုံးသွား၍ သူ လွတ်လပ်သွားသည်။ ပြင်သစ်တပ် များ မော်စကိုသို့ ချီတက်ပြီး သိမ်းပိုက်လိုက်သောအခါ လူအတော်များများ မြို့တော်မှ မခွာ၊ ရုပ်ဖျက်၍ နေကြသည်။ တစ်နေ့ သူအဖမ်းခံရပြီး ထောင်ထဲ ရောက်သွားသည်။ ကော့ဆက်စစ်သားများ လွတ်၍ သူ ထောင်မှ လွတ်လာခဲ့ သည်။ သူ့ခြံမြေပေါ်တွင် နေရင်း ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် နာတာရှာနှင့် လက်ထပ် ခဲ့တော့သည်။

(၂)

ယနေ့ခေတ်အထိ ပေါ်ထွက်ခဲ့သမျှသော ကမ္ဘာတွင် အခမ်းနား အကြီး ကျယ်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုရှည်ကြီးများထဲတွင် ရုရှားစာရေးဆရာကြီး ‘လီယိုနီကိုလာဗစ်ခ် တော်လ်စတိုင်း’(Leo Nikolaevich Tolstoy)၏ အကောင်း ဆုံးလက်ရာ ‘စစ် နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး’(War and Peace)ဝတ္ထုကြီးသည် ထိပ်တန်းမှ တည်ရှိနေသော ဝတ္ထုရှည်ကြီးတစ်ပုဒ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤဝတ္ထုကြီးသည် ၁၈၀၅ ခုနှစ်မှ ၁၈၁၃ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော နပိုလီယန် စစ်ပွဲကာလကို နောက်ခံဇာတ်အိမ်တည်ထားပြီး ၁၈၂၀ ခုနှစ်ကာလ တွင် အဆုံးသတ်ထားသည်။ အဓိကဇာတ်ကောင် အင်ဒရေ ပီယာ၊ နီကိုလိုင်း၊ နာတာရှု၊ မာယာတို့နှင့် အခြားဇာတ်ကောင်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်တို့ဖြင့် ရက် ဖောက်ထားသည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ကို ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ်အဖြစ်ထက် ‘သမိုင်းမော်ကွန်း’ကြီးအဖြစ် စာပေပညာရှင်အချို့က အကဲဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဝတ္ထုကြီးကို ၁၉ ရာစုနှစ် ဥရောပစစ်သမိုင်းအဖြစ် စာပေသမိုင်းပညာရှင်အချို့က သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ရုရှားနိုင်ငံ၏ သမိုင်းသာ မက ဥရောပ၏ သမိုင်းပါ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြသည်။

‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဝတ္ထုကြီးကို ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ လေ့လာနိုင်ပေ သည်။ ရုရှနိုင်ငံ၏ ထိုခေတ်က အထက်တန်းလွှာ လူကုန်ထံ အသိုက်အဝန်း ၏ စရိုက်များမှာ ပီပြင်လွန်းလှသည်။ အတန်းအစား အလွှာအသီးသီးတို့၏ စရိုက်များ၊ ပဋိပက္ခ အနေအထားများ၊ ပုထုဇင်လူသားများ၏ ပင်ကိုယ်စရိုက်များ၊ အတ္ထု၊ မာနနှင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်စိတ်ထားများကို ဤဝတ္ထုကြီးထဲတွင် ထင်လင်းစွာ တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ ဝတ္ထုကြီးကိုရေးသူ စာရေးဆရာကြီး ‘လီယိုနီကို လာဗစ်ချ် တော်လ်စတိုင်း’ကို မော်စကိုမြို့တော်တောင်ဘက် ကူးတူးမြို့ကလေး အနီးရှိ ယာစနာယာ ပိုလီယာနာ ကျေးရွာကလေးတွင် ၁၈၂၈ ခုနှစ်တွင် မွေး ဖွားခဲ့သည်။ မိဘများမှာ ချမ်းသာသော မြေရှင်များ ဖြစ်ကြသည်။ ငယ်စဉ်က ပြင်သစ်ဆရာတစ်ယောက်နှင့် အလွတ်စာသင်ခဲ့ပြီး ကာဇန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက်ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်တွင် သုံးနှစ်နေပြီး ဘွဲ့မရဘဲ တက္ကသိုလ်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။

နှစ်အတန်ကြာ ဘာအလုပ်မှမလုပ်ဘဲ နေလာခဲ့ပြီး တပ်ထဲသို့ဝင်ခဲ့ သည်။ ကော့ကေးဆပ်တောင်တန်းတွင် နှစ်အတန်ကြာနေခဲ့ပြီး ခရိုင်မီးယား စစ်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

စစ်တပ်မှ ထွက်ပြီး အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများသို့ နှစ်ကြိမ်သွားလည် ပတ်ခဲ့သည်။ တရားသူကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မြေကျွန်များအတွက် စာသင် ကျောင်း တည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။

၁၈၆၂ ခုနှစ်တွင်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်။ ဇနီးသည်မှာ ဆယ်ကျော်သက်

အရွယ်ဖြစ်၍ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အဆင်မပြေသည့်ကြားက သား သမီး ၁၃ ဦးရခဲ့သေးသည်။

၁၈၅၂ ခုနှစ်တွင် ‘ကလေးဘဝ’ (Childhood) ဝတ္ထုဖြင့် စာစရေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ‘ကော့ဆက်’(The Cossacks)ဝတ္ထု၊ ‘ဆီဗာ့စ်တိုပို’ (Sevastopol)၊ ထို့နောက် ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ (War and Peace) (၁၈၆၄ မှ ၁၈၆၉)၊ ‘အန်နာကရယ်ညီနာ’ (Anna Karenina) (၁၈၇၃-၁၈၇၇) ဝတ္ထုကြီးများကို ရေးသားခဲ့သည်။

ဝတ္ထုများအပြင် ‘ဖြောင့်ချက်’ (A Confession)၊ “ကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်မှု” (What I Believe)၊ ‘ဘာလုပ်ကြရမည်နည်း’ (What Then Must We Do?)၊ ‘ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော် သင့်ကိုယ်ထဲမှာ’ (The Kingdom of God is Within You) နှင့် ‘အနုပညာဟူသည် အဘယ်နည်း’ (What is Art?) ဟူသော အယူအဆရေးရာ စာအုပ်များကိုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။

အော်သိုဒေါက်ခရစ်ယန် ဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်သော တော်လ်စတိုင်းသည် မကွယ်လွန်မီ နောက်ဆုံးနှစ်ကာလများတွင် အနိန္ဒိယနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ကြီး ‘မဟတ္မဂန္ဒီ’ ကို ဆရာသမားတစ်ဦးအဖြစ် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခဲ့သည်။

၁၈၈၄ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ယာစနာရွာကလေးကို မကြာအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဘာသာရေးဂိုဏ်းကလေးတစ်ခု တည်ထောင်ခဲ့သည်။ လယ်မြေများ နှင့် စည်းစိမ်ပစ္စည်းများကို စွန့်လွှတ်ကာ လယ်သမားတစ်ယောက်လို ဝတ်စား နေထိုင်စားသောက်ပြီး ကိုယ်တိုင် လယ်ယာအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အသက် ၈၂ နှစ်အရွယ်တွင် အိမ်မှထွက်လာခဲ့ပြီး စိတ်ပျက်လေလွင့် လျှောက်သွားနေခဲ့ရင်း ၁၉၁၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကျေးလက်ဘူတာရုံလေးတစ်ခု အနီးမှာ အဆုတ်အအေးမိရောဂါဖြင့် လဲကျသေဆုံး သွားခဲ့သည်။

တော်လ်စတိုင်း ကွယ်လွန်ကြောင်း အကြောင်းကြား၍ လာရောက်ကြည့်ရှုသော ဇနီးသည် ဆိုဖီမှာ ခင်ပွန်းသည်ကို မှတ်မိခြင်းပင် မရှိတော့ဟု ဆိုလေသည်။

(၃)

‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဝတ္ထုကြီးကို ရုပ်ရှင်အဖြစ် ၁၉၁၂ ခုနှစ်က ပထမဆုံးအကြိမ် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် အခြားနိုင်ငံများ၌ နှစ်ကြိမ် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အီတလီ အမေရိကန်ဖက်စပ် (Deno Delaurentis) ကုမ္ပဏီကြီးက အမေရိကန် ဒါရိုက်တာကြီး ကင်ဗီဒေါ (King Vidor) နှင့် ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ အဓိက သရုပ်ဆောင် နာတာရှာ အဖြစ် မင်းသမီး အေစီဒရေဟတ်ဘန်း၊ ပီယာ အဖြစ် မင်းသား ဟင်နရီ ဖွန်ဒါ၊ အင်ဒရေ အဖြစ် မဲလ်ဖယ်ရာ၊ အနာတို ကူရာဂျင် အဖြစ် ဗစ်တိုရီယို ဝတ်စမန်း၊ ဟယ်လင်ကူရာဂျင် အဖြစ် အနီတာအက်စ်ဘာ့ဂ် တို့က အဓိက ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဝတ္ထုကြီးကို အပီပြင်ဆုံး ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့သူမှာ ရုရှားဒါရိုက်တာကြီး ဆာဂျေးဘွန်ဒါချွတ် (Sergei Bondarchuk) ဖြစ်သည်။ ဆာဂျေးဘွန်ဒါချွတ်သည် ဒါရိုက်တာအဖြစ်သာမက သရုပ်ဆောင်မင်းသား အဖြစ်နှင့်လည်း အောင်မြင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သော ‘လူသားကြမ္မာ’(The Fate of A Man) ရုပ်ရှင်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရုပ်ရှင် ထူးချွန်ဆု ရရှိခဲ့သော ဇာတ်ကားဖြစ်သည်။

ဒါရိုက်တာ ဆာဂျေးဘွန်ဒါချွတ်သည် ဤ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဇာတ်ကားကြီးကို ငါးနှစ်ကြာ အချိန်ယူ၍ ကြိုးကြိုးစားစား ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဤဇာတ်ကားကြီး အောင်မြင်ပီပြင်စွာ ရိုက်ကူးနိုင်ရေးအတွက် ပြတိုက်ပေါင်း (၄၇) တိုက်မှ ရှားရှားပါးပါး ပစ္စည်းများကို ငှားရမ်းရိုက်ကူးခဲ့ရသည်။ စာကြည့်တိုက်များစွာမှ စာအုပ်စာတမ်းပေါင်းများစွာကို ရှာဖွေလေ့လာခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတွင် ပါဝင်သည့် သရုပ်ဆောင်များ ဝတ်ဆင်ရန်အတွက် ဝတ်စုံ ၁၀,၀၀၀ ကျော်နှင့် စစ်ယူနီဖောင်း ၁၆၅,၀၀၀ ကျော် ချုပ်လုပ်ပေးခဲ့ရသည်။ တိုက်ပွဲခန်းများအတွက် နိုင်ငံတော်က ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး ခေါင်းဆောင်သော အထူးစစ်ဌာနချုပ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းပြီး ၁၉ ရာစုနှစ်က တပ်များဖွဲ့စည်းပုံနှင့် တိုက်ခိုက်ပုံများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲခန်းများအတွက် ယမ်းမှုန့် ၅၂ တန်ကျော်၊ လက်ပစ်ဗုံး ၁၇,၀၀၀ ကျော်၊ မီးခိုးဗုံး ၆,၆၀၀ လုံးကျော်၊ မီးရှူးမီးပန်း ၄၀၀,၀၀၀ ကျော် သုံးစွဲခဲ့သည်။ အတွင်းအပြင် ဆက်တင် အခမ်းအနားပေါင်း ၁၈၀ ကျော် တည်ဆောက်ခဲ့ရပြီး မော်စကိုရိုက်ကွင်း

အတွက် မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖန်တီးတည်ဆောက်ခဲ့ရသည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ ရုပ်ရှင်ကားကြီးအတွက် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာသန်း ၁၂၀ ကျော် ကုန်ကျခဲ့သည်။

‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဇာတ်ကားကြီးသည် ပေအရှည် ကိုးကီလိုမီတာ ရှည်ပြီး ခြောက်နာရီခွဲကြာ ကြည့်ရှုခဲ့ရသော ဇာတ်ကားကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ လေးကြိမ်မြောက် မော်စကိုအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရုပ်ရှင်ပွဲတော်တွင် အကောင်းဆုံးဆု ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ပြသသောအခါ အကောင်းဆုံး နိုင်ငံခြားဇာတ်ကား အော်စကာနှင့် အကောင်းဆုံး မင်းသမီး အော်စကာဆုများ ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

ဒါရိုက်တာကြီး ဘွန်ဒါချွတ် ရိုက်ကူးသော ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဇာတ်ကားကြီးသည် အခြားနိုင်ငံမှ ဒါရိုက်တာများ ရိုက်ကူးသော ဇာတ်များထက် သာလွန်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤဇာတ်ကားထဲတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ အကောင်းဆုံး သရုပ်ဆောင်မင်းသား၊ မင်းသမီးများ ဖြစ်ကြသော လူမီလာ ဆပယ်ယီဗာ (နာတာရှာ)၊ ဗယာချီဆလက်တီဒိုနေ့ဗ်(အင်ဒရေ)၊ အိုလီတာဘာကော့ဗ် (နီကိုလိုင်ရော့စတော့ဗ်)၊ အီရီနာစကော့ဆီဗာ(အယ်လင်)၊ အနာတိုလီကတိုရော့ဗ်(ဘော်လကန်စကီမင်းသားကြီး)နှင့် ဗကာဒီဆလက်စထရယ်လ်ချီစ် (နပိုလီယန်)တို့ အသီးသီး ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

လီယိုတော်လ်စတိုင်း၏ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဝတ္ထုကြီးသည် အကြီးကျယ်ဆုံး ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ခဲ့သည့်နည်းတူ ဒါရိုက်တာ ဆာဂျေးဘွန်ဒါချွတ် ရိုက်ကူးခဲ့သည့် ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ဇာတ်ကားကြီးသည်လည်း မကြုံဖူးသည့် အခမ်းအနား အထည်ဝါဆုံး ရုပ်ရှင်ကားကြီးတစ်ကား ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ၁၉၆၉ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့စာနယ်ဇင်းများတွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

အင်နာကရယ်ညီနာ

(၁)

အင်နာကရယ်ညီနာသည် စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့တော်မှ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီး တစ်ဦးဖြစ်သူ မင်းသားကြီးကရယ်ညင်၏ ဇနီး ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရည်ချောမော ပြီး အသိဉာဏ်ထက်မြက်သဖြင့် အထက်တန်းလွှာလောကတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသူ ဖြစ်သည်။ သူလုပ်လျှင် ဘာမဆို ဖြစ်နိုင်သည်ဟုလည်း တစ်ဘက်က အထင်ရောက်နေသူ ဖြစ်သဖြင့် အစ်ကိုဖြစ်သူ အော့ဗလွန်စကီတို့ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေ ဖြစ်နေသည်ကို ကြားရသောအခါ ကြားဝင်ပေးဦးမှဟုဆိုကာ မော်စကိုမြို့သို့ ရောက်လာသည်။ မော်စကိုတွင် ကောင့်ဗရွန်စကီနှင့် အင်နာတို့ အမှတ်မထင် ဆုံတွေ့ဖြစ်ကြသည်။

ကောင့်ဗရွန်စကီသည် ငယ်ရွယ်ပြီး ရုပ်ချောသည်။ ပြီးတော့ ငွေကြေးလည်း ချမ်းသာသူ ဖြစ်သဖြင့် မော်စကို လူကုံထံ အသိုက်အဝန်းတွင် မျက်နှာပွင့်နေသူဖြစ်သည်။ ဗရွန်စကီသည် အင်နာ၏ယောက်မ ဒေါ်လီ၏ညီမကစ်တီနှင့် ဘာလိုလို သတင်းထွက်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။ ကစ်တီက ဗရွန်စကီကို မျှော်ကိုးသော်လည်း ဗရွန်စကီက ကစ်တီအပေါ် လေးလေးနက်နက် မရှိလှ။ ဗရွန်စကီသည် အင်နာကိုတွေ့လိုက်ရသောအခါ စိတ်ကိုမထိန်းနိုင်။ သူတစ်ပါး သားမယားဆိုသည်ကိုလည်း သတိမရတော့။ အရူးအမူး ဖြစ်ခဲ့တော့သည်။

ဗရွန်စကီက ကစ်တီကို ဖုတ်လေသည့်ငါးပိ ရှိသည်ဟုပင် မထင်မှတ် ခဲ့သော်လည်း ကစ်တီကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ချစ်နေသူတစ်ယောက်က ရှိနေသေး သည်။ သူကား လှဲပင်း။ ဆွေကြီးမျိုးကြီးထဲမှ ဆင်းသက်လာသူ။ သဘောဖြူ အူစင်းသည့် သူ။ အရာရာကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲချင် သူ။ လှဲပင်းသည် ကစ်တီရှိ ရာ မော်စကိုသို့ ချောင်းပေါက်လုမတတ် လာရောက်၍ ချစ်ရေးဆိုခဲ့သော် လည်း ကစ်တီ၏ အချစ်ကိုမရရှာခဲ့။ ကစ်တီ မျှော်လင့်နေသူက တစ်ယောက် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လှဲပင်းသည် ကစ်တီ၏ ပြတ်ပြတ်တောက် တောက် ခေါင်းခါခြင်းကို ခံလိုက်ရသောအခါ မော်စကိုမှ ရင်နာနာဖြင့် ဆုတ်ခွာ သွားရလေတော့သည်။ တောရွာကလေးတစ်ရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်ရင်း အသည်းက ဒဏ်ရာကို ကျိတ်၍ ကုသ နေတော့သည်။

အင်နာသည် ဗရွန်စကီက သူ့ အပေါ် တက်မက်ဟန်၊ စိတ်ဝင်စားဟန် ပြလာသောအခါ ပထမသော် ထိတ်လန့်၍ သွားသည်။ စိန့်ပီတာစဘတ်သို့ အပြေးပြန်ခဲ့သည်။ ဗရွန်စကီက စိန့်ပီတာစဘတ်အထိသူ့နောက်သို့တကောက် ကောက် လိုက်ပါ၍ လာသည်။ ကြာလာတော့လည်း အင်နာမှာ ဗရွန်စကီအပေါ်ညွတ်ချင်သလိုလို ဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။

စိန့်ပီတာစဘတ်တွင် အင်နာနှင့် ဗရွန်စကီတို့အကြောင်း သတင်းသိုး သိုးသန့်သန့် ထွက်လာသည်။ ထိုအကြောင်းကို အင်နာ၏ခင်ပွန်း မင်းသားကြီး ကရယ်ညင်၏နားသို့ ရောက်သွားသည်။ ကရယ်ညင်အနေဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာ အကျ မခံနိုင်။ အလုပ်ကိုလည်း အထိခိုက် မခံနိုင်။ ပတ်ဝန်းကျင်၏ တီးတိုး အပြော၊ သွားပုပ်လေလွင့် အပြောကိုလည်း မခံနိုင်။ ပြီးတော့ ရှေ့အဖို့ တက် လမ်း ရာထူးတိုးရေး ကိစ္စကလည်းရှိနေသေးသည်။ အင်နာနှင့် ဗရွန်စကီတို့၏ ကိစ္စသည် ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ သူ့အဖို့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မကောင်းသော၊ လက်မခံနိုင်သော ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ သူတို့၏ တစ်ဦး တည်းသော သားကလေး ဆာယိုဇာ၏ ရှေ့ရေးကလည်း ရှိနေသေးသည်။ အင်နာမှာ ခင်ပွန်းသည်၏ ဆန္ဒအတိုင်း အရာရာ ဖြစ်ပါစေမည်ဟု ကတိပေး ခဲ့ရသော်လည်း ဗရွန်စကီနှင့် သူ့အချစ်မှာ နွံလွှာနက်နက်တွင် ရုန်းမထွက် နိုင်တော့ပေ။

ဗရွန်စကီ၏ အချစ်ကို ဆုံးရှုံးပြီဟု နားလည်လိုက်သောအခါ ကစ်တီသည် အသည်းနှလုံး ကြွေပြုန်းမတတ်ဖြစ်ကာ ဘုံးဘုံးလဲကျလေတော့သည်။ မိဘများက ကစ်တီကို ဂျာမနီသို့ပို့ကာ ဆေးကုပေးခဲ့ရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရလေတော့သည်။ လျှဲပင်းမှာလည်း ကစ်တီ၏ အချစ်ကို မရ၍ တောမှာဇာတ်မြုပ်ကာ အလုပ်ထဲတွင် နှစ်မြှုပ်ခဲ့ရသော်လည်း ကစ်တီကိုမူ မမေ့။ ဘယ်လိုမှ မမေ့၊ ရင်ထဲတွင် တမြေမြေ။ ကစ်တီ မမာသတင်းကို ကြားရသောအခါ နေမချိုထိုင်မသာဖြစ်ရသည်။ ကစ်တီ ရုရှသို့ ပြန်ရောက်သည့် သတင်းကို ကြားရသောအခါ လျှဲပင်း ကစ်တီဆီသို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံသည်။ ကစ်တီ အနေဖြင့် နှလုံးသားနှုနယ်စဉ်က ရုပ်ချော အပြောကောင်း၍ ခေတ်မိန်းကလေးများ အလယ်တွင် ပျိုတိုင်းကြိုက်သည့် နှင်းဆီခိုင် ဖြစ်နေသော ဗရွန်စကီကို မျှော်လင့် ထင်စားမိခြင်းမှာ အကြိုက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ စင်စစ် အကြိုက်သည် အချစ် မဟုတ်။ အချစ်နှင့် အကြိုက်မှာ တခြားစီ။ သူ တကယ်ချစ်သင့်သူမှာ လျှဲပင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောပေါက်လာသည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကစ်တီ လျှဲပင်းကို မငြင်းတော့။

အင်နာမှာလည်း ဗရွန်စကီနှင့် ကလေးရှိလာသည်။ ထိုကိစ္စကို အင်နာက ဗရွန်စကီကို ပြောပြသောအခါ ဗရွန်စကီမှာ အကြီးအကျယ် စိတ်လှုပ်ရှားသွားသည်။ မြင်းပွဲတွင် ဗရွန်စကီ မြင်းပေါ်မှ လိမ့်ကျဒဏ်ရာ ရသည်။ ဗရွန်စကီအပေါ် ထားရှိသောအင်နာ၏ စိုးရိမ်သောကသည် ဖုံးဖိမရဘဲ လူပုံအလယ်တွင်း ဘွားခနဲ ပေါ်ပေါက်သွားတော့သည်။ မြင်းပွဲမှ ပြန်လာသောအခါတွင် အင်နာသည် ဗရွန်စကီနှင့် သူ့ အခြေအနေကို ခင်ပွန်းသည် မင်းသားကြီးက ရယ်ညင်အား ဖွင့်ဟပြောဆိုလေတော့သည်။ ခင်ပွန်းသည် ကြိုက်သလိုစိစဉ်ပါဟု ဆိုလေသည်။ မင်းသားကြီး ကရယ်ညင်မှာ ဤကိစ္စအတွက် အကြီးအကျယ် ခေါင်းခြောက်သွားသည်။ ဤပြဿနာကို ဗရွန်စကီနှင့် နှစ်ယောက်ချင်း ဓားချင်းယှဉ်ခုတ်၍ ရှင်းရမည်လား၊ အင်နာကိုပင် ကွာရှင်းပစ်ရမည်လား ဆိုသည်ကို ဝေခွဲမရ ဖြစ်ရလေတော့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် မင်းသားကြီး ကရယ်ညင်သည် သူ့ အလုပ်အကိုင်၊ သူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ သူ့ရတနာနှင့် သားကလေး ရှေ့ရေးကိုထောက်ထားပြီး အင်နာကို ကွာရှင်းမပစ်တော့ဘဲ အိမ်တွင်း အိမ်ပြင် မထွက်ရ။ ဗရွန်စကီကို အိမ်လာမခံရဟု စည်းကမ်းထုတ်လိုက်လေတော့သည်။ သို့သော်လည်း အင်နာ

နှင့် ဗရွန်စကီတို့က အခွင့်ရလျှင် ရသလို ဆုံးတွေ့ကြမြဲ။ ကရယ်ညင်က အင်နာနှင့် ကွာရှင်းရန် ရှေ့နေနှင့် တိုင်ပင်နေစဉ်တွင် အင်နာ ကလေးမျက်နှာ မြင်တော့သည်။ ကလေးမီးဖွားပြီးချိန်မှစ၍ အင်နာသည် အကြီးအကျယ် မမာ မကျန်း ဖြစ်တော့သည်။ ဇနီးသည်၏ သေလုမောပါးအဖြစ်ကို မြင်ရပြန်သော အခါ ကရယ်ညင်မှာ စိတ်ထိခိုက်ရပြန်တော့သည်။ အင်နာ တောင်းဆိုသမျှကို လိုက်လျောပေးလိုက်မည်ဟုလည်း စိတ်ထဲက ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဗရွန်စကီ ကိုလည်း အင်နာနှင့် တွေ့ဆုံခွင့် ပေးလိုက်သည်။

အင်နာ တစ်ဖန်ပြန်၍ကျန်းမာလာသောအခါ ဗရွန်စကီသည် အင်နာ နှင့် မွေးကင်းစ ကလေးငယ်တို့ကိုခေါ်၍ ဥရောပတစ်ခွင်သို့ ထွက်ခွာသွား သည်။ ဥရောပတွင် ရောက်နေသော်လည်း အင်နာမှာ သားဖြစ်သူကို မမေ့။ သားကို လွမ်းသည့်စိတ်နှင့်ပင် အင်နာ ရုရှသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ အမိနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကရယ်ညင်၏ အိမ်ထဲသို့ ဇွတ်အတင်းဝင်ကာ သားဖြစ် သူကို ပွေ့ဖက်နမ်းရှုတ်ရင်း မျက်ရည်ဖြိုင့်ဖြိုင်ကျရသည်။ အင်နာ၏သားမှ အင်နာကို သေဆုံးသွားပြီဟု သိထားလေရာ အင်နာမှာ ရင်နာရပြန်သည်။

ဥရောပမှ ပြန်ရောက်ချိန်မှစပြီး အင်နာသည် ဗရွန်စကီ၏ အိမ်၌ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးကို စိန့်ပီတာစဘတ် အသိုက်အဝန်းကခပ်ကြည့် ကြည့် ဆက်ဆံကြသည်။ ဗရွန်စကီမှာလည်း သူ့အမှားကြောင့် နောင်တရစ ပြုလာသည်။ အင်နာအဖို့ မတောင့်မတ မကြောင့်မကြ နေရသော်လည်း စိတ် မချမ်းမြေ့နိုင်တော့။ ဗရွန်စကီနှင့် အင်နာတို့၏ တရားမဝင် သမီးကလေးကို ကရယ်ညင်၏ အမည်ဖြင့်ပင် မှည့်ခေါ်ရမည်ပြုသောအခါ ဗရွန်စကီမှာ အတော်ပင် စိတ်ကသိကအောင့် ဖြစ်ရသည်။ ဗရွန်စကီသည် အင်နာအား ကရယ်ညင်နှင့် တရားဝင် ကွာရှင်းရအောင်လုပ်ဖို့ နေ့ရှိသရွေ့ပင် တကျီကျီ လုပ်၍နေတော့သည်။ မင်းသားကြီး ကရယ်ညင်ကလည်း ဘာသာရေး အကြောင်းကြောင့် ကွာရှင်း၍ မပေး။ သည်ကြားထဲတွင် ဗရွန်စကီ၏ မိခင် ကြီးကလည်း သားဖြစ်သူအား တခြားမိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ် ပေးဖို့ စီစဉ်လာသည်။

အင်နာသည် ဗရွန်စကီနှင့် အမြဲလိုလိုပင် ကတောက်ကဆဖြစ်ကာ တကျက်ကျက် ဖြစ်နေတော့သည်။ စိတ်ကလည်း ကယောက်ကယက် ဖြစ်လာသည်။ ညဘက်တွင် စိတ်ငြိမ်ဆေးများကိုသောက်မှ အိပ်၍ရသည့်

အခြေအနေသို့ ရောက်လာသည်။ တစ်နေ့ အိမ်မှာ လူသူမရှိခိုက် ခြေဦးတည် ရာသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ရထားဘူတာရုံကလေး တစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး ရထားအလာကို စောင့်သည်။ ဗရွန်စကီနှင့် သူ ရထားဘူတာ ရုံတွင် တွေ့ခဲ့စဉ်က ရထားတိုက်မှုတစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် အဖြစ်ကို သွား သတိရကာ ရထားဝင်လာသောအခါ ရထားအကြိတ်ခံ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုက်တော့သည်။

အင်နာသေဆုံးသွားသောအခါ ဗရွန်စကီ၏ဘဝသည်လည်း အဓိပ္ပာယ် မဲ့၍ သွားတော့သည်။ ဘဝတွင် သူ နေပျော်ခဲ့ခြင်းမှာ အင်နာကြောင့်ဟု နားလည်လာသည်။ အင်နာ မရှိလျှင် သူ့ဘဝလည်း မရှိတော့ပြီ။ ဗရွန်စကီ သည် နောက်ဆုံးတွင် စစ်ထဲသို့ ဝင်၍ သွားတော့သည်။

(၂)

‘အင်နာကရယ်ညီနာ’(Anna Karenina)သည် တော်စတိုင်း၏လက်ရာ များထဲတွင် ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ (War and Peace) ဝတ္ထုကြီးကဲ့သို့ပင် ထင်ရှား ကျော်ကြားသော ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္ထုကြီးနှစ်ပုဒ်ကို ကမ္ဘာ့ စာပေပညာရှင်များက အဆင့်အတန်း တစ်တန်းတည်း အဖြစ်ပင် သတ်မှတ် ကြသည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ ဝတ္ထုကြီးသည် နပိုလီယန် ရုရှကို ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်သည့်ခေတ်ကို နောက်ခံပြုကာ ထိုခေတ်က ရုရှအထက်တန်းလွှာတို့ ၏ လူနေမှုဘဝနှင့် စရိုက်တို့ကို ထင်လင်းစွာ ရေးခြယ်ထားသော ဝတ္ထုကြီး တစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ စစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံများကို ကြောက်မက်ဖွယ် ဖော်ကျူးထား သော ဝတ္ထုကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ ဝတ္ထုကြီးသည် ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်အဖြစ်ထက် သမိုင်းမော်ကွန်းကြီး တစ်ပုဒ်အဖြစ် သတ်မှတ်လျှင်ပို၍ သင့်မည်ဟု ဆိုကြသည်။ ‘အင်နာကရယ် ညီနာ’ဝတ္ထုကြီးကမူ ၁၉ ရာစုနှစ် ရုရှနိုင်ငံ၏ အထက်တန်းလွှာတို့၏ဘဝကို စာရေးဆရာ တည်ဆောက်လိုသော ကိုယ်ကျင့်တရား စံတစ်ခုကို အခြေပြု၍ ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုကြီး ဖြစ်သည်။ ဗရွန်စကီနှင့် အင်နာ၊ လျှပ်ငါးနှင့် ကစ်တီ ဟူသော အဓိကဇာတ်ကောင်များကို မဏ္ဍိုင်ပြုကာ အချစ်ရေး အိမ်ထောင်ရေး ဇာတ်လမ်းနှစ်မြွှာဖြင့် ဝတ္ထုကြီးကို ရက်ဖောက်၍ ထားသည်။

ဖောက်ပြန်သော မိန်းမတို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ နှလုံးနာဖွယ်၊ အပြစ် တင်ဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း အင်နာမှာမူ သနားဖွယ်၊ ကရုဏာသက်ဖွယ် ဖြစ် သည်။ ပြုပြင်ရေးသမား၊ ရွှေပြည်အေးဝါဒီ၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား လက်ကိုင်ထားသူ၊ မြေယာကို ချစ်သူ၊ လယ်သမားများကို ခင်သူ လှူပင်းသည် တော်စတိုင်း၏ ကိုယ်ပွားဇာတ်ကောင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

စာရေးဆရာကြီး တော်စတိုင်းကို ၁၈၂၈ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုမြို့တော် တောင်ဘက် တူးလာနယ် ယာစနာယာပိုလျာနာကျေးရွာတွင် မွေးဖွားသည်။ ချမ်းသာသော မြေရှင် မျိုးမျိုးမတ်နွယ် မိသားစုမှ ပေါက်ဖွားလာခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က ပြင်သစ်ဘာသာ စာပြဆရာများနှင့် အိမ်၌စာသင်ခဲ့သည်။ ခါဇန် တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက်၍ ပညာသင်သည်။ တက္ကသိုလ်တွင် သုံးနှစ်သုံးမိုး ပညာသင်ပြီးနောက် ဘာဘွဲ့မျှ မရခဲ့ဘဲ ကျောင်းထွက်ခဲ့သည်။ တော်စတိုင်း သည် ငယ်စဉ်က အပျော်အပါးမက်သူ ဖြစ်သည်။ ဘာအလုပ်မျှမလုပ်ဘဲ နှစ် ပေါင်းများစွာ ပေတေနေခဲ့သည်။ ၁၈၅၁ ခုနှစ်တွင် စစ်တပ်ထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ ကော့ကေးဆပ်ဒေသတွင် နှစ်အတော်ကြာကြာ နေခဲ့သည်။ ခရိုင်းမီးယားစစ်ပွဲ တွင် ကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၈၅၇ ခုနှစ်တွင် စစ်ထဲမှထွက်ရာ ဥရောပနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်သွားလာခဲ့သည်။ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလန် နိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ခဲ့သည်။ ဥရောပမှ ပြန်ရောက်သောအခါ တော်စတိုင်း သည် သူ၏မြေကျွန်များကို လွတ်မြောက်ခွင့်ပေးကာ မြေကျွန်စနစ်ကို ဖျက် သိမ်းပစ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင်ကျောင်း တစ်ကျောင်းလည်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သေးသည်။ သူ့ကျောင်းတွင် တင်းကျပ်သော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ မထား။ ကဗျာ စာပေ ဝီတနှင့် ပန်းချီပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အုပ်ချုပ်သူများနှင့် အဆင်မပြေ အပေါက်အလမ်းမတည့်ဖြစ် ကာ ကျောင်းကို အပြီးအပိုင် ဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်သည်။

တော်စတိုင်းသည် မေတ္တာသမား ဖြစ်သဖြင့် သူ့ခေတ်က အယူသီး ရှေးဟောင်းခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘာသာရေးအရ ပိုင်းဝန်းဆန့်ကျင်ခံခဲ့ရပြီးအကြဉ်ခံခဲ့ရသည်။ ၁၈၈၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ဆင်းရဲသား လယ်သမားတစ်ယောက်လို ကျင့်ကြံနေထိုင်နေခဲ့သည်။ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ အသားစားခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်သည်အထိ ခြိုးခြံနေထိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် အသက် ၈၂ နှစ်အရွယ်တွင် ဇနီးနှင့်သားသမီးများမသိအောင် အိမ်မှ

တိတ်တဆိတ် ထွက်လာပြီး ခြေဦးတည့်ရာ လျှောက်သွားရင်း အဆုတ်အအေး မိရောဂါဖြစ်ကာ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရာမှ အက်စတာပိုဗိုဆိုသည့် ရထား လမ်းဘေးအနီးမှ ရွာကလေးတစ်ရွာတွင် တော်စတိုင်း ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

တော်စတိုင်းသည် ၁၈၅၂ ခုနှစ်မှ စတင်၍ စာရေးခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ထွက်လာသော သူ၏ဝတ္ထုမှာ ‘ကလေးဘဝ’(Childhood)ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ‘ကော့ဆက်’(Thef Cossacks)၊ ‘ဆီဗက်စတိုပို’(Sevastopol)(၁၈၅၅)၊ ‘ခရုဇာ ဆိုနာတာ’(Thef Kreuizer Sonata)၊ ‘အိုင်ဗန်အီဘာချီယချ်၏ဘဝနိဂုံး’(The Death of Ivan Ilyich)(၁၈၈၆)၊ ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’(Anna Karenina) (၁၈၇၇)၊ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’(War And Peace)(၁၈၆၉)နှင့် ‘ပြန်လည်ရှင်သန် ထမြောက်ခြင်း’(Resurrection)(၁၈၉၀)စသည့်ဝတ္ထုကြီးများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ‘ကျွန်ုပ်၏ယုံကြည်ချက်’(What I Believe)၊ ‘ကျွန်ုပ်တို့ဘာလုပ်ကြမည်နည်း’(What Then Must We Do)၊ ‘ဘုရားသခင်၏ နိုင်ငံတော် သင့်ရင်ထဲမှာ’(The Kindom of God Is Within you)နှင့် ‘အနုပညာဟူသည် အဘယ်နည်း’(What Is Art)ဟူသော ယုံကြည်မှု ဒဿနဆိုင်ရာကျမ်းများကိုလည်း ရေးသား ခဲ့သေးသည်။

တော်စတိုင်း၏ ‘ကလေးဘဝ’ဝတ္ထုကို အောင်သန်းကလည်းကောင်း၊ ‘ကော့ဆက်’ကို ဗိုလ်အေးမောင်ကလည်းကောင်း၊ ‘ခရုဇာဆိုနာတာ’ကို ကျော် သိမ်းက ချစ်မေတ္တာရမ္မက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကျော်အောင်က ‘သင်၏သစ္စာ မရှိသော’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ‘အိုင်ဗန်၏ဘဝနိဂုံး’ကို ကျော်အောင်က ‘အိုင်ဗင် ၏ နိဂုံးကမ္ပတ်’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’ကို မောင်နေထွန်းက အကျဉ်း၊ အပြည့်အစုံကို မြသန်းတင့်ကလည်းကောင်း အသီးသီး မြန်မာပြန်ဆို ခဲ့ကြသည်။ ‘စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး’မြန်မာပြန်သည် အမျိုးသားစာပေ ဘာသာ ပြန်ဆိုကို ရရှိခဲ့သည်။ ‘ရှင်သန်ထမြောက်ခြင်း’ဝတ္ထုကြီးကိုမူ စိန်ခင်မောင်ရီက မဂ္ဂဇင်းဘာသာပြန် ဝတ္ထုအဖြစ် မဂ္ဂဇင်းတိုင် လအနည်းငယ် ဖော်ပြခဲ့သည်။

‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ကိုမူ ရွှေဥဒေါင်းက ‘အင်နာကရီးနား’ဟူ၍ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်အဖြစ် မြန်မာပြန်ဆိုပြီး၊ ကျိုက်လတ်အုံးကလည်း ‘အင်နာ၏ ချစ်ကြမ္မာ’ဟူ၍လည်းကောင်း အကျဉ်းချုံး၍ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့သည်။ လင်းယန်နီ က ‘မင်းကတော်လေး’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြသန်းတင့်က ‘မမ’ဟူ၍ လည်းကောင်း မိုးငြိမ်းရေးခဲ့ကြသည်။ တော်စတိုင်း၏ ဝတ္ထုတို အများအပြားကို

ဘဝင်း၊ မောင်ထင်၊ လင်းယုန်နီ စသော စာရေးဆရာကြီးများက အသီးသီး မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။

(၃)

တော်စတိုင်း၏ ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ဝတ္ထုကြီးကို အစောဆုံးအဖြစ် ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ‘ချစ်မေတ္တာ’(Love)ဟူသော အမည်ဖြင့် ထိုစဉ်က လှမ်းလှမ်းတောက် ကမ္ဘာကျော်မင်းသမီးတစ်လက်ဖြစ်သော ဂရီတာဂါးဘိုး(Greta Garbo)နှင့် စတင်၍ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ အမ်ဂျီအမ် (MGM)ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကြီးက ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာမှာ ကလားရင့်ဘရောင်း (Clarence Brown)၊ ဗရွန်စကိုအဖြစ် ဖရက်ဒရစ်မာ့ချ် (fredrich March)၊ မင်းသားကြီးကရယ်ညင်အဖြစ် ဘာဆီးလ် ရာသ်ဘိုး(Basi Rathbone)တို့က သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ဝတ္ထုကြီးကို ဗြိတိသျှမင်းသမီး ဗီဗီယံလေး (Vivien Leigh)နှင့် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံ ရိုက်ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ကို နိုင်ငံအသီးသီးမှ ၁၅ ကားမျှ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါမှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ အင်နာကရယ်ညီနာကို ရိုက်ကူးဖြစ်ခဲ့သည်။ အင်နာအဖြစ် ရုရှရုပ်ရှင်မင်းသမီး တာယာနာ ဆမိုင်းလိုဗာ (Tatyana Samoilova)က လည်းကောင်း၊ ကောင့်ဗရွန်စကိုအဖြစ် ရုရှမင်းသား ဗာဆီလီ လာနိုဗိုဗ် (Bassili Lanovoi)ကလည်းကောင်း၊ မင်းသားကြီး ကရယ်ညင်အဖြစ် နီကိုလိုင် ဂရစ်ဆင်ကို(Nikolai Geitsenko)က လည်းကောင်း အသီးသီး သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

အင်နာကရယ်ညီနာအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သူ ရုရှမင်းသမီး တာယာနာ ဆမိုင်းလိုဗာကို ဂါးဘိုး၊ ဗီဗီယံလေးတို့နှင့် ရိုက်ကူးခဲ့သော ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ ဇာတ်ကားကို ကြည့်ဖူးပါသလား မေးသောအခါ တာယာနာက ‘ဂါးဘိုးပါဝင်တဲ့ ဇာတ်ကားကို ကျွန်မ မကြည့်ဖူးဘူး၊ ဗီဗီယံလေးနဲ့ရိုက်တဲ့ကားကိုတော့ ကြည့်ဖူးတယ်၊ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ လေ့လာစိတ်နဲ့ပဲတော့ မကြည့်ဘူး၊ ဘာလို့လဲဆိုရင် သူ့သရုပ်ဆောင်မှုတွေက ကျွန်မအပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးသွားမှာ စိုးလို့ပါပဲ’ဟု ဖြေဆိုခဲ့သည်။

တာယာနာသည် ‘အင်နာကရယ်ညီနာ’ဇာတ်ကား ရိုက်ကူး၍ မပြီး
 မချင်း အခြား မည်သည့်ဇာတ်ကားကိုမျှ လက်မခံဘဲ ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
 သူ့ကိုယ်သူ အင်နာ အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခွင့်ရခြင်းသည် သူ့ဘဝအတွက်
 အကြီးမားဆုံး လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု စွဲမှတ်ယုံကြည်ခဲ့သည်။
 တွေ့ဆုံခန်းတစ်ခုတွင် တာယာနာက ပြောခဲ့ဖူးသည်။

‘အင်နာဟာ ကျွန်မ...၊ ကျွန်မဟာ အင်နာ’ဟု။

ကရာမာဇော့စ် ညီနောင်များ

(၁)

မြေပိုင်ရှင်ကြီး 'ဖီယိုဒို ပက်ဗလိုဗစ် ကရာမာဇော့စ်'တွင် 'ဒမီထရီ၊ 'အိုင်ဗန်'၊ 'အလယိုးရှား'နှင့် 'ဆမာဒယာကော့စ်'ဟူသော သားလေးယောက် ရှိသည်။

သားအကြီးဆုံးကား ပထမဇနီးနှင့် မွေးခဲ့သူ၊ သားလတ်နှစ်ယောက်ကား ဒုတိယဇနီးနှင့် မွေးခဲ့သူ၊ အငယ်ဆုံးသားက တရားမဝင်သား။ အကြီးဆုံးမှာ စစ်ပြန်။ အသုံးအဖြုန်းကောင်းသူ၊ ဒုတိယသားက သတင်းစာသမား၊ တတိယ သားက ဘာသာရေးသမား၊ ဘုန်းကြီးဝတ်မည်တကဲကဲ လုပ်နေသူ။ စတုတ္ထ သားကား စိတ်မနှံ့သူ။ အဘိုးကြီးသည် သားတစ်ယောက်နှင့်မျှ မတည့်။

သားကြီး 'ဒမီထရီ'သည် 'ကက်ထရီနာ' အမည်ရှိ ဝိုလ်မှူးသမီးနှင့် ဧစတစ်ထားပြီး 'ဂရုရှင်ကာ'ဆိုသည့် မိန်းကလေးနှင့်တွေ့သောအခါ ခက်ထရီနာ ကို ခွာသည်။ ဒမီထရီသည် ကက်ထရီနာ၏ ငွေသုံးထောင်ကို ချစ်သူသစ်နှင့် သုံးရက်အတွင်း သုံးဖြုန်းပစ်၍ ကက်ထရီနာက ငွေပြန်တောင်းသောအခါ ညီဖြစ်သူ အလယိုးရှားအား အဘိုးကြီးထံ အတောင်းခိုင်းသည်။ အဘိုးကြီးက သားနှင့်ဖြစ်နေသော ဂရုရှင်ကာအား ကြိုက်နေပြန်သောအခါ သားအဖပြုသနာ တက်ကြတော့သည်။

ဒမီထရီက ခွာချင်ချင် ဖြစ်နေသော ကက်ထရီနာသည် ညီအိုင်ဗန်နှင့် ငြိတိတိ ဖြစ်နေသောအခါ ဒမီထရီ သဘောကျသွားသည်။ သို့သော်လည်း ကက်ထရီနာက 'ဒမီထရီမှ ဒမီထရီဖြစ်နေသောအခါ ဒမီထရီ စိတ်ညစ်သွားသည်။

ဒမီထရီသည် ဖခင်ကို ရန်ရှာနေသည်။ အဘိုးကြီးသည် သားများ၏ ရန်ကိုကြောက်၍ တံခါး အလုံပိတ်နေသည်။ တံခါးကို သင်္ကေတနှင့်ခေါက်မှ လာဖွင့်ပေးသည်။ ထိုသင်္ကေတကိုအငယ်ဆုံးသားနှင့်ဂရုရှင်ကာတို့သာသိသည်။ အငယ်ဆုံးသားကထိုလျှို့ဝှက်ချက်ကိုဒမီထရီအားသွားပြောသည်။ တစ်နေ့ ဒမီထရီ၊ ဂရုရှင်ကာ အိမ်သို့ သွားရှာသောအခါ မတွေ့။ အဘိုးကြီး ဝှက်ထားသည်ဟု ထင်သည်။ဒမီထရီသည်ကက်ထရီနာ၏ငွေကိုပြန်ဆပ်ပြီးကက်ထရီနာအား ခွာမည်။ အဘိုးကြီး ဂရုရှင်ကာနှင့် မယူခင် မိမိအရယူမည် ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ သံကျည်ပွေ့ဖြင့် အဘိုးကြီးကို ရိုက်မည်ပြုသည်။ ဤသည်ကို အဘိုးကြီး၏ အစေခံကြီး 'ဂရီကိုရီ'က မြင်သည်။ ဒမီထရီသည် အစေခံအဘိုးကြီးကို ရိုက်ကာ ထွက်ပြေးသည်။ ဂရုရှင်ကာ၏ အိမ်ကိုသွား၍ဂရုရှင်ကာဘယ်မှာလဲဟု အတင်းမေးသောအခါ လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်က ချစ်ခဲ့သည့် ပိုလန်စစ်ဗိုလ်လေးနှင့် လိုက်ပြေးသည်ဟု သိရသည်။ ဒမီထရီသည် သူ့နောက်သို့ လိုက်ခဲ့သည်။ ငွေမက်သော ပိုလန်စစ်ဗိုလ်လေးအား ငွေပေးပြီး ထွက်သွားခိုင်း သည်။ ဒမီထရီသည် ဂရုရှင်ကာကို ပြန်ရသည်။ ပျော်လို့မှ မဝသေး၊ ရဲက ဒမီထရီကို အဘိုးကြီးအား သတ်မှု၊ ငွေသုံးထောင် ခိုးယူမှုဖြင့် လာရောက် ဖမ်းတော့သည်။

ဒမီထရီက အဘိုးကြီးအား သူ မသတ်ဟု ငြင်းသည်။ သို့သော် အစေခံအဘိုးကြီးဂရီကိုရီ၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်ဖြင့်ပင် သူ့မှာ မရုန်းနိုင်ဖြစ်ရသည်။

ထိုအခိုက် အလတ်ညီ အိုင်ဗန် မော်စကိုမှ ပြန်လာသည်။စိတ်မနှံ့သည့် ညီ ဆမာဒယာကော့ဗ်နှင့် တွေ့သည်။ ဆမာဒယာကော့ဗ်က အဘိုးကြီးကို သူသတ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ အဘိုးကြီးအိတ်ထဲမှ ငွေသုံးထောင်ကိုပါ ယူခဲ့ကြောင်း ဖွင့်ပြောသည်။ အိုင်ဗန်က ရုံးတော်တွင် ထိုအကြောင်းကို တင်ပြ၍ ဒမီထရီအပြစ်မရှိကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ရုံးတော်က မယုံကြည်။အလယိုးရှားကပါ ဒမီထရီတွင်အပြစ်မရှိကြောင်း ရုံးတော်တွင် သက်သေခံသောအခါ ရုံးတော်ကလက်ခံတော့မည်ဆဲဆဲ ဒမီထရီ၏ ချစ်သူဟောင်း ကက်ထရီနာက

အဘိုးကြီးမသေခင်နေ့က ဒမီထရီကသူ့ထံရေးထားသော စာကိုရုံးတော်တွင် တင်ပြသည်။ ဒမီထရီက ကက်ထရီနာအား ငွေသုံးထောင် မဖြစ်မနေ ပြန်ပေးမည်။ အဘိုးကြီးကိုသတ်၍ ပေးမည်ဟု စာတွင် ရေးထားသည်။

သို့ဖြင့် ဒမီထရီသည် အနှစ်နှစ်ဆယ် ပြစ်ဒဏ်ကျခံရကာ ဆိုက်ပေးရီးယားသို့ နယ်နှင့်ဒဏ်ခံရသည်။ ဂရုရှင်ကာက ဒမီထရီအပေါ် သစ္စာရှိနေမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ကက်ထရီနာက ဒမီထရီ ဆိုက်ပေးရီးယားမှ ထွက်ပြေး နိုင်အောင် ငွေပေးကူညီမည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဒမီထရီက ငြင်းဆိုလိုက်သည်။

(၂)

ကမ္ဘာ့ ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုကြီးများထဲတွင် အကောင်းဆုံးတစ်ပုဒ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ‘ကရာမာဇော့ဗ်ညီနောင်များ’(The Brother Karamazov) (၁၈၈၈)ဝတ္ထုကြီးကို ရေးခဲ့သည့် ကမ္ဘာကျော် ရုရှစာရေးဆရာကြီး ‘ဖီယိုဒိုဒေါ့ဇ်တိုဗ်း ယက်ဗ်စကီး’(Fyodor Dostoevsky)ကို ၁၈၂၁ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ဖခင်က စစ်တပ်ဆရာဝန်၊ မိခင်က ကုန်သည်မျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာခဲ့သူ။ ဖခင်က စည်းကမ်းကြီးသည်။ ၁၆ နှစ်သားတွင် အမေသေသည်။ ၁၇ နှစ်သားတွင် တပ်ကြပ်အင်ဂျင်နီယာကျောင်းသို့ ဖခင်က ပို့ပေးသည်။ ဒေါ့ဇ်တိုဗ်း ယက်ဗ်စကီးသည် ကျောင်းသားဘဝတွင် ဖခင် ငွေပို့မပေးနိုင်၍ အလွန်ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ခဲ့ ရသည်။ ဖခင်ဆရာဝန်ကြီးသည် သားသမီးများကို မော်စကိုရှိ အဒေါ်လက်ထံသို့ ထိုးထည့်ကာ သမီးအငယ်ဆုံးကလေးကို ခေါ်ပြီး တောအရပ်မှာ သွားနေသည်။ ဆေးမကုပဲ အရက်ကိုသာ တစ်ချိန်လုံး သောက်နေခဲ့သည်။ တစ်နေ့ အစေခံများသတ်၍ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ ဒေါ့ဇ်တိုဗ်းယက်ဗ်စကီးသည် စစ်တပ်အင်ဂျင်နီယာဌာနတွင် နှစ်အနည်းငယ်ကြာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး အသက် ၂၃ နှစ်တွင် အလုပ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။

ပထမဆုံးဝတ္ထု ‘ဆင်းရဲသားများ’(Poor Folk)ကို ၁၈၄၆ ခုနှစ်တွင် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုဝတ္ထုဖြင့်ပင် သူ ကျော်ကြားသွားခဲ့သည်။ နောက်စာအုပ်များကို ရေးရန် စာချုပ်နိုင်လာသည်။ တစ်အုပ်တည်းနှင့်အောင်မြင်သွားခဲ့သဖြင့် နည်းနည်း အောက်ခြေလွတ်ခဲ့သည်။ ငွေအသုံးအဖြုန်းကြီးသည်။ သူ့အပေါ် ကူညီသူများနှင့် အကုန်လျှောက်ပြီးရန်ဖြစ်သည်။ အကြွေးထူလာသော

အခါ စာကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ရေးခဲ့သည်။ အချိန်တိုတိုနှင့် လက်ကုန်သွား သည်ဟု ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။

၁၈၄၉ ခုနှစ်တွင် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ ဖြန့်ဖြူးကောင်းခဲ့သဖြင့် ထောင်နန်း စံခဲ့ရသည်။ အသတ်ခံရမည့်ဆဲဆဲ အသက်ချမ်းသာရာရခဲ့ပြီး ဆိုက်ပေးရီးယား သို့ နယ်နှင့်ခံခဲ့ရသည်။ ဆိုက်ပေးရီးယားတွင် နေရင်း ထောင်ကျနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတစ်ဦး၏ဇနီး မုဆိုးမ ‘မာရီအစ်ဇာ’နှင့် တွေ့ဆုံ ချစ်ကြိုက်ခဲ့ သည်။ ၁၈၅၇ ခုနှစ်တွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ မိန်းမသာ ယူလိုက်သောလည်း လက်ထဲတွင် ခြူးတစ်ပြားမှ မရှိ။

ဆိုက်ဘေးရီးယားတွင် ဆယ်နှစ်နေပြီး ၁၈၅၉ ခုနှစ်တွင် စိန့်ပီတာ စဘတ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ဒေါ့စတိုဗက်စကီးသည် ဇနီးသည်ကို ချစ်သော် လည်း သူတို့အိမ်ထောင်ရေးကား သက်ဆိုးမရှိ။ မာရီသည် အဆုတ်ရောဂါ ဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ နှစ်များမကြာမီအတွင်းတွင် ‘ပိုလီနာ ဆုစလိုဗာ’ ဆိုသည့် အမျိုးသမီးနှင့်တွေ့ပြီး ထိုအမျိုးသမီးပေါ်တွင် တိမ်းညွတ်ခဲ့ပြန်သည်။ ပိုလီနာနှင့်အတူ ဥရောပတစ်ခွင် ပြုပြင် လျှောက်သွားခဲ့ပြီး ရောက်လေရာတွင် ဖဲကစားသည်။ ကစားတိုင်းလည်း ရှုံးခဲ့သည်။ ငွေကြေးဒုက္ခရောက်ခဲ့သည့် အကြိမ်ကလည်း မရေမတွက်နိုင်။ ‘ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်’ (Crime and Punish-ment)(၁၈၆၆)၊ ‘ဖဲသမား’(The Gambler)(၁၈၆၇)၊ ‘လူ့အန္ဓ’(The Idiot) (၁၈၆၈)၊ ‘ထာဝရခင်ပွန်း’(The Eternal Husband)(၁၈၇၀)၊ ‘အမှောင့် ပယောဂ’(The Possessed)(၁၈၇၁)နှင့် ‘ကရာမာဇော့ဗ်ညီနောင်များ’(The Brother Karamazov)(၁၈၈၀)တို့ကို ဆက်တိုက်ရေးခဲ့သည်။

သူ့ကို လေးစားသော၊ သူ့ထက် အသက်ထက်ဝက်ခန့်ငယ်သော လက်ရေးတိုစာရေးမလေး ‘အန်နာဂရီဂိုရီယက်ဗ်နာ နစ်ကီနာ’နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ သည်။ အန်နာနှင့် ကလေးတစ်ယောက်ရသော်လည်း အဖတ်မတင်ခဲ့။ အန်နာ က နောက်ပိုင်း သူရေးသောစာအုပ်များကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဝေခဲ့သဖြင့် ငွေရေး ကြေးရေး အသက်ရှူချောင်လာခဲ့သည်။ ၁၈၈၁ ခုနှစ်တွင် သူ့ခေတ်တွင် အကျော်ကြားဆုံး စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးဖြစ်သော ဒေါ့စတိုဗက်စကီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

(၃)

‘ကရာမာဇေ့ဗ်ညီနောင်များ’ဝတ္ထုကြီးကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်တစ်ဝိုက်လောက်က ကမ္ဘာကျော် MGM ကုမ္ပဏီကြီးက ရုပ်ရှင်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာ ‘ရစ်ချက်ဘရုခ်စ်’(Richard Brooks)က ရိုက်ကူးပြီး ကမ္ဘာကျော်ကတိုးမင်းသား ယူလ် ဘရင်နား(Yul Brynner)က ဒဗီထရီအဖြစ်၊ ဂျာမန်မင်းသမီးချော မာရီယာရှဲလ်(Maria Shell)က ဂရုရှင်ကာအဖြစ်၊ ကက်ထရီနာအဖြစ် မင်းသမီး ကလယ်ရာ ဘလွန်း(Claire Bloom)တို့က ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ရိုက်ကူးသော ‘ကရာမာဇေ့ဗ်ညီနောင်များ’ဇာတ်ကားသည်။ ကမ္ဘာကျော် သရုပ်ဆောင်မင်းသား၊ မင်းသမီးများနှင့် ရိုက်ကူးခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့။ ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုကြီး တစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ရှင်အဖြစ် အသွင်ပြောင်းသည့်အခါ ‘ကရာမာဇေ့ဗ်ညီနောင်များ’ ဝတ္ထုကြီးကို ဒေါ့စတိုဖ်ယက်ဗ်စကီး၏ ‘လူ့အန္ဓ’(The Idiot)ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးခဲ့သည့် ရုရှားဒါရိုက်တာကြီး ‘အိုင်ဗန် ဖီရီးယက်ဗ်’(Ivan Pyriev)က ဆေးရောင်စုံဇာတ်ကားကြီးအဖြစ် ၁၉၇၀ပြည့်နှစ် တစ်ဝိုက်က ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဒေါ့စတိုဖ်ယက်ဗ်စကီး၏ နောက်ဆုံးဝတ္ထုကြီးကို အိုင်ဗန် ဖီရီးယက်ဗ်စကီးက နောက်ဆုံးရိုက်ကူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အိုင်ဗန် ဖီရီးယက်ဗ်၏ လက်ရာသည် ကိန်းရုပ်ရှင်ပွဲတော်အထိ တက်လာသည်ကို မတွေ့ခဲ့ရသော်လည်း ပြည်တွင်း၌မူ အတော်အသင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ အဓိက ဇာတ်ကောင်များအဖြစ် မိဟိုင်း ယူလီယာနာဗ်(Mikhail Ulyanov)၊ လီယွန်နယ် လာဖီးရီဗာ(Lionella Pirieve)၊ ခရီလက်ဗ်ရော့ဘ်(Kirill Lavrov)၊ မာ့ခ် ဖရုဒ်ခင် (Mark Prudkin)၊ အလက်ဇေ မီယာဂ်ကော့ဗ် (Alexei Mearkov)တို့ သရုပ်ဆောင် ပါဝင် ခဲ့ကြသည်။

တွမ်ဆော့ယား၏ စွန့်စားခန်းများ

(၁)

တွမ်ဆော့ယား(Tom Sawyer)သည် အသက် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် အရွယ် ရှိ ခပ်နောက်နောက် ကလေးငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကလေးတို့ဘဝ ဆော့ကြသည်ဟု ဆိုသော်လည်း သူ ဆော့ပုံက သူများကလေးတွေထက် 'မိုင်'ပိုသည်။ ပြီးတော့ အရွယ်နှင့် မလိုက်အောင်ပင် ရွတ်နောက်ပြောင်ပြီး ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ကလည်း များလိုက်သေးသည်။ ကလေးအချင်းချင်းလည်း တစ်ပတ်ရိုက်သည်။ လစ်လျှင်လစ်သလို လူကြီးကိုပင် လှည့်ပတ်တတ်သေး သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အဒေါ်ဖြစ်သူက သူ့ကို အလစ်မပေးရဲဘဲ တဟဲ့ဟဲ့ဖြစ်နေ ရသည်။

တွမ်သည် အမြဲတမ်း နောက်ပြောင်ပြီး ဆော့ကစား၍သာ နေချင်သူ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတက်ရသည်ကို အလွန်ဝန်လေးလှသည်။ တစ်နေ့ သူ ကျောင်းပြေးပြီး ကစားနေသည်ကို ညီဝမ်းကွဲတော်သူ ဆစ်(Sid)က သွား 'တို့'သဖြင့် အဒေါ်ဖြစ်သူက သူ့ကို ဒဏ်ပေးလေတော့သည်။ အဒေါ်က သူ့ကိုဝန်းနံရံ ဆေးသုတ်လိုင်းလိုက်သည်။ တွမ်တစ်ယောက် စိတ်မပါတပါ ဖြင့် ဝန်းနံရံ ဆေးသုတ်နေသည်ကို မြင်ရတော့ သူငယ်ချင်းများက ဝိုင်း၍ ဟားကြသည်။ တွမ်က သူတို့ကို ကြည့်ပြီး အကြံတစ်ခု ရလာသည်။ သူ့ကို အဒေါ်က ဒဏ်ပေးထားခြင်း မဟုတ်။ သူ အလုပ် လုပ်နေခြင်း မဟုတ်။ သက် သက်ပျင်း၍ ကစားနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လှိမ့်သည်။ သူငယ်ချင်းများက

အဟုတ်မှတ်ကာ သူတို့လည်း ပါ၊ပါရစေ၊ ကစားပါရစေဟု တောင်းဆိုကြ တော့သည်။ တွမ်က သူတို့ထံမှကစားစရာတွေကို တောင်းယူပြီး ကစားနေသည်။ ကလေးတစ်သိုက် ဝိုင်း၍ဆေးသုတ်သောအခါ ဝန်းနီရုံမှာ ခဏနှင့် ဆေးသုတ် ပြီးသွားတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် တွမ်မှာ ကစားစရာပစ္စည်းတွေလည်း ရလိုက်ပြီး အဒေါ်ခိုင်းသည့် အလုပ်မှာလည်း သူ မလုပ်လိုက်ရဘဲ ပြီးသွားတော့သည်။ အဒေါ်ဖြစ်သူမှာ တူတော်မောင် ဉာဏ်သွားပုံကိုကြည့်ပြီး အံ့ဩရတော့သည်။

တွမ်သည် လူကသာ ကစားမက်ပြီး ကျောင်းမှန်မှန်မတက်ချင်လှသော် လည်း အတန်းထဲတွင် စာတော်သူ ဖြစ်လိုက်ချင်သေးသည်။ ကျောင်းတွင် စာတော်သည့် ကလေးများ၊ သမ္မာကျမ်းစာဖတ်သူကလေးများကို စာတော်သူ အဖြစ် ဆုလက်မှတ် ကတ်ပြားကလေးများကို ပေးသောအခါ သူလည်း လိုလိုက်ချင်သေးသည်။ သူငယ်ချင်းများက လက်မှတ်များကို သူ့လက်ထဲမှာ ကစားစရာနှင့်လဲ၍ ယူသည်။ ဤသို့ဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ စာတော်သူ အထင်ခံရ အောင် ဖန်တီးခဲ့ပြန်သည်။

ထိုအတောအတွင်း ကျောင်းကိုရောက်လာသည့် ဆံပင်ဝါဝါ မျက်လုံး ပြာပြာနှင့် ဗက်ကီသက်ချာ(Becky Thatcher)ဆိုသည့် ခပ်ချောချော ကျောင်း သူသစ် ကောင်မလေးကိုတွေ့ရတော့ တွမ်မှာ နေမချိုထိုင်မသာ ဖြစ်ရပြန်သည်။ ဗက်ကီသက်ချာကို မရမနေ ဒလကြမ်း ပိုးပန်းလေတော့သည်။ ကောင်မလေးက သူ့အချစ်ကို လက်ခံလိုက်သောအခါ သူ့မှာ မိုးမမြင် လေမမြင် ဖြစ်ပြီး ပျော် မဆုံး ဖြစ်ရသည်။

ရွာထဲတွင် သူနှင့် သက်တူရွယ်တူ ခပ်ပေပေ ခပ်ကဲကဲ ကောင်ကလေး တစ်ယောက် ရှိသေးသည်။ သူ့နာမည်က ဟပ်ကယ်ဘယ်ရီဖင်း(Huckleberry Finn)။ ဟပ်ကယ်ဘယ်ရီဖင်းမှာ မိဘမဲ့ တစ်ကောင်ကြွက်ဖြစ်ပြီး ဆိုးပေလှ သည်။ ဆိုးလွန်း တေလွန်းသဖြင့် မိဘများက သူတို့သားသမီးများကို သူနှင့် အပေါင်းအသင်း မလုပ်ဖို့ အပြောခံရသည်။ သို့သော်လည်း ဟပ်နှင့်တွမ်ကား သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့ဖြစ်ပြီး ပေါင်းဖက်တွေ့ကြလေတော့သည်။

ဟပ်က ကြောင်သေကို သင်္ချိုင်းထဲတွင် မန္တန်တိုက်လျှင် ကြွက်နို့ ပျောက်သည်ဟု ဆိုသောအခါ တွမ်မှာ အကြီးအကျယ် သဘောကျသွားသည်။ ဆရာကြီးဟပ်ကိုလည်း အတော်ကြီး လေးစားသွားသည်။ သို့ဖြင့် သူတို့နှစ် ယောက် တစ်ညတွင် အိမ်မှလစ်ပြီး သင်္ချိုင်းထဲ သွားကြသည်။ သင်္ချိုင်းထဲ

တွင် ဒေါက်တာရော်ဘင်ဆင်(Robenson)ကို လူဆိုးလူမိုက်ကြီး အင်ဂျွန်ဂျိုး (Injon Joe)နှင့် အရက်သမား မတ်ပေါတာ(Mutt Potter)တို့နှစ်ယောက်က စကားများကြရာမှ သတ်ပစ်သည့်အဖြစ်နှင့် သွား၍ ကြုံတွေ့ကြလေသည်။ ဟပ်နှင့် တွမ်တို့နှစ်ယောက် ခြေကုန်သုတ်၍ ပြေးခဲ့ကြရသည်။

မတ်ပေါတာမှာလူသတ်မှုဖြင့်အဖမ်းခံရသည်။ ဒေါက်တာရော်ဘင်ဆင် ကို သတ်သူ လူဆိုးကြီးဂျိုးက တွမ်တို့နှစ်ယောက်အား အဖြစ်မှန်ကို မည်သူမျှ မပြောရ။ အကယ်၍ပြောလျှင် သတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ထားသဖြင့် တွမ် တို့နှစ်ယောက်မှာ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ကြရသည်။

သည်ကြားထဲ ဗက်ကီနှင့် အချစ်ရေးကလည်း တစ်မှောင့် ဖြစ်နေသဖြင့် တွမ်သည် စိတ်ညစ်ညစ်ဖြင့် ဟပ် အပါအဝင် သူငယ်ချင်းတစ်ဦးနှင့်အတူ ကျွန်းကလေးတစ်ကျွန်းသို့ သွားရောက်ပြီး ဓားပြလုပ်တမ်းကစား၍ နေတော့ သည်။ တွမ်တို့သုံးယောက်မှာ ငါးများလိုက်၊ ရေကူးလိုက်နှင့် ပျော်နေကြသည်။ သူတို့သုံးယောက် ရက်အတော်ကြာသည်အထိပြန်မလာဘဲနေကြသဖြင့် လူကြီး မိဘများက ရေနစ်သေဆုံးသွားကြပြီဟု ထင်မှတ်ကာ သရဏဂုံတင်ကြသည်။ သရဏဂုံတင်သော ထိုနေ့မှာပင် သူတို့ပြန်လာကြသောအခါ အခမ်းအနားမှာ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားလေတော့သည်။

တွမ်မှာ ကျောင်းတွင် ပေါ်ပြူလာဖြစ်၍ နေသည်။ ချစ်သူနှင့် အမူလွန် ပြီး ‘လန်’ မလို ဖြစ်လိုက်သေးသည်။ သို့သော်လည်း ကောင်မလေးကို စာအုပ်ဖြဲသည့်ကိစ္စနှင့် ဆရာက ရိုက်မလို လုပ်သောအခါ သူက ဓားစာခံ ဝင်အရိုက်ခံလိုက်သဖြင့် အချစ်ရေး အဆင်ပြေသွားကြပြန်သည်။

လူသတ်မှု စစ်ဆေးသောအခါ မတ်ပေါတာမှာ ထောင်နန်းစံရတော့ မည့်ကိန်း ဆိုက်၍ နေတော့သည်။ သက်သေအဖြစ် တွမ်ကို စစ်မေးသောအခါ တွမ်က အဖြစ်မှန်ကို အစစ်ခံလိုက်သည်။ လူသတ်သမားမှာ ဂျိုးဖြစ်ကြောင်း အစစ်ခံလိုက်သောအခါ တစ်ရွာလုံး အံ့ဩသွားကြသည်။ ဂျိုးလည်း ချက်ချင်း ပင် တိမ်းရှောင်သွားတော့သည်။ တွမ်မှာ ဟီးရိုးဖြစ်၍ နေသည်။

တစ်နေ့ ဟပ်ကလာ၍ အဖော်ညီသဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက် ရတနာ သိုက် အရာထွက်ခဲ့ကြသည်။ စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် အိမ်အိုကြီးတစ်လုံးထဲသို့ ဝင် ရောက်ခဲ့ရာ ရွှေဒင်္ဂါးသေတ္တာကြီးကို လူဆိုးကြီးဂျိုးနှင့် အဖော်တစ်ယောက်တို့က ပြောင်းရွှေ့နေသည်ကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရလေသည်။

သည်ကြားထဲတွင် တွမ်၊ ဗက်ကီနှင့် သူငယ်ချင်းများ ပျော်ပွဲစားထွက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ တွမ်နှင့် ဗက်ကီမှာ ဂူကြီးတစ်လုံးထဲသို့ ဝင်ရောက်မိခဲ့ကြပြီး သုံးရက်ခန့် ပြန်မထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် မုဆိုးမကြီး မစွက်ဒေါက်ကလပ်(Mrs Dauglas)အား သတ်ရန် ကြံစည်ရာမှ မအောင် မမြင်ဖြစ်ပြီး ထွက်ပြေးလာသော ဂျိုးနှင့်တွမ်တို့ဂူကြီးအထဲတွင်ဆုံတွေ့ကြသည်။ တွမ်နှင့် ဗက်ကီတို့ ဂူပေါက်တွေ့ပြီး ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်လာခဲ့ကြပြီး ရွာ ထဲသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ လူသတ်သမားကြီးဂျိုး ဂူထဲတွင် ရှိနေကြောင်း ရွာထဲမှ လူကြီးများကို ပြောပြလိုက်သဖြင့် ရွာထဲမှ လူများစုရုံး၍ ဂူထဲသို့ ဝင် ရှာကြသည်။ ရွာသားတွေ ဂူထဲသို့ ဝင်ရောက်မိကြသော အချိန်၌ လူသတ် သမားကြီး ဂျိုးမှာ အစာရေစာပြတ်ပြီး သေဆုံးနေသည်ကို တွေ့ကြရလေတော့ သည်။ ရွှေဒဂိုးပြားများကို ဂူကြီးထဲမှ တွေ့ကြသည်။ တွမ်နှင့် ဟပ်စ်မှာ နေ့ချင်းညချင်း လူ့ချမ်းသာကလေးများဖြစ်၍ သွားကြသည်။ ဟပ်စ်ကို မုဆိုးမကြီး ဒေါက်ကလပ်က မွေးစားပြီး ကျောင်းထားပေးသည်။ သို့သော်လည်း ဟပ်စ်မှာ မပျော်။

‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမှာ ဤမျှသာဖြစ် သည်။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မှာ မဆန်းလှ။ ရေးဖွဲ့ဟန် ရိုးပြီး ရှင်းသည်။ မဆန်းကြယ်လှသော ဇာတ်လမ်းကို ရိုးရိုးကလေးနှင့် စွဲမက်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသွားနိုင်သည်မှာ စာရေးဆရာ၏ အတတ်ပညာနှင့် စွမ်းရည်ပင် ဖြစ်သည်။ မတ်တို့န်း၏ ဤဝတ္ထုတွင် ကလေးငယ်တို့၏စရိုက် သဘာဝအရေးအဖွဲ့မှာ ပီပြင် ပြောင်မြောက်လှသည်။ အထူးသဖြင့် (၁၉)ရာစုက အမေရိကန်ကျေးလက် ဒေသကို ပြောက်မွန်းထားပုံမှာ ကြည်နူးစရာ ဖြစ်သည်။ ‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ဝတ္ထုသည် လူတိုင်း ဘဝတွင်တွေ့မြင်ဖြစ်သော မမေ့နိုင်စရာ ငယ်ဘဝကာလများကို ပြန်လည်သတိရ တမ်းတစေသော စာအုပ် ဖြစ်သည်။

စာရေးဆရာကမူ သူ၏ ဤဝတ္ထုသည် စိတ်ကူးယဉ် မဟုတ်။ တကယ့် အဖြစ်အပျက်များကို အခြေခံ၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တွမ်ဆောယားကား စာရေးသူ၏ ကိုယ်ပွား၊ ဟပ်စ်ဖင်းကား တွမ်ဘလင်ကင် ရှစ်။ အန်တီပေါ်လီကား စာရေးသူ၏မိခင်၊ ဆစ်ကား စာရေးသူ၏အစ်ကိုရင်း ဟင်နရီ၊ ဗက်ကီသက်ချာကား စာရေးသူ၏ချစ်သူ လော်ရာဟော့ကင်စ်၏ကိုယ် ပွားဟု ဆိုလေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’

သည် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်နှင့် ရေးဖွဲ့ပုံ ရိုးစင်းသော်လည်း ဇာတ်ကောင် စရိုက်အဖွဲ့ကောင်းသဖြင့် သူ့ခေတ် သူ့အခါ လူကြိုက်များခဲ့ပြီး ရောင်းအဖွဲ့ဆုံး စာအုပ်စာရင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂန္ထဝင်လက်ရာတစ်ရပ် အနေဖြင့် ကမ္ဘာကျော်စာအုပ် တစ်အုပ်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

(၂)

‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ဝတ္ထုကို ရေးသူ မတ်တို့န်း၏ အမည်ရင်းမှာ ‘ဆင်မြူယယ်ကလီးမင်း’(Samuel Clemens)ဖြစ်သည်။ ၁၈၃၅ ခုနှစ်တွင် မစ်ဆိုးရီပြည်နယ် ဖလော်ရီဒါမြို့ကလေး၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မတ်တို့န်းသည် ငယ်စဉ်က ကျောင်းကောင်းကောင်း မနေခဲ့ရ။ ဖခင်ဆုံးသည့်နှစ် အသက်(၁၂)နှစ်သားအရွယ်တွင် ကျောင်းထွက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘဝတွင် အလုပ်မျိုးစုံလုပ်ခဲ့ရသည်။ ပုံနှိပ်စက်တစ်ခုတွင် တောက်တိုမည်ရလုပ်ရင်း စာတိုပေစများကို မတောက်တခေါက် ရေးခဲ့သည်။ မိုင်(၁၂၀၀)ရှည်သည့် မစ္စစ္စပီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင် လေးနှစ်ကြာမျှ သင်္ဘောတစ်စင်းနှင့်စုန်ဆန်မျောခဲ့သည်။ ထိုကာလသည် သူ့ဘဝတွင်အပျော်ဆုံးကာလဟု နောင်အခါ သူက တဆွေးတမြည့် ပြောဆိုခဲ့သည်။

၁၈၆၂ ခုနှစ်တွင် အနောက်ဘက်ပြည်နယ်များကို သူ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ သတ္တုတွင်းတစ်ခုတွင် အလုပ်ဝင်လုပ်သည်။ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် ထုတ် ‘အင်တာပရိုက်စ်’(Enterpwise) သတင်းစာနှင့် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုထုတ် ‘မောနင်းကောလ်’(Morning Call) သတင်းစာတို့တွင် ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုများ ရေးသားခဲ့သည်။ သူ၏ စာစုများထဲတွင် ‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’(၁၈၇၆)(The Adventures of Tom Sawyer)၊ ‘မစ္စစ္စပီမြစ်ပေါ်မှ ဘဝ’(၁၈၈၃) (Life on Mississippi)နှင့် ‘ဟပ်ခ်ကယ်ဘယ်ရီဖင်း၏ စွန့်စားခန်းများ’(၁၈၈၅) (The Adventures of Huckleberry Finn)တို့သည် ထင်ရှားသော စာအုပ်များ ဖြစ်ကြသည်။

မတ်တို့န်းသည် မိသားစုဘဝကံမကောင်းသူဖြစ်သည်။ သူ့အဖြစ်မှာ ကြေကွဲစရာကောင်းသည်။ သမီးဖြစ်သူ ဂျိန်းဆုံးသောအခါ ‘လွန်ခဲ့သည့် (၁၃)နှစ်က သမီးဆူဆီဆုံးခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့်(၅)နှစ်ကျော်က သူတို့အမေ (ဇနီး)

ဆုံးခဲ့သည်။ သမီးကြီးကလယ်ရာက ဥရောပမှာ။ ယခုသမီး ဂျိန်းတစ်ယောက် ဆုံးရပြန်ပြီ’ ဟု ကြေကွဲဖွယ်ရေးခဲ့လေသည်။

မတ်တို့န်း အသည်းအသန်ဖြစ်နေသည်ဟုကြားသောအခါ ဥရောပတွင် ရောက်နေသော အိမ်ထောင်ရှင် သမီး ကလယ်ရာက အမေရိကားသို့ အပြေး ပြန်ခဲ့သည်။ ကလယ်ရာ ရောက်လာသောအခါ မတ်တို့န်း၏ အခြေအနေမှာ မကောင်းတော့။ ထိုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကလယ်ရာက နောင်အခါတွင် ဤသို့ ပြောပြခဲ့သည်။

“ဧပြီလ (၁၂)ရက်နေ့ ကြာသပတေးနေ့မှာ ဖေဖေဟာ အိပ်ရာက ကြည်ကြည်လင်လင်ပဲ နိုးလာခဲ့ပါတယ်။ နောက် . . . မှေးခနဲ အိပ်ပျော်သွား ပြန်တယ်။ ကျွန်မလည်း ဖေဖေအိပ်ရာနံ့ဘေးမှာ ထိုင်နေမိတယ်။ခဏကြာတော့ ဖေဖေမျက်လုံးတွေ ရုတ်တရက် ပွင့်လာတယ်။ ကျွန်မလက်ကို ကိုင်ပြီး ကျွန်မမျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်တယ်။ နောက်တော့ အသံတိုးတိုးသဲ့သဲ့ကလေးပဲ ကြားလိုက်ရတယ်။ ဖေဖေသွားတော့မယ် သမီးရယ်. . .။ နှုတ်ဆက်ပါတယ် တဲ့။ အဲသလိုလဲ ပြောပြီးရော ဖေဖေအသက်ထွက်သွားတော့တာပါပဲ. . .”ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။

(၃)

‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်အဖြစ် ထုတ်လုပ် သူ အာသာပီဂျက်ကော့က ရိုက်ကူးရန် စီစဉ်သောအခါ အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ဝတ္ထုထဲမှ ဟာနီဘောမြို့ကလေးနှင့် ယခု ဟာနီဘောမြို့မှာ မတူကြတော့။ အနေအထား ကွာခြားလျက်ရှိပြီ။ နှစ်ပေါင်း(၉၀)ကြာ ကာလ အတွင်း အစစအရာရာ ပြောင်းလဲတိုးတက်၍နေပြီ။ ယခု မြင်တွေ့နေရသော ဟာနီဘောမြို့ကလေးမှာ နီယွန်မီးချောင်းတွေ၊ လျှပ်စစ်မီးရောင်တွေဖြင့် ထိန် ထိန်လင်းလင်းလျက်၊ တိုက်တာအဆောက်အအုံအသစ်တွေနှင့် လူနေအိမ်ခြေ စည် ကား၍နေသည်။ ထို့ပြင် ဝတ္ထုထဲမှ ဟာနီဘောမြို့ကလေးနှင့်တူမည့် ရိုက်ကွင်း နောက်ခံကို ရှာကြရတော့သည်။ ဟာနီဘောမြို့ကလေး၏ အနောက်တောင် ဘက် မိုင်(၁၂၀)အကွာမှ အဲရိုးရော့ခ်(Arrow Rock)ခေါ်တောမြို့ကလေးကို သွားတော့သည်။ အဲရိုးရော့ခ်မြို့ကလေးမှာ ဝေးခေါင်သောအရပ်မှာ တည်ရှိနေရုံ မက ဖွံ့ဖြိုးပြီးလည်းမရှိလှ။ အဲရိုးရော့ခ်တွင် ခိုးဆိုးလုယက်မှုမရှိ၊ ဆင်းရဲ

ငတ်မွတ်ခြင်း မရှိ၊ လေထုညစ်ညမ်းမှု မရှိ၊ ဘဏ် မရှိ၊ ဆူပါ ဈေး မရှိ၊ အရက် ဆိုင်မရှိ၊ ဆေးရုံဟူ၍လည်း မရှိ၊ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူများ အကြိုက်ပိုတွေ့သည့် အချက် တစ်ချက်မှာ အဲရိုးရော့မြို့ကလေးမှ နေအိမ်အဆောက်အအုံတွေက ဟောင်းအိုနေကြပြီး ဝတ္ထုနောက်ခံခေတ် ၁၈၃၀-၁၈၄၀ နှစ်များကအတိုင်း ရှိနေသည်ကို တွေ့ရခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

နောက် အရေးကြီးသည့်အချက်တစ်ချက်မှာ မြစ်ရိုက်ကွင်း။ ဝတ္ထုထဲမှ ၁၈၄၀ ပြည့်နှစ်များတစ်ဝိုက်က မစ္စစ္စပီမြစ်နှင့် ယခု ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မစ္စစ္စပီ မြစ်တို့ အနေအထား မတူညီကြသည့် အဖြစ်။ အဲရိုးရော့ခံမြို့ကလေး အနီးမှ မစ်ဆိုးရီမြစ်မှာ ရွံ့ညွန်တွေ ထူထူထပ်ထပ်ဖြင့် ထိုစဉ်က မစ္စစ္စပီမြစ်နှင့် သွား တူနေလေသည်။ ထို့ကြောင့် မစ်ဆိုးရီမြစ်ကို သူတို့ရွေးလိုက်ကြသည်။ ညခန်း များအတွက် ကိုက်သုံးရာကျယ်သော မစ်ဆိုးရီမြစ်ကို မီးမောင်းဆလိုက်များ ထိုး ၍ ရိုက်ကူးကြသည်။ အဲရိုးရော့ခံမြို့ လမ်းမကြီးတန်းမှ အိမ်များကို ဆေးသုတ် ကြသည်။လမ်းဘေးမီးတိုင်များနှင့်တယ်လီဖုန်းတိုင်များကို ရွှေ့ဖယ်ပစ်ကြသည်။ လမ်းမကြီးကိုလည်း သုံးလက်မလောက် မြင့်အောင် အမှိုက်သရိုက်တွေ ဖို့ပစ် ကြသည်။

ရုပ်ရှင်အဖွဲ့လုပ်ပုံကိုပုံကို ပထမပိုင်းတွင် ဒေသခံတွေက နားမလည် နိုင် ဖြစ်ကြသည်။ သံသယ ဝင်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းမှ သဘောပေါက်သွားကြ ပြီး ဇာတ်ကားအတွက် အစစအရာရာ လိုလေသေးမရှိ ကူညီဆောင်ရွက်ကြ တော့သည်။ ဒေသခံတွေ ကိုယ်တိုင်ပင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပါဝင်သရုပ်ဆောင် ပေးကြတော့သည်။ အဲရိုးရော့ခံ မြို့တော်ဝန်နှင့် ဘုန်းတော်ကြီးတို့ကိုယ်တိုင် ပင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြလေသည်။

ရုပ်ရှင်အဖွဲ့နှင့် ဒေသခံတို့မှာ နေ့ဘက်တွင် ရိုက်ကူးပြီးသမျှတို့ကို ညပိုင်းတွင် ပြန်လည်ကြည့်ရှုကြရင်း ကုန်လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်တစ်ရာနီးပါး ကာလကို လွမ်းမောတသ အောက်မေ့ကြလေသည်။

‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ ဇာတ်ကားကို ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ အာသာပီဂျက်ကော့က ဒါရိုက်တာ ဒွန်တော (Dwn Taylor)နှင့်အတူ တွမ်ဆောယားအဖြစ် ဂျော့နီဥှစ်တကာ (Johnny Whitaker) ဟက်စ်ဖင်းအဖြစ် ဂျက်စ် အိစ်(Jeff East)၊ ဗက်ကီသက်ချာအဖြစ် ဂျီလီ၊ အန်တီပေါ်လီအဖြစ်

ဖော်စတာ(Jodie Joster)၊ အော်စကာဆုရ မင်းသမီးကြီး ဆီလက်စတီဟိုးလ်မ် (Celesto Holm)တို့က ပါဝင် သရုပ်ဆောင် ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။

‘တွမ်ဆောယား၏ စွန့်စားခန်းများ’ သည် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုအဖြစ် အောင်မြင်ခဲ့ရုံမက ဂန္ထဝင် ရုပ်ရှင်အနေဖြင့်လည်း အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ နယူးယော့တိုင်း သတင်းစာက ပထမတန်းစား ရုပ်ရှင်ကားဟုလည်းကောင်း။ ဗရိုင်ယတီစာစောင်ကြီးက ဂုဏ်ယူစရာ ဇာတ်ကားဟုလည်း ကောင်းချီးပေး ရေးသားလေသည်။

လေရှူးသုန်သုန်

(၁)

ခေတ်တိုင်း၌ ပေါ်ထွန်းခဲ့ကြသော စာများထဲတွင် အများစုသည် ပေါ်ပင်စာပေများဖြစ်ကြသဖြင့် အချိန်တစ်ချိန်တွင် လူကြိုက်များတတ်ကြသော်လည်း အချိန်တန်လျှင် သူ့အလိုအလျောက် ခေတ်ကုန်ပြီး တိမ်ကောပပျောက်သွားကြသည်။ အနည်းငယ်သော စာကောင်းပေကောင်းများကား ရှုတ်တရက်တွင် လူကြိုက် မများတတ်ကြသော်လည်း ခေတ်အဆက်ဆက် ကြာရှည်ခံပြီး အချိန်ကာလ၏ ဝါးမျိုမှုကို တွန်းလှန်ကာ ဂန္ထဝင်စာပေများကဲ့သို့ တာရှည်ခံကြသည်။ ထိုစာပေမျိုးကား ရှားလှသည်။ သို့သော်လည်း အမေရိကန် စာရေးဆရာမကြီး ‘မာဂရက်မစ်ချယ်’(Magarett Mitchell)၏ ‘လေရှူးသုန်သုန်’(Gone With The Wind)ဝတ္ထုကြီးကား ထိုအင်္ဂါနှစ်ရပ်လုံးနှင့်ပြည့်စုံနေသော ထူထူးခြားခြားရှိသည့် ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်လေသည်။

‘လေရှူးသုန်သုန်’သည် ၁၈၆၁-၁၈၆၅ ခုနှစ်ကဖြစ်ပွားခဲ့သော အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကာလနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလကို နောက်ခံထား၍ ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုရှည်ကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်လေသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းဒေသတို့သည် ပထဝီရေမြေအနေအထား ကွဲပြားခြားနားကြသကဲ့သို့ လူတို့၏ စီးပွားရေးဘဝ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အတွေးအခေါ် စိတ်နေသဘာဝများလည်း မတူညီ

ကြ။ မြောက်ပိုင်းသည် လူနေ ထူထပ်သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ ရှိသည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးသည်။ အတွေးအခေါ်ပိုင်းအရ ရှေ့တန်းရောက်သည်။ တောင်ပိုင်းကား ခေတ်နောက်ကျသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းပေါ်တွင်သာ အမှီပြု၍ မြေကြီးပေါ်တွင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။ ရှေးဟောင်းအယူအဆများကို ဖက်တွယ်ကြသည်။

ထိုအချိန်လောက်မှာပင် အင်္ဂလန်ပြည် လန်ကက်ရှိုင်းယားပြည်နယ်တွင် စက်ရက်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ အကြီးအကျယ် ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် အဓိက ကုန်ကြမ်းဖြစ်သော ဝါဂွမ်းကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်များမှ တင်ပို့နေရသည်။

ဝါဂွမ်းသည် တောင်ပိုင်း၏ အဓိက အားထားရာ ပို့ကုန်ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းအတွက် မရှိမဖြစ်သည့် အရာမှာ ကပ္ပလီ ကျေးကျွန်များ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ရောင်း ကျွန်ဝယ်လုပ်ငန်းသည် ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ ထိုစနစ်ကို လက်ခံထားရမည်မှာ တောင်ပိုင်း၏ ရှောင်လွှဲမရသော အခြေအနေတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

၁၈၆၁ ခုနှစ်တွင် ရိပ်တဲဘလီကင်ပါတီမှ အမတ်လောင်း လင်ကွန်း ရွေးကောက်ပွဲနိုင်၍ သမ္မတ ဖြစ်လာသည်။ လင်ကွန်းသည် တောင်ပိုင်း၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ပေးနေသော ကပ္ပလီများကို လူကုန်အဖြစ် ရောင်းချခြင်းမှ ပယ်ဖျက်ပစ်မည်၊ ကပ္ပလီများကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးမည်ဟု တောင်ပိုင်းသားတို့က ထင်မြင်ယူဆနေကြသည်။

လင်ကွန်း တက်လာခြင်းကို မကျေနပ်ကြ။ တောင်ပိုင်းပြည်နယ်(၁၁) နယ်က ပြည်ထောင်စုပြည်မကြီးထဲမှ ခွဲထွက်ပြီး တောင်ပိုင်းတွင် ကွန်ဖက်ဒရေစီ အစိုးရ သီးခြားခွဲထောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြင့် ၁၈၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

မြောက်ပိုင်း ဗဟိုအစိုးရက တောင်ပိုင်းအပေါ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများလုပ်သဖြင့် တောင်ပိုင်းသားတို့ အထိနာခဲ့ကြသည်။ တောင်ပိုင်းမှ ဆိပ်ကမ်းများကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သဖြင့် ဝါဂွမ်းများ ပြည်ပသို့ မပို့နိုင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မြောက်ပိုင်းသားတို့ လူသူလက်နက် အင်အား အစစ သာနေသဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် တောင်ပိုင်းသားတို့ အထိနာပြီး စစ်ရှုံးခဲ့ရသည်။

လေးနှစ်တာ ကာလအတွင်း အသက်အိုးအိမ်ပေါင်းများစွာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်ကို ဖြိုဖျက်လိုသူနှင့် ကာကွယ်လိုသူ ဘက်နှစ်ဖက် အားပြိုင်မှုထဲတွင် ဇတ်ဇော်ကြံနိုင်လှသော်လည်း ချစ်ဖွယ်၊ လွမ်းဖွယ်၊ သနားဖွယ် စကားလက်နှင့် ရက်ဘတ်တလာကဲ့သို့သော ထူးထူးခြားခြားဇာတ်ကောင်များကို တောင်ပိုင်းသားတို့၏ခေါင်းမာမှုမာန်မာနတရားနှင့် ရောယှက်ကာ ဆေးသားပါးပါး ခြယ်မှုန်းလိုက်သောအခါ အလွန်တရာဆန်းကြယ်လှပသော ပန်းချီကားချပ်တစ်ချပ်ဖြစ်လာလေသည်။

(၂)

အိုင်ယာလန်နိုင်ငံမှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုဖြင့် လာရောက်၍ အခြေချ နေထိုင်သူ ဝါဂွမ်းခြံလုပ်ငန်းပိုင်ရှင် ဂျရယ်အိုဟာရာ (Gerald O'Hara)၏ သမီး စကားလက် အိုဟာရာ (Scarlet O'Hara)သည် ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားစကားလက် အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက် နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။

စကားလက်သည် 'မြိုင်သာယာ'တစ်ဝိုက်တွင် အချောဆုံးအလှဆုံး ဖြစ်သည်။ စကားလက်ကို ဒြနိုးချင်း ငယ်သူငယ်ချင်း စတူးဝပ်(Stuart)နှင့် ဘရင့်(Brent) အမြွှာညီအစ်ကိုက လူငယ်တို့ဘာဝ ပိုးပန်းကြသည်။ စကားလက်က သူတို့ကို ခင်မင်သော်လည်း စိတ်မဝင်စား။

အခြား အိမ်နီးချင်းဖြစ်သူ 'အက်ရှလေ ဝီလကီ' (Ashely Wilkes)ကို တစ်ဖက်သတ် ချစ်နေသည်။ အက်ရှလေက ဝမ်းကွဲနှမ မီလာနီ ဟာမီလတန် (Maline Hamilton)နှင့် လက်ထပ်တော့မည်ဟု သိရသောအခါ စကားလက် မှာ နေမချိ ထိုင်မသာ ဖြစ်ရလေသည်။

ဝီလကီတို့ မိသားစုက ပြုလုပ်သော ဧည့်ခံပွဲတွင် စကားလက်က အက်ရှလေကို စာကြည့်ခန်းထဲခေါ်ပြီး ရင်ဖွင့်သည်။ အက်ရှလေက မိမိနှင့် စကားလက်မှာ စရိုက်ချင်းမတူ၍ လက်ထပ်၍ မဖြစ်နိုင်။ မီလာနီကိုသာ လက်ထပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသောအခါ စကားလက်မှာ ဒေါသမီး ဟုန်းဟုန်းတောက်တော့သည်။

အက်ရှလေကို စကားလက်က ပါးရိုက်သည်။ ထိုအဖြစ်ကို အခန်းထဲ၌ အမှတ်မထင်ရှိနေနှင့်သော အိပ်နေသူ ရက်ဘတ်တလာ(Rhett Butler)က

ထ၍ပြက်ရယ်ပြုသည်။ စကားလက်မှာ အနာပေါ် တုတ်ကျဖြစ်ကာ အကြီး အကျယ်ရှက်သွားသည်။ ဘတ်တလာကိုလည်း အကြီးအကျယ် မုန်းသွားသည်။ စကားလက်သည် အက်ရှလေကို အရွဲတိုက်သည့်အနေဖြင့် အက်ရှလေ၏နှမ အင်ဒီယာ(India)နှင့် လက်ထပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသူ မီလာနီ အစ်ကို ချားလ်စ်(Charles)နှင့် လက်ထပ်လိုက်လေသည်။ စကားလက်နှင့် လက် ထပ်ပြီး နှစ်ပတ်အကြာတွင် ချားလ်စ် စစ်ထွက်သွားရသည်။

နောက်နှစ်ခန့် ကြာသောအခါ ချားလ်စ် ရှေ့တန်းတွင် မကျန်းမမာ ဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်သွားလေသည်။ သီတင်းနှစ်ပတ်အတွင်း စကားလက် အိမ်ထောင်ရှင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး နှစ်လကျော်ကျော်အတွင်း မုဆိုးမ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အိမ် ထောင်ပြုစဉ်က အလေးအနက် မစဉ်းစားခဲ့။ အလျင်စလို လုပ်ခဲ့သည်။ မုဆိုးမ ဖြစ်တော့လည်း ဘာမျှ မကြာလိုက်။

သို့ရာတွင် အပျိုစင် ဘဝတုန်းက အပူအပင် ကင်းမဲ့သည့် လွတ်လပ်မှု မျိုးကိုကား ပြန်မရတော့။ လက်ထပ်ပြီးနောက် မကြာခင် စကားလက် ကလေးတစ်ယောက်အမေ မုဆိုးမ ဖြစ်ခဲ့သည်။ စကားလက်အဖို့ ချားလ်စ် နှင့် လက်ထပ်လိုက်ရသည်မှာ အိပ်မက်တစ်ခုပမာလိုပင်။

မုဆိုးမ ဖြစ်လာလျှင် သုံးနှစ်အတွင်း အဝတ်အစား ဣန္ဒြေရရ ဝတ်ရ သည်။ ကလက်တက်တက် ပေါ့ပျက်ပျက် မနေရ။ ရွှေငွေ မဝတ်ရ။ မဆင်ရ။ ဖဲကြိုးမစည်းရ။ ဟေးလားဝါးလား မပြောရ။ ယောက်ျားများနှင့် ရောရောနှော နှော မနေရ။

စကားလက် မနေနိုင်။ အိမ်တွင်းပုန်းဘဝဖြင့်နေရသည်ကိုငြီးငွေ့သည်။ စကားလက် အသက်ငယ်ငယ်ကလေး ရှိသေးသည်မို့ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ ဧည့်ခံပွဲသွား ချင်သေးသည်။

အက်ရှလေလည်း မီလာနီနှင့်လက်ထပ်ပြီး မကြာခင် စစ်ထွက်သွားရ သည်။ စကားလက်သည် အတ္တလန်တာမြို့ကလေးသို့သွား၍ အဒေါ်ဖြစ်သူနှင့် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။

အတ္တလန္တာတွင် ဒဏ်ရာရ စစ်အတွင်းလူနာများကို ပြုစုပေးရင်း ရက် ဘတ်တလာနှင့် စကားလက် ပြန်ဆုံတွေ့ကြသည်။

ရက်ဘတ်တလာသည် စရိုက်ကြမ်း အပြောကြမ်းသော်လည်း စိတ် ကောင်းရှိသူဖြစ်သည်။ နားလည်တတ်သူဖြစ်သည်။

စကားလက်ကို ကပွဲများ၊ ဈေးများသို့ ခေါ်သွားတတ်သည်။ စကားလက် ကလည်း သူ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို ဘတ်တလာက လျှောက်ပြောမည်လားဟု စိုးရိမ်ထိတ်လန့်ခြင်း မဖြစ်တော့။ အက်ရှလေကို သူ ငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်ခဲ့ပုံ၊ မရှက်မကြောက်နိုင် ဖွင့်ပြောခဲ့ပုံတို့ကို သူ သိသည်ဟူသော အတွေးကမူ စကားလက်၏ ရင်ထဲတွင် ပုန်းခို၍နေဆဲ။ ထိုအသိကြောင့် ဘတ်တလာ မခံ ချင်စရာ ပြောသမျှကို စကားလက် အောင့်အည်းသည်းခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ရက်ဘတ်တလာကို လောကကြီးတွင် မည်သည့်အရာကမျှ တအံ့တဩ ဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်ဟု သူ ထင်သည်။ ရက်ဘတ်တလာက ကသိကအောက် ပြောတိုင်း ကိုယ့်ဘက်ကချည်း အမြဲတမ်း ရှုံးရသည်။ ကိုယ်ကချည်း စိတ်ဆိုး ရသည်။ ရက်ဘတ်တလာ၏အရည်အချင်းတွေကလည်း တစ်ကွက်မှအကောင်း မရှိ။ သူနှင့် အပေါင်းအသင်း လုပ်ရသည်မှာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရသည်။ သို့သော်လည်း သူ မလာလျှင် စကားလက်မှာ လည်တဆန့်ဆန့်ဖြင့် မျှော်ရ ပြန်သည်။

ရက်ဘတ်တလာသည် စကားလက်ထံသို့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် အတူ မကြာခဏ ရောက်လာတတ်သည်။ စကားလက်ကမူ ရက်ဘတ်တလာ မိမိကို ချစ်နေသည်ဟု ထင်သည်။

သို့သော်လည်း သူ့အပြုအမူက ခပ်ဆန်းဆန်း၊ တစ်ခါတစ်ခါ ဝေခွဲ၍ မရ။ ပြောပုံဆိုပုံ ဆက်ဆံပုံက အချိုးမပြေ။ ပြောလိုက်လျှင် ခပ်ရိရိ ခပ်လှောင် လှောင်။ နေပုံက မခိုးမခန့်။ ရက်ဘတ်တလာကို မီလာနီတစ်ယောက်မှလွဲ၍ မည်သူကမျှ ကြည့်၍မရ။

သူက တောင်ပိုင်းသားများ၏ ပြည်နယ်ခွဲထွက်ရေး အရေးတော်ပုံကို ကန့်လန့်တိုက် ပြောလေ့ရှိသည်။ ပြီးတော့ တောင်ပိုင်းသားများကိုလည်း အထင်သေးသည်။ ဤသို့ အထင်သေးသည်ကိုလည်း စိတ်ထဲမှာ မထား၊ ငြောင်ဖွင့်ပြောတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် တောင်ပိုင်းသားများက သူ့ဆိုလျှင် ခပ်ရှောင်ရှောင်။

တစ်ခုသောခရစ်စမတ်ပွဲတော်တွင်အက်ရှလေတစ်ယောက် အတ္တလန္တာ သို့ တစ်ပတ်ကြာ ခွင့်ဖြင့် ပြန်လာသည်။ အက်ရှလေ ပြန်လာသည်ကို ဇနီး ဖြစ်သူ မီလာနီထက် ပို၍ ဝမ်းသာနေသူမှာ စကားလက်။ စကားလက်သည် အက်ရှလေနှင့် နီးနီးနားနား နေခွင့်ရသဖြင့် ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်နေသည်။

အက်ရှလေအား ချစ်နေဆဲဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အခွင့်ရလျှင် ပြောပြချင်သေးသည်။ အက်ရှလေ ပြန်ခါနီးတွင် ပြောဖြစ်အောင် ပြောလိုက်သေးသည်။ အက်ရှလေ ရှေ့တန်းသို့ ပြန်ချိန်တွင် မီလာနီတွင် ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာနှင့် ဖြစ်နေချေပြီ။

မကြာမီကာလအတွင်းမှာပင် အတ္တလန္တာတစ်မြို့လုံး ရန်သူပိုင်းဝန်းခြင်း ခံရသည်။ ပြည်နယ်ငွေစက္ကူတန်ဖိုးထိုးကျလာသည်။ အစားအသောက်နှင့် အဝတ်အထည်ဈေးနှုန်းတွေ တစ်ရိပ်ရိပ် မြင့်တက်လာသည်။ စားကုန်သောက်ကုန်တွင် ဈေးနှုန်းကြီးမားလာသဖြင့် အတ္တလန္တာ မီးဖိုချောင်တွင် ဘီစကွတ်ပေါင်မုန့်အစား ပြောင်းပေါင်မုန့်က နေရာယူလာသည်။

အမဲသားဆိုင်များတွင် ရောင်းစရာ အမဲသားမရှိ ဖြစ်လာသည်။ သိုးသားဆိုလျှင်လည်း လောက်လောက်ငင မရတော့။ ရလျှင်လည်း ဈေးအဆမတန် ကြီးမားလွန်းလှသဖြင့် လူချမ်းသာများသာ စားနိုင်တော့သည့် ဘဝသို့ ရောက်သွားသည်။

တောင်ပိုင်းသည် စစ်ပွဲတစ်ပွဲကို အနိုင်တိုက်ဖို့အတွက် ဝါဂွမ်းနှင့် မာနတရားကလွဲ၍ ဘာမျှ မရှိ။ လက်နက်အင်အား မရှိ။ လူ့အင်အား မရှိ။ ရန်သူပိတ်ဆို့မှုခံရပြီး အဓိကထွက်ကုန် ဝါဂွမ်းများ မီးရှို့ဖျက်ဆီး ခံခဲ့ရသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများ ရှားသည်ထက်ရှားပြီး အစားအသောက်တွေ ပြတ်လပ်ကုန်သည်။

မိသားစုတိုင်းမှာ အနည်းဆုံး တစ်ဦး ကျဆုံးနေကြသည်။ သို့ဖြင့် နောက်ဆုံး တောင်ပိုင်းသားများ၏ မြို့တော် အတ္တလန္တာမှာ ကျဆုံးသွားတော့သည်။

ရက်ဘတ်တလာသည် စကားလက် မိသားစုနှင့် မီးဖွားပြီးစ မီလာနီတို့ကို မြင်းရထားတစ်စီးဖြင့် မြို့တွင်းမှ ခေါ်ထုတ်သွားခဲ့ပြီး လမ်းတစ်ဝက်တွင် ပစ်ထားခဲ့ကာ စစ်ထဲသို့ ဝင်သွားလေသည်။ စကားလက်သည် မြိုင်သာယာသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့သည်။ စကားလက်တို့၏ မြိုင်သာယာကို ဗိုလ်ချုပ်ရှာမင်းတပ်တွေက အခိုင်အမာ ဌာနချုပ် လုပ်ထားသည်။ မိခင်က သေ၊ ညီမက မမာ၊ ဖခင်က စိတ်နောက်သွားသဖြင့် စကားလက်မှာ အရူးမီးပိုင်း ဖြစ်ရသည်။ ကပ္ပလီအလုပ်သမား တစ်ရာကျော်က ထွက်ပြေးကုန်ကြသည်။

မီလာနီသားအမိ အပါအဝင် အိမ်ထောင်စုကြီး တစ်ခုလုံး၏ စားဝတ်နေရေး တာဝန်မှာ စကားလက်၏ ပခုံးပေါ်သို့ ကျရောက်လာသည်။

ပြည်တွင်းစစ်တွင် မြောက်ပိုင်းသားယန်းကီးတို့ အနိုင်ရသွားသဖြင့် ကပ္ပလီများ ကျွန်ဘဝမှာ လွတ်မြောက်သွားကြသည်။ ယန်းကီးတွေက နေရာ အနှံ့ တပ်စွဲထားသည်။ ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် တစ်ခုလုံး စစ်အုပ်ချုပ်ရေးတွေ အမိန့်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်ထားသည်။ လွတ်လပ်သော ကပ္ပလီများ အစည်းအရုံးက နေရာတကာ ဗိုလ်ကျမင်းမူ နေကြသည်။

စိုးမိုးချယ်လှယ်မှုတွေက တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆင့်ကဲလာသည်။ နွေဦးပေါက် လျှင်တော့ အစစ ချောမောအဆင်ပြေသွားမည်ဟု မှန်းဆရသည်။ သို့သော် စကားလက်၏ ထိုအထင် ပါစင်အောင်လွဲခဲ့သည်။

စကားလက် ထမ်းဆောင်နေရသည့် တာဝန်တွေကလည်း မနည်း။ အရွယ်နှင့်ပင် မလိုက်။ သည်တာဝန်တွေကို စကားလက် စိတ်ပျက်ငြီးငွေ့လှပြီ။ အခက်အခဲဒုက္ခနှင့် ရုန်းကန်မှုဆိုတာတွေကို စကားလက် ထပ်မတွေ့ချင်တော့။ ရင်မဆိုင်ချင်တော့။ စားဖို့သောက်ဖို့အတွက် ရုန်းကန်ခဲ့ရပြီ။ ငွေရဖို့ ပေါင်း သင်းခဲ့ရပြီ။ မိန်းမတန်မဲ့ ပေါက်တူပေါက်ခဲ့ရပြီ။ လယ်ထွန်ခဲ့ရပြီ။ ဝါဆွတ်ခဲ့ ရပြီ။ သည်ဒုက္ခ၊ သည်တာဝန်၊ သည်အလုပ်ဝတ္တရားတွေကို သည်မှာပဲ ထားရစ်ကာ ဖြစ်နိုင်လျှင် အက်ရှလေနှင့်အတူ ဝေးရာကိုပြေးကာ ရုန်းထွက် သွားချင်သည်။ သို့ရာတွင် အက်ရှလေက သည်မျှ ရဲဝံ့သူ မဟုတ်။

မြိုင်သာယာကို အစိုးရကအခွန်တော်ကောက်ခံလာသည်။ စကားလက် မှာ ပေးဆောင်စရာ ငွေမရှိ။ စစ်ပြီး၍ ပြန်ရောက်လာသူ အက်ရှလေကလည်း ဘာမျှ မကူညီနိုင်။ မစွမ်းဆောင်နိုင်။ အခွန်မဆောင်နိုင်ပြန်လျှင်လည်း မြိုင် သာယာကို လေလံပစ်ခံရမည်။

မြိုင်သာယာကိုတော့ စကားလက် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဆုံးမခံနိုင်။ လက်လွတ် မခံနိုင်။ တစ်သက်လုံးက ကိုယ့်လက်အောက်ကနေခဲ့သူ၊ ကိုယ်ခိုင်း သမျှကို လုပ်ပေးရသူ၊ ခေတ်ပျက်ထဲမှာ ကြီးပွားလာသူ ဂျီနာလိုလူက ဝတ် ကောင်းစားလှဝတ်ကာ မြိုင်သာယာလှေကားထစ်များပေါ်သို့ ပိုင်စိုးပိုင်နင်းတက် ကာ မြိုင်သာယာကို ဝယ်ချင်သည်ဟု ပြောတော့ စကားလက် ယမ်းပုံမီးကျ ဒေါသထွက်ရသည်။

နိုင်ငံရေးဆိုသည်ကို စကားလက် မကြားချင်။ စစ်ဆိုသည် စကားကို အထူးသဖြင့် ပို၍ မကြားချင်။ သူ လိုချင်သည်မှာ‘ငွေ’ပဲ ဖြစ်သည်။ ‘ငွေ’ဆို

သည့် အသံကိုကြားလျှင် စကားလက်၏ မျက်လုံးများ တဖိတ်ဖိတ်တလက်လက် အရောင်ပြောင်လက်လာသည်။

မြိုင်သာယာကို လေလံတင် မခံရလေအောင် ငွေကြေးအတန်အသင့်ရှိ သူ၊ ညီမနှင့် ရည်ငံနေသူ၊ သူ့ထက်လည်း အတော်အသင့် အသက်ကြီးသူ ဖရင့် ကနေဒီ(Frank Kennedy)နှင့် စကားလက် လက်ထပ်လိုက်လေသည်။

မြိုင်သာယာကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဖရင့်ကို စကားလက် ကျေးဇူးတင်သည်။ ဖရင့်လက်သို့ သူ့ကိုယ်ကို ၀, ကွက်အပ်လိုက်ရသည့် အတွက် နောင်တသံဝေဂ မဖြစ်တော့ဟုလည်း စကားလက် ပိုင်းဖြတ်လိုက် လေသည်။

ဆင်းရဲမှာကို စကားလက် အကြောက်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ကြောက်သဖြင့် လည်း မိန်းမတန်ဖွဲ့ စကားလက် အလုပ်တွေ ဖိလုပ်သည်။ ခေတ်ပျက်သူဌေး မှောင်ခိုလုပ်ငန်းဖြင့် ကြီးပွားနေသူ ရက်ဘတ်တလာထံမှ ငွေချေးပြီး သစ်ခွဲ စက် ထောင်သည်။ အက်ရှလေကို သစ်ခွဲစက်မှာ ဦးစီးခိုင်းသည်။

လူရိုးလူအေးကြီး ဖရင့်မှာ မိန်းမလုပ်လေသမျှကို လက်ပိုက်ကြည့်နေ ရတော့သည်။ ထိုစဉ် ကေသုံးလုံး အကြမ်းဖက်ဂိုဏ်း ပေါ်လာသည်။ ဖရင့်က အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နေသည်။ စကားလက်ကို စော်ကားမော်ကား လုပ်သူများကို လိုက်လံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုးစားရင်း ဖရင့် အသတ်ခံရသည်။ စကားလက်မှာ ဖရင့်နှင့်သမီး မိန်းကလေးတစ်ယောက်ရကာ နှစ်ကြိမ်မြောက် မုဆိုးမဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရပြန်သည်။

ဖရင့်သေပြီး ခြောက်လအကြာတွင် စကားလက် ရက်ဘတ်တလာနှင့် လက်ထပ်သည်။ စကားလက်နှင့် ရက်ဘတ်တလာမှာ ယန်ကီးနှင့် ကော်ဇော အိတ်သမားများမှလွဲလျှင် အတ္တလန္တာ တစ်မြို့လုံးတွင် နာမည်အပျက်ဆုံး လူ နှစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူတို့အမြင်တွင် စကားလက်သည် မျက်နှာများသူ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၊ ဣန္ဒြေအကျင့်သိက္ခာ မရှိသူ။ ရက်ဘတ်တလာက တစ်ကိုယ်ကောင်းသမား၊ ခေတ်ပျက်မှောင်ခိုသမား၊ တောင်ပိုင်းဆန့်ကျင်ရေး ပြည်ထောင်စုဘက်တော်သား၊ သစ္စာဖောက်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စကားလက်နှင့် ရက်ဘတ်တလာတို့က မမှု။ စကား လက်ကိုဘတ်တလာက အိမ်ကြီးရခိုင်နှင့် တင့်တောင့်တင့်တယ်ထားသည်။ စကားလက် ကောင်းကောင်းဝတ်ရ၊ ကောင်းကောင်းစားလာရသည်။ သို့တိုင်

အက်ရှလေနှင့်တွေ့လျှင် စကားလက် ရင်ခုန်နေဆဲပင်။ သဘောထားကြီးသူ ရိုးအသူ၊ ပြည့်ဝသူ၊ မိလာနီကမူ ဘာမျှမသိရှာ။

ရက်ဘတ်တလာနှင့် စကားလက် သမီးကလေးတစ်ယောက် ရသည်။ သမီးကို ဘတ်တလာက ချစ်လွန်း၊ အလိုလိုက်လွန်း၍ စကားလက် သဘော မကျ။ သမီးက ဆိုးလွန်းသည်။ သူ့လိုပင် တစ်ဖွတ်ထိုးနိုင်သည်။ သမီးကလေး လေးငါးနှစ်အရွယ်ရောက်သောအခါ ရက်ဘတ်တလာက မြင်းစီးသင်ပေးသည်။ တစ်နေ့ သမီးကလေး မြင်းစီးရင်း မြင်းပေါ်မှ လိမ့်ကျသေဆုံးသွားသည်။ ရက်ဘတ်တလာမှာ အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်သွားသည်။

မိလာနီလည်း ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျသည်။ မသေမီ မိလာနီက စကားလက် ကို သူ့ကလေးအား မွေးမြူစောင့်ရှောက်ဖို့၊ အက်ရှလေအားလည်း ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ဖို့ ရက်ဘတ်တလာအပေါ် ကြင်နာဖို့ မှာကြားသွားလေ သည်။

စကားလက် အသက်သုံးဆယ်နား ကပ်လာခဲ့ပြီ။ ဘဝမျိုးစုံ ကြုံခဲ့ရပြီ။ မိမိ တကယ်တမ်း ချစ်ခဲ့သူမှာ အက်ရှလေမဟုတ်ဘဲ ရက်ဘတ်တလာ ဖြစ်နေ ကြောင်းကို စကားလက် ယခုမှာ နားလည်သဘောပေါက်လာလေတော့သည်။ သို့သော် အချိန်က နှောင်းခဲ့ပြီ။ ရက်ဘတ်တလာသည် သူ့ကို ငြီးငွေ့စိတ်ကုန် သွားကာ သူ့အား စွန့်ခွာထားရစ်ကာ သူ့အပါးမှာ ထွက်ခွာသွားလေပြီ။

သို့သော် မြိုင်သာယာမှုလူများသည် မည်သည့်အခါမျှ အရှုံးမပေးတတ် ကြ။ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် တိုးရသည့်တိုင် ထိုဆုံးရှုံးမှုကို လက်မခံ ကြ။ ဤလူများ၏ စိတ်ဓာတ်ဖြင့် စကားလက် ခေါင်းမော့သည်။ ရက်ဘတ် တလာ သူ့ထံ ပြန်ရောက်အောင် လုပ်ရမည်။ လုပ်နိုင်မည်ဟုလည်း သူထံ သည်။ သူ မသိမ်းသွင်းနိုင်သည့် ယောက်ျားဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မရှိသေးဟု စကားလက် မာန်တင်းလိုက်လေသည်။

(၃)

‘လေရူးသုန်သုန်’မှ ဇာတ်ကောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျရယ်အိုဟာရာ ကို စာရေးသူ ဆရာမ မာဂရက်မစ်ချယ်က သဘောကောင်းသူ၊ ပွင့်လင်းသူ၊ တစ် ခုခုလုပ်လျှင် မဖြစ်မနေ ဇွတ်အတင်းလုပ်တတ်သူ၊ ကမူးရှူးထိုး ဆန်သူ။ ခေါင်းမာစိတ်ဆတ်သူအဖြစ် ဖန်တီးထားသည်။ တောင်ပိုင်းပြည်နယ်ကို ချစ်၍

တောင်ပိုင်းသို့ လာနေသူ ဂျရယ်သည် တောင်ပိုင်းသား တစ်ယောက်လို ပိုကာဆွဲသည်။ မြင်းစီ ပြိုင်သည်။ ကျွန်အရောင်းအဝယ် လုပ်သည်။ ဝါခင်းစိုက်သည်။ ဆင်းရဲသည့် လူဖြူများကို အထင်သေးသည်။

အမျိုးသမီးများကို အလွန်အကျွံ လေးစားစွာ ဆက်ဆံတတ်သည်။ ဆေးရွက်ကြီးငုံပြီး ဝီစကိုကို မမူးအောင် သောက်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ ဂျရယ်သည် သမီးနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း အတော်ကြားလေ့ရှိသူ ဖြစ်သည်။ အနီးတစ်ဝိုက်က ပြည်နယ်ငါးခုတွင် သူ့သမီးသည် အချောဆုံး၊ အလှဆုံး။ ဤအနီးအနား တစ်ဝိုက်တွင် သူ့သမီးကို ရည်းစားစကား မပြောဖူးသူဟူ၍ တစ်ယောက်မျှ မရှိဟု မကြာခဏ ဂုဏ်ယူကြားတတ်သူ ဖြစ်သည်။

ဂျရယ်သည် ကျောင်းစာ မတတ်။ ကျောင်းစာ မတတ်သည့် အတွက်လည်း မတတ်လေခြင်းဟုတွေးပြီး သူ ဝမ်းမနည်း။ သူသည် ကိုယ့်ထူးကိုယ်ချွန်ဘဝဖြင့် ကြီးပွားလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဒြပ်ပိုင်ရှင် ကျွန်ပိုင်ရှင် တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

လောကတွင် သူ့ဇနီးမှလွဲလျှင် သူ အမြတ်နိုးဆုံးအရာမှာ သူ့ယာတော ဖြစ်သည်။ သူ့ယာတောကို ထိလျှင် ဆတ်ဆတ်ထိ မခံနိုင်။ သူ့ယာတောသည် သူ့အဖို့ အရေးအကြီးဆုံး။

ဂျရယ်သည် သမီးဖြစ်သူ စကားလက်ကို ‘မြေကြီးဟာ လောကမှာ အရေးအကြီးဆုံး သမီး။ လောကမှာ မပျောက်မပျက်နိုင်တာဆိုလို့ ဒီမြေကြီးတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဒါကို ဘယ်တော့မှ မမေ့နဲ့သမီး။ ဒီမြေကြီးအတွက် အသက် အသေခံနေကြတာ’ဟု သူ၏ လောကအမြင်ကို ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့လေသည်။

စကားလက်၏ မိခင် အယ်လ်လင်ကမူ ဝိုင်းကောင်းကျောက်ဖိ ကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ အကြောက်ကြီးသူ ဖြစ်သည်။ စိတ်ထားနူးညံ့သိမ်မွေ့ပြီး ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းသည်။ လေသံအေးအေးဖြင့် စကားကို သာယာညင်းပျောင်း ဆိုတတ်သူ။ အိမ်မှုကိစ္စ၊ အချုပ်အလုပ်ကိစ္စ၊ ဝါဂွမ်းကိစ္စ၊ စာရင်းအင်းကိစ္စများဖြင့် အမြဲတမ်း အလုပ်များသူ၊ မအားလပ်သူ အယ်လင်သည် ပြည်တွင်းစစ်အကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးအကြောင်းကို နည်းနည်းမျှ စိတ်မဝင်စား။ ထိုအလုပ်များသည် ယောက်ျားများ၏ အလုပ်ဟု သဘောထားသူ။

သားသမီးများကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်မှ အဖော်များကိုဖြစ်စေ တစ်ခါမျှ အော်ငေါက်ခြင်း မရှိခဲ့။ အပြစ်တင်သည်ဖြစ်စေ၊ ချီးမြှောက်သည်ဖြစ်စေ သူ့အသံ

သည် တိုးသူချိုသာစမြဲ။ အလုပ်မည်မျှပင်များသည်ဖြစ်စေ ပျာယိးပျာယာ သူ အလုပ်လုပ်သည်ကို တစ်ခါမျှ မမြင်ရ။ အယ်လင်သည် သမီးဖြစ်သူ စကားလက်ကို “မိန်းကလေးဆိုတာ နူးညံ့သိမ်မွေ့ရမယ်။ ဣန္ဒြေသိက္ခာ ရှိရမယ်။ ဧည့်ကောင်းဆောင်ကောင်းတွေ စကားပြောနေတုန်းမှာ ကြားဖြတ်မပြောရဘူး။ သူတို့ပြောတာ မှားနေစေဦး။ နားထောင်နေရမယ်။ လူကြီးလူကောင်းဆိုတာ ပျံတန်တန် နံ့တန်တန် မိန်းကလေးမျိုးကို သဘောမကျတတ်ဘူး” ဟု ဆုံးမခဲ့သည်။ အယ်လင်၏ ဇာတ်ကောင်စရိုက်အဖွဲ့သည် စာရေးသူ၏ စံပြုဇာတ်ကောက်စရိုက်အဖွဲ့ ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

စကားလက်မှာမူ ချစ်စရာကောင်းသူ။ သို့သော် ထင်ရာလုပ်တတ်သူ။ စဉ်းစားဉာဏ်နည်းပြီး ခေါင်းမာ စိတ်ဆတ်သည်။ မအေလို သည်းခံစိတ် ငဲ့ညှာစိတ် ဆို၍ နည်းနည်းမျှမရှိ။ ကျောင်းစာကို ကောင်းကောင်းသင်၍ မရချင်သော်လည်း မိန်းမတို့ တပ်အပ်သည့် ပညာများကို နောကျေသူဖြစ်သည်။

သူ့ကို အပေါ်ယံ နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုလောက်သာ သင်၍ ရသည်။ အတွင်းစိတ် နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုကို သင်၍ မရ။ စကားလက်သည် မအေနှင့်အလွန်တူချင်သည်။ သို့သော် မအေလို မကြင်နာနိုင်။ ကိုယ်ကျိုး မစွန့်နိုင်။ မှန်မှန်ကန်ကန်လည်း မနေနိုင်။ မအေလို နေရလျှင်လည်း လောကကြီးက ပျင်းစရာ။ ဘဝတိုတိုကလေးအတွင်း အရသာချိုချိုကလေးနှင့် သူက နေချင်သူ။

စကားလက်သည် ဤဝတ္ထုကြီး၏ အဓိက ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်၍ ပေလားမသိ။ စကားလက် စရိုက်အဖွဲ့ကို စာရေးသူကလည်း လက်အတွေ့ဆုံးဖြစ်ဟန်တူသည်။ စကားလက်သည် ဤဝတ္ထုကြီးတွင် အပီပြင်ဆုံး ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်၍နေသည်။ လောကီဆန်လှသောဘဝကို ခင်တွယ်တတ်သော စကားလက်ကို ဘာတွေပဲ ဆိုးဆိုးရွားရွား ဖြစ်နေဖြစ်နေ အပြစ်မမြင်နိုင်ဖြစ်ရသည်။

ရက်ဘတ်တလာကမူ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခပ်ရမ်းရမ်းသမား။ ဟန်မဆောင်တတ်သူ။ ဘွင်းဘွင်း ပြောတတ်သူ။ တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားဟု အများက မြင်သောလည်း အရေးကြုံလာလျှင်ကိုယ်ကျိုးစွန့်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ တောင်ပိုင်းသားများကိုမူ သူက အလွန်အထင်သေးသည်။ ထိုသို့ အထင်သေးသည့် အကြောင်းကိုလည်း ဖုံးကွယ်မထားဘဲ ပြောင်ဖွင့်ပြောတတ်သဖြင့် အတ္တာလန္တာမှာ လူအများက သူ့ဆိုလျှင် ရှောင်ကြသည်။

“ကျွန်တော် မြောက်ပိုင်းမှာ နေခဲ့ဖူးတယ်။ မြောက်ပိုင်းမှာ စက်ရုံတွေ၊ သံရည်ကြိုစက်တွေ၊ သင်္ဘောကျင်းကြီးတွေ၊ ကျောက်မီးသွေးတွင်းတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာ ဒါမျိုးတွေ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ ရှိတာက ဝါဂွမ်းရယ်၊ ကပ္ပလီ ကျွန်းတွေရယ်၊ ဘဝင်မြင့်စိတ်ရယ်၊ ဒါပဲ ရှိတယ်။ ဒီပုံမျိုးနဲ့ဆိုရင် တစ်လ အတွင်း ကျွန်တော်တို့ ပြတ်ပါရဲ့”ဟုတစ်ဖုံ။ ‘တောင်ပိုင်းသားတွေရဲ့ သီးခြား ပြည်နယ်ခွဲထွက်ခွင့်တောင်းတဲ့ ခေတ်ကြီး၊ ဝါဂွမ်းအင်ပါယာခေတ်ကြီး ပြုလဲ နေပြန်ပြီ။ ဒါကို နုလပိန်းတုံးတွေက မမြင်ကြဘူး။ ကျုပ်ကတော့ ဒီခေတ်ပျက် ကြီးကိုမှီပြီး အခွင့်ကောင်း ယူတယ်။ ချမ်းသာအောင် လုပ်တယ်’ဟု တစ်မျိုး အများကို ကန့်လန့်တိုက် ပြောတတ်သည်။

ရက်ဘတ်တလာလိုဇာတ်ကောင်မျိုးကို အပေါ်ယံ ရွှေမှုန်ကြသမားများ၊ ကြောင်သူတော်လို လူစားမျိုးများကို စာရေးသူက မျက်စိနောက်၍ ရေးဖွဲ့ခဲ့ လေသလား မဆိုနိုင်။ လောကကြီးထဲတွင် တစ်ထောင်တစ်ယောက်၊ တစ် သောင်းတစ်ယောက်ပင် ရှာ၍ မရနိုင်သော ဤလိုလူစားမျိုးကို စာရေးသူသည် သူ့ဝတ္ထုကြီးထဲတွင် နေရာတကျ ထည့်သွင်းဖွဲ့နွဲ့ခဲ့လေသည်။

အက်ရှလေကိုမူ လူချောလူနု၊ စာသမား၊ ဂီတကိုမြတ်နိုးသူ၊ စိတ်ကူး ကမ္ဘာထဲမှအပြင်မထွက်သူအဖြစ် ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ဂျရယ်အိုဟာရာ ပြောသ လို ပိုက်ဆံအကုန်ခံပြီး နယူးယော့တို့၊ ဘော်စတွန်တို့ကိုသွားပြီး အော်ပရာတွေ ကြည့်သူ၊ ပန်းချီပန်းပု ပြတိုက်တွေကို လှည့်ကြည့်သူ၊ ဂျာမန်-ပြင်သစ် စာအုပ် တွေကို သေတ္တာကြီးတွေနှင့် မှာဖတ်သူ၊ တစ်နေကုန် စာအုပ်တွေ ထိုင်ဖတ်ပြီး အရည်မရ အဖတ်မရ လျှောက်တွေ့နေသူ။

အက်ရှလေလို လူစားမျိုးမှာ ခေတ်နှင့် အံ့မဝင်ဖြစ်နေသည့် လူစားမျိုး ဖြစ်သည်။ သူ့လိုလူစားမျိုးမှာ ခေတ်တိုင်းတွင် ရှိသည်။ တွေ့ရမြဲ ဖြစ်သည်။

မိလာနီကမူ ချစ်စရာကောင်းသူ၊ သဘောမနော ဖြူစင်သူ။ မိလာနီ သည် စကားနည်းသည်။ ရိုးအသည်။ ဣန္ဒြေကြီးပြီး ရှက်ကြောက်တတ်သည်။ စဉ်းစား-ဏ်ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ လူတိုင်းအပေါ် ကြင်နာတတ်ပြီး စိတ် ကောင်း နှလုံးကောင်းထားသူဖြစ်သည်။ လူတိုင်းအပေါ် အကောင်းမြင်တတ်သူ လည်း ဖြစ်သည်။ ကြင်နာစကားဆိုတတ်သည်။ ပြီးတော့ စိတ်ထားသဘောထား လည်း ကြီးသည့်သူ ဖြစ်သည်။

မိလာနီနှင့် စကားလက်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် စရိုက်ရှိသည့် ဇာတ်ကောင်များဖြစ်ကြသည်။ မိလာနီမှာ စကားလက်နှင့်ယှဉ်လိုက်လျှင် အရောင်မတောက်ပလှသော်လည်း သူ့အဆင်းနှင့်သူ လင်းလက်နေသော ကြယ်တစ်ပွင့်ဖြစ်၍ နေလေသည်။

‘လေရူးသုန်သုန်’မှ ဇာတ်ကောင်များသည် ရက်ဘတ်တလာမှလွဲလျှင် အားလုံးနီးပါးသည် မြေရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်သူ၊ ကျေးပိုင် ကျွန်ပိုင်ဘဝကို ကာကွယ်လိုသူ၊ ပြည်ထောင်စုကြီးမှ တောင်ပိုင်းကို ခွဲထွက်လိုသူများ ဖြစ်ကြသည်။

သူတို့အသိုက်အဝန်း တစ်ခုလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်နေသူမှာ ရက်ဘတ်တလာ တစ်ယောက်သာရှိသည်။ စကားလက်မှာ သူ့ခေတ်၊ သူ့စနစ်ကို မဆန့်ကျင်ရဲသူ။ မဆန့်ကျင်သူ ဖြစ်သော်လည်း သူ့မိသားစု၊ သူ့အသိုက်အဝိုင်းနှင့် လူမှုရေး အစဉ်အလာဟောင်းများကို ဂရုမစိုက်သူ ဖြစ်သည်။

ဤမတူညီသော ဇာတ်ကောင်များ၏ စရိုက်အားပြိုင်မှုသည် ဤဝတ္ထုကြီး၏ အဓိကကျောရိုးမဏ္ဍိုင်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

တောင်ပိုင်းသူမာဂရက်မစ်ချယ်၏ တောင်ပိုင်းသူစိတ်ဓာတ်၊ အတ္တလန္တာမြို့ကို ချစ်သည့်စိတ်၊ တောင်ပိုင်းသူတောင်ပိုင်းသားများ၏ မာန်မာနစိတ်ဓာတ်တို့မှာလည်း သူ၏ ဝတ္ထုထဲတွင် အထင်းသား ပေါ်လွင်၍ နေသည်။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ့အတ္တ၊ သူ့မာနနှင့် သူ့စိတ်ဓာတ်တို့ကို တစ်စိုးတစ်စိမ့်ပင် ဖုံးဖိခဲ့ပုံ မရချေ။

ပြည်တွင်းစစ် အပြီးတွင် မြိုင်သာယာသူ စကားလက်သည် မီးလောင်ပြင်တစ်စဖြစ်နေသော အတ္တလန္တာမြို့ကလေးသို့ရောက်သွားသည်။ ထိုမြင်ကွင်းမှနေ၍ စကားလက်၏ရင်သို့ ခိုင်လံလာသော ဝေဒနာနှင့် တင်းယူရသော အားမာန်တို့သည် စာရေးသူ မာဂရက်မစ်ချယ်၏ ဝေဒနာနှင့် အားမာန်တို့ပင် ဖြစ်ချိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ရလေသည်။

အတ္တလန္တာမြို့ကလေးမှာ ပြည်တွင်းစစ်အပြီးတွင် ပြာပုံနှင့် လောင်စာအတိကျနံရစ်ခဲ့သည်။ အတ္တလန္တာမြို့သူမြို့သားများကား ဇွဲနပဲကြီးလှသည်။ မီးညွှန့်မီးတောက်များ၊ ရုံးနိမ့်မှုများ အကြားမှ လူးလဲထကာ သူတို့မြို့ကို အသစ်တဖန် ပြန်တည်ဆောက်ကြသည်။ မြို့၏သင်္ကေတကို ဖီးနစ်ခေါ် မီးငှက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်။

မာဂရက်မစ်ချယ်သည် မီးလောင်ပြင်အတိ ဖြစ်နေသော အတ္တလန္တာမြို့၏ ကြေကွဲဖွယ် မြင်ကွင်းနှင့် ထိုနယ်လူထု၏ စိတ်ဓာတ်ကြီးမားပုံကို သူ၏ ဝတ္ထုကြီးတွင် တဆွေးတမြည့်ပင် ရေးဖွဲ့ထားလေသည်။

‘မျှော်မျှော်လေတိုင်း ပြာပုံထက်၌ မီးကျွန်းနေသော အုတ်ခဲအကျိုးအပဲ့များ၊ မီးလောင်ထားသည့် ပေါင်းတောများ၊ ခြံစည်းရိုးများ၊ သစ်သားတိုင်များကိုသာ တစ်မျှော်တစ်ခေါ်မြင်တွေ့နေရလေသည်။ မှတ်မိသည့် အဆောက်အဦ ကျန်နေသေးသော်လည်း အမိုးမရှိကြတော့။’

နံရံဟောင်းလင်းတွင် နေရောင်ပြီးပြက် ဖြာကျနေသည်။ မှန်မရှိကြတော့သည့် ပြူတင်းပေါက်များက ပါးစပ်ပြုပြင်ကို ဖြဟထားသည့်နှယ်။ မီးမလောင်ဘဲ ကျန်နေခဲ့သည့် မီးခိုးခေါင်းတိုင် မည်းမည်းကြီးတွေက ထိုးထိုးထောင်ထောင်။ အုတ်ခဲသစ်များ၏ နီကြင်ကြင် အရောင်တွေက နံရံဟောင်းများအကြားတွင် စူးစူးရဲရဲ တောက်ပနေကြသည်။

စတိုးဆိုင်ရှေ့ မျက်နှာစာများ၊ ပြတင်းပေါက်များထက်တွင် သူ သိသည့် ဆိုင်အမည်တွေအများစုကား ခပ်စိမ်းစိမ်း နာမည်တွေ။ တစ်ခါကမူ အတ္တလန္တာတွင် သူ မသိသူဟူ၍ မရှိသလောက်ပင်။ ယခုမူနာမည်စိမ်းတွေ မျက်နှာစိမ်းတွေ။ စကားလက် စိတ်ဓာတ်ကျလာသည်။ သို့ရာတွင် အဆောက်အဦသစ်တွေ မားမားမတ်မတ်ကို တွေ့ရသဖြင့် အားတက်လာပြန်သည်။

အဆောက်အဦသစ်တွေကမနည်း။ အများအားဖြင့် သုံးထပ်တိုက်တွေ။ နေရာတကာတွင် ပြန်ဆောက်နေကြသည်။ တူထူသံ၊ လွှတိုက်သံတွေ ဆူဆူညံနေကြသည်။ အလုပ်သမားများက အုတ်ခဲတွေကိုသယ်ကာ ငြမ်းစင်ပေါ်သို့ တက်နေကြသည်။ လမ်းမကြီးတစ်လျှောက်ကို ကြည့်ရင်း သူ့မျက်လုံးတွင် မျက်ရည်တွေ ဝဲလာကြသည်။

“အတ္တလန္တာရယ် ... မင်းကို သူတို့ မီးရှို့ခဲ့ကြပြီ။ ပြာပုံဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ကြပြီ။ ဒါပေမယ့် မင်း ဒူးထောက် အရှုံးပေးရလောက်အောင်တော့ သူတို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်ကြပါဘူး။ မကြာခင် အရင်တုန်းကလို ပြန်စည်ကားပြီး၊ အရင်ကလိုပဲ လူနေအိမ်ခြေတွေ ပြန်ပြည့်လာမှာပါ”ဟု လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။

(၄)

‘မာဂရက်မစ်ချယ်’ကို ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့၌ ကျော်ဂျီယာပြည်နယ် အတ္တလန္တာမြို့ကလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ကောလိပ် ကျောင်းတွင် တစ်နှစ်သာ နေလိုက်ရသည်။ မိခင်ကြီး ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ကျောင်းထွက်ခဲ့ရသည်။ ဖခင်နှင့် မောင်ငယ်တို့၏ ဝေယျာဝစ္စများ၊ အိမ်မှုကိစ္စ များကို လုပ်ကိုင်ရင်း အချိန်တွေ ကုန်ခဲ့သည်။

ဝတ္ထုတိုနှင့် ပြဇာတ်တိုကလေးများ မဆိုစလောက် ရေးဖူးသည်။ သို့သော် ဘယ်မဂ္ဂဇင်းကိုမျှ မပို့။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှစ၍ ‘အတ္တလန္တာဂျာနယ်’ တွင် သတင်းဆောင်းပါးများ ရေးခဲ့သည်။ ကြော်ငြာလုပ်ငန်းပိုင်ရှင် ဂျွန်မာရှ် (John Marsh)နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ အတ္တလန္တာဂျာနယ်တွင် လေးနှစ်နီးပါး အလုပ် ဝင်လုပ်ရင်း ခြေမျက်စိ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသဖြင့် အလုပ်မှ ထွက်ခဲ့ သည်။

အိမ်မှာနေရင်း စာအုပ်များဖတ်ရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ ခင်ပွန်းသည် က စာရေးဖို့အကြံပေးသည်။ သူကလည်းရေးချင်နေသည်။ သူ့ရင်ထဲတွင် နှစ် ပေါင်းလပေါင်းများစွာက ကိန်းအောင်းနေသော အဖြစ်အပျက်များနှင့် ငယ်စဉ် က မိဘတွေ ပြောဖန်များ၍ ကြားဖူးနားယပ်နေသော အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ် အကြောင်း ဝတ္ထုရှည်ကြီးတစ်ပုဒ် တစ်ဖွဲ့တစ်နွဲ့ ရေးချင်နေသည်။ သို့ဖြင့်ရေး လိုက် ဖျက်လိုက် ပစ်လိုက်ဖြင့်ပင် ဆယ်နှစ်ကာလ ကြာမြင့်သွားသည်။ သူ ရေးထားသော စာမူများကိုလည်း ခင်ပွန်းသည်မှလွဲ၍ တခြား မည်သူမျှ မပြ။

၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် နယူးယော့ခ်မြို့မက္ကမီလန် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကုမ္ပဏီကြီးက ဒုက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ အယ်ဒီတာတစ်ဦးလည်းဖြစ်သူ ဟာရီး လေသမ် (Harold Latham) အတ္တလန္တာမြို့ကလေးသို့ ရောက်လာသည်။

မိတ်ဆွေများက ဟာရီးလေသမ်အား မာဂရက်မစ်ချယ်နှင့် တွေ့ဆုံပေး ပြီး မာဂရက်မစ်ချယ်၏ စာမူတစ်ထပ်ကြီးကိုလည်း ဟာရီးလေသမ်အား ဇွတ်အတင်း ပေးလိုက်ကြသည်။

ဟာရီးလေသမ်သည် မာဂရက်မစ်ချယ်၏ ဝတ္ထုကြီးကိုဖတ်ပြီး လက်က မချနိုင်အောင် ဖြစ်သွားသည်။ မာဂရက်မစ်ချယ်ထံသို့ ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ တန် ချက်လက်မှတ်တစ်စောင် ပို့လိုက်သည်။ သံကြိုးတစ်စောင်လည်း ရိုက်လိုက် သည်။ စာမူကို သူ ထုတ်မည်။

ဝတ္ထု၏ မူလအမည်က ‘မျှော်လင့်ချက် မနက်ဖြန်’(Tomorrow is Another Day)ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဟာရီးလေသမ်သည် ကဗျာဆရာ ‘အာနက်စ် ဒေါ်ဆွန်’(Ernest Dswson)၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်ထဲမှ စာသား ‘လေရှူးသုန်သုန်’ (Gone With The Wind) အမည်ဖြင့် မူလဇာတ်ဆောင် ပင်စီ အစား စကားလက်အမည်ပြောင်းကာ ၁၉၃၆ ခုနှစ်ထဲတွင် မာဂရက်မစ်ချယ်၏ ဝတ္ထုကြီးကို ထုတ်ဝေလိုက်လေသည်။

စာရေးသူကိုယ်တိုင်ကပင် သူ့စာအုပ်ကိုအုပ်ရေတစ်ထောင်ပြည့်အောင် ပင် ရောင်းကုန်မည် မထင်ခဲ့။ သို့သော်လည်း လေရှူးသုန်သုန်သည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုသမိုင်းတွင် စံချိန်ကျိုးခဲ့ရပြီး ဂယက်ရိုက်ခဲ့ရသော စာအုပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သုံးပတ်အတွင်း အုပ်ရေ တစ်သိန်းခုနစ်သောင်းကျော် ရောင်းကုန်သွားခဲ့ပြီး ခြောက်လအတွင်း အုပ်ရေ တစ်သန်းရောင်းခဲ့ရသည်။

စက္ကန့်ဖုံး၊ ကတ်ထူဖုံးတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရပြီး အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ရောင်းအစွံဆုံး စာအုပ်အဖြစ် သတင်းစာ ဂျာနယ်များ၏ မျက်နှာတွင် ၂ နှစ်ကျော် နေရာယူခဲ့သည်။ ၅၂ နှစ်အတွင်း ရောင်းခဲ့ရသော စာအုပ်အရေအတွက်မှာ (၂၅)သန်း ကျော်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ‘သမ္မာကျမ်း’ စာအုပ်မှလွဲလျှင် စောင်ရေအများဆုံး ရောင်းခဲ့ရသော စာအုပ်မှာ ‘လေရှူးသုန်သုန်’ ပင်ဖြစ်သည်။

‘လေရှူးသုန်သုန်’ ဝတ္ထုကြီး ထွက်သောအခါ စာပေလောကမှ ဝိုင်းဝိုင်းလည် ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။ လေရှူးသုန်သုန်သည် အမေရိကန်ဝတ္ထုများထဲတွင် အကြီးအကျယ်ဆုံး ဝတ္ထုဟုလည်းကောင်း၊ အမေရိကန် စာပေလောကတွင် ‘လေရှူးသုန်သုန်’ထက် သာသောဝတ္ထု မရှိဟုလည်းကောင်း ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။

ကမ္ဘာကျော် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး အိပ်ချ်ဂျီဝဲလ် ကလည်း အချို့လေးစားထိုက်သည့် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုရှည်ကြီးများထက်ပင်ပို၍ ကောင်းမွန်ပါပေသည်ဟု ချီးကျူးခဲ့လေသည်။ အချို့ကမူ ‘လေရှူးသုန်သုန်’သည် လူမည်းအမျိုးသားများအား နောက်ကျောကို ဓားနှင့်ထိုးသည့်ဝတ္ထု၊ အိမ်စေအရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းကို သွယ်ဝိုက်အမွန်းတင်ထားသည့် ဝတ္ထုဟု ဆိုခဲ့ကြသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ‘လေရှူးသုန်သုန်’သည် ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှစ၍ အထူးအောင်မြင်ခဲ့သော ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပူလစ်ဇာဆုနှင့် အခြားစာပေဆုများ ရခဲ့သည်။

အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင်သော မာဂရက်မစ်ချယ်မှာလည်း သူ့ဝတ္ထုကြီး မမျှော်လင့်ဘဲ အောင်မြင်သွားမှုကြောင့် တဖွဲဖွဲရောက်လာသော မိတ်ဆက်စာများ၊ ချီးကျူးစာများ အကြားတွင် အေးအေးချမ်းချမ်း မနေခဲ့ရ။ ပြီးတော့ ၃၆ နှစ်ဟူသော အသက်အရွယ်ကလည်း အောင်မြင်မှုအတွက် ယစ်မူးစရာ အရွယ် မဟုတ်တော့။

မာဂရက်မစ်ချယ်သည် စာမူခရသည့် ငွေကြေးဖြင့် ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲ ရှိသူ၊ အဆင်မပြေသူ မိတ်ဆွေများကို ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သူ မည်သူမည်ဝါကို ဘယ်တုန်းက ဘယ်လိုထောက်ပံ့ခဲ့သည်၊ ကူညီခဲ့သည်ဟုလည်း မည်သူ့ကိုမျှ တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ ထုတ်ဖော်မပြောခဲ့ချေ။ ဤသည်ကပင် သူ၏ လေးစားစရာကောင်းသည့် အချက်တစ်ချက် ဖြစ်၍ နေတော့သည်။

‘လေရူးသုန်သုန်’ဝတ္ထုကြီးထွက်ပြီးနောက် ၂ နှစ်အကြာတွင် မတ္တမိလန် စာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေသူများက သူ့အား စာဆက်လက်ရေးပါရန် တိုက်တွန်းကြသော်လည်း သူက ဆက်၍ မရေးတော့။

ဝတ္ထုရှည်တစ်အုပ်တည်းဖြင့် စာပေနယ်ထဲတွင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် နေရာရသွားခဲ့သော မာဂရက်မစ်ချယ်သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထဲတွင် ယာဉ်တိုက်ခံရပြီး ဆေးရုံတင်လိုက်ရသည်။ ဆေးရုံပေါ်တွင် ၅ ရက်ကြာမျှ သတိမေ့မြောနေခဲ့သည်။ သူ ဆေးရုံတက်နေသည်ဟူသော သတင်းမှာ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်ကြားဖြင့် ပျံ့သွားခဲ့ရာ အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ နေရာအရပ်ရပ်မှ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟများနှင့် သူ့စာဖတ်ပရိသတ်များက ဆေးရုံသို့ ၂၄ နာရီပတ်လုံး ဖုန်းဆက်မေးကြသည်။

ထိုအထဲတွင် အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်း၊ ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများ ပါဝင်ခဲ့သလို အတ္တလန္တာ အကျဉ်းထောင်မှ အကျဉ်းသားများအထိ ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။ သူ့အတွက် သွေးလျှံရှင် တွေကလည်း မရေမတွက်နိုင်။

မာဂရက်မစ်ချယ်၏ ထိခိုက်ဒဏ်ရာမှာ မည်သို့ပင် ကြီးစားကုသခဲ့ကြသော်လည်း မရတော့သဖြင့် နောက်ဆုံး ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့လေသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သူ့အသက်မှာ ၄၉ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။

(၅)

‘လေရှူးသုန်သုန်’ကို ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ ဒေးဗစ်အိုဆဲလ်ဇနစ်ခ်(David O Selznick)က ထိုခေတ်နာမည်ကြီးစူပါစတားများဖြစ်ကြသော မင်းသား၊ မင်းသမီး အကျော်အမော်များဖြင့် ဒေါ်လာငွေ ၄,၂၅၀,၀၀၀ ကျော် အကုန်အကျခံပြီး တခမ်းတနား ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသည့်အတွက် စာမူခငွေကား ဒေါ်လာ ၅၀,၀၀၀။ ထိုငွေမှာ ဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် အမြင့်ဆုံးရသည့်ငွေ ဖြစ်သည်။

ရက်ဘတ်တလာအဖြစ် ကလပ်ဂေဘယ်(Clarke Gable)၊ စကားလက်အဖြစ် ဝီဗီယံလေး(Vivien Lgigh)၊ အက်ရှလေအဖြစ် လက်စလီ ဟိုဝုဒ်စ် (Leslie Howard)၊ မီလာနီအဖြစ် အော်လီဗီယာ ဒယ်ဟာဗီလင် (Olivia de Havilland)တို့က ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

‘လေရှူးသုန်သုန်’သည် ရွှေစင် ၁၀ ဆု ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ပြီး အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆုနှင့်အကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆုတို့ကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ်ကျော်ကျော် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် မကြုံစဖူး ပြိုင်ဘက်မရှိ ဝင်ငွေရရှိသောဇာတ်ကားဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းဝင်ငွေဒေါ်လာ ၇၆,၇၀၀,၀၀၀ ရရှိခဲ့ပြီး ပြည်ပဝင်ငွေ ဒေါ်လာငွေ ၁၁၆,၀၀၀,၀၀၀ ရရှိခဲ့သည်။

‘လေရှူးသုန်သုန်’ရုပ်ရှင်ကားကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်ကား ပွဲဦးထွက် ပြသောနေ့ကို ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အများပြည်သူအားလပ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ရာ အတ္တလန္တာတစ်မြို့လုံး ဟောလိဝုဒ်မှ ထိပ်တန်းဒါရိုက်တာများ၊ ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ မင်းသမီးများ၊ ထုတ်လုပ်သူများဖြင့် ကြက်ပျံမကျ စည်ကားခဲ့သည်။

ထိုနေ့ကအနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှနေ၍ အတ္တလန္တာမြို့သို့ရောက်လာသော လူဦးရေမှာ အတ္တလန္တာမြို့တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်က အစိုးရနှင့်သူပုန်တပ် အင်အားနှစ်ရပ်ပေါင်းထက်ပင် များသေးသည်ဟု ဆိုလေသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်ထဲတွင် အတ္တလန္တာမြို့၌ လေရှူးသုန်သုန် ရုပ်ရှင်ကား ထပ်မံပြသခဲ့ရာ အတ္တလန္တာ မြို့သူမြို့သားများသည် ‘လေရှူးသုန်သုန်’ဇာတ်ကားထဲမှဇာတ်ကောင်များ ဝတ်ဆင်သော ဝတ်စုံများအတိုင်း ချုပ်လုပ်ဝတ်ဆင်ကာ ‘လေရှူးသုန်သုန်’ဇာတ်ကားကို လာရောက်ကြည့်ရှု အားပေးခဲ့ကြသည်ဟု ဣ။

အတ္တလန္တာမြို့သူမြို့သားများကလည်း ‘လေရှူးသုန်သုန်’နှင့် ပတ်သက်
လာလျှင် ဤမျှပင် ‘ကဲ’ကြပါပေသည်။

(၆)

‘လေရှူးသုန်သုန်’(Gone with the wind) ဝတ္ထုကြီးကို ပထမဦးဆုံး
အနေဖြင့် မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့သူမှာ ‘တရုတ်ပြည်ပေါ်မှ ကြယ်နီ’၊
‘သွေးအေးအေးဖြင့်’၊ ‘ဗမာ’၊ ‘အမေရိကန်ရုပ်ဆိုး’စသည့် စာအုပ်များကို
မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သူ သတင်းစာဆရာ စာရေးဆရာ ဆရာတင်ထွေး
ဖြစ်သည်။ ‘မိုးနှင့် လေနှင့် မုန်တိုင်းနှင့်’ဟူသော အမည်ဖြင့် အကျဉ်းချုံ့၍
မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပြီး ပုဂံစာအုပ်တိုက်မှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့
သည်။

‘မိုးနှင့် လေနှင့် မုန်တိုင်းနှင့်’ ဘာသာပြန်ထွက်ပြီး ဆယ်နှစ်နီးပါးအကြာ
၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဆရာမြသန်းတင့်က ‘လေရှူးသုန်သုန်’အမည်ဖြင့် အပြည့်
အစုံ မြန်မာပြန်၍ ဉာဏ်လင်းစာပေမှ နှစ်တွဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်
တွင် ဘဝတက္ကသိုလ်စာပေမှ ၂ တွဲ ထပ်မံ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အာရေဗျ သူရဲကောင်း လောရင့်

အချိန်က ဂျေရုဆလင် မြို့ကြီးကို ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းပိုက်ပြီးစကာလ။
နေရာက ဂျေရုဆလင်မြို့လယ်ရှိ ခရစ်ယာန် လမ်းမပေါ်တွင် ဖြစ်သည်။
ခရစ်ယာန် လမ်းမကြီးကား ပျားပန်းခတ်သွားလာနေကြသော လူများဖြင့်
စည်ကား၍ နေသည်။ လမ်းမကြီးပေါ်တွင် လူမျိုးပေါင်းက စုံလှသည်။
အာရပ်လူမျိုးများ၊ ရုရှလူမျိုးများ၊ တူရကီလူမျိုးများ၊ ဂရိဘုန်းတော်ကြီးများ
နှင့် သဲကန္တရပျော် နော်မက်လူမျိုးများ။

လမ်းမကြီးပေါ်တွင် သွားလာနေကြသူများအနက်မှ တစ်ယောက်သော
လူ၏ အသွင်အပြင်ကား ထူးခြားလှသည်။ အရပ်အမောင်းက ငါးပေငါးလက်မ
သာသာ၊ အသားအရောင်က နေလောင်ထားသဖြင့် ညိုမှောင်မှောင်၊ မျက်ဝန်း
အစုံက ပြာလဲ့လဲ့၊ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တို့ကို သေသပ်ကျနစွာ ရိတ်ထားသဖြင့်
ချောပြောင်၍ နေသည်။ ခါးတွင် မက္ကာမင်းညီမင်းသားများ ကိုင်စွဲသည့် ဓား
ကောက်ကို အကျအန ချိတ်ဆွဲထားလျက်။

အာရပ်အဝတ်အစား ဝတ်ထားသည့် အနောက်တိုင်းသားရုပ် ပေါက်
နေသူ ထိုလူကို အမေရိကန်သတင်းစာဆရာ လိုဝယ်တောမတ် စတင်တွေ့ခဲ့ရ
သော နေရာကား ဂျေရုဆလင်မြို့လယ်မှ ဤခရစ်ယာန်လမ်းမကြီးပေါ်တွင်
ဖြစ်သည်။ သူ့ကို မြင်မြင်ချင်းပင် လိုဝယ်တောမတ် စိတ်ဝင်စားသွားမိသည်။
သူ့ကို အနီးအနားတဝိုက်က မည်သူမျှ သိပုံမရ။

လေ့ရဆလင်မြို့ဝန် ဆာရိုနယ်စတောနှင့် တွေ့မှပင် လိုဝယ်တောမတ် အဖြေမှန်ကို သိရတော့သည်။ လိုဝယ်တောမတ် စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်ခဲ့ရသော ထိုသူကား အခြားမဟုတ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကွဲပြားနေခဲ့ကြသော အာရပ်လူမျိုးစုများကို တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင် စုရုံးကာ ကျူးကျော်နယ်ချဲ့သူ တူရကီများကို အာရပ်လူမျိုးများနှင့် အတူလက် တွဲတော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး တီအီးလောရင့်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

အာရပ်လူမျိုးစုများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်းအဖြစ် စုရုံးပေါင်းစည်းပေး ဖို့ ဆိုသည်မှာ လွယ်ကူသော အလုပ် မဟုတ်ချေ။ အာရပ်လူမျိုး ခေါင်းဆောင် များပင် စွမ်းဆောင်နိုင်သောကိစ္စ မဟုတ်ခဲ့။ ဤမလွယ်ကူမစွမ်းဆောင်နိုင်သော ကိစ္စကြီးကို စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သူကား လောရင့်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် လောရင့်၏အခန်းကဏ္ဍသည် အာရပ်တော်လှန်ရေးတွင် သေးငယ်သော ကိစ္စ မဟုတ်ခဲ့။

လောရင့်သည် မမျှော်လင့်ဘဲ အာရပ်တော်လှန်ရေး၏ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ရသော်လည်း သူ၏ပင်ကိုယ်ဗီဇရိုက်က အေးအေး ဆေးဆေးနေချင်သူ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ ကမ္ဘာ့ဦးနှောက်စာများနှင့်သာ ပျော်မွေ့လေ့လာနေသလိုသူ ဖြစ်သည်။ ကံကြမ္မာ၏တွန်းပို့မှုကြောင့်သာ ရှုပ် ထွေးပွေလီသည့် ဘဝကြမ်းကြီးထဲသို့ ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လော့ရင့်နှင့် အာရပ်ကမ္ဘာတို့ ငြိတွယ်ခဲ့ကြပုံကား သူ့ကျောင်းသားဘဝက အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသများသို့ ရှေးဟောင်းသုတေသန လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခဲ့သည့် အချိန်မှ စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ကျောင်းသားဘဝကတည်းကပင် အပြင်စာတွေ ကိုဖတ်ခဲ့သော ရှည်လျားလှသည့် ကျောင်းသင်တန်းချိန်များကို မုန်းလှသော လောရင့်သည် ရှေးဟောင်းသုတေသနခရီးအတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ များသို့ အကြာခဏ ခရီးထွက်လေ့ရှိခဲ့သည်။

အာရပ်တစ်ယောက်လိုဝတ်၊ အာရပ်တစ်ယောက်လိုစားကာ အာရပ် တစ်ယောက်လို အာရဗီစကားကိုပြောသော လောရင့်သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသနှင့် ပတ်သက်လျှင် မြေပုံကြည့်စရာ မလိုလောက်အောင်ပင်ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရှိလူမျိုးများ၏ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေး၊ ယဉ် ကျေးမှုစလေ့ထုံးစံများနှင့် ဘာသာစကားများကို အသေးစိတ် သိနေသူ ဖြစ် သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ် ပြီးသောအခါ ဗြိတိသျှထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့တွင်

လောရင့် လက်ဖတ်နှင့် ဗိုလ်ကလေးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တူရကီတို့က ဂျာမန်တို့နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ကာ ပါလက်စတိုင်းဒေသကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး ဆီးရီးယား၊ လက်ဘနွန်၊ အီရတ်၊ ယီမင်၊ ဂျော်ဒန် အစွဲရေးနှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံတို့ကိုပါ ပေါင်းရုံး၍ အင်ပါယာကြီးတစ်ခု ထူထောင်ဖို့ ကြိုးပမ်းလာသောအခါ လောရင့်သည် ဟူစီနံ၊ အလီ၊ အဗ္ဗဒူလာ၊ ဖိုင်ဇယ်၊ ဇီယက်၊ အူဒါအဘူတယ် စသော အာရပ်ခေါင်းဆောင်များနှင့်လည်းတွဲကာ အာရပ်တော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်တိုက်ပွဲဝင်သူ ဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။

လောရင့်သည် သုတေသီပညာရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း တကယ့် လက်တွေ့ဘဝတွင် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် အကြမ်းပတမ်းခံနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ခြစ်ခြစ်တောက် ပူပြင်းသည့် သဲကန္တာရနှင့် မာကြောသည့် ကျောက်ခဲများပေါ်တွင် ဘီဒိုအင်း လူမျိုးစုတစ်ယောက်လို သွားလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သီတင်းပတ် ခြောက်ပတ်ခုနစ်လောက် ပေါင်မုန့်ခြောက်ကိုသာ ဝါးကာ တစ်နေ့လျှင် ရေတစ်ငုံလောက်သာသောက်ပြီး တစ်မျှော်တစ်ခေါ် မဆုံးနိုင်သော သဲကန္တာရကြီးထဲတွင် လှည့်လည်သွားလာ၍လည်း နေခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ့ရင်တွင်းမှ ဆန္ဒမှာ သဲကန္တာရအတွင်းမှ လူမျိုးစုများကို စုရုံးကာ အမြဲတမ်း တပ်မတော်ကြီးတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းနိုင်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစိတ်ကူးအိပ်မက်ကို မဖြစ်ဖြစ်အောင်လည်း သူ အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။

အာရပ်လူမျိုးတို့၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲတွင် သူတို့နှင့်အတူ အငတ်ခံ၊ အဆင်းရဲအပင်ပန်းခံ၊ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လောရင့်ကို အာရပ်တို့က လေးစားချစ်ခင်ကြသည်။ တစ်ခါက သဲကန္တာရကြီးထဲတွင် ခရီးထွက်ခဲ့ကြရင်း စီးသူမဲ့ ပါလာသော ကုလားအုပ်တစ်ကောင်ကို တွေ့ရသည်။ ကုလားအုပ်ပေါ်မှ ပြုတ်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သူမှာ ရေငတ်ပြီး သေတော့မည့်ဆဲဆဲ ဖြစ်သည်။ ထိုသူ့ကို လောရင့်သည် ကုလားအုပ်ပေါ်သို့ ပွေ့ချီပြီး ပြန်ခေါ်လာခဲ့သည်။ ဤအဖြစ်ကို အာရပ်လူမျိုးများသည် အသည်းစွဲသွားကာ မမေ့တော့ပေ။

တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ယောက်တည်း နေခွင့်ရလျှင် လောရင့်သည် စာရေးစာဖတ်နေတတ်သည်။ ဝါဒ်ဝါသ်နှင့် ရှယ်လီတို့၏ ကဗျာများကိုဖတ်၍ နေလေ့ရှိသည်။ သွားလေရာရာတွင် စာအုပ်သုံးအုပ်ကို အမြဲယူဆောင်၍သွားလေ့ရှိသည်။ အောက်စဖို့ဒ်ထုတ် ကဗျာစာအုပ်၊ မယ်လိုရီ၏ Morte d' Arthur

ဆိုသည့် စာအုပ်နှင့် ဂရိဘာသာနှင့် ရေးထားသည့် အရစ္စတိုဖိန်း ဆိုသည့် စာအုပ်တို့ ဖြစ်သည်။

သဲကန္တရအတွင်း လောရင့် အများဆုံး အသုံးပြုခဲ့သည့် တိုက်ပွဲလက် နက်ကား ရထားတွဲများနှင့် ရထားလမ်းများကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးသည့် နည်း ဖြစ်သည်။ လောရင့်နှင့် အာရပ်ရဲဘော်များသည် ၁၈ လအတွင်း ရထားအစင်း ပေါင်း ၉၇ စင်း၊ ရထားသံလမ်းပေါင်း ၁၅,၀၀၀ လမ်းနှင့် တံတား ၅၇ ခု တို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တူရကီတို့က လောရင့်ကို အရှင်မိ လျှင်ဆုငွေ ပေါင် ၂၀,၀၀၀၊ အသေမိလျှင် ပေါင် ၁၀,၀၀၀ ပေးမည်ဟု အမိန့် ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တိုက်ပွဲပေါင်းများစွာကို အောင်မြင်စွာဦးဆောင်တိုက် ခိုက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် လောရင့်ကို ဗြိတိသျှတို့က ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်သို့ ရာထူးတိုးပေးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သူသည် ရာထူးဂုဏ်ထူးနှင့် အခမ်းအနား အဆောင်အယောင်ကို မုန်းသူဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဂုဏ်ပြုမည်ဟု ကြားရတိုင်း ရှောင်ထွက်သွားလေ့ရှိသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချ၍ စစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။ တူရကီတို့လည်း အာရပ်မြေပေါ်မှ အပြီးအပိုင် ဆုတ်ခွာသွားရတော့သည်။ သူ့အပိုင်း သူ့အခန်းကဏ္ဍ ပြီးဆုံးသွားပြီဟု ယူဆကာ လောရင့် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ခဲ့တော့သည်။

သို့သော် ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထဲတွင် ပါရီ၌ ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဖရင့် ကျင်းပသောအခါ လောရင့်သည် သူ့မိတ်ဆွေ အာရပ်လူမျိုးများအတွက် မနေသာဘဲ တတ်စွမ်းနိုင်ရာမှ ကူညီခဲ့ရသည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်ထဲတွင် ဗြိတိသျှ ပြင်သစ်တို့နှင့် အာရပ်တို့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းကိစ္စ အချင်းများကြတော့လည်း နန်းရင်းဝန် ချာချီက လောရင့်ထံ အကြံဉာဏ်တောင်း၍ ဖြေရှင်းခဲ့ရသည်။

အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ လောရင့်သည် သတင်းထောက်တွေ နှင့်ဝေးရာ၊ အတ္တပုတ္တိရေးဆရာတို့နှင့် ဝေးရာသို့ ရှောင်ပုန်းရင်းအောက်စဖို့ အနီးရှိချောင်ကျသည့် အိမ်ကလေးထဲတွင် တစ်ကိုယ်တည်း တိတ်တိတ်နေခဲ့ သည်။ အာရပ်တော်လှန်ရေးအကြောင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ရေးခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ် ကား နောင်အခါ ကမ္ဘာ့ကျော်ဂန္ထဝင်စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်လာသည့် ‘ပညာမဏ္ဍိုင် ခုနစ်တိုင်’(Seven Pillars of Wisdom) ဟူသည့် စာအုပ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ လောရင့်သည် ရေးပြီးသည့်စာမူများကို လက်ဆွဲအိတ်ထဲတွင် ထည့်ကာ သွား

လေရာရာသို့ အမြို့ယူသွားလေ့ရှိသည်။ တစ်နေ့ အောက်စဖို့အသွား ဘူတာရုံတွင် လက်ဆွဲအိတ်ကို ခဏချပြီး သတင်းစာသွားဝယ်ရာ ပြန်လာသောအခါ စာမူများ ထည့်ထားသည့် သူ့လက်ဆွဲအိတ်မှာ ရှာမတွေ့ရတော့ချေ။ သူရေးထားသည့် စာမူမှာ စာလုံးရေ ၄၀၀,၀၀၀ ပါသည့် ထူထဲလှသော စာမူကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုစာမူကြီးနှင့်အတူ တစ်လျှောက်လုံး စုလာခဲ့သည့် သမိုင်းမှတ်တမ်း၊ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများလည်း ပါသွားသဖြင့် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ဆုံးရှုံးမှုတစ်ရပ်ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ မိတ်ဆွေများက ပြန်ရေးပါဟု အကြိမ်ကြိမ်တိုက်တွန်းကြသဖြင့် နေ့ရော ညပါ အားသွန်၍ ရေးရပြန်သည်။ ရေးရင်းမှပင် စိတ်ပျက်ပင်ပန်းဖြစ်ကာ ရေးလက်စ စာမူများကို သိမ်းမြစ်ထဲသို့ ပစ်ချဖို့ အကြိမ်ကြိမ် စိတ်ကူးပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် လိုဝယ်တောမတ်ကလည်း သူနှင့်အာရပ်တော်လှန်ရေးအကြောင်းကို ‘အာရေဗျမှာ လောရင့်နှင့်အတူ’ (With Lawrence in Arabia) အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးနေလေသည်။

၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ၇-နှစ်ကြာ ရေးခဲ့ရသော သူ၏ ‘ပညာမဏ္ဍိုင် ခုနစ်တိုင်’စာမူ ရေးသားပြီးစီးသွားခဲ့တော့သည်။ အုပ်ရေ ၂၁၂ အုပ်မျှသာ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သူ၏စာအုပ်ကို ဘားနတ်ရှော၊ အိပ်ချ်ဂျီဝဲလ်၊ ချာချီ စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများက ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင်မူ ဘုရင့်လေတပ်ထဲသို့ တပ်သားဘဝဖြင့် ပြန်ဝင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယပြည်သို့ တာဝန်ကျခဲ့သည်။ ဟိုးမား၏ အိုဒက်ဆီကဗျာကြီးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ် မေလထဲတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ် မှောက်ရာမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့လေသည်။ ချာချီက ‘လောရင့် ကွယ်လွန်သွားခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၏ အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှုတစ်ရပ်’ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ လောရင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သော်လည်း သူ၏လက်ရာ ‘ပညာမဏ္ဍိုင် ခုနစ်တိုင်’ကား ကမ္ဘာ့စာပေ သမိုင်းတွင် ထွန်းတောက်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

(၂)

‘ကျောက်စာနှင့် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာရှင်၊ စစ်သည်၊ သံတမန်၊ စာပေပညာရှင်၊ သရဖူမဆောင်းသည့်ဘုရင်’စသည့် သူ မမက်မောခဲ့သော်လည်း ရရှိခဲ့သည့် ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးများပိုင်ရှင် အာရေဗျသူရဲကောင်း လောရင့်၏ အကြောင်း စာအုပ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ထွက်ခဲ့သည်။ ပြဇာတ်တစ်ပုဒ် က၊ ခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်တစ်ကား ရိုက်ခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်သုံးဆယ်ကျော် လေးဆယ်ခန့်က ကမ္ဘာကျော်ဒါရိုက်တာ ကြီး ဒေးဗစ်လင်းသည် ‘အာရေဗျ၏ လောရင့်’(Lawrence of Arabia) အမည်ဖြင့် လောရင့်၏အကြောင်းကို ဒေါ်လာ ၁၂ သန်းကျော် အကုန်အကျခံကာ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ လောရင့်အဖြစ် မင်းသား ပီတာအိုတူး၊ အလီ အဖြစ် အိုမာရှရစ်ဖိုင်ဇယ်အဖြစ်အလက်စ်ဂင်းနက်တို့က ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

အပူချိန် ၁၃၀ ဒီဂရီရှိသည့် ခြစ်ခြစ်တောက် ပူပြင်းသည့် ဂျောဒန် မော်ရိုကိုနှင့် စပိန်ပြည်တို့ရှိ သဲကန္တာရများထဲတွင် ၁၈ လမျှ ဆင်းရဲဒုက္ခခံကာ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ရထားတွဲများ ရထားလမ်းများနှင့် တံတားများ မိုင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခန်းများကို ရိုက်ကူးရသည်မှာ အကုန်အကျကြီးမားပြီးပင်ပန်းလက်ဝင်လှသည်။ ဖလင်အလေးချိန် ၃ တန်ခွဲ ကုန်ခဲ့သည်။ ၆၅ မီလီမီတာဖလင်နှင့် ရိုက်ကူးခဲ့ပြီး ဒေါ်လဘီ(Dolby) အသံဖမ်းစက်ကြီးဖြင့် အသံဖမ်းခဲ့သည်။ ပြပွဲချိန် ၂၂၂ မိနစ်ရှိသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ရုံတင်ပြသသောအခါ အော်စကာ ၇ ဆုရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များကတစ်ဝိုက်တွင် ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းက ဤဇာတ်ကားကို ပြပွဲချိန် အနည်းငယ်လျှော့ပြီး အခန်းများ သွက်လာအောင်ပြန်လည်တည်းဖြတ်ပြန်သည်။ လိုအပ်သည့်နေရာများတွင်အသံပြန်သွင်းခဲ့သည်။

မူလ နဂုတစ်ဖလင်အချို့မှာ ပျက်စီးနေပြီး အသံများ အားနည်းနေရာ ကားဟောင်းကို ပြန်လည်ပြုပြင် ယူရသည်မှာ ဇာတ်ကားသစ် ပြန်ရိုက်ရသည်ထက်ပင် ပင်ပန်း၍ နေတော့သည်။ ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းကို မင်းသားကြီး ပီတာအိုတူးက ရက်ပေါင်းများစွာ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ လူငယ်ဒါရိုက်တာ စတီဗင်စပီးလ်ဘာဂ်(Steven Sipelger)က “ဒီဇာတ်ကားကို ကျွန်တော်အသက် ၁၅ နှစ်သားလောက်က ကြည့်ခဲ့ရတာ။ မကြည့်ခင်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ခွဲစိတ်ကုသတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ခဲ့တယ်။ ကြည့်လဲပြီးရော ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ချင်သွားခဲ့တော့တာပါပဲ” ဟု ဒေးဗစ်လင်း၏ အနုပညာနှင့် ပတ်သက်၍ ချီးမွမ်းခဲ့သည်။

နယူးယောက်၊ ဝါရှင်တန်နှင့် လော့စ်အိန်ဂျယ်လီစသော မြို့ကြီးများ၌ ‘အာရေဗျ၏ လောရင့်’ဇာတ်ကားကို ပြန်လည်တင်ဆက်ပြသခဲ့ရာ ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်း၏ မွမ်းမံလက်ရာသစ်ကို ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်များ ကြည်နူးခံစားခဲ့ရလေသည်။

ဒါဒ္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်

အိန္ဒိယလူမျိုးဆရာဝန် ဒေါက်တာအဖေသည် ကလေးသုံးယောက်ဖခင် မှုဆိုးဖို့ ဖြစ်သည်။ အရွယ်က လူလတ်ပိုင်းလောက်သာ ရှိသေးသည်။ တစ် ညနေ မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ ညနေစာ စားသောက်နေခိုက်တွင် သူ့အထက် ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာကယ်လင်ဒါက အခေါ်လွှတ်သဖြင့် စားသောက်နေရာ မှ ချက်ချင်းထလိုက်ခဲ့ရသည်။ အဖေရောက်တော့ ဆရာဝန်ကြီးက မရှိတော့။ အပြင်ထွက်သွားခဲ့သည်။ သူ့အား စာရေး၍လည်း မှာကြားမသွား။ စကားဖြင့် လည်း မှာ၍မသွား။ သက်သက် နှောင့်ယှက်တာ၊ လူမမှတ် သူမမှတ် ဆက် ဆံလေခြင်းဟု တွေးကာ စိတ်ထဲ ထိခိုက်နာကြည်း၍နေမိသည်။ ဒေါသလည်း အတော်ပင်ထွက်မိသည်။ သည်ကြားထဲ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးကြီးနှစ်ယောက်က သူ့အား မပြောမဆိုဘဲ သူ ခေါ်လာသော မြင်းရထားကို ကလပ်သို့ ခေါ်သွားပြ ပြန်သဖြင့် ထပ်ပြီး ဒေါက်တာရပြန်သည်။

ဒေါက်တာအဖေသည် ကြုံဘောဘုံဘွေဟု နှလုံးပိုက်ကာ အနီးရှိပလီကြီး ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့မိသည်။ ပလီထဲတွင် ခဏလောက် နေလိုက်ရလျှင် အနည်းအကျဉ်းတော့ စိတ်သက်သာရာ ရကောင်းရဲ့ဟု သူက တွေးမိသည်။ သို့သော် ပလီထဲတွင် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက်ကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရတော့ အတော်ပင် စိတ်နောက်ကျသွားသည်။ အမျိုးသမီးကြီး ပလီထဲတွင် ဖိနပ်စီး၍ဝင်သည် အထင်နှင့် အဖေက ပလီထဲမှာ ဖိနပ်မစီးရဘူး ဟု အမျိုးသမီးကြီးအား လှမ်းအော်ငေါက်တော့သည်။ အမျိုးသမီးကြီးက မွန် ရည်သိတတ်သူ၊ နားလည်မှု ရှိသူ၊ ယဉ်ကျေးသူ၊ ပြီးတော့ အခြားလူမျိုးတစ်မျိုး

၏ ဘာသာတရားနှင့် ဓလေ့ထုံးစံကို လေးစားတတ်သူဖြစ်၍ ပလီထဲသို့ ဖိနှပ်စီး၍ မဝင်။

သည်လိုနှင့်ပင် အမျိုးသမီးကြီးနှင့် အဖေတို့ ရင်းနှီးခင်မင်၍ သွားကြသည်။ အမျိုးသမီးကြီး၏အမည်မှာ မစ္စမိုးဟုခေါ်ပြီး မကြာသေးမီအချိန်ကလေးကမှ အိန္ဒိယသို့ ရောက်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယသို့ လေ့လာရေးခရီး ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ချဒ္ဒရာပူလို ဖုန်ထူပြီး နေပူသော၊ ပြီးတော့ မထင်မရှားတော့မြို့ကလေးသို့ သူမ ရောက်လာခဲ့ခြင်း အကြောင်းမှာ ချဒ္ဒရာပူမြို့တွင် တရားသူကြီးလုပ်နေသော သားဖြစ်သူ ရွန်နီဟီးစလော့နှင့် တွေ့ဖို့ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယသို့အလည်ခရီးတွင် သူမနှင့်အတူ မိန်းကလေးအဖော်တစ်ယောက်လည်း ပါလာသေးသည်။ သူက အဒယ်လာ ကွက်စဘတ်ဆိုသူ မိန်းမချောကလေး ဖြစ်သည်။ အဒယ်လာသည် မစ္စကမိုး၏သား တရားသူကြီး ရွန်နီဟီးစလော့နှင့် လက်ထပ်ရန် စေ့စပ်ထားသူ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်တို့၏ ကိုလိုနီ အိန္ဒိယကို အတော်ကလေး စိတ်ဝင်စားနေသူ ဖြစ်သည်။

မစ္စကမိုးနှင့် အဒယ်လာတို့အား အရှေ့နှင့်အနောက် ယဉ်ကျေးမှုနှစ်ခုတို့ အပြန်အလှန် နားလည်ရေးအတွက် အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားများကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဘရစ်ချ်ပါတီတစ်ခု လုပ်ပါလားဟု မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က အကြံပေးသည်။ ပါတီပွဲလုပ်သော်လည်း မအောင်မြင်။ ပါတီပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများက အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားများအား ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖို့ မဆိုထားနှင့် အဖက်လုပ်၍ပင် မဆက်ဆံ။ အိမ်ထဲသို့ အဝင်မခံ။ အဖေကလည်း ဤပါတီပွဲသို့ မတက်။ သို့ဖြင့် ပါတီပွဲမှာ မအောင်မြင်ဖြစ်ကာ ပြီးဆုံးသွားတော့သည်။ သို့သော် ထိုပါတီပွဲတွင် အိန္ဒိယလူမျိုးများအပေါ် စာနာနားလည်စွာ ဆက်ဆံတတ်သော ကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီး မစ္စတာဖီးလဒင်းနှင့် အဒယ်လာတို့ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ကောလိပ်ကျောင်းအုပ် လူပျိုကြီး ဖီးလဒင်းက မစ္စကမိုးနှင့် အဒယ်လာတို့ကို တစ်နေ့ သူ့အိမ်၌ လက်ဖက်ရည်ပွဲဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံသည်။ ထိုပွဲသို့ အဖေနှင့် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် ပါမောက္ခဂျေ့ဘိုးလ်တို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဖီးလဒင်းနှင့် အဖေမှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ပို၍နားလည်သွားကြပြီး ရင်းနှီးသွားကြသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှင့် အိန္ဒိယလူမျိုးတို့ ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ဆက်ဆံသည်ကို မလိုလားသော ဟီးစလော့က မိခင်ကြီး မစ္စကမိုးနှင့်

အဒယ်လာတို့ကိုအပြင်သို့ ခေါ်ထုတ်သွားသည်။ အဒယ်လာသည် ဟီးစလော့၏ ဤရိုင်းပြသည့် အပြုအမူကို သည်းမခံနိုင်။ ဟီးစလော့၏ လက်ထပ်ရန် ကမ်းလှမ်းမှုကို လက်မခံနိုင်တော့ကြောင်း ပြောသည်။ သို့သော် ညဘက် ကားအတူ စီးရင်း ယာဉ်တိုက်မှုတစ်ခုနှင့် ကြုံရပြီးနောက်တွင် သူတို့ပြန်၍ ပြေလည်သွားကြတော့သည်။

ဟီးစလော့က အဒယ်လာအား အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားများနှင့် ရောရော နှောနှော မဆက်ဆံဖို့ အတန်တန် တားသည့်ကြားမှပင် အဒယ်လာသည် မစွက်မိုး၊ ဒေါက်တာအဖေတို့နှင့်အတူ မာရဘာဂူသို့ လေ့လာရေးခရီးလိုက်ဖို့ သဘောတူလိုက်သည်။ မာရဘာဂူကား ချဒရပူနှင့် မိုင် ၂၀ အကွာတွင် ရှိသည်။ ရှေးဟောင်းသုတေသနအနေဖြင့် စိတ်ဝင်စားစရာတွေ အတော်များများ တွေ့နိုင်သည်။ အဖေ ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုဂူသို့ တစ်ခေါက်တစ်ကျင်းမျှ မရောက်ဖူးသေးသဖြင့် သွားချင်နေသည်။ သို့နှင့် သူတို့အဖွဲ့ မာရဘာဂူသို့ နေ့တစ်ဝက် လေ့လာရေးခရီးထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်ကြသည်။

သူတို့ခရီးကား အစကတည်းကပင်အဆင်မချောချင်။ အဖုအထစ်တွေ နှင့် တွေ့ရသည်။ အတူလိုက်မည်ဆိုသော ဖီးလဒင်းနှင့် ပါမေက္ခဂေါ့ဘိုးလ် တို့က ရထားမမီ၍ ချက်ချင်း မလိုက်နိုင်။ သို့ဖြင့် အရင်ရောက်နေနှင့်သော မစွက်မိုး၊ အဒယ်လာနှင့် အဖေတို့က မာရဘာတောင်တန်းများမှတစ်ဆင့် အသင့်စီစဉ်ထားသော ဆင်ဖြင့် မာရဘာဂူဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြတော့သည်။

ဂူတွေက တစ်လုံးတည်းမဟုတ်။ အရေအတွက် မနည်း။ ထိုနေ့မှာ နေကလည်း အတော်ပူနေသည်။ ရာသီဥတုကလည်း အိုက်စပီပူလောင်နေသည်။ အဖေတို့လူစုမှာ မောဟိုက်၍ နေတော့သည်။ အဖေနှင့်အဒယ်လာ တို့မှာ လူငယ်လူရွယ်များဖြစ်၍ မထောင်းတာလှသော်လည်း လူကြီးပိုင်းဖြစ်သော မစွက်မိုးအဖို့မှာမူမသက်သာ။ သူ့ခမျာ အိန္ဒိယ၏ရာသီဥတုဒဏ်ကို မခံနိုင်။ မစွက်မိုးသည် နောက်ပိုင်းတွင် ဂူများထဲသို့ မလိုက်တော့ဘဲ အပြင်ဘက် နေရိပ်သည် ကျောက်ဆောင်တစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင်နေရစ်ခဲ့တော့သည်။

အဖေနှင့် အဒယ်လာတို့လည်း ဂူထဲသို့ ဟိုသည်ဝင်ကြည့်ကြရင်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ကွဲသွားသည်။ အချိန်တစ်ခဏမျှအကြာတွင် အဒယ်လာ တစ်ယောက် ဂူတစ်ဂူထဲမှ ငယ်သံပါဖြင့် အူယားဖားယား ပြေးထွက်လာသည်ကိုတွေ့ရသည်။ နောက်မှကားဖြင့်ရောက်လာသော ဖီးလဒင်း၊ မစ္စဒီရက်တို့နှင့်

အဒယ်လာတို့ ဆုံကြသည်။ သူတို့အဖွဲ့ ချန္တရာပူသို့ ကားဖြင့် ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

ချန္တရာပူ ဘူတာရုံသို့ ရောက်သောအခါ အဖေအား ဆိုင်ရာမှလာ၍ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားတော့သည်။ စွပ်စွဲချက်အား အဖေက အဒယ်လာအား မတော်မတရား ပြုကျင့်ရန် ကြံစည်မှု။ အဒယ်လာ၏ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းမှာ ကွဲနေသည်။ အဖေက မြေကြီးပေါ်တွင် တွေ့၍ ကောက်ယူလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုစွပ်စွဲချက်ကို ဖီလဒင်းက မယုံ။ မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုသည်။ မစွက်မိုးကလည်း မယုံ။ မဖြစ်နိုင်ဟုပင် တွက်သည်။ သို့သော်လည်း လောလောဆယ်တွင် တော့ အဖေမှာ အချုပ်ခန်းထဲရောက်ကာ ထောင်နန်းစံနေရတော့၏။ ထိုအမှုကြောင့်ပင် အင်္ဂလိပ်နှင့် အိန္ဒိယလူမျိုးများအကြား တင်းမာမှုများ ပိုမိုကြီးထွားလာခဲ့သည်။ အပြန်အလှန် မုန်းတီးရေးစိတ်ဓာတ်များ ဝင်သည်ထက် ဝင်လာခဲ့တော့သည်။ မစွက်မိုးလည်း စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားတော့၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ မစွက်မိုးကား အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲသွားတော့၏။ သားဖြစ်သူနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဘာမျှ စိတ်မဝင်စားတော့။ အခြားဘယ်သူ ဘယ်အရာကိုမှလည်း စိတ်မဝင်စားတော့။

ဖီးလဒင်းသည် အဖေဘက်မှရပ်တည်ပေးသဖြင့် သူ့ကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အသိုက်အဝန်းကဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ ကလပ်မှလည်း ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်သည်။

အမှုတွင် တရားသူကြီး ဟီးစလော့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသဖြင့် သူ့လက်ထောက် မစ္စတာဒတ်က တရားသူကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ တရားရုံးတွင် တရားလိုဖြစ်သော အဒယ်လာမှာ အစစ်ဆေးခံရသော အခါဘာမျှ မပြောဆိုနိုင်တော့ဘဲ အရုပ်ကြီးပြတ်ဖြစ်ကာ ပုံလဲကျသွားတော့သည်။ စွဲချက်မှာ မခိုင်လုံ၍ အမှုပျက်ပြယ်သွားတော့သည်။ အဒယ်လာ အနေနှင့် ဂူထဲတွင် သူ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်မှာ စိတ်ချောက်ချားသွား၍လော၊ အခြားအကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့်လော ဆိုသည်ကို ဝေခွဲ၍ မရနိုင်ဘဲ အမှုမှာ ပြီးပြတ်ပျက်ပြယ်သွားခဲ့တော့သည်။

အမှု ဤသို့ ဖြစ်သွားသည်ကို အင်္ဂလိပ် အသိုက်အဝန်းကလည်း မကျေနပ်ကြ။ အဖေ၏ရှေ့နေကလည်း နဂိုကပင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးကို မုန်းနေသူ ဖြစ်သဖြင့် အဒယ်လာအား အသရေဖျက်မှုနှင့် ပြန်၍ တရားစွဲမည်။ လျော်ကြေး

တောင်းမည် တကဲကဲ လုပ်နေသည်။ ဖီးလဒင်းက အဖော်အား အဒယ်လာ အပေါ် ပြန်လည်အရေးမယူဖို့ တောင်းပန်သည်။ အဖော်သည်လည်း ပြန်လည် မတုံ့ပြန်တော့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများအပေါ် မုန်းတီးရေးစိတ်ဓာတ် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဝင်၍ သွားတော့သည်။ မစ္စကမိုးမှာ အင်္ဂလန်အပြန်ခရီးမှာ ပင် သင်္ဘောပေါ်၌ စိတ်ထိခိုက်ပြီး ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားသည်။ အဒယ် လာလည်း အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားသည်။ အဒယ်လာနှင့် ဟီးစလော့တို့သည် လည်း ‘ခွာပြ’သွားကြတော့သည်။ ဖီးလဒင်းလည်း အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားသည်။ ဖီးလဒင်းက အဖော်ထံသို့ စာတွေအကြိမ်ကြိမ် ရေးခဲ့သော်လည်း အဖော်က စာ မပြန်။ ဖီးလဒင်းသည် အဒယ်လာအား လက်ထပ်ရန် ကြံနေသည်ဟု ယူဆ ကာ ဖီးလဒင်းအပေါ် အဖော် ဒေါသထွက်မဆုံး ဖြစ်နေမိသည်။

ဟိန္ဒူပွဲတော်ရက် တစ်နေ့တွင် ဖီးလဒင်းသည် ဇနီးဖြစ်သူ စတယ်လာ (မစ္စကမိုး၏သမီး)နှင့်အတူ အဖော်ထံသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ပြုန်းစားကြီး ရောက်လာ သည်။ သည်တော့မှ ဖီးလဒင်း၏ အိမ်ထောင်ရေးအဖြစ်မှန်ကို အဖော်သိရတော့ သည်။ သို့တိုင် စိတ်ဆိုးသည့်အရှိန်က မပြေချင်သေး။ ဖီးလဒင်းအပေါ် သူ့ ဆက်ဆံရေးက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ မရှိတော့။

ဟိန္ဒူပွဲတော် ပြီးသောအခါ အဖော်နှင့် ဖီးလဒင်းတို့နှစ်ယောက် အိန္ဒိယ ကျေးလက်ဘက်သို့ ကားတစ်စီးနှင့် အတူခရီးထွက်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အိန္ဒိယသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်သော ဖီးလဒင်းအဖို့ အသစ်အဆန်း ဖြစ်နေသလို အိန္ဒိယ လူမျိုးဖြစ်သော အဖော်အတွက်လည်း အသစ်အဆန်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ လေတော့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်၏ ဆက်ဆံရေးဘဝကို စည်းခြားထားသော အတားအဆီးကို မြင်တွေ့ရတော့သည်။

အဖော်နှင့် ဖီးလဒင်းတို့က ဝမ်းနည်းစွာ ခွဲခွာခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူတို့နှစ်ယောက် ဘယ်တော့မျှ ပြန်ဆုံမတွေ့ကြတော့ချေ။

(၂)

‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’(A Passage to India)ဟူသော ဝတ္ထု ခေါင်းစဉ်သည် အမေရိကန်ကဗျာဆရာကြီး ဝေါ့ဒ်ဝစ်တမင်း(Walt Whitmen)၏ ကဗျာမှ စာသားတစ်ပိုဒ်ဖြစ်သည်။ အီးအမ်ဖော်စတာ၏ ‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ် ခေါက်’ဝတ္ထုသည် နိုင်ငံရေးနောက်ခံဝတ္ထုတစ်ခုမဟုတ်။ နိုင်ငံရေးထင်ဟပ်ချက်

မဟုတ်။ လူသားတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၊ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုနှင့် တစ်ခုကြားမှ နားလည်မှု လွဲမှားမှုပြဿနာ၊ သဘောထား ကွာဟမှုပြဿနာကို ဆွေးနွေးတင်ပြထားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤဝတ္ထုမှ အိန္ဒိယသည် တကယ့်နိုင်ငံရေးဘဝတွင်လည်း မရှိ၊ လူမှုရေးဘဝတွင်လည်း မရှိဟု ဆိုသည်။

ဤဝတ္ထုတွင် စာရေးဆရာက ပဟေဠိဆန်ဆန် သင်္ကေတများ၊ နိမိတ်ပုံများ သုံး၍ ရေးထားသည်။ ဂူထဲမှ အဒယ်လာ တွေရသော အရာ၊ အဒယ်လာအား သွေးပျက်မတတ်ဖြစ်စေသောအရာသည် လူလော၊ နာနာဘာဝလော၊ ထင်ယောင်မှားမှုလော ဆိုသည်ကို ဝေခွဲ၍မရနိုင်။ အဒယ်လာနှင့် မစ္စက်မိုးတို့ကြားခဲ့ရသော ဂူထဲမှ ထူးဆန်းသော အသံများနှင့် ပဲ့တင်သံများသည် အဘယ်အရာကို စာရေးဆရာက ညွှန်းဆိုသည် မသိတတ်နိုင်။ သို့သော်လည်း ထိုဂူထဲမှ အဓိပ္ပာယ် ဖော်မရသော အသံများကို မစ္စက်မိုးတစ်ယောက်ကတော့ နားလည်သွားပုံရသည်။ လူသားတို့အကြားတွင် ခြားနားနေကြသော နားလည်မှုကွဲပြားမှု ပြဿနာများကို ဘာနှင့်မျှ ပေါင်းကူးပေး၍ မရနိုင်ဟု သဘောပေါက်သွားကာ မစ္စက်မိုး ဆုံးပါးသွားခဲ့တော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် အီးအမ်ဖော်စတာ၏ ‘အိန္ဒိယသို့ တစ်ခေါက်’ ဝတ္ထုကြီးကို သည် နှစ်ဆယ်ရာစု ကမ္ဘာ့စာပေသမိုင်းတွင် ခေတ်သစ် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုကြီးတစ်ခုအဖြစ် ထူးထူးခြားခြား ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သော လက်ရာတစ်ပုဒ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

‘အိန္ဒိယသို့ တစ်ခေါက်’ ဝတ္ထုကြီးကို ရေးသူ အင်္ဂလိပ် စာရေးဆရာကြီး အီးအမ်ဖော်စတာ(E.M. Foster)ကို ၁၈၇၉ ခုနှစ်တွင်အင်္ဂလန်၌မွေးဖွားခဲ့သည်။ ကင်းဘရစ်တက္ကသိုလ် ဘုရင့်ကောလိပ်တွင် ပညာသင်ခဲ့သည်။ ဂန္ထဝင်စာပေသမိုင်းဘာသာရပ်တို့ဖြင့် ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ ၁၉၁၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဖော်စတာ စာစတင်ရေးခဲ့သည်။ အသက် ၉၁ နှစ်အထိ သက်တမ်းရှည်ကြာစွာ နေသွားခဲ့သောသူ၏ဘဝတစ်သက်တာအတွင်း လုံးချင်းဝတ္ထု ငါးအုပ်၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် နှစ်အုပ်၊ အက်ဆေးပေါင်းချုပ်နှစ်အုပ်နှင့် ‘ဝတ္ထု၏အချင်းအရာ’ (Aspects of The Novel)ဆိုသည့် စာပေသဘောတရား စာအုပ်တစ်အုပ်တို့ ရေးသားထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် Where Angels Fear to Tread [laom ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် The Longest Journeyဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၀၈ ခုနှစ်တွင် A Room With A View ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၁၀ ခုနှစ်

တွင် Howard End ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ နောက် ၁၄ နှစ် အကြာတွင် ရေးခဲ့သော ‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’ ဝတ္ထုကြီးသည် ဖော်စတာအား အဘက်ဘက်မှ နာမည်ကြီးစေခဲ့သော ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လေသည်။ ဖော်စတာအား ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးက သိစေခဲ့သော ဝတ္ထုကြီးလည်း ဖြစ်သည်။

အီးအမ်ဖော်စတာကို လိုင်တူ ဆက်ဆံမှု တပ်မက်သူဟု ဆိုကြသည်။ လိုင်တူဆက်ဆံမှုကို အခြေခံ၍ ရေးထားသော ‘မောရစ်’(Maurice)ဆိုသည့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုဝတ္ထုသည် သူကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အသက် ၈၀ ပြည့်သည့်နှစ်က ကျင်းပသော သူ၏ မွေးနေ့တွင် ဖော်စတာသည် သူ၏ စာပေဘဝနှင့် ပတ်သက်သော စကားတချို့ကို မပြောစဖူး ပြောခဲ့လေသည်။

“ကျုပ် စိတ်ရှိသလောက်ကို စာ မရေးရသေးဘူး။ အကြောင်းနှစ်ချက်ကြောင့် ကျုပ် စာရေးတာပဲ၊ တစ်ကြောင်းက ငွေရဖို့၊ တစ်ကြောင်းက ကျုပ် လေးစားတဲ့ လူတွေဆီက လေးစားမှုကို ပြန်ရဖို့အတွက်ပါပဲ။ ပြီးတော့ ကျုပ် ဟာ တကယ့်ကြီးမားတဲ့ ဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက် မဟုတ်သေးဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ”ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’ဝတ္ထုကြီးသည် ပင်ဂွင်းစာအုပ်တိုက် တစ်တိုက်တည်းဖြင့်ပင် အုပ်ရေတစ်သန်းကျော်ကျော်ရောင်းခဲ့ရသည်။ ဖော်စတာသည် ဤဝတ္ထုကြီးကို ရေးပြီးနောက် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆုတွေကို ရင်ဝယ်ပိုက်ပြီး ၄၆ နှစ်လုံးလုံး ဘာစာမျှ ဆက်မရေးတော့ဘဲ ၁၉၇၀ ခုနှစ် ဇွန်လထဲတွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားခဲ့လေသည်။

(၃)

‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’ဝတ္ထုကြီးကို ‘အာရေဗျသူရဲကောင်းလောရဒ်’(Lawrence of Arabia)၊ ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’(Doctor Zhivago)၊ ‘ကွေးမြစ်ပေါ်မှ တံတား’(Bridge on the River Kwai)အစရှိသည့်ကမ္ဘာကျော် ဂန္ထဝင်ဇာတ်ကားကြီးများကို ရိုက်ကူးသူ အော်စကာဆုရ ကမ္ဘာကျော်ဒါရိုက်တာကြီး ဆာ ဒေးဗစ်လင်း(Sir David Lean)က ဝတ္ထုမှ ရုပ်ရှင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းကူးခဲ့သည်။

ဒေးဗစ်လင်းသည် သူ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းထဲတွင် မြှုပ်နှံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၃ နှစ်သားအရွယ် ဘော်ဒါကျောင်းသားဘဝမှစ၍ ရုပ်ရှင်ရုံတကာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကြည့်ခဲ့သည့် ရုပ်ရှင်ကားက ၁၉၂၁ ခုနှစ်က ရိုက်ကူးခဲ့သော ‘ဘာစကာဘီ ခွေးကြီး’(The Hound of The Baskervilles)ဆိုသည့် ကား ဖြစ်သည်။ ဖခင်က ဆင်းရဲသည်။ ဖအေမအေစုံ မနေခဲ့ရ။ အသက် ၁၉ နှစ်အရွယ်တွင် လန်ဒန် စတူဒီယိုတစ်ခုတွင် တောက်တိုမယ်ရ အလုပ်ပေးရင်း ရုပ်ရှင်ပညာ သင်ခဲ့သည်။ အကင်းပါးပြီး ထက်မြက်သည်။ မြင်လွယ်၊ တတ်လွယ်သဖြင့် မကြာခင် မှာပင် လက်ထောက်ဒါရိုက်တာ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ‘ပစ်ဂမီလီယံ’ (Pygmalion) ဇာတ်ကားကို ဖလင်အယ်ဒီတာအဖြစ် ဝင်ရောက် တည်းဖြတ်ခဲ့ရာမှ သူ့အစွမ်းအစကို သိလာကြတော့သည်။ ဒါရိုက်တာပိုဝဲ (Powell) နှင့်အတူ ‘တစ်စင်းသော လေယာဉ်က ပျောက်ဆုံး၍ နေဆဲ’ (One of Our Aircrafts Is Missing)(၁၉၄၁)နှင့် ‘ကျူးကျော်ရေးသမားများ’ (The Invaders) (၁၉၄၂) တို့ကို ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ‘အာရေဗျ သူရဲကောင်း လောရင့်’(Lawrence of Arabia)၊ ‘တွေးမြစ်ပေါ်က တံတား’(The Bridge on The River Kwak)၊ ‘မျှော်တလင့်လင့်’(Great Expectations)၊ ‘ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး’(Doctor Zhivago)၊ ‘အိုလီဗာတွတ်’(Oliver Twist)စသော ကမ္ဘာကျော် ဇာတ်ကားများကို ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ‘အာရေဗျသူရဲကောင်း လောရင့်’သည် အော်စကာဆု (၇)ဆု ရခဲ့သော အောင်မြင်သည့် ဇာတ်ကားတစ်ကား ဖြစ်ခဲ့ပြီး ‘ဒေါက်တာဇီဗားဂိုး’သည် ဒေါ်လာ သန်း ၂၀၀၀ ကျော် ဝင်ငွေရခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကျော်ဇာတ်ကားတစ်ကား ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဒေးဗစ်လင်းသည် ဒါရိုက်တာသက်တမ်း ၄၂ နှစ်အတွင်း ရုပ်ရှင်ကား ၁၆ ကားရိုက်ကူးခဲ့ရပြီး အော်စကာဆု ၄၅ ဆု အမည်တင်သွင်းခံရသည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့သော ဒါရိုက်တာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ဒေးဗစ်လင်းသည် သူ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းထဲတွင်သာ မြှုပ်နှံထားသည်။ သူ့အလုပ်နှင့် ပတ်သက်လျှင် ခေါင်းမာသည်။ မာနကြီးသည်။ အပင်ပန်းခံသည်။ ဇွဲကြီးသည်။ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရန်အတွက် သူ ရွေးချယ်သည့် အကြောင်းအရာကလည်း သူများ မတို့ရဲသည့် အကြောင်းအရာမျိုးဖြစ်သည်။ သူ့အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အပြောခံရပေါင်းကလည်း အကြိမ်ကြိမ်။ သူ့ဘေး

နားမှာ လူတွေ လဲသေနေဦး၊ ဒေးဗစ်လင်းကတော့ လှည့်ကြည့်လိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။ သူ့ရုပ်ရှင်ကားကို သူ ဆက်ရိုက်နေမယ့် လူစားမျိုးဟု သူ့မိတ်ဆွေ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက ပြောဖူးသည်။ စတုတ္ထမြောက် ဇနီးဖြစ်သူကလည်း “သူနဲ့ သူ့အလုပ်က ကျွန်မထက် ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်လေ၊ သူ့ဘဝမှာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာ တစ်ခုတည်း ရှိတယ်၊ အဲဒါက ရုပ်ရှင်ရိုက်တဲ့ အလုပ်ဘဲ”ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

ဒေးဗစ်လင်းသည် အိမ်ထောင်လေးဆက်ကျခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်မူဘဝ ကို သူ့လုပ်ငန်းလောက် အရေးမစိုက်ခဲ့သဖြင့် အားလုံး ‘တပ်လန်’ ခဲ့ကြရ သည်။ အသက် ၆၀ ကျော်တွင် စန္ဒရာဟော့(Sandra Hotz)ဆိုသူ အမျိုးသမီး ငယ်ကလေးနှင့် ရေစက်ဆုံပြန်သည်။ စန္ဒရာကမူ သူနှင့် သွားအတူ လာအတူ ဖြစ်သည်။

‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’ဝတ္ထုကို လွန်ခဲ့သည့် ၂၄ နှစ်က လန်ဒန် ဇာတ်ရုံတစ်ရုံတွင် စင်တင်ကပြသည်ကို ကြည့်ခဲ့ရစဉ်ကတည်းက သူ တစ်နေ့ ရုပ်ရှင်ရိုက်မည်ဟု ကျိတ်ကြံစည်ခဲ့သည် ဆို၏။ တကယ့်တကယ် သူ့ရိုက်တော့ ၁၉၈၄ ခုနှစ်လောက်မှ ရိုက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သရုပ်ဆောင်သူများ အဖြစ် ဒိန်းပက်ဂီအက်ရှုခရော့(Dame Peggy Ashcroft)၊ ဂျိန်းဖောက်စ်(James Fox)၊ ဂျူဒီဒေးဗစ်(Judy Davis)၊ အိန္ဒိယသရုပ်ဆောင် ဗစ်တာဘာနာဂျီ(Victor Banaerjee)နှင့် ဆာအလက်ဂင်းနက်စ်(Sir Alec Guinness)တို့ ပါဝင် သရုပ် ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဒေါ်လာ ၁၇ သန်းခွဲ အကုန်အကျခံပြီး တခမ်းတနား ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ကင်မရာမင်းအဖြစ် ဗြိတိန်မာဂရက်မင်းသမီး၏ ကြင်ယာတော်ဟောင်း လော့စနီးဒေါင်းက ထူးထူးခြားခြား တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ထဲတွင် နယူယောက်၊ လော့အိန်ဂျယ်လီနှင့် တိုယွန်တိုမြို့ကြီးများ၌ ရုံတင်ပြသ သောအခါ နယူယောက် ရုပ်ရှင်ဝေဖန်ရေး အသိုက်အဝန်းက ‘အိန္ဒိယသို့ ခရီးတစ်ခေါက်’ ရုပ်ရှင်ကို ထိုနှစ်တွင် အကောင်းဆုံး ဇာတ်ကားအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဒေးဗစ်လင်းကို ထိုနှစ်၏ အကောင်းဆုံး ဒါရိုက်တာအဖြစ် လည်းကောင်း ပိုင်းဝန်း၍ ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။

ဒေါက်တာ ဇီဗားဂိုး

(၁)

ယူရိုဇီဗားဂိုးသည် မော်စကိုမြို့နေ လူချမ်းသာမိဘများမှ ပေါက်ဖွားလာ ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ အသက် ဆယ်နှစ်သားတွင် မိခင်ဖြစ်သူ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ သည်။ ဖခင်မှာလည်း စီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှုကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်သွားခဲ့သည်။ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သော အရွယ်မရောက်သေးသည့် ကလေးငယ်ယူရိုကို ဖခင်၏မိတ်ဆွေ ဂရိုမီကိုမိသား စုက ခေါ်ယူ မွေးစားခဲ့သည်။

ဂရိုမီကို မိသားစုသည် ငွေကြေးချမ်းသာရုံမက စိတ်ရင်းသဘောထား လည်း ကောင်းသူများ ဖြစ်သည်။ ယူရိုကို သားအရင်းနှင့်မခြား ပြုစုစောင့် ရှောက်ပြီးပညာသင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ယူရိုသည် ဆေးကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အချိန်တန်သောအခါ မွေးစားမိဘများက သမီးရင်း တိုညာနှင့် လက်ဆက်ပေးစားခဲ့သည်။ ယူရိုသည် တိုညာနှင့် ဆာရှာအမည်ရှိ သားကလေး တစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

ဆရာဝန်ယူရိုဇီဗားဂိုးသည် ဆေးကုလိုက်၊ ကဗျာရေးလိုက်နှင့် နေထိုင်ခဲ့ သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ရုတ်ရက် ဖြစ်ပွားလာသောအခါ အေးချမ်းသာယာ သည့် သူ့ဘဝကလေးသည် ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် ယူရိုအား အဆုံးမဲ့ ကြောက်မက်ဖွယ် ခါးသီးရက်စက်သော အိပ်မက်ဆိုကြီးထဲသို့ ခေါ် ဆောင်၍ သွားတော့သည်။

ယူရီနှင့် ဖူးစာလမ်း မဆုံခဲ့သော်လည်း ဘဝတစ်ဆစ်ချိုး တစ်ကွေ့တွင် တိုတောင်းခဏ ဆုံတွေ့ခဲ့ရသူကား လာရာ ဖြစ်သည်။ လာရာသည် မိခင် မုဆိုးမကြီးနှင့်အတူ မော်စကိုမြို့တွင် အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖွင့်လှစ်ထား သူ ဖြစ်သည်။ လာရာတို့အိမ်သို့ ကွယ်လွန်သူ ဖခင်ကြီး၏မိတ်ဆွေ ရှေ့နေ ကိုမာရော့စကီးက ဝင်ထွက်သွားလာနေသည်။ လာရာ၏ မိခင်ကြီးနှင့် ငြိစွန်း နေရာမှ အရွယ်ရောက်လာသော လာရာဘက်သို့ မြားဦးလှည့်လာသည်။ လာရာက ရှောင်တိမ်းသော်လည်း ကိုမာရော့စကီး၏ လက်အတွင်းမှ မလွတ် နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

လာရာတွင် ရာဒီယိုဆိုင်သော အစ်ကိုတစ်ယောက်ရှိသည်။ ရာဒီယိုမှာ အမြဲလိုလိုပင် အကြွေးတင်နေခဲ့ရာ သူ့အကြွေးများကို နှမ လာရာက ချေးငှား ဆပ်ရသည်။ လာရာသည် သူ့ကို ချိုင်နေသော ရှေ့နေကြီး ကိုမာရော့စကီးက ငြင်းသဖြင့် ကိုမာရော့စကီးကို ဒေါသထွက်ကာ သေနတ်ဖြင့် ပစ်သည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ကိုမာရော့စကီးကား မသေ၊ လက်ကိုသာ ထိမှန် သွားခဲ့သည်။ လာရာ စိတ်ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်ကာ အသည်းအသန် ဖြစ်သွားသောအခါ ယူရီဇီဗားဂိုးက ဆေးကုသပေးခဲ့ရသည်။

လာရာတွင် ချစ်သူရှိသည်။ ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း ပါရှာ ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ပါရှာသည် မီးရထားအလုပ်သမားတစ်ဦး၏ သားဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေး ဝါသနာပါသည်။ လာရာနှင့် ပါရှာသည် ကိုမာရော့စကီး၏ရန်ကိုကြောက်၍ အမြန်ဆုံး လက်ထပ်ပြီး တောင်တန်းဒေသတစ်ခုသို့သွားကာ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စစ်ကြီးဖြစ်ပွားသောအခါ ပါရှာက ကျောင်းဆရာ အလုပ်မှထွက်ကာ စစ်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ လာရာက စစ်သူနာပြု ဝင်လုပ် ရင်း လင်ပျောက်ကို ရှာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပါရှာ ရှေ့တန်းတစ်နေရာတွင် ကျဆုံးသွားသည်ဟု သတင်းကြားသိလေမှ လာရာ လက်လျှော့လိုက်လေတော့ သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် စစ်စခန်း တစ်နေရာတွင် လာရာနှင့် ယူရီဇီဗားဂိုးတို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ပြန်လည် ဆုံဆည်းခဲ့ကြတော့သည်။ အလုပ် အတူတူလုပ်ရင်း သံယောဇဉ်ဖွဲ့ချည်မိခဲ့ကြသည်။ ယူရီနှင့်အတူ အလုပ်လုပ်နေသော စစ်မြေပြင် ဆေးရုံကလေးမှ လာရာ ထွက်ခွာသောအခါ ယူရီသည် ရင်ထဲဟာ၍ ကျန်ခဲ့ ရတော့သည်။ လာရာ မရှိတော့သည့်နောက်တွင် ယရီလည်း မောစကိုသို့ ပြန် လာကာ မိသားစုနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့သည်။

သည်လိုနှင့် ၁၉၁၇ နှစ်သို့ ရောက်လာသည်။ ဘောလရိုဗ်အစိုးရ တပ်များက ယူရီတို့အိမ်ကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းလိုက်ကြသောအခါ ယူရီတို့မိသားစု မှာ အတော် ဒုက္ခရောက်သွားသည်။ ဆရာဝန် ဆရာမများ အလုပ်ကထွက်သွား ကြသော်လည်း ယူရီက ဆေးရုံ၌ပင် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေခဲ့သည်။

မော်စကို လမ်းမများပေါ်တွင် မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာသည်။ လူတွေ အစားအသောက် ခက်ခဲကာ ရောဂါဘယတွေ ဖြစ်ပွားလာပြီး ဝေနေကြသည်။ ယူရီတို့မိသားစုလည်း မော်စကိုမြို့တော်ကို စွန့်ကာ ငါးပိသိပ် ငါးချဉ်သိပ် ဖြစ်နေသော မီးရထားဖြင့် ဘရူကီနိုဆိုသည့် တောဘက်ပိုင်းသို့ ပြောင်းလာခဲ့ ကြသည်။ တောအရပ်မှာပင် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ရင်း ယူရီသည် ကဗျာကလေး ရေးနေခဲ့သည်။

လာရာ၏ခင်ပွန်း ပါရှာသည် တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရပြီး အဖမ်းခံနေ ရာမှ ထွက်ပြေးလာခဲ့သည်။ စထရယ်ညီကော့ဟူသော အမည်သစ်ဖြင့် ယူရီယာ ကျင်ဒေသတွင် စစ်ဘက်အကြီးအကဲတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော် လာရာနှင့်မူ အဆက်အသွယ်မလုပ်ခဲ့။

တစ်နေ့ ယူရီ တောရွာစာကြည့်တိုက်ကလေးသို့အလာ လာရာနှင့်ပြန် လည်ဆုံတွေ့ခဲ့ကြသည်။ သည်တစ်ခါတော့ သူတို့နှစ်ဦးလုံးပင် ရင်ထဲမှအချစ် ကို မျှိုသိပ်နိုင်စွမ်း မရှိကြတော့။ မခွဲနိုင် မခွာရက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ယူရီသည် ဇနီးသည်တို့ညာကတစ်ဖက်၊ သနားစဖွယ် လာရာကတစ်ဖက် ဖြစ်ရတော့သည်။ ဗရူကီနိုသို့ အပြန်လမ်းတွင် ယူရီ အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ဘော်လရိုဗ်တပ်များက သူ့ကိုရှေ့တန်းသို့ ဆေးတပ်ဆရာဝန်အဖြစ် ပို့လိုက်သည်။ တစ်နှစ်ကြာမျှ ဒုက္ခမျိုးစုံခံပြီး လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ရသည်။ အခွင့်သာသည့် တစ်နေ့တွင် ယူရီ ထွက်ပြေးလာခဲ့သည်။ တိုညာတို့ သားအမိက ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ စစ်ပြေးဘဝဖြင့် ရောက်နေသဖြင့် ယူရီသည် လာရာ၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ ပြန်လည် တိုးဝင်ခဲ့တော့ သည်။

ထိုကာလအတွင်း လာရာ၏ခင်ပွန်း ပါရှာတစ်ယောက်လည်း အရေး နိမ့်လာသည်။ လာရာနှင့် ယူရီတို့၏ အခြေအနေမှာလည်း မကောင်းတော့။ ကိုမာရော့စကီးမှာလည်း အရေးပါသော ဝန်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လာပြီး ယူရီနှင့် လာရာကို ဆိုက်ဘေးရီးယားသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဗလာဒီဗော့စတော့သို့ ရောက် လျှင် ယူရီက ပြင်သစ်ပြည်သို့ ဆက်ထွက်ခွာသွားရမည်ဟု အကျပ်ကိုင်သည်။

အခြေအနေက ငြင်းဆန်မရတော့သဖြင့် ယူရီနှင့် လာရာသည် ကိုမာရော့စကီး၏ အစီအစဉ်ကို လက်ခံလိုက်ရတော့သည်။ ကိုမာရော့စကီးက လာရာကို အလျင်ခေါ်ထုတ်သွားသည်။ ယူရီက လာရာအတွက် စိတ်အေးသွားပြီး မိသားစုရှိရာ ပြင်သစ်သို့လည်း မသွားတော့ဘဲ မော်စကိုမြို့၌ပင် နေထိုင်ခဲ့တော့သည်။

ယူရီသည် တဖြည်းဖြည်းစိတ်ဓါတ်ကျဆင်းလာကာ ဆရာဝန်အလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ပြီး ကဗျာများကိုသာ ရေးနေခဲ့တော့သည်။ မာရီနာဆိုသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်ထပ်ပြီး အိမ်ထောင်ကျသည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ရသည်။ ညီဝမ်းကွဲတစ်ယောက်၏ တိုက်တွန်းမှုဖြင့် ဆေးရုံတွင် ပြန်လည်အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် သူ့အသက် ၄၀ ပြည့်ခဲ့သည်။ ကျန်းမာရေး အခြေအနေက မကောင်းတော့။ တစ်နေ့ မြို့ထဲတွင် ဘတ်စ်ကားစီးသွားရင်း လာရာကို မြင်၍ ကားပေါ်မှ ပြေးအဆင်း နှလုံးသွေးရပ်ကာ လမ်းပေါ်မှာပင် ကွယ်လွန်သွားတော့သည်။ သူ၏ လက်ဆွဲအိတ်ထဲတွင် ကဗျာစာရွက်များကို တွေ့ရသည်။

ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကံမကောင်းခဲ့သော လာရာမှာလည်း ယူရီနှင့် ခွဲခွာလာရသောအခါ သူ့ဝမ်းထဲတွင် ယူရီ၏ ရင်သွေးကလေး ပါလာခဲ့သည်။ ထိုကလေးကို ဆိုက်ဘေးရီးယားတွင် မွေးပြီး အပ်နီထားခဲ့သည်။ လာရာသည် ယူရီ၏အသုဘသို့ အရောက်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် မမျှော်လင့်ပဲပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်အကျဉ်းစခန်းတစ်ခုထဲသို့ ရောက်သွားကာ အကျဉ်းထောင်ထဲမှာပင် သေဆုံးသွားသည်ဟု သတင်းသုံးသ့သ့ ကြားရလေသည်။

ယူရီနှင့် လာရာတို့၏ သမီးကလေး တာညာမှာ စာမတတ်၊ ပေမတတ်ဘဝဖြင့် လေလွင့်သူ ဖြစ်သွားသည်။ ယူရီ၏ညီ ဗိုလ်ချုပ်က တူမကလေးကို ရှာဖွေတွေ့ရသောအခါ မိတဆိုး ဖတဆိုးကလေးအတွက် ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဖြစ်ရလေသည်။

(၂)

‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’(Doctor Zhivago)ဝတ္ထုကြီးသည် ကွယ်လွန်သူ ရုရှစာရေးဆရာကြီး ‘ဘောရစ်စ်ပါစတာညက်’(Boris Pasternav)၏ သမိုင်းမော်ကွန်းဝင် ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ ယူရီဇီဗာဂိုး ကလေးဘဝမှ ကွယ်လွန်သည့် ၁၉၂၉ ခုနှစ်အထိ ကာလကို နောက်ခံရေးခြယ်ထားသည်။ ဘော်လရှီ

ဗစ်တို့၏ တော်လှန်ရေးပေါ် မကောင်းမြင်ရေးဖွဲ့ထားသဖြင့် ပါစတာညက် ခမျာ တစ်သက်လုံး မျက်နှာကောင်း မရခဲ့။ စာပေနိဗယ်ဆု ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသော် လည်း စွန့်လွှတ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ရသည်။

ပါစတာညက်သည် မော်စကိုဇာတိဖြစ်ပြီး ၁၈၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ပန်းချီဆရာဖခင်နှင့် စန္ဒရားဆရာမ မိခင်က မွေးဖွားခဲ့သော ပါစတာညက်သည် ငယ်စဉ်က ဂီတသမား ဖြစ်ချင်ခဲ့သော်လည်း ထိုစိတ်ကူးကို နောက်အခါ စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်သော အခါ ဒဿနိကဗေဒဘာသာရပ်ကို အထူးပြုလေ့လာခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က ခြေထောက်တစ်ဖက် မသန်စွမ်းသဖြင့် စစ်မှုမထမ်းခဲ့ရ။ ယူရယ်တောင်တန်းဒေသတွင် ဓာတုဗေဒစက်ရုံတစ်ရုံ၌ စာရေးအလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ကဗျာစာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သေးသည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်တွင် စာကြည့်တိုက်မှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။

ပါစတာညက်သည် အိုလဂါအိုင်ဗင်စကာယာဆိုသူ ကလေးနှစ်ယောက်အမေမုဆိုးမနှင့်လည်း ငြိခဲ့သေးသည်။ အိုလဂါသည် ပါစတာညက်နှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ကြိမ်အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ပါစတာညက်အား ဗြိတိသျှသူလျှို့ဟု ထွက်ဆိုခိုင်းခဲ့ရာ အိုလဂါကငြင်း၍ ထောင်ထဲတွင် ၅ နှစ်ကြာနေထိုင်ခဲ့ရသည်။ ပါစတာညက် ဆုံးပါးပြီး နောက်တစ်ကြိမ် ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးဝတ္ထုကြီးအား သူမရေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း နယ်နှင့်ခံခဲ့ရသည်။ အိုလဂါသည် ‘အချိန်၏ အကျဉ်းသား’(A Captive of Time)အမည်ဖြင့် ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးခဲ့ရာ ထိုစာအုပ်ကို ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုကြီးအား ရုရှဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သော ဘာသာပြန်ဆရာကြီး မက်ဆ်ဟေးဝပ်ကပင် ရုရှမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပြီး ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် စတာလင် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ တင်းမာမှုများ အတော်အသင့် လျော့နည်းသွားသဖြင့် ပါစတာညက်သည် ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုစာမူကြီးကို စာပေဂျာနယ်ဖြစ်သည့် Novy Mir သို့ ပေးပို့ခဲ့ရာ စာမူကို မရွေးပဲ စာမျက်နှာ ၃၀ ပါသည့် ထုချေလွှာတောင်းစာကြီးကို ရခဲ့လေသည်။

ပါစတာညက်က စာသားအချို့ကို ဖြုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ထုတ်ဝေခွင့်မရ ဖြစ်နေစဉ် အီတလီမှ လက်ဝဲစာအုပ်ထုတ်ဝေသူ ဖယ်လ်ထရီနယ်လီက အီတလီသို့ ယူသွားပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်အာဏာပိုင်တို့ တားသည့်ကြားကပင် ထုတ်ဝေလိုက်လေသည်။ ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုထုတ်ဝေအပြီးတွင် ဖယ်လ်ထရီနယ်လီလည်း အီတလီ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ အပြီးအပိုင်လမ်းခွဲသွားသည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထု အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ထွက်လာခဲ့ပြီး ထိုနှစ်မှာပင် ဆွီဒင်အကယ်ဒမီအသင်းကြီးက စာပေနိဘယ်လ်ဆု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ပါစတာညက်က စာပေနိဘယ်လ်ဆု ချီးမြှင့်သည့်အတွက် ဝမ်းသာဂုဏ်ယူကြောင်း ကြေးနန်းပြန်ခဲ့သော်လည်း ဆုမယူလိုတော့ကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့ရသည်။ ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာကြီးများက ဆိုဗီယက်အာဏာပိုင်များ၏ လုပ်ရပ်ကို ဝိုင်းဝန်းကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။

‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုကြီးကို ဟော်လန်နိုင်ငံမှ ရုရှဘာသာဖြင့် အုပ်ရေ ၅၀၀ သာထုတ်ဝေပြီး ဟော်လန်ရောက် ရုရှအမျိုးသားများအား အခမဲ့ ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးဝတ္ထုကြီးသည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ၌ ၁၉၈၈ခုနှစ်အထိ ရုရှဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေခွင့်မရခဲ့သည့် ရုရှလူမျိုးတို့ ဖတ်ခွင့်မရခဲ့သော ထူးထူးခြားခြား ရုရှဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပါစတာညက်သည် ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုကြီးအပြင် Safe Conduct, The Last Summer, Aerial Ways, The Childhood of Lurers နှင့် It Trattoides Apelle စသည့် ဝတ္ထုတိုရှည်များ အပြင် ကဗျာများ၊ ဘာသာပြန်များရေးခဲ့ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် စိတ်သောကဝေဒနာ၊ ကင်ဆာရောဂါတို့ဒဏ်ဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

(၃)

ကမ္ဘာကျော် ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်း (David Lean) သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဥရောပသို့ ခရီးသွားရင်း သင်္ဘောပေါ်တွင် ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ဝတ္ထုကြီးကို ဖတ်ပြီး စိတ်အကြီးအကျယ် ထိခိုက်ကာ မျက်ရည်ကျခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ မင်းသမီးကြီး ဆိုဖီယာလောရင့်စ်၏ခင်ပွန်း အီတလီရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ သူဌေး ကာလိုပွန်တီ(Carlo Ponti)က ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးဝတ္ထုကြီးကို ဒေါ်လာ ၇ သိန်းခွဲပေး၍ ဝယ်ယူကာ ကမ္ဘာကျော်ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းနှင့် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဇာတ်ညွှန်း ရောဘတ်ဘိုးလ်ထ်၊ ဓာတ်ပုံ ဖရက်ဒီယန်း၊ ဂီတမှူး

မောရစ်ဂျာတို့က အသီးသီး တာဝန်ယူခဲ့ကြသည်။ ဇာတ်ညွှန်းတစ်ခုတည်းကို ပင် ၆ လကြာ စိတ်တိုင်းကျ ရေးစေခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး ရုပ်ရှင်ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၂၈ ရက်နေ့မှ စတင်ရိုက်ကူးခဲ့ရာ ၁၉၆၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့မှပင် ပြီးစီးခဲ့တော့သည်။ လူအင်အား ၅၀၀၀ ကျော် ထည့်သွင်း ရိုက်ကူးခဲ့ရသည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်က မော်စကိုမြို့ကို စပိန်ပြည် မဒရစ်မြို့နှင့်လည်းကောင်း ဆိုက်ဘေးရီးယားဒေသကို မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း မိုင် ၁၀၀ ဒေသတို့နှင့်လည်းကောင်း ဆက်တင်များ အကုန်အကျခံ ဆောက်လုပ်ပြီး ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဖင်လန်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံများသို့လည်း သွားရောက်ရိုက်ကူး ခဲ့သည်။

ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးဇာတ်ကားကြီးအတွက် ထုတ်လုပ်သူ ကာလိုပွန်တီနှင့် ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းတို့မှာ အတော်ကြီး ဒုက္ခခံ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့ ကြရသည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်က မော်စကိုမြို့တော်နှင့် တစ်ပုံစံတည်းတူသည့် မြို့ကြီးတစ်မြို့ကို စပိန်နိုင်ငံ၊ မဒရစ်မြို့ကြီးတွင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဆက် တင်မြို့တော်ကြီးတွင် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၊ ရဲဌာန၊ ကုန်စုံဆိုင်များ ပါဝင်သည့် အဆောက်အအုံ ၅၆ လုံးကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်က ရုရှနိုင်ငံ တွင် ပြေးဆွဲခဲ့သော ဓာတ်ရထားများအတွက် အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ မီးရထားကုမ္ပဏီ တစ်ခုကို ငှားရမ်းဆောက်လုပ်စေခဲ့သည်။ ဆက်တင်စုစုပေါင်း ၁၁၇ ခု ဆောက်လုပ်ခဲ့ရာ ထို့အတွက် ဆက်တင်ဘိုးငွေ ဒေါ်လာငွေ ၁၁,၂၅၀,၀၀၀ ခန့် ကုန်ကျခဲ့ရသည်။

ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဂရိမီကို၏ နွေရာသီစံအိမ်ကလေးကို ရိုက်ကြသောအခါ စပိန်နိုင်ငံ၏ ဆောင်းရာသီတွင် ပန်းတစ်ပွင့်မျှ မပွင့်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဟော်လန်နိုင်ငံမှ ဒက်ဖဒီးလ်ပန်းပင် ၇၀,၀၀၀ ကို စပိန်သို့ သင်္ဘောနှင့် တင်ကာ သယ်ဆောင်ခဲ့ရသည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းထဲ၌ ယူရီဇီဗာဂိုးက လာရာကို ပန်းခင်းကြီးထဲတွင် ချစ်ရေးဆိုသည့် ၃ မိနစ်သာကြာသည့် အခန်းက လေးတစ်ခန်းအတွက် ဒေါ်လာ ၅၅၀,၀၀၀ ကုန်ကျခဲ့ရသည်ဟု ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

အစစအရာရာတွင် တိကျသေချာသော ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်း သည် အဆိုပါ ဇာတ်ကားကြီးအတွက် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ၁၅ ဦး၊ ဘော်လရှီဗစ် တော်လှန်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချက်အလက် စုဆောင်းရန် သုတေသနများ

၂၃ ယောက်ခန့် ထားရိုက်ကူးခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၃၁ နာရီစာ ရှည်လျားသော ဇာတ်ကားဖလင်ထုပ်ကြီးကို ဖလင်အယ်ဒီတာ ၆ ဦးနှင့် ၃ လကြာ စိတ်တိုင်းကျ တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။ ဒေးဗစ်လင်းသည် ကိုယ်တိုင်က ဖလင်အယ်ဒီတာ ဘဝမှ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်လာသူဖြစ်ပြီး ဖလင်တည်းဖြတ်သူအယ်ဒီတာ အနေဖြင့်လည်း အော်စကာ အကယ်ဒမီ ၂ ကြိမ် ရခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။

‘ဒေါက်တာ ဇီဗာဂိုး’ဇာတ်ကားကြီးတွင် ယူရီဇီဗာဂိုးအဖြစ် အိုမာရှရစ် (Omar Sharif)၊ လာရာအဖြစ် ဂျူလီခရစ္စတီ (Julie Christie)၊ တိုညာအဖြစ် ဂျာရယ်ဒင်းချက်ပလင် (Garadine Chaplin)၊ ပါရှာအဖြစ် တွမ်ကုတ်တနေ (Tom Courtney)၊ အီဂရစ်ဇီဗာဂိုးအဖြစ် အလက်ဂင်းနစ် (Alec Guinness)၊ ကိုမာရော့အဖြစ် ရော့စ်စတီနိုးဂျား (Rod Steiger)၊ အလက်ဇန္ဒားဂရိမီကိုအဖြစ်ရပ်ရစ်ချတ်ဆင် (Ralf Richardson)၊ တိုညာအဖြစ် ရီတာတူရှင်ဂမ် (Rira Rushinghan) တို့ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရုံတင်ပြသခဲ့ပြီး အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ရုံတင်ပြသခဲ့သည်။ ပြသချိန် မိနစ် ၁၈၀ ရှိသော ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးရုပ်ရှင်သည် ၁၉၆၆ ထဲတွင်ပင် အကောင်းဆုံးဇာတ်ညွှန်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ တေးဂီတ၊ ဝတ်စုံနှင့် အနုပညာညွှန်ကြားမှု အော်စကာဆုများ ရရှိခဲ့သည်။

(၄)

ပါစတာညက်၏ ဝတ္ထု ဒေါက်တာဇီဗာဂိုးသည် ဝတ္ထုအနေဖြင့်လည်း ဘာသာပေါင်း ၂၈ ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့ရသည့်နည်းတူ ရုပ်ရှင်အဖြစ် ဖြင့်လည်း ကမ္ဘာတစ်နေရာမှတစ်နေရာတွင် ယနေ့တိုင် နေ့စဉ်ပြသနေရ ဆဲဖြစ်သည်။ ခေတ်စနစ်များကား တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော ရေအလျဉ်နှယ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်က ဇာဘုရင်ခေတ်ကို ပြန်လည်တမ်းတသူ၊ တော်လရူဗစ် တော်လှန်ရေးကြီးကို လွဲမှားစွာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်သူ၊ သစ္စာဖောက်၊ လောက်ကောင်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုခံခဲ့ရသော ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး ဝတ္ထုကြီးကို ရေးသူ စာရေးဆရာကြီး ပါစတာညက်၏ အမည်နာမနှင့် စာပေအနုပညာများကား ခေတ်ကာလများစွာကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသည့်တိုင် မှေးမှိန်

ကွယ်ပျောက်ခြင်းမရှိဘဲ အနုပညာလက်ရာတစ်ရပ်ကို မလိုမုန်းတီးသူများ၏ အမည်နာမနှင့်အခန်းကဏ္ဍများသာတစတစမှုန်ဝါးပျောက်ကွယ်၍သွားခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အနုပညာ အတတ်ပညာပိုင်းအရ အဘက်ဘက်က ခမ်းနားအံ့ဩဖွယ် ကောင်းလှသော ‘ဒေါက်တာဇီဗာဂိုး’ရုပ်ရှင်ကားကြီးသည် ရုပ်ရှင်ချစ်သူ ပရိသတ်များအဖို့ တသသ အောက်မေ့ လွမ်းဆွတ်ဖွယ်၊ ကြည်နူး ဆွတ်ပျံ့ဖွယ်၊ စိတ်နှလုံးကြေကွဲဖွယ်၊ မချမ်းမြေ့ဖွယ်ကောင်းလှသော ဇာတ် ကားကြီးတစ်ကားဟု ခံစားမိလေသည်။ ။

ဇာတ်မြစ်

(၁)

၁၇၅၀ ပြည့်နှစ် နွေဦးပေါက်ရာသီတွင် အနောက်အာဖရိကတိုက် ဂန်ဘီယာနိုင်ငံရှိ ဂျပ်ဖူရီ(Juffure)အနွယ်ဖြစ်သော အိုမိုရို(Omororo)နှင့် ဇနီး ဘင်တာကင်တီ(Binta Kinte)တို့သည် ကွန်တာ(Kunta)အမည်ရှိ သား ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။

မန်ဒင်ကာလူမျိုးများသည် အာရေဘတ်ဘာသာစကားကို ပြောဆိုသုံးနှုန်း ကြသူများဖြစ်ပြီး မူဆလင်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြ၍ ကိုရန်ကျမ်းစာကို ဆည်းပူးလေ့လာကြရသည်။ သူတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်ကား တောင်သူယာလုပ် ဓားမခတ်များ ဖြစ်ကြသည်။ စပါးနှင့် ဝါဂွမ်းစိုက်သည်။ ဆိတ်မွေးမြူကြသည်။

အိုမိုရိုသည် ဂျပ်ဖူရီကျေးရွာကို အဝတ်ဘေးမှ ကယ်တင်ခဲ့သူဖြစ်၍ တစ်ရွာလုံး၏ လေးစားမှုကို ခံရသူဖြစ်သည်။ အိုမိုရိုသည် ကွန်တာအပါအဝင် သားယောက်ျား လေးယောက်၏ ဖခင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကွန်တာ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ကျောင်းတက်ရသည်။ အလ္လာ ဘုရားသခင်ကို နေ့စဉ်ဝတ်ပြုရသည်။ အားလျှင် ဆိတ်ကျောင်းရသည်။ မန်ဒင် ကာ လူမျိုးများတွင် ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ အသက် ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အတွင်း သတ်မှတ်ထားသော ဒုတိယအဆင့် ကဖိုး (kafu) စာရင်းဝင်တစ်ယောက်

ဖြစ်လာသည်။ ဓလေ့ထုံးစံအရ တတ်အပ်သော ပညာရပ်များကို ဆည်းပူးလေ့လာရသည်။ အသက် ၁၀ နှစ်ကျော်သောအခါ ယောက်ျားကြီးဘဝအတွက် သတ်မှတ်ထားသော တတိယအဆင့် ကဖိုးစာရင်းဝင်ဖြစ်လာသည်။ တောထဲတောင်ထဲသို့သွား၍ ပင်ပန်းခက်ခဲသည့် စမ်းသပ်လေ့ကျင့်မှုများ လုပ်ရသည်။

တတိယအဆင့် ကဖိုးစာရင်းဝင် ဖြစ်လာသောအခါ ကွန်တာသည် ကိုယ်ပိုင်လယ်မြေ၊ ကိုယ်ပိုင်ဆိတ်များနှင့်ဖြစ်လာသည်။

အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်တွင် ကွန်တာသည် ဗုံလုပ်ရန်အတွက် တောထဲသို့ သစ်သွားရှာရင်း လူဖြူများ၏ ရိုက်နှက်ဖမ်းဆီးမှုကို ခံခဲ့ရပြီး အခြားလူမည်း ၁၃၈ ဦးနှင့်အတူ အမေရိကတိုက်သို့ သင်္ဘောတစ်စင်းဖြင့် အပို့ခံခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် ကွန်တာသည် သူချစ်သောမိဘများ၊ ဇာတိမြေ အာဖရိကတိုက်နှင့် အပြီးအပိုင် ခွဲခွာခဲ့ရတော့သည်။ ကွန်တာသည် နောက်ဆုံးအသက်ရှင်ကျန်ခဲ့သော အာဖရိကလူမျိုး ၉၈ ဦးနှင့်အတူ သုံးလကြာ ရေလမ်းခရီးဖြင့် သွားလာခဲ့ရပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ မေရီလင်းပြည်နယ် အန်နာပိုလစ်မြို့ကလေးသို့ ရောက်လာခဲ့ပြီး စိုက်ခင်းပိုင်ရှင်တစ်ဦးထံသို့ ဒေါ်လာ ၈၅၀ ဖြင့် ကျွန်အဖြစ် ရောင်းစားခံခဲ့ရတော့သည်။

အဖမ်းခံခဲ့ရချိန်မှစ၍ အကြိမ်ကြိမ် ထွက်ပြေးခဲ့ပြီး လွတ်မြောက်ဖို့ အမြဲကြိုးစားခဲ့သော ကွန်တာသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအရောက်တွင် ထွက်ပြေးဖို့ ထပ်မံကြိုးစားခဲ့သဖြင့် ခြေတစ်ဖက် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခါးခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကွန်တာသည် ခြေတစ်ဖက်မသန် ဒုက္ခိတအဖြစ် တစ်သက်လုံးနေထိုင်သွားရတော့သည်။

ကွန်တာကို ဆရာဝန်တစ်ယောက်က ထပ်မံဝယ်ယူခဲ့သဖြင့် ကွန်တာသည် သခင်သစ်၏ ဥယျာဉ်ခြံမြေအလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်ရင်း ဆရာဝန်၏ မြင်းလှည်းမောင်းသမားအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ မွေးရပ်မြေ အာဖရိကတိုက်ကို ပြန်မရောက်နိုင်တော့ပြီ ဆိုသည်ကို သဘောပေါက်နားလည်သွားသောအခါ ကွန်တာသည် ကျွန်အိမ်တန်းများသို့ အားလျှင် သွားလည်ရင်း ဘဝတူကျွန်များနှင့် ပေါင်းဖက်၍ ရသေ့စိတ်ဖြေနေရလေသည်။

အသက် ၃၀ ကျော်လာသောအခါ ကွန်တာသည် သူ့သခင်၏ ကျွန်တစ်ဦးဖြစ်သော ထမင်းချက် အမျိုးသမီး အသက်လေးဆယ်ကျော်စပြုနေပြီဖြစ်သော ဘဲလ်(Bell)ဆိုသူ ကျွန်မနှင့်လက်ထပ်လိုက်လေသည်။

ကွန်တာနှင့်ဘဲလ်သည် ကစ်ဇီ(Kizzy) အမည်ရှိ သမီးလေးတစ်ယောက် ထွန်းကား၍ လာခဲ့သည်။ ကစ်ဇီကလေး အရွယ်ရောက်လာသောအခါ မိခင်က အိမ်တွင်းမှုအလုပ်များ သင်ပေးသည်။ ကျွန်ုပ်ပိုင်ရှင်၏တူမ မစ်ဆီ (Missy)က ကစ်ဇီကို ချစ်ခင်သဖြင့် စာရေးစာဖတ် သင်ပေးသည်။ အားလျှင် အတူခေါ်ကစားသည်။ ဤသည်ကို ဖခင်ကွန်တာက မကြိုက်။ သို့သော် လူဖြူတစ်ဦးဖြစ်သော မက်ဆီသည် အသက်၁၆ နှစ်ပြည့်သောအခါ လူမည်းဖြစ်နေသော ကစ်ဇီအား အဖက်မလုပ်တော့သဖြင့် ကစ်ဇီသည် စိတ်ထိခိုက်၍ သွားတော့သည်။ သူတို့ဆက်ဆံရေး ပျက်သွားသည်ကိုပင် ဖခင်ကွန်တာက သဘောကျ ဝမ်းသာ၍ နေတော့သည်။

ကစ်ဇီသည် အရွယ်ရောက်လာသောအခါ လူမည်းကလေး နိုအာ (Noah)နှင့် မေတ္တာမျှကြသည်။ ဖခင်ကွန်တာကလည်း ကောင်ကလေး၏ စိတ်ဓာတ်ကို ကြိုက်သည်။ နိုအာက သူထွက်ပြေးပြီး ကျွန်အဖြစ်မှ ရုန်းထွက်မည်။ ငွေရှာမည်။ ငွေရလာသောအခါ ကစ်ဇီကို ရွေးပြီး လက်ထပ်မည်ဟုဆိုကာ ထွက်ပြေးသည်။ ကစ်ဇီကလည်း ခရီးသွားလာခွင့် လက်မှတ်တုများ လုပ်ပေးပြီး ကူညီလိုက်သည်။ နိုအာသည် ပြေးမလွတ်ဘဲ ပြန်လည် အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ ကစ်ဇီ ခရီးသွားလက်မှတ်တု လုပ်ပေးသည်ကိုလည်း ဖော်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ရှင်က စိတ်ဆိုးပြီး ကစ်ဇီအား ကွန်တာနှင့်ဘဲလ်တို့ ခြေသလုံးဖက်တောင်းပန်နေသည့်ကြားကပင် အခြားလူဖြူတစ်ယောက်ထံသို့ ရောင်းပစ်လိုက်တော့သည်။

အရွယ်ရောက်စ အလှသွေးကြွယ်နေသော ကစ်ဇီအား ကျွန်ုပ်ပိုင်ရှင် အသစ်က အတင်းဗလက္ကာယ ကျင့်ကြံခဲ့သဖြင့် ကစ်ဇီသည် ကလေးရှိလာခဲ့သည်။ ထိုကလေး မွေးလာသောအခါ ဂျော့(George)ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ဂျော့သည် သခင်၏ လက်ရုံးတစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီး ကြက်တိုက်ဝါသနာပါသော သခင်အတွက် ကြက်တိုက်သမားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။

ကြက်သမားလေး ဂျော့သည် အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်တွင် ကျွန်မတစ်ဦးဖြစ်သူ မာတီလ်ဒါ(Matilda)နှင့်လက်ထပ်ပြီး သားသမီး ၈ ယောက် ပွားစီးလာခဲ့သည်။

ဂျော့သည် ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ဆွဲခဲ့သည်။ ကြက်တိုက်ရင်း ငွေစုခဲ့သည်။ မိန်းမကလည်း ငွေစုသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးအကြိမ်ကြက်တိုက်သည့်ပွဲတွင် မရှုမလှရှုံးသွားသဖြင့်ရှိသည့်ငွေလည်း ကုန်သွားပြီး အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်၏ ကျွန်ထပ်မံဖြစ်သွားကာ မိသားစု တစ်စုလုံးနှင့်ခွဲပြီး အင်္ဂလန်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့ရတော့သည်။ သူ၏ သခင်ကလည်း ပြန်လာလျှင် မီးခံသေတ္တာထဲတွင် ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ်ခွင့်ရေးထည့်ထားပေးပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။

ဂျော့၏ စတုတ္ထသား တွမ်(Tom)သည် ပန်းပဲသမားတစ်ယောက် ဖြစ်လာကာ အိုင်ရင်း(Irene)ဆိုသည့် ကျွန်မကလေးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ သမီးနှစ်ယောက်မွေးခဲ့ပြီး ဖခင် အဝေးရောက်ခိုက် မိသားစုကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

သခင်ဖြစ်သူမှာ စီးပွားရေးကျဆင်းသွားခဲ့သဖြင့် နောက်ဆုံးရှိသမျှကျွန်များကို ပြန်ရောင်းပစ်လိုက်သဖြင့် သူတို့မိသားစု တစ်ကွဲတစ်ပြား ဖြစ်သွားကြတော့သည်။

သို့ဖြင့် ၁၈၆၀ ပြည့်နှစ်သို့ ရောက်လာပြီး အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တွမ်သည် ကွန်ဖက်ဒရိတ် မြင်းတပ်များအတွက် ပန်းပဲဆရာအဖြစ် တပ်ထဲသို့ ဆွဲသွင်းခံခဲ့ရကာ တပ်ထဲမှ ထွက်ပြေးလာခဲ့ပြီး သူ့စိုက်ခင်းသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားသောအခါ တွမ်နှင့်အခြားကျွန်အတော်များများ ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်သွားခဲ့ကြသည်။ အသက် ၆၇ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော အဘိုးကြီးဂျော့လည်း အိမ်သို့ပြန်ရောက်လာသည်။ လှည်းတန်းကြီး ၂၉ စီးဆောက်ကာ တင်နက်ဆီပြည်နယ်သို့သွားကာ မြို့သစ်တည်ဖို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ တွမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် လွတ်လပ်သော ကိုယ်ပိုင် ပန်းပဲဖိုကြီးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ကျွန်အဖြစ်ရောက်ရှိလာခဲ့သောအာဖရိကတိုက်သား ကွန်တာ၏ နောက်စတုတ္ထမျိုးဆက်ဖြစ်သော စင်သီယာ(Cynthia) (တွမ်၏ အကြီးဆုံးသမီး)သည် ဝီလ်ပါးလ်မား(Will Palmer)ဆိုသူ သစ်လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်တစ်ယောက်နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး ဘာသာဂျော့ပါးလ်မား(Bertha George Palmer) အမည်ရှိ သမီးမိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို မွေးဖွား

ခဲ့သည်။ ဘာသာသည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် နောင်အခါ စိုက်ပျိုးရေးပါမောက္ခ တစ်ယောက်ဖြစ်လာသည့် ဆီမန်အလက်ဇန္ဒရာဟေလီ(Simon Alexandra Haley)နှင့် အိမ်ထောင်ကျကာ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် သားယောက်ျားလေးတစ် ယောက်မွေးဖွားပြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုကလေးမှာ နောင်အခါ ကမ္ဘာ ကျော် ‘ဇာစ်မြစ်’(Roots)အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးခဲ့သည့် စာရေးဆရာ အလက်ဇန္ဒရာဟေလီ (Alex Haley)ဖြစ်၍ လာလေသည်။

(၂)

အလက်ဇန္ဒရာဟေလီသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားသောအခါ တက္ကသိုလ်တွင် ဒုတိယနှစ်ကျောင်းသားအဖြစ် ကျောင်းတက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ စစ်ဖြစ်ချိန်တွင် အမေရိကန်ရေတပ်တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ပစ်ဖိတ် သွား သင်္ဘောတစ်စင်းပေါ်တွင် စစ်ပစ္စည်း လက်နက်များ ပို့ဆောင်ပေးသည့် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေစဉ် ဤဝတ္ထုကို စတင်ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စစ်တပ်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့ပြီး အချိန်ပြည့်စာရေးဆရာ အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ အာဖရိကသို့ နှစ်ခေါက်သွားခဲ့သည်။ သူ့ဘိုးဘေးဘီ ဘင်များ၏ ဇာတိ ဂန်ဘီယာနိုင်ငံ ဂျပ်ဖူရီကျေးရွာကလေးအထိ အရောက်သွား ၍ လေ့လာခဲ့သည်။ ကျောက်စာသမိုင်း အထောက်အထားများကို ၁၂ နှစ်ကြာ ရှာဖွေလေ့လာခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်ပေါင်းများစွာသို့ သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။ ရှေးမီနောက်မီ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရှာဖွေမေးမြန်းခဲ့သည်။ စိတ်တိုင်း ကျ လေ့လာပြီးသောအခါ အလက်ဇန္ဒရာဟေလီသည် သူ၏ မျိုးရိုးဘဝနောက်ခံ ဤ ‘ဇာစ်မြစ်’ဝတ္ထုကြီးကို ရေးသားခဲ့လေတော့သည်။

အလက်ဇန္ဒရာဟေလီ၏ ဤ‘ဇာစ်မြစ်’ဝတ္ထုကြီးသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ရောင်းအကောင်းဆုံးနံပါတ်တစ်အဖြစ် အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ နေရာယူခဲ့သည်။ ‘ဇာစ်မြစ်’ဝတ္ထုသည် အလက်ဇန္ဒရာဟေလီ၏ ကိုယ်ရေးဝတ္ထုမဟုတ်ဟူသော စွပ်စွဲချက်များ ဝတ္ထုထွက်ပေါ်ခဲ့ပြီး အလက်ဇန္ဒ ရာဟေလီ၏ မျက်နှာဖုံးဆောင်းပါးများ ထိုစဉ်က Time နှင့် Newsweek မဂ္ဂဇင်း ကြီးများတွင် ဖော်ပြပါရှိခဲ့ပါသေးသည်။

ကမ္ဘာကျော်the Reader's Digestမဂ္ဂဇင်းကြီးကလည်းအလက်ဇန္ဒရာဟေလီ ၏ ‘ဇာစ်မြစ်’ဝတ္ထုကြီးကို အကျဉ်းချုပ်၍ ပြန်လည်ဖော်ပြခဲ့ရာ ယင်းကို

ကွယ်လွန်သူ စာရေးဆရာ မောင်သက်နောင်က ‘ဇာစ်မြစ်’အမည်ဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်က မြန်မာပြည်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် မောင်ထွန်းသူက ‘ဇာစ်မြစ်’ အမည်ဖြင့်ပင် အပြည့်အစုံ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ပြီး ‘လောကသစ်စာပေ’မှ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

(၃)

အလက်ဇဟေလီ၏ ‘ဇာစ်မြစ်’ဝတ္ထုကြီးကို ကမ္ဘာကျော် ABC ရုပ်မြင် သံကြား ကုမ္ပဏီကြီးက ၁၂ နာရီကြာ ရုပ်သံဇာတ်လမ်းအဖြစ် ၁၉၇၆ ခုနှစ် တွင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်သူမှာ စတန်မာဂူလီ(Stan Margulies) ဖြစ် သည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းများကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရှိ ဆားဗားနားပြည်၊ ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ်နှင့် တောင်ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်ဒေသတစ်ဝိုက်တို့ တွင် နောက်ခံထား၍ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

‘ဇာစ်မြစ်’ရုပ်/သံ ဇာတ်ကားတွင် လူငယ်ဘဝ ကွန်တာအဖြစ် လီဗာ ဘာတန်(Lebar Burton)၊ လူကြီးဘဝ ကွန်တာအဖြစ် ဂျွန် အေးမိုဗ် (John Amous)၊ ကွန်တာ၏ဇနီး ဘဲလ်အဖြစ် မက်ထ်ဂျ်ဆင်ကလဲ (Medge Sinclair)၊ ကွန်တာ၏ဖခင် အိုမိုရိုအဖြစ် သဲလ်မတ်စ် ရာဆူလာလာ (Thalmus Rasulala)၊ ကွန်တာ၏မိခင် ဘင်တာအဖြစ် စစ်ဆလီတိုင်စင်(Ciscely Tyson)၊ ကွန်တာ ၏ အဘွား ညိုဘိုတိုအဖြစ် မာယာ အန်ဂျလီ (Maya Angelo)၊ ကွန်တာ၏သမီး ကစ်ဇီအဖြစ် လက်စလီလစ်ဂမ်စ်(Leslise Liggams)၊ ကွန်တာ၏ သခင် ပိုင်ရှင် အဖြစ် ရောဘတ် ရိဒ် (Robert Read)၊ ကစ်ဇီအား အဓမ္မပြုကျင့်သူ သခင် အဖြစ်ချပ်စ်ကွန်းနားစ်(Chuck Connzrs)၊ကစ်ဇီ၏သား ကြက်သမားဂျော့အဖြစ် ဘင်ဗယ်ရင်းန်(Ben Vereen)၊ ဂျော့၏ဇနီး မာတီလ်ဒါအဖြစ် အိုလီဗီယာ ခိုးလ်(Oliva Cole)၊ ဂျော့၏သား တွမ်အဖြစ် ဂျော့စတင်း ဖွိုဒ်ဘရောင်း(George Stanford Brown)၊ တွမ်၏ ဇနီး အိုင်းရင်းအဖြစ် လင်နီမူဒီ(Lynne Moody)၊ တယောထိုးငွေစုပြီး ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော တယောဆရာ အဖြစ် လူဝီဂိုဆက်ထ်ဂျူနီယာ(Louis Goselt, Jr.)တို့က ပါဝင် သရုပ်ဆောင် ခဲ့ကြသည်။

အာဖရိကတိုက်သားတို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အဓမ္မခေါ်ဆောင် ခံခဲ့ရပြီး ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ၇ ဆက် ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပုံ၊ မျိုးဆက်အစဉ်

အဆက် မလွတ်လပ်သည့် ဘဝဖြင့် ဆင်းရဲ အောက်တန်းကျခဲ့ရပုံ၊ ခါးသီးကြေ ကွဲစရာ ဘဝအတွေ့အကြုံများ ကြုံတွေ့ခံစားခဲ့ရပုံများကို ကြေကွဲဖွယ် ဖော်ကျူး ချ်ထားသော မျိုးရိုးဇာစ်မြစ် ရှာပုံတော် ဤ'ဇာစ်မြစ်'ဝတ္ထုကြီးသည် ဝတ္ထုအနေ ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည့်နည်းတူ ရုပ်/သံ ဇာတ်ကားအနေဖြင့်လည်း အောင်မြင် လူကြိုက်များခဲ့သည်။ ဤဝတ္ထုကြီးသည် အာဖရိက လူမျိုးများ၏ သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် ထာဝစဉ် တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။

စွန့်စားစံသူများ

(၅)

လက်တင်အမေရိကတိုက်ရှိကော်တီဂွေးနိုင်ငံသည် ခေတ်နောက်ကျပြီး မဖွံ့ဖြိုး မတိုးတက်သော နိုင်ငံကလေးတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ အဓိက ထွက်ကုန်မှာ ငှက်ပျော။ ကြံနှင့် ကော်ဖီစေ့တို့ဖြစ်သည်။ ထိုနိုင်ငံတွင် ဒိုင်ယာ ဘလိုရိုဂျို ခေါင်းဆောင်သော လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့က တောင်တန်းဒေသကို အခြေခံကာ တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ တစ်နေ့ ရိုဂျို၏အဖွဲ့က တောင်ပေါ်ကျေးရွာတစ်ရွာတွင်နေထိုင်သော ရှေ့နေကြီးဂျယ်မီဇနော့စ်၏ဇနီးနှင့် သမီးကို မတရားပြုကျင့်ပြီးသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့အတွက် ခေါင်းဆောင် ရိုဂျိုက သူ့လူများကို အဆုံးစီရင်၍ အပြစ်ပေးခဲ့သည်။ ဂျယ်မီဇနော့စ်သည် မိသားစုအတွက်စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရသော်လည်း လက်စားချေစိတ်မရှိသူ။ သွေးထွက် သံယိုမှုကို မလိုလားသူ၊ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးကို ချစ်သူဖြစ်၍ ရိုဂျိုတို့နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးကြီး ပြီးဆုံး၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုတို့ အာဏာရလာသောအခါ ဂျယ်မီဇနော့စ်တို့ သားအဖ ကျူးရေတူမြို့တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

ကော်တီဂွေးနိုင်ငံသစ်ကို အခြားနိုင်ငံတွေက အသိအမှတ်မပြုကြသေး။ နိုင်ငံ၏ထွက်ကုန်များဖြစ်သော ငှက်ပျော၊ ကြံနှင့် ကော်ဖီစေ့များကိုလည်း ပြည်ပသို့ မတင်ပို့နိုင်သေး။ ပြည်ပနှင့်ကုန်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး အကူအညီ

များ ရရှိရေးအတွက် ဂျယ်မီဇော့စ်ကို ပြင်သစ်ပြည် ကောင်စစ်ဝန်အဖြစ် ခေါင်းဆောင်ကြီးကခန့်အပ်စေလွှတ်သည်။ ဒက်စ်လည်းဖခင်ကြီးဂျယ်မီဇော့စ် နှင့်အတူ ပါရီသို့ လိုက်ခဲ့ရပြီး ပါရီတွင် ကျောင်းနေသည်။ ဒက်စ်နေသော ကျောင်းမှာ စရိတ်ကြီးမားသောကျောင်းဖြစ်၍ ပညာသင်ဆုရရှိသာနေနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံမှ လာရောက်ခြင်းဖြစ်၍ ဒက်စ်မှာ အစစ ချွေတာခဲ့ရသည်။

ဒက်စ်သည် ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် သတ်ရဲဖြတ်ရဲသူ၊ ဉာဏ်ထက်မြက် သူ၊ ရဲရင့်ဖျတ်လတ်သူ ဖြစ်သည်။ ဒက်စ်သည် သူ့ တိုင်းပြည်ကို ကမ္ဘာကသိ အောင် တတ်နိုင်သည့်ဘက်က ကြံဆောင်ခဲ့သည်။ ဥရောပတွင် ထိုခေတ်က ခေတ်စားသော အားကစားနည်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ပိုလိုကစားနည်းဖြင့်လည်း တိုင်းပြည်ဂုဏ်ကို မြှင့်တင်ပေးခဲ့သည်။ ဂျယ်မီဇော့စ်သည် နိုင်ငံအတွက် ပြည်ပတွင် ကြီးပမ်းရင်း ကွယ်လွန်သွားသည်။ ဒက်စ်က ဖခင်နေရာတွင် ဝင်၍ တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ဒက်စ်သည် ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ခိုင်းစေချက် အရ အမေရိကသို့သွားကာ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်သို့ ဆက်တက်ခဲ့သည်။ လူငယ် တစ်ယောက် အနေနှင့် ဒက်စ်သည် ရောက်လေရာ၊ သွားလေရာ အရပ်တွင် ပျိုတိုင်းကြိုက်သည့် နှင်းဆီခိုင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ မိန်းမချောများ ဝိုင်းဝိုင်းလည် ခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏သမီး အင်ပါရီမှအစ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်သူများ ဖြစ်သော ကယ်ရိုလင်း၊ စူးအန်း၊ ဂျီလက်စလီ၊ ဘီယက်ထရစ် အစရှိသည့် ပျိုဖြူများနှင့် တွေ့ဆုံပတ်သက်ခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်၏ တာဝန်၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး ၏ စေလွှတ်မှုများအရ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန်၊ စပိန်၊ အီတလီနှင့် သူတိုင်းပြည် ကော်တီဂွေးနိုင်ငံတို့သည် ဒက်စ်အဖို့ အိမ်ဦးနှင့်ကြမ်းပြင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပြည်ပတွင် ဆယ်နှစ်ကြာ နေခဲ့ပြီး ကိုယ့်တိုင်းပြည်သို့ ဒက်စ် ပြန်လာ ခဲ့သည်။ သူ့နိုင်ငံတွင် အားလုံး ဘာမျှ မပြောင်းလဲ၊ ခေတ်နောက်ကျမြဲ၊ မတိုး တက်မြဲ၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုကို ဆန့်ကျင်သူများနှင့် ဒက်စ်က ဝင်၍ ဧခုစပ် ပေးခဲ့သည်။ ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် အယ်လ်ကွန်ဒို၏ အဖွဲ့နှင့် နားလည်မှု ရကာ ပူးပေါင်းတော့မည့်ဆဲဆဲ အယ်လ်ကွန်ဒို လုပ်ကြံခံရ၍ ညီညွတ်ရေးပျက် ပြားခဲ့သည်။ ဒက်စ် သံအမတ်ကြီးအဖြစ်နှင့် စပိန်နိုင်ငံသို့ ရောက်သွားသည်။ ပြည်ပနိုင်ငံ အနှံ့သို့ ဒက်စ်သွားရောက်၍ တာဝန်အမျိုးမျိုးကို ထမ်းဆောင်နေ စဉ် ကော်တီဂွေးနိုင်ငံတွင် ထကြွ သောင်းကျန်းမှုများက တစ်နေ့တခြား

ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ပြောက်ကျားတပ်များကို ပြည်ပမှ ထောက်ပံ့မှုများရှိနေ၍ ရိုဂျိုတို့အစိုးရအဖွဲ့မှာ တစ်နေ့တခြား အကျပ်ရိုက်၍လာခဲ့သည်။ အဝေးရောက် ဆန့်ကျင်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ကော်တီဂွေးနိုင်ငံ ဒုသမ္မတဟောင်း ဒေါက်တာ ဝီနော့စ်တို့နှင့် စေ့စပ်ရေး လုပ်ပြန်သည်။ အဆင်ပြေတော့မည့် ဆဲဆဲတွင် ဒေါက်တာဝီနော့စ် လုပ်ကြံခံရ၍ ပျက်ပြားခဲ့ပြန်သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုအပေါ် ဆန့်ကျင်သူများက မယုံကြည်ကြတော့။ ဒက်စ်မှာလည်း အထင် လွဲခံခဲ့ရသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုသည် တိုင်းပြည်အတွက် တစ်ဖက်က လုပ်ရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ကိုယ်ကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ် ကို ဒက်စ်တို့သားအဖက သိခဲ့သော်လည်း မျှိုသိပ်ခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုလည်း တိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွာ သွားသည်။ ဒက်စ် ကော်တီဂွေးနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် အကြီးအကဲ ဖြစ်လာသည်။ အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ကြေငြာသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ပြင် ဆင်သည်။ ဒက်စ်သည် မိမိအနေဖြင့် ပြည်ပတွင်သာ အနေများသူ ဖြစ်သဖြင့် တိုင်းပြည်၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ပြည်သူလူထုကြီး၏ လိုအပ်ဆန္ဒများကို မသိနိုင်။ နိုင်ငံကို သင့်တော်သူများက ဦးဆောင်ကြပါဟု အကြီးအကဲများကို တင် ပြသည်။ သူ လိုချင်သည်က အာဏာ မဟုတ်။ ရာထူး မဟုတ်။ လွတ်လပ်မှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းမှု။ အနာဂတ်စိတ်ကူးအိပ်မက်များနှင့် ဒက်စ် ကြည်နူးမှန်းဆ၍နေဆဲ။ နိုင်ငံအေးချမ်းသာယာတော့မည်ရှိမှ ပြောက်ကျားဗိုလ် အယ်လ်ကွန်ဒို၏သား လက်ချက်ဖြင့် ဒက်စ် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရလေတော့သည်။

(၂)

အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး ဟာရိုးရော်ဘင်(Hreold Robbins)၏ စာအုပ်များသည် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်များနှင့်မစိမ်း။ သူ့စာအုပ်အားလုံးနီးပါး ကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆရာများက ဘာသာပြန်ခဲ့ကြဖူးသည်။ သူ့စာအုပ်များ သည် အနောက်နိုင်ငံတွင် ရောင်းစွဲသောစာအုပ်များ(Best Sellers)စာရင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သန်းနှင့်ချီ၍အကြိမ်ကြိမ်ရိုက်ခဲ့ရသည်။ စာရေးဆရာလည်း သန်း ကြွယ်သူဌေးဘဝ ရောက်ခဲ့ရသည်။ အပျော်ဖတ်စာအုပ်များ၏ထုံးစံအတိုင်း စာပေအနေနှင့်ကား တင်ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့။ သို့သော်လည်း သူရေးခဲ့သော စာအုပ်များထဲတွင်ဤ‘စွန့်စားဝံ့သူများ’(Adventureres)စာအုပ်ကား ထူးခြားမှု

ရှိသည်။ သူ၏ စာအုပ်များထဲတွင် အကောင်းဆုံးစာအုပ်ဟု ထင်မြင်ယူဆကြသည်။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ် ကြီးမားခိုင်ခန့်ပြီး ဇာတ်ကောင်စရိုက် ဖွဲ့နွဲ့မှုများလည်း ပီပြင်လှသည်။ စိတ်ကူးထဲက ကော်တီဇွေးနိုင်ငံသည် တစ်ခါက အာရှ၊ အာဖရိကနှင့် လက်တင်အမေရိကတိုက်တို့မှ နိုင်ငံတစ်ခုခု၏ ပုံရိပ်များလေလားဟု ယူဆရသည်။ ဆင်းရဲသောကမ္ဘာနှင့် ချမ်းသာသောကမ္ဘာနှစ်ခုတို့၏ မတူညီသော အဖြစ်များကိုလည်း နှိုင်းယှဉ်ရေးဖွဲ့ပြသထားသည်။ ဟာရီးရော်ဘင်၏ ဤဝတ္ထုကို စာရေးဆရာ အထောက်တော်လှအောင်က ‘အုတ်ကြားမြက်’အမည်ဖြင့် ဘာသာပြန်၍ ဘဝတက္ကသိုလ်စာပေမှ ခြောက်အုပ်တွဲ ခွဲ၍ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဤဝတ္ထုကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က ပါရာမောင့်ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီမှ ထုတ်လုပ်သူ ဒါရိုက်တာ လူးဝစ် ဝီးလ်ဘတ် (Lewis Gibert)က ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ အဓိကဇာတ်ဆောင် ဒက်စ်အဖြစ် ယူဂိုဆလပ်မင်းသား ဘက်ကင်ဖယ်မြူး (Bekim Fechim)၊ ဂျယ်မီဇေနော်စ်အဖြစ် မင်းသားကြီး ဖာနန်ဒိုရေး(Fernando Rey)၊ ခေါင်းဆောင်ကြီး ရိုဂျိုအဖြစ် မင်းသား အလန်ဘက်ဒယ်လ် (Alan Badel)၊ အင်ပါရီအဖြစ် မင်းသမီး လေတာလာယန်း(Leigh Taylor Young)၊ ကယ်ရီလင်းအဖြစ် မင်းသမီး ဒယ်လီယာ ဘော်ကာဒို(Delia Boccardo)၊ သက်တော်စောင့်ကြီး ဖက်ကက် အဖြစ် အားနက်စ် ဘောဂျန်း (Ernest Borgnine)၊ ဘာရွန်ဒကိုင်း အဖြစ် ရိုဆာနို ဘရာဇီ(Rossano Brazzi)တို့က အသီးသီး ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဇာတ်ကားပြသချိန် ၁၇၁ မိနစ် ရှိသည်။

ဒက်စ်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်သူ ယူဂိုဆလပ်မင်းသား ဘက်ကင်ဖယ်မြူးမှာ ဤဇာတ်ကားတစ်ကားတည်းဖြင့် အောင်မြင်ကာ ကမ္ဘာကျော်သွားခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာကြီး လူးဝစ် ဝီးလ်ဘတ်က ဤကားကို နာမည်ရပြီး မင်းသားနှင့် မရိုက်ချင်၊ မင်းသားသစ်နှင့် ရိုက်မှဖြစ်မည်ဟု သဘောရကာ ၂ နှစ်ကြာမျှ မင်းသားသစ် ရှာခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေများက ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာ ကုန်ကျမည့် ဤဇာတ်ကားကို မင်းသားသစ်နှင့် စွန့်စား၍မရိုက်ဖို့ အကြံပေးကြသော်လည်း ဝီးလ်ဘတ်ကလက်မခံခဲ့။ တစ်နေ့ ပါရီတွင်ကျင်းပနေသော စီးပွားရေးကွန်ဖရင့်တစ်ခုတွင် တက်ရင်း အစည်းအဝေးအပြီးကိုပျင်းပျင်းနှင့်စောင့်နေခိုက် ဝီးလ်ဘတ်၏ဇနီး ဘယ်လင်က ပါရီမြို့ရှိ မထင်မရှား ရုပ်ရှင်ရုံတစ်ရုံတွင် ပြသနေသော ယူဂိုဆလပ်ရုပ်ရှင်ကား တစ်ကားကို အမှတ်မထင် ကြည့်မိခဲ့ရာမှ

ခင်ပွန်းသည်ကို “ရှင်ရှာနေတဲ့ မင်းသားကိုတွေ့ပြီ”ဟု ဆိုကာ ဂီးလ်ဘတ်အား ထိုဇာတ်ကားကို အကြည့်ခိုင်းသည်။ ဂီးလ်ဘတ်ကလည်း အံ့ဩသွားရသည်။ သို့ဖြင့် ဘက်ကင်ဖယ်မြူးကို ‘အိုဒက်ဆီ’(Odyssey) တီဗွီစီးရီး ရိုက်နေရာ အီတလီအထိ လိုက်ရှာခဲ့သည်။ ခက်သည်က ဘက်ကင်ဖယ်မြူးမှာ အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်။ သို့သော် အီတလီဘာသာစကားကို ရက်သတ္တပတ် သုံးပတ်နှင့်သင်ပြီး ရိုက်နေခြင်းဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို သုံးလနှင့်အတတ်သင်ပါမည်ဟု ဘက်ကင်ဖယ်မြူးက ဆိုသည်။ ဘက်ကင်ဖယ်မြူးမှာ အင်္ဂလိပ်စကားကို သွက်သွက်ပြောနိုင်ဖို့ သုံးလပင် မကြာလိုက်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို တက္ကသိုလ် ပညာတတ် တစ်ယောက်လို ပြောဆိုနိုင်ပြီး ဘန်းစကား အရပ်သုံးစကားများ ကိုလည်း မိမိထက်ပင် သိနေသေးတော့သည်ဟု ဒါရိုက်တာကြီး ဂီးလ်ဘတ်က ဆိုခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဤ‘စွန့်စားဝံ့သူများ’ဇာတ်ကားသည် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ အကုန်ကျခံ၍ ရိုက်ကူးခဲ့ရသလို ဝင်ငွေသောက်သောက်လဲ ရခဲ့သော ဇာတ်ကားတစ်ကားလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် သုံးဆယ်နီးပါးက ရုံတင်ပြသခဲ့ဖူးရာ မြန်မာရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်အဖို့ အကြိုက်တွေ့ခဲ့ရသော၊ မမေ့မပျောက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရသော ဇာတ်ကား တစ်ကား ဖြစ်ခဲ့သည်။

တို့ပိုင်တဲ့မြေ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဆလိုင်းနတ်စ် တောင်ကြားဒေသမှ ဂျော့နှင့် လင်နီတို့သည် ကြုံရာကျပန်း အလုပ်လုပ်သည့် မြေယာအလုပ်သမားများ ဖြစ်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးခြံ တစ်ခြံတွင် အလုပ် ကြမ်းလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် နှစ်ယောက်အတူ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

လင်နီက ဉာဏ်ထုံထုံ ထိုင်းထိုင်း။ လူကောင်ကြီးသော်လည်း စိတ်က ကလေးသာသာ။ ဝါသနာကလည်း ထူးထူးဆန်းဆန်း။ ကြွက်ကလေးတွေကို တွေ့လျှင် မဖမ်းဘဲ မနေနိုင်။ ဖမ်းပြီး အိတ်ထဲထည့် လက်နှင့်ပွတ်သပ်ရင်း ဖျစ်ညှစ်သတ်ပစ်သဖြင့် ကြွက်ကလေးများမှာ သေသေသွားတတ်သည်။ လမ်း တစ်လျှောက် တွေ့သမျှ ကြွက်ကလေးတွေကို လိုက်ဖမ်းသည်။ ဤသည်ကို ဂျော့က မကြိုက်။ ယူလွင့်ပစ်သည်။ မကြာခဏလည်း ဟိန်းဟောက်ပေးရ သည်။ ဂျော့သည် လင်နီကို နွားမောင်းသလိုမောင်းကာ ခေါ်လာခဲ့ရသည်။

ခြံရှင် သူဌေးနှင့် တွေ့သည့်အခါ မေးသမျှကို လူရည်လည်သော ဂျော့က ခိုင်ခံ့ဖြေသည်။ ကပေါက်ကချာ ဖြစ်မည်စိုးသဖြင့် လင်နီက စကား တစ်ခွန်းမျှ ဝင်မပြော။ ဂျော့ကလည်း ခိုင်ခံ့ဖြေနေ၍ ခြံရှင်က 'မင်း သူ့ဆီက ဘာရမယ် မျှော်လင့်ထားလို့လဲ၊ သူ့လုပ်ခကို မင်းက ယူဖို့ စိတ်ကူးထားသလား။ လူတစ်ယောက်က တခြားလူတစ်ယောက်အတွက် ဒီလောက် ဒုက္ခခံတာ ငါတစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးသေးဘူး'ဟု ရိုသေသည်။ ဂျော့က လင်နီသည် သူ့ညီဝမ်းကွဲ

ဖြစ်ကြောင်း အဘွားက စောင့်ရှောက်ခိုင်း၍ စောင့်ရှောက်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ငယ်ငယ်က ခေါင်းကို မြင်းအကန်ခံရ၍ ဉာဏ်ထိုင်းသွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်ကိုတော့ ကျွဲလိုနွားလို လုပ်ကြောင်း အဆင်ပြေအောင် ပြောရသည်။ ခြံရှင်က သူတို့ နှစ်ယောက်ကို အလုပ်ခန့်လိုက်သည်။

လင်နီက ဦးနှောက် သိပ်မကောင်းသော်လည်း ဂျော့ပြောသည့် စကား များအပေါ် အစာ မကြေချင်။ “ငါ ငယ်ငယ်က ခေါင်းကို မြင်းအကန်မခံခဲ့ရပါဘူး မောင်ရာ” ဟု ပြန်ပြောတော့ ဂျော့က စိတ်တိုတိုဖြင့် “အကန်မခံရလို့ ပေါ့ကွာ အကန်ခံရလျှင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ” ဟု ပြောလိုက်သည်။ “ပြီးတော့ မင်းနဲ့ငါ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲ တော်တယ်လို့လည်း သူဌေးကို မင်းပြောခဲ့သေးတယ် နော်” ဟု လင်နီက ထပ်ပြီး အထွန့်တက်ပြန်သောအခါ “အေးပေါ့ကွာ၊ မင်းနဲ့ ငါ ဝမ်းကွဲမတော်လို့ပါ။ တော်များတော်ခဲ့ရင် ငါ့ကိုယ်ငါ သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ် မိမှာပဲ” ဟု စိတ်ပေါက်ပေါက်ဖြင့် ပြန်ပြောလိုက်သည်။

ခြံရှင်သူဌေး၏သား ကာလေးက လူကောင်သေးသေးလေး။ ဗလကြီး သူများကို မုန်းသူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကာလေးသည် လူကောင်ကြီးသော လင်နီကို တွေ့တွေ့ချင်း အကြောင်းမဲ့ ရန်စပြီး ထိုးမယ်ကြိတ်မယ် တကဲကဲ လုပ်တော့သည်။ ကာလေး ယူထားသည့် မိန်းမက ခပ်ပျက်ပျက်။ အလုပ်သမား တွေကို အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာပြီး ပရောပရီ လာလာလုပ်တတ်သည်။ လင်နီက ကာလေး၏မိန်းမကို မြင်တော့ သိပ်လှတာပဲကွာဟု ဆိုသည်။ ဂျော့က လင်နီကို ဟောက်ထားသည်။

စိုက်ပျိုးရေးခြံသစ်သို့ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပင် လင်နီက သည်မှာ မနေချင်တော့၊ တခြားအရပ်သို့ ပြောင်းကြရအောင် ဆိုသည်။ ဂျော့က သည်းခံ စောင့်ဦး၊ ငွေကလေးစုပြီးမှ သွားတာပေါ့ဟု ချော့မော့ထားရသည်။ ခြံထဲတွင် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဆလင်းနှင့် လှည်းဆရာ ကာလ်ဆန်ကလည်း အစစအရာရာမှာ အာဏာတပြပြ။ ဂျော့နှင့် လင်နီကတော့ ခိုင်းသမျှအလုပ်ကို တစ်ခွန်းပြန်မပြောဘဲ နွားလို ကျိုးရုန်းလုပ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ငွေ ကလေး စုမိလာလျှင် ကိုယ်ပိုင်မြေကလေး တစ်ကွက် ဝယ်မည်။ ထိုမြေပေါ် တွင် နွားတွေမွေးပြီး အေးအေးချမ်းချမ်း ခြံစိုက်စားမည်ဟု မျှော်မှန်းစိတ်ကူး ယဉ်ထားကြသည်။ သူတို့၏ အနာဂတ် ကမ္ဘာလေးကို စိတ်ကူးဖြင့် ရော်ရမ်းမှန်း ဆကြည့်ရင်း ကြည်နူးနေခဲ့ကြသည်။

သူတို့ မကြာခဏ ပြောနေသည့် ထိုစကားများကို အတူလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်သည့် ခြံအလုပ်သမား ကင်ဒီက ကြားရသောအခါ သူလည်း ပါပါရစေဟု ဆိုလာသည်။ ကင်ဒီမှာ ခြံတွင်အလုပ်လုပ်ရင်း လက်တစ်ဖက်ပြတ်ခဲ့ရသည့် တစ်ကောင်ကြွက် ဖြစ်သည်။ စုငွေကလေးထည့်ပြီး သူလည်း ဂျော့၊ လင်နီတို့နှင့် အတူနေပါရစေ၊ ထမင်းချက်၊ ရေခဲပ၊ ခြံစောင့်ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ပါရစေဟု ဆိုရှာသည်။ ဂျော့၊ လင်နီနှင့် ကင်ဒီတို့သုံးယောက်သည် ကိုယ်ပိုင်မြေယာကလေး ဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက် တိတ်တိတ်ကလေး ကျိတ်၍ ကြံစည်ခဲ့ကြသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ခြံရှင်သား ကာလေးနှင့် လှည်းသမား ကာလ်ဆန်တို့ အလုပ်သမားတန်းလျားသို့လာပြီး ကာလေး မိန်းမ ပျောက်နေသဖြင့် ဆလင်းအား တွေ့မိသလား လာမေးသည်။ ဆလင်းက ဒေါပွသည်။ ကာလ်ဆန်က ဝင်ဖျန်ဖြေတော့ ကာလေးက ကာလ်ဆန်ကိုပါ ရန်ရှာသည်။ လင်နီက ရယ်နေသဖြင့် ကာလေးသည် လင်နီကို မဲပြီး လက်သီးနှင့် ထိုးတော့သည်။ ဂျော့ကို အကူအညီ တောင်းသည်။ ဂျော့က ပြန်ထိုးဟုဆိုမှ ကာလေး၏ လက်များကို မလှုပ်နိုင်အောင် ချုပ်ကိုင်ထားမိတော့သည်။ ထိုကိစ္စအတွက် ဆလင်းက ဂျော့နှင့် လင်နီအား အလုပ်ဖြုတ်မပစ်ဖို့ တောင်းဆိုသည်။ ကာလေးက အောင့်သက်သက်ဖြင့် ကတိပေးလိုက်သည်။

စနေနေ့ တစ်ညတွင် အလုပ်သမားအားလုံး မြို့တက်ပြီး လည်ပတ်ကြသည်။ ဂျော့လည်း ပါသွားသည်။ လင်နီသည် ခြံစောင့်ကပ္ပလီကြီးခရု၊ လက်တစ်ဖက်ပြတ် ကင်ဒီတို့နှင့် စကားလက်ဆုံကျနေစသ် ကာလေး၏ ဇနီးရောက်လာပြီး လူကောင်ကြီးကြီး လင်နီကို မြူဆွယ်သည်။ ထိုစဉ် ဂျော့ ပြန်လာ၍ လင်နီမှာ အသက်ရှူချောင်သွားသည်။

နောက်တစ်ပတ် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် လင်နီတစ်ယောက်တည်း မှီနေသည့် ကျီထဲသို့ ကာလေး၏ ဇနီးရောက်လာပြီး လင်နီကို မြူဆွယ်ပြန်သည်။ လင်နီက ယုန်ကလေး၊ ကြွက်ကလေးတွေနှင့် ပိုးစ ကတ္တီပါစတို့လို နူးညံ့သည့် ပစ္စည်းတွေကို ကိုင်တွယ်ပွတ်သပ်ရသည်ကို ဝါသနာပါမှန်း သိသဖြင့် သူ့ဆံပင် နုနုကို ကိုယ်တွယ်ပွတ်သပ်ခိုင်းသည်။ လင်နီက အားမလို အားမရဖြစ်ပြီး တအားကိုင်တွယ်သောအခါ စိတ်ဆိုးပြီး အော်သည်။ လင်နီက ဂျော့ ကြားမည်စိုး၍ ပါးစပ်ကို အတင်းပိတ်သည်။ နှစ်ယောက်သား ရုန်းရင်းဆန်ရင်းဖြင့်

လင်နီက အမှန်မထင် ရိုက်ပစ်လိုက်ရာ ကာလေး၏ ဇနီးသည် သေဆုံးသွားတော့သည်။ လင်နီက ကြောက်အားလန့်အားဖြင့် ခြေဦးတည့်ရာသို့ ထွက်ပြေးသွားတော့သည်။ ခြံအလုပ်သမားများ အားလုံး ရောက်လာပြီး လင်နီကို လိုက်ရှာသည်။ ဂျော့ကလည်း သူငယ်ချင်းကို လိုက်ရှာသည်။ တောအုပ်ထဲမှ ချုံတစ်ချုံဘေးတွင် ထိုင်နေသော လင်နီကို ဂျော့တွေ့ရသည်။ ဂျော့ကိုတွေ့သောအခါ လင်နီသည် ဝမ်းသာသွားသည်။ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက မြေကွက်ကလေးကို လင်နီငေးကြည့်နေခိုက် ဂျော့သည် မလွဲမရှောင်သာ လင်နီခေါင်းကို နောက်တည့်တည့်မှ သေနတ်နှင့် ပစ်ထည့်လိုက်ရတော့သည်။

ချုံတောတစ်ဖက်မှ အော်သံ၊ ခေါ်သံနှင့် ခြေသံများကို ဂျော့ ကြားရသည်။ ကာလေး၊ ဆလင်းနှင့် ကာလ်ဆန်တို့ ရောက်လာကြသည်။

(၂)

အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး ‘ဂျွန်စတီန်းဘက်ခ်’(John Steinbeck) ကို ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ ဆလိုင်းနတ်စ်မြို့ကလေးတွင် ၁၉၂၀ ခုနှစ်၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ မိခင်က ကျောင်းဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်သဖြင့် မိခင်ထံမှ စာဖတ်သည့် အမွေကို ရခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က ဆင်းရဲခဲ့သဖြင့် ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ စတင်းဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားရင်း အလုပ်မျိုးစုံကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ ခြံအလုပ်သမား၊ လမ်းပြင်၊ လမ်းဖောက် အလုပ်သမား၊ သစ်သီးခူး၊ ဝါဂွမ်းဆွတ်အလုပ်သမား စသဖြင့် ဘဝစုံခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်သုံးဆက်ကျခဲ့သော်လည်း မမြဲဘဲ ကွဲခဲ့ရသည်။

လုံးချင်းဝတ္ထု အပုဒ် ၂၀၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် နှစ်အုပ်နှင့် ပြဇာတ်သုံးပုဒ်ရေးခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ‘ရွှေခွက်’(Cup of Gold)၊ ‘တို့ဘဝ တို့ကမ္ဘာ’(Tortillar Flat)၊ ‘တို့ပိုင်တဲ့မြေ’(Of Mice and Men)၊ ‘ဒေါသမာန်’(The Grapes of Wrath)၊ ‘လမင်းဝင်ပြီ’(The Moon is Down)၊ ‘ပုလဲ’(The Pearl)၊ ‘အီဒင်၏အရှေ့ဘက်’(East of Eden)၊ ‘ကင်နရီရိုး’(Cannery Row)၊ ‘မြင်းနီကလေး’(The Red Pony) နှင့် ‘ချာလီနှင့်အတူ အမေရိကရှာပုံတော်’(Travels With Charley in Search of America)တို့သည် ထင်ရှားသော စာအုပ်များဖြစ်သည်။

စတိန်းဘက်ခ်၏ (Of Mice and Men)ကို မိုးဝေက ‘ကိုယ့်မြေကိုယ့်ယာ’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မောင်ထွန်းသူက ‘တို့ပိုင်တဲ့မြေ’ဟူ၍လည်းကောင်း မြန်မာ ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သည်။ (The Grapes of Wrath)ကို မောင်ထွန်းသူက ‘ဒေါသ မာန်’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (The Moon is Down)ကို အောင်ခန့်က ‘အရှုံးနှင့် အနိုင်’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (The Pearl)ကို ဒဂုန်ရွှေမျှားက ‘ပြိုဟ်မွေတဲ့ ပုလဲ’၊ သန်းဆွေက ‘ပုလဲ’၊ မျိုးနွယ်က ‘ပုလဲ’၊ ထင်လင်းက ‘ပုလဲတေးသံ’ ဟူ၍ လည်းကောင်း အသီးသီး မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ကွယ်လွန်သူ မင်းသား ဂျမ်းစ်ဒင်းနှင့် ရုပ်ရှင်အဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့သော (East of Eden)ကို မိုးဝေက ‘အပယ်ခံသား’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (Toatilla Flat)ကို မောင်ထွန်းသူကပင် ‘တို့ဘဝ တို့ကမ္ဘာ’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (The Red Pony)ကို ထင်လင်းက ‘မြင်းနီကလေး’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (The Burning Bright)ကို ထင်လင်းကပင် ‘မီးလျှံပန်း’ဟူ၍လည်းကောင်း အသီးသီး မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ကြသည်။

စတိန်းဘက်ခ်သည် မြေမဲ့ယာမဲ့၊ အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများ၏ဘဝ၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှုများနှင့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုများကို သရုပ်အပီပြင်ဆုံးဖြစ်အောင် ဖွဲ့ဆိုနိုင်သည့် စာရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်က ကြုံတွေ့ခဲ့ရ သော အမေရိကန် စီးပွားပျက်ကပ် (Great Economic Depression)ကာလ၏ ရုပ်ပုံလွှာကို စတိန်းဘက်ခ်လို ပီပြင်အောင် ရေးဖွဲ့နိုင်သည့် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်မျှ မရှိသေးဟု စာပေဝေဖန်ရေးဆရာများက အကဲဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

မင်းသားကြီး ဟင်နရီဖွန်ဒါနှင့် ရုပ်ရှင်အဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့သော ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ‘ဒေါသမာန်’ဝတ္ထုသည် စက်မှုထွန်းကားလာသဖြင့် အခြေအနေပျက်ကာ ဖရိုဖရဲဖြစ်သွားရသော လယ်ယာအလုပ်သမား မိသားစု တစ်စု၏ ဘဝကို သနားကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုဖြစ်၍ ထိုဝတ္ထုဖြင့်ပင် စတိန်းဘက်ခ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အမြင့်ဆုံး စာပေဆု ‘ပူလစ်ဇာဆု’ကို ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်။ နောင်နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အကြာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် စာပေနိဗယ်ဆု ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

စတိန်းဘက်ခ်၏ ယခု‘တို့ပိုင်တဲ့မြေ’(Of Mice and Men)ဝတ္ထုမှာလည်း ဆင်းရဲသည့် မြေယာအလုပ်သမားတို့၏ ကြေကွဲစရာ ဘဝကို ရေးဖွဲ့ထားသည့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာ ရိုးစင်းသော်လည်း စရိုက်အဖွဲ့

ပီပြင်သဖြင့် သူ၏ဝတ္ထုများထဲတွင် တစ်မျိုးတစ်ဘာသာ လှပနေသော ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်အဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဤဝတ္ထုကို ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ထုတ်ဝေ ခဲ့ရာ လူကြိုက်များခဲ့ပြီး ယခုအထိ အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်နေရဆဲဖြစ်သည်။ ဤဝတ္ထုကို ပြဇာတ်အဖြစ်လည်း နယူးယောက်မြို့ရှိ ဘရော့ဒ်ဝေး ပြဇာတ်ရုံ ကြီးတွင် ကပြခဲ့ပြီး၊ ရုပ်ရှင်အဖြစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်က သရုပ်ဆောင် ရန်ဒီကွိုတ် (Randy Quaid)၊ ရောဘတ်ဘလက်ခ်(Robert Black)တို့နှင့် ရိုက်ကူးပြသခဲ့ သည်။ နှစ်နာရီ မိနစ်သုံးဆယ်စာ ရိုက်ကူးထားသော ထိုဇာတ်ကားကိုပင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်းက ရုပ်မြင်သံကြား ဇာတ်လမ်းအဖြစ် အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကမ္ဘာအနှံ့တွင် ပြသခဲ့သည်။

စတိန်းဘက်ခ်၏(Of Mice and Men)ဝတ္ထုတွင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ၁၉၉၃ ခုနှစ်အတွင်းက ဒါရိုက်တာဂယ်ရီဆီးနစ် (Gary Sinise)က သရုပ်ဆောင် မင်းသား ဂျွန်မယ်လ်ကိုဗ်ချ်(John Malkovich)နှင့် ပြန်လည်ရိုက်ကူးခဲ့ရာ ဒါရိုက်တာဆီးနစ်က ဂျော့အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ထားပြီး ဂျွန်မယ်လ်ကိုဗ်ချ်က လင်နီအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဒါရိုက်တာ ဂယ်ရီဆီးနစ်၏လက်ရာ (Of Mice and Men) ဇာတ်ကား ကိုကြည့်ပြီး ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်းစာမှ ရုပ်ရှင်ဝေဖန်ရေးဆရာ မီဂန်ရိုဆင်ဖယ် က 'ဒီရုပ်ရှင်ကားထဲမှာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ ရတနာကွက်ကလေးတွေ ပြည့်လို့နေတယ်' ဟု ချီးကျူးထောပနာ ပြုခဲ့လေသည်။

စက်ဘီးသူခိုး

(၁)

အန်တိုနီယို ရစ်ချီ(Antonio Ricci)သည် အီတလီနိုင်ငံသား အလုပ်လက်မဲ့တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ လေဘာရုံး(အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ရုံး)တွင် မှတ်ပုံတင် လုပ်ထားပြီး အလုပ်ရခန်း၊ နေ့စဉ်မျှော်နေရသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ အလုပ်သမားအရာရှိက လူလေးငါးယောက်၏ အမည်နှင့်အတူ သူ့နာမည်ကို အော်ခေါ်တော့ ရုံးမှာ သူ မရှိ။ အလုပ်လက်လွတ်သွားမည် စိုးသဖြင့် သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက မနေနိုင်သဖြင့် သူ့ကိုလိုက်ရှာပြီး သွားခေါ်ခဲ့ရသည်။ အလုပ်သမားအရာရှိက ရစ်ချီအား အလုပ်ရမည် စက်ဘီးရှိသလားဟု မေးတော့ 'ချောက်'ကျသွားတော့သည်။ စားစရာမရှိသဖြင့် ပေါင်ထားရ၍ ဖြစ်သည်။ သူ့မှာ စက်ဘီး ရှိသလိုလို မရှိသလိုလို လုပ်နေသောအခါ ပန်းရံသမားများက ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိပါတယ်ဟု ဝင်ပြောကြသည်။ မနက်ဖြန် စက်ဘီးလာပြလျှင် ကြော်ငြာကပ်သည့်အလုပ်ရမည်။ လခလိုင်ယာငွေ(၆၀၀၀)ရမည်ဟု အရာရှိက ပြောလိုက်သည်။ ရစ်ချီသည် ဝမ်းနည်းဝမ်းသာဖြစ်ကာ အိမ်သို့ပြန်လာခဲ့သည်။

ဇနီးဖြစ်သူ မာရီယာရစ်ချီ(Maria Ricci)မှာ အဝတ်လျှော် ရေခပ်နေသဖြင့် နေရာသို့လိုက်သွားပြီး အဖြစ်အပျက်ကိုပြောပြသောအခါ မာရီယာခမျာ ဝမ်းသာသော်လည်း မျက်နှာမကောင်း။ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ မာရီယာသည် အိပ်ရာခင်း လေးထည်ကို ဖြူနေအောင် လျှော်ဖွပ်ကာ မီးပူတိုက် သည်။ ထို့နောက်ရစ်ချီကိုခေါ်ကာ အပေါင်ဆိုင်သို့ အဝတ်ထုပ်ကိုပိုက်ကာ ထွက်လာ

ခဲ့ကြသည်။ လိုင်ယာဇွေ(၅၅၀၀)နှင့် ဈေးတည့်ကာ စက်ဘီးကိုသွားရွေးကြသည်။ စက်ဘီးက အရင်းနှင့်အတိုး ပေါင်းလိုက်တော့ လိုင်ယာ(၆၀၀၀)။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ရစ်ချီသည် ရုံးပေါ်သို့ စက်ဘီးကိုထမ်းကာ သွားပြသည်။ စက်ဘီးထမ်းတက်လာသော ရစ်ချီကို တွေ့လိုက်ရသောအခါ ရုံးက စာရေးကြီးမှာ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားသည်။ သို့ဖြင့် ရစ်ချီ အလုပ်ရခဲ့သည်။ ယူနီဖောင်းနှင့် ဦးထုပ်များ ထုတ်လာပြီး ကြွဆောင်းဆောင်းဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်အလာ မိန်းမက ဗေဒင်ဝင်မေး၍ သဟောက်သဟမ်း လုပ်လိုက်ရသေးသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင် မာရီယာက ထမင်းဘူး ပြင်ပေးသည်။ အသက် ၈ နှစ်သာရှိသေးသော်လည်း ဓာတ်ဆီဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် အလုပ်ဝင်လုပ်နေရသော သား ဘရူနိုရစ်ချီ(Bruno Ricci)ကိုခေါ်ကာ ရစ်ချီအလုပ်ဆင်းတော့သည်။ ကြော်ငြာကပ်သည့်အလုပ်ကလည်း မသက်သာ။ ၁၂-ပေရှိသည့် လှေကားနှင့် ကော်ပုံးက တစ်ဖက်၊ ကပ်စရာ စာရွက်စာတမ်းတွေက တစ်ဖက်၊ လက်ကပိုက်ကာ နေပူကျဲတဲ့အောက်တွင် ချွေးဒီးဒီးကျ စက်ဘီးစီးပြီး တစ်နေ့ကုန် မြို့လုံးအနှံ့ လျှောက်သွားရသည်။ လမ်းဆုံတစ်နေရာတွင် လှေကားထောင်၍ကြော်ငြာကပ်နေစဉ် သူ့စက်ဘီးကို လူငယ်တစ်ယောက် အတင်းနင်း၍ ခိုးပြေးသွားတော့သည်။ လှေကားပေါ်မှမြင်၍ ရစ်ချီက သူ့ခိုးသူခိုး အော်သည်။ ကားတစ်စီးက ကူညီ၍ စက်ဘီးနောက်သို့ လိုက်သော်လည်း ထောင်ပေါင်းများစွာသောလမ်းသွားလမ်းလာများအကြား၊ ရာပေါင်းများစွာသော စက်ဘီးများအကြားတွင် စက်ဘီးသူခိုးသည် ပျောက်သွားတော့သည်။

ရစ်ချီသည် စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် ရဲစခန်းသို့ သွားတိုင်သည်။ ရဲက ကြုံတဲ့အခါ ရှာပေးမည်။ မှတ်ထားလိုက်ပါမည်ဟု ပြောကာ ဘောလုံးပွဲသို့ ထွက်သွားသောအခါ ရစ်ချီ စိတ်ဓာတ်ကျပြီး ပြန်လာခဲ့ရသည်။ ရစ်ချီသည် စိတ်လေလေနှင့် လမ်းတကာသို့လျှောက်၍ စက်ဘီးရှာပုံတော် ဖွင့်ခဲ့ရတော့သည်။ စက်ဘီးသည် သူ့ဘဝ၊ သူ့ကမ္ဘာ၊ သူ့မိသားစုအတွက် မရှိမဖြစ်သည့်အရာ ဖြစ်သည်။ စက်ဘီးပြန်မတွေ့လျှင် သူ့ဘဝသည် မစဉ်းစားရဲစရာပင် ဖြစ်တော့သည်။ စက်ဘီးအဟောင်းဆိုင်တန်းဘက်များသို့လည်း သွားရှာသည်။ စက်ဘီးအစိတ်အပိုင်းရောင်းသည့် ဆိုင်များသို့လည်း သွားရှာသည်။ သူ့ပစ္စည်းအထင်နှင့် ရဲခေါ်သွားတော့လည်း မဟုတ် ဖြစ်ရသည်။

တစ်နေ့ စက်ဘီးသူခိုးကို စက်ဘီးနှင့်အတူ ဆင်းဆင်းရဲရဲ အဘိုးကြီး တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောနေသည်ကို သူ တွေ့တော့ အဘိုးကြီးနောက် သဲသဲမဲမဲ လိုက်တော့သည်။ အဘိုးကြီးကပြေးလေ သူက လိုက်လေ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး အဘိုးကြီးကို ဖမ်းမိပြီး ချောတစ်ခါ ငေါက်တစ်လှည့် မေးနေစဉ် အဘိုးကြီးက စွပ်ပြတ်သောက်ပါရစေဦး ခွင့်တောင်းပြီး လူတောထဲသို့ ထွက် ပြေးသွားတော့သည်။ ရစ်ချီသည် စိတ်ဆိုးဆိုးဖြင့် အပြစ်မရှိသည့် သားငယ်ကို 'မဲ'ပြီး မရိုက်စဖူး ရိုက်သည်။ နောက်တော့ သနားပြီး သားကို စားစရာကျွေး ချောသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း အရက်ကလေး ဝင်သောက်လိုက်သေးသည်။ နောက်ဆုံး ကြံရာမရဖြစ်ပြီး သူ့ကိုယ်တိုင် မယုံသည့် ဗေဒင်ကို ဝင်မေးသည်။ ဗေဒင်က ပြန်တော့ရမည်။ ဘယ်တော့လည်းမသိဟု ဆိုသောအခါ ဗေဒင်ခ ကုန်ပြီး ပြန်ခဲ့ရသည်။

စက်ဘီးပျောက်ကိုရှာရင်း တစ်နေ့ လမ်းတွင် စက်ဘီးသူခိုးလူငယ်ကို တွေ့၍ ရစ်ချီ တရကြမ်းလိုက်တော့သည်။ လူကိုမိသော်လည်း ရပ်ကွက်အတွင်း ကလူတွေက ဝင်ပါလာ၍ ပြန်ခဲ့ရသည်။ ရဲကို ခေါ်သွားသော်လည်း လက်ဆုပ် လက်ကိုင်ပြစရာ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို မတွေ့၍ ရဲကလည်း မည်သို့မျှ အရေးမယူ နိုင် ဖြစ်ရသည်။ ရစ်ချီသည် သားကိုလက်ဆွဲကာ စက်ဘီးပျောက်ကို တွေ့လို တွေ့ငြား စိတ္တဖြင့် မြို့ထဲအနှံ့ လမ်းကြိုလမ်းကြားပါမကျန် လျှောက်သွားနေခဲ့မိ တော့သည်။ လမ်းမတစ်နေရာတွင် စက်ဘီးတစ်စီးကိုတွေ့သောအခါ စိတ်ထဲ တွင် မယိုးမရဖြစ်ကာ အတွေးတစ်မျိုး ဝင်လာသည်။ စက်ဘီးကို သူခိုးယူခဲ့တော့ သည်။ ကံဆိုးချင်တော့ ဘောလုံးပွဲအပြန် လူအုပ်နှင့်တွေ့၍ အဖမ်းခံရတော့ သည်။ ကြုံသူက အတင်းထိုးကြိတ်၍ မထနိုင်အောင် ဖြစ်သွားသည်။ တချို့က ရဲစခန်းသို့အပို့ခိုင်းသည်။ တချို့က မှတ်လောက်သားလောက်အောင် ပညာ ပေးမည်ဆိုကာ လက်သီးလက်မောင်း တန်းကြပြန်သည်။ စက်ဘီးရှင်က ပစ္စည်းပြန်ရသည်ကိုပင် တော်ပါပြီ။ ကျေနပ်ပါသည်ဟုပြောမှ ကိစ္စပြီးသွား တော့သည်။ ရစ်ချီသည် အနိုင်နိုင် လူးလဲထကာ ငိုယိုနေသော သားငယ်ကို လက်ဆွဲကာ လူအုပ်ထဲမှ အသာထိုးထွက် ပြန်လာခဲ့တော့သည်။

သူတို့ သားအဖနှစ်ယောက်၏ ရှေ့လမ်းခရီးကား အလင်းရောင် မရှိ၊ မှောင်နှင့် မည်းမည်း။

(၂)

၁၉၁၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ ၃၂ နှစ်ကာလအတွင်း နိုင်ငံပေါင်း ၂၆ နိုင်ငံမှ ရိုက်ကူးခဲ့သော ဇာတ်ကားများထဲမှ အကောင်းဆုံးဇာတ်ကား ၁၂ ကားကို ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်ပညာရှင်များနှင့် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင် ဝေဖန်ရေးဆရာများက ရွေးချယ်ခဲ့ကြရာ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးဇာတ်ကား ၁၂ ကားထဲတွင် အီတလီနိုင်ငံ မှ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်သော ‘စက်ဘီးသူခိုး’(The Bicycle Thief) ဇာတ်ကားသည် တစ်ကားအပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ‘စက်ဘီးသူခိုး’သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော အီတလီနိုင်ငံ ဗင်းနစ်ရုပ်ရှင်ပွဲတော်မှ Grand Prix ဆုကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။

ဇာတ်ကား၏ အီတလီအမည်က (Ladri di Biciclette) ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ ဆီဇာ ဇေတ်တီနီ (Cesare Zavattni) ၏ လက်ရာ ဖြစ်သည်။ ဇော်ညွန့်ရေးဆရာများက အော်ရက်စတီ ဘီယန်ကိုလီ (Oreste Biancoli)၊ ဆူဆိုဆက်ချီဒမီကို (Suso Cecchid' Amico)၊ ဗစ်တိုရီယို ဒီစီကာ (Vittorio De Sica)၊ အဒိုလ်ဖိုဖရန်ချီ(Adolfo Franci)၊ ဂါရာဒို(Gherado)၊ ဂါရာဒီ(Gherardi) နှင့် ဖာရာဒို ဂါရီယာရီ(Ferardo Guerrieri)တို့ ဖြစ်ကြသည်။ အန်တိုနီယိုရီချီအဖြစ် လမ်ဘာတို မက်ဂီယိုရာနီ(Lambdeto Maggiorani)၊ မာရီယာရီချီအဖြစ် လီယာဆယ်လာ ဆာရယ်လ်(Liancella Carell)၊ ဘရူနိုရီချီအဖြစ် အင်ဇို စတယ်လိုလာ(Enzo Staliola)တို့ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ထားကြသည်။ ဒါရိုက်တာနှင့်ထုတ်လုပ်သူမှာ ‘မိန်းမနှစ်ယောက်’(Two Woman)(၁၉၆၁)နှင့်‘နေကြာပန်း’(Sunflower)(၁၉၇၀)ဇာတ်ကားကြီးများကိုရိုက်ကူးခဲ့သည့် ကမ္ဘာကျော် အီတလီ ဒါရိုက်တာကြီး ဗစ်တိုရီယို ဒီစီကာ(Victorio De Sica)ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကားပြသချိန် တစ်နာရီ မိနစ်သုံးဆယ် ဖြစ်ပြီး အဖြူအမည်း ရိုက်ကူးထားသည်။

ဒါရိုက်တာကြီး ဒီစီကာသည် ဤ‘စက်ဘီးသူခိုး’ဇာတ်ကားကို (Neo Realism)ခေါ် သရုပ်မှန်ဂါဒသစ်ဖြင့် ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စက်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်မြင့်များ မသုံးခဲ့။ စတူဒီယိုဆက်တင် ခမ်းခမ်းနားနား မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့။ ဇာတ်ဆောင်များကိုပင်လျှင် လမ်းပေါ်ကလူများကို အသုံးပြုကာ ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ငွေကုန်ကြေးကျ ခံနိုင်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့။ အဓိကဇာတ်ဆောင်များမှာလည်း နာမည်ကြီး သရုပ်ဆောင်မင်းသား မင်းသမီးများ မဟုတ်ခဲ့ကြ။ ထိုဇာတ်ဆောင်များမှာ ဇာတ်ကားရိုက်နေစဉ်အလုပ်ရှိနေကြပြီး ဇာတ်ကား

ပြီးသွားသောအခါ လမ်းပေါ်သို့ ပြန်ရောက်သွားကာ အလုပ်လက်မဲ့များ ပြန်ဖြစ်သွားကြသည်။ ယနေ့ဆိုလျှင် သူတို့တစ်တွေ ဘယ်ရောက်၍ ဘာဖြစ်နေသည်ပင်မသိရတော့။ သို့သော် ဤဇာတ်ကားသည်အနုပညာအရ အောင်မြင်ခဲ့၍ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ရုပ်ရှင်များထဲတွင် မှတ်တိုင်တစ်တိုင်အဖြစ် တင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဒါရိုက်တာကြီးဒီစီကားသည် သရုပ်ဆောင်မင်းသားအဖြစ်နှင့် နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်နီးပါးခန့် ဇာတ်ကားပေါင်း လေးဆယ်လောက်တွင် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် ပြသခဲ့ဖူးသော ‘လက်နက်ကို နှုတ်ဆက်ခြင်း’ (A Farewell to Arms) ဇာတ်ကားတွင် မင်းသား ရော့ခ်ဟတ်ဆင်၊ မင်းသမီးဂျူနီယာ ဂျိုးစ် တို့နှင့်အတူ ဗိုလ်မှူးကလေးအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဒီစီကား ရိုက်ကူးသော (Shoeshine)(၁၉၄၆)၊ (Miracle in Milan) (၁၉၅၁)၊ နှင့်(Umberto D)(၁၉၅၂) ဇာတ်ကားတို့သည် ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဇာတ်ကားများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ပြသသွားခဲ့သော ‘မိန်းမနှစ်ယောက်’နှင့်‘နေကြာပန်း’ဇာတ်ကားတို့သည် ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ဇာတ်ကားများ ဖြစ်ရုံမက မင်းသမီး ‘ဆိုဖီယာလောရင့်’အား အော်စကာဆုရစေခဲ့သော ဇာတ်ကားများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာကြီး ဒီစီကားသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်ခန့်ကမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

ဒါရိုက်တာကြီး ဒီစီကား၏ ‘စက်ဘီးသူခိုး’ဇာတ်ကားသည် လူထဲကလူများအကြောင်း၊ ဘဝထဲက ဘဝအကြောင်းကို ပီပြင်လှစွာ ဖော်ကျူးခဲ့သော အနုပညာမြောက်သည့် ဇာတ်ကားတစ်ကားဖြစ်၍ ရာစုနှစ်များ ကြာလာသည့်တိုင် နှောင်းခေတ်ရုပ်ရှင်ချစ်သူများ ဤဇာတ်ကားကို စွဲလမ်းချစ်ခင်နေဦးမည်ဆိုသည်မှာ သေချာလှပါသည်။

နေကြာပန်းများ

(၁)

အီတလီနိုင်ငံမှ လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ အန်တိုနီယို (Antonio)နှင့် မိန်းမ ချောကလေး ဂျီအိုဗန်နီ (Giovanni)တို့သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အသက်ပေး၍ ချစ်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်ခင် ရက်ပိုင်းအလို ကာလတိုကလေးတွင် သူတို့နှစ်ယောက် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။

လက်ထပ်ပြီးလို့မှ ဘာမျှ မကြာသေး။ ချစ်မဝ နမ်းမဝ အချိန်မှာပင် စစ်ကြီးဖြစ်၍ အန်တိုနီယိုတစ်ယောက် စစ်ထဲသို့ ဝင်သွားခဲ့ရတော့သည်။ အန်တိုနီယိုသည် ဥရောပအရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာသို့ ထွက်ခွာသွားရသည်။ ပူပူနွေး နွေးချစ်ဖောင်းချောကလေးက ရထားဘူတာရုံ လိုက်ပို့သည်။ စစ်ထွက်ခါနီး ချစ်ခင်ပွန်းသည်ကို မျက်ရည်သီဝေဝေသည့် အပြုံးဖြင့် နှုတ်ဆက်သည်။

ရထားတရွေ့ရွေ့ ထွက်ခွာသွားသောအခါ မျက်စိတစ်ဆုံး ရပ်ကြည့် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဂျီအိုဗန်နီသည် အသက်ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့သော ခြေလှမ်းများဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော ရက်ပိုင်းအတွင်းက ရယ်မောပျော်ရွှင်သံ များဖြင့် နှစ်ယောက်အတူ နေထိုင်ခဲ့သော သူတို့အိမ်ခန်းကလေးမှာ ယခုတော့ အသံဆိတ်သုဉ်းပြီး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်၍နေတော့သည်။ သူ့လက်ထဲမှာတော့ အန်တိုနီယိုက လက်ထပ်အမှတ်တရအဖြစ် ပေးခဲ့သည့် အဖိုးမတန်လှသည့် သို့သော်လည်း တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် နားကပ်လေးတစ်ရံသာ ကျန်ခဲ့သည်။

ချစ်ခြင်းရနံ့တို့ဖြင့် သင်းယုံ့ခဲ့သည့် အခန်းကလေးထဲတွင် အထီးကျန် တစ်ယောက်တည်း နေထိုင်ခဲ့ရင်း ဂျီအိုဗန်နီသည် ဘဝခရီးကို ဆက်နှင့်ခဲ့ရ လေသည်။

စစ်ကြီးပြီးဆုံးသွားသောအခါ ရှေ့တန်းရောက် စစ်သားများ အီတလီ နိုင်ငံသို့ ပြန်လာကြသည်။ စစ်ပြီး၍ ပြန်လာသော ရှေ့တန်းပြန်များကို ကြိုဆို သူများထဲတွင် ဂျီအိုဗန်နီလည်း တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ စစ်ထဲပါ သွားသူများအနက် အတော်များများမှာ ရှေ့တန်းတွင် ကျဆုံးသွားခဲ့ကြသဖြင့် ပြန်လာသူများလည်း ရှိခဲ့ကြသလို ပြန်မလာနိုင်သူများလည်း ရှိခဲ့ကြသည်။ ဂျီအိုဗန်နီသည် မိလန်ဘူတာကြီးကို နေ့စဉ်လာ၍ကြိုသည်။ အန်တိုနီယို၏ အရိပ်အရောင်ကို တစ်နေ့မျှ မတွေ့ရ။ ရှေ့တန်းပြန်များသာ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ သည်။အန်တိုနီယိုကားမပေါ်လာ။ဘာသတင်းမျှလည်းမကြားဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ဂျီအိုဗန်နီ၏စိတ်ထဲတွင် အန်တိုနီယို မသေဟုသာ နားလည်ယုံကြည် နေမိသည်။ တစ်နေ့နေ့ ပြန်တွေ့ရမည်ဟုသာ ထင်မှတ်နေမိသည်။ အားမလျော့ ဘဲ ခင်ပွန်းသည်ကို ဆက်လက်ရှာပုံတော် ဖွင့်ခဲ့သည်။

သည်လိုနှင့် နှစ်တွေ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ကုန်ဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဂျီအို ဗန်နီကား မျှော်လင့်ချက်ကို မစွန့်နိုင်သေး။ ခင်ပွန်းသည် နောက်ဆုံးတာဝန် ကျခဲ့သည့် ရုရှစစ်မြေပြင်သို့ သွားရောက်ရှာဖွေရန် ထွက်ခွာလာခဲ့တော့သည်။ ရုရှနိုင်ငံရှိ သင်္ချိုင်းမှန်သမျှသို့ သွားရောက်၍ အန်တိုနီယို၏ နာမည်ကိုရှာ သည်။ သို့သော် မတွေ့။ ဂျီအိုဗန်နီသည် ခင်ပွန်းသည် အန်တိုနီယို၏ ဓာတ်ပုံ ကို ပြ၍ လမ်းမှာတွေ့သမျှသူများကို မေးသည်။ အားလုံးက ခေါင်းခါကြသည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံများသို့ သွား၍ရှာသည်။ မတွေ့။ ဘောလုံးပွဲများသို့ သွား၍ ပွဲကြည့်ပရိသတ်များထဲတွင် ရှာသည်။ မတွေ့။ မြေအောက်ရထားဘူတာရုံများ သို့ သွား၍ ခရီးသည်များကြားတွင် ရှာသည်။ မတွေ့။

တစ်နေ့ မော်စကိုဆင်ခြေဖုံးရှိ အိမ်ကလေးတစ်အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်သော အခါ ကလေးမလေးတစ်ယောက်နှင့် ဂျီအိုဗန်နီတွေ့သည်။ ကလေးမလေးက ချောချောမောမောကလေး ချစ်စရာ၊ ဂျီအိုဗန်နီကို အီတလီဘာသာနှင့် ပြော သောအခါ ဂျီအိုဗန်နီအံ့ဩသွားသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် အဝတ်လှန်းနေသော ရုရှမလေးကို တွေ့လိုက်ရသောအခါ တစ်ခုခုတော့ မှားနေပြီဟု ဂျီအိုဗန်နီ သဘောပေါက်လိုက်မိတော့သည်။

ရုရှမလေးအနည်က မာရှာ။ မာရှာသည် နှင်းတောထဲတွင် သတိလစ် မေ့မြောပြီး လဲနေသော အန်တိုနီယို၏ အသက်ကို ကယ်တင်ခဲ့သည်။ အန်တိုနီယိုကို အိမ်သို့ မနိုင့်တနိုင် တွဲခေါ်လာပြီး ဆေးဝါးကုသ ပြုစုခဲ့သည်။ မာရှာ နှင့် အန်တိုနီယိုတို့သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သံယောဇဉ် ရစ်ပတ် နှောင်ဖွဲ့မိကြတော့သည်။ အတူနေရင်း ကက်ကျာ(Katya)အမည်ရှိ သမီး ကလေးတစ်ယောက် ထွန်းကားလာခဲ့သည်။

မာရှာနှင့် ဂျီအိုဗန်နီတို့ နှစ်ယောက်သည် စကားများများ မပြောနိုင်ကြ။ သို့သော် တစ်ယောက်၏မျက်နှာကို တစ်ယောက်ဖတ်ရှုပြီး နားလည်နိုင်ကြ သည်။

ဂျီအိုဗန်နီသည် ဆယ်နှစ်ဆယ်မိုးလုံးလုံး လင်သားအပေါ်သစ္စာရှိရုံမက ချစ်မေတ္တာထူထည် အစိုင်အခဲကြီးကြီးနှင့် လင်ပျောက်ကို ဇွန်ပဲကြီးကြီးနှင့် ရှာခဲ့သူ၊ ယခုအချိန်အထိလည်း သူ့ချစ်လင်အပေါ်ချစ်နေသေးသည်ဆိုသည်ကို အီတလီသူ အမျိုးသမီး၏ ချစ်စရာမျက်ဝန်းများထဲတွင် မာရှာ မြင်တွေ့နေရ သည်။

သူ့ထက် အသက်ငယ်သည့်၊ ရိုးသားဖြူစင်သည့် ချစ်စရာ ရုရှားမလေး ၏ မျက်နှာပေါ်မှ လင်သားအပေါ် သံယောဇဉ်ငွေတန်းများကိုလည်း ဂျီအို ဗန်နီ အထင်းသား မြင်တွေ့နေရသည်။

မိန်းမသားနှစ်ယောက်၏ အဖြစ်မှာ မထွေးနိုင်၊ မမျိုနိုင်။ တစ်ယောက် အပေါ်တစ်ယောက် ကရုဏာသက်မဆုံး၊ တစ်ယောက်အဖြစ် တစ်ယောက် ကြေကွဲမဆုံး။ ထိုအချိန်မှာပင် အန်တိုနီယိုအလုပ်မှ ပြန်လာသည်။ ဂျီအိုဗန်နီ သည် မာရှာ၏ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့သည့် ဘဝကလေးကို မဖျက်ဆီးချင်၊ သူ့ ကြောင့် သူတို့ဘဝကလေး ပျက်စီးသွားမည်ကို စိုးရိမ်မိသည်။ ထို့ကြောင့် အီတလီသို့ ချက်ချင်းပြန်ခဲ့တော့သည်။ အန်တိုနီယိုပေးခဲ့သည့် နားကပ်က လေးကို ယူကရိန်းအပြန် ရထားလမ်းတစ်နေရာတွင် ဂျီအိုဗန်နီ လွှင့်ပစ်ခဲ့တော့ သည်။

အန်တိုနီယိုသည် အီတလီသို့လိုက်ပြီး ဂျီအိုဗန်နီသို့ ဖုန်းအကြိမ်ကြိမ် ဆက်ပြီးတွေ့ရန် ကြိုးစားသည်။ သို့သော် ဂျီအိုဗန်နီက လက်မခံ။ 'တွေ့ဖို့ မလိုတော့ဘူး'ဟု ဆိုခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် သူတို့နှစ်ယောက် ဆုံတွေ့ခဲ့ကြသည်။ အန်တိုနီယိုက မဆုံးနိုင်သော ရေခဲပြင်ကြီးပေါ်တွင် သူဖြတ်သန်းလာခဲ့ပုံ၊ ရေခဲပြင်ပေါ်တွင် သူ သတိလစ်မေ့မြောနေခိုက် မာရှာက သူ့အသက်ကို ကယ်ခဲ့ပုံ၊ မာရှာအား သူ့ကျေးဇူးပြန်ဆပ်ရပုံများကို ပြန်ပြောပြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် အီတလီ အလုပ်သမားသပိတ်ကြောင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများ ပြတ်တောက်သွားသည်။ ဆယ်နှစ်ကျော် ကွဲကွာနေခဲ့ကြသော သူတို့နှစ်ယောက်သည် မချုပ်တီးနိုင်ကြ တော့ဘဲ ပွေ့ဖက်မိကြတော့သည်။ မီးများ ပြန်လင်းလာသောအခါ အန်တိုနီယိုကို ကြည့်ပြီး ဂျီအိုဗန်နီက အထိတ်တလန့်ရေရွတ်လိုက်မိသည်။

“ရှင် အတော် အိုစာသွားပါပကောလား။”

(၂)

ထိုဇာတ်ကားကား ‘နေကြာပန်းများ’(Sun Flowers)ဇာတ်ကားပင်ဖြစ် လေသည်။ ကမ္ဘာကျော် အီတလီ ဒါရိုက်တာကြီး ဗစ်တိုရီယို ဒီဆီကား (Victorio de Sica)၏ ၂၁ ကားမြောက် လက်ရာဖြစ်သည်။ ဒီဆီကားသည် အီတလီနိုင်ငံမှ အောက်တန်းလွှာ ဆင်းရဲသားတို့၏ ဘဝကို ဖော်ကျူးသော ‘စက်ဘီးသူခိုး’ (Bicycle Thief)နှင့် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည် သော ‘မိန်းမနှစ်ယောက်’(Two Women)ကဲ့သို့သော ကမ္ဘာကျော် ဇာတ်ကားကြီး များကို ရိုက်ကူးခဲ့သည့် ဒါရိုက်တာကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

‘နေကြာပန်းများ’ဇာတ်ကားကို အီတလီ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာများဖြစ် သော ဆီဆာ ဇဗတ်တိုနီ(Cesare Zavattini)၊ တိုနီနို ဂွာရာ(Tonino Guerra) နှင့် ရုရှစာရေးဆရာ ဂျော်ဂျီ မဒီဗနီ (Georgi mdivani)တို့က ဇာတ်ညွှန်းရေး ကြပြီး အီတလီ-ရုရှ ဖက်စပ်ပူးပေါင်းထုတ်လုပ်သော ဇာတ်ကားဖြစ်သည်။ ရုရှနိုင်ငံ မော်စကိုမြို့တော်နှင့် ယူကရိန်းပြည်နယ် စတက်မြက်ခင်းဒေသများ ကို နောက်ခံထား၍ ရိုက်ကူးထားသည်။ ရထားပြတင်းမှ လှမ်းမြင်နေရသော နေကြာပန်းခင်းများသည် ဇာတ်ကား၏ အမည်နာမ ဖြစ်၍ နေတော့သည်။

ကမ္ဘာစစ်ကြီးထဲသို့ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သော အီတလီစစ်သား အန်တိုနီယိုအဖြစ် အီတလီ သရုပ်ဆောင်မင်းသား မာဆယ်လို မာ့စ်ထရီအန်နီ (Marcello Mastroianni) အန်တိုနီယို၏ဇနီး၊ လင်ပျောက်ရှာခဲ့ရသူ ဂျီအိုဗန်နီ

အဖြစ် အီတလီ သရုပ်ဆောင်မင်းသမီး ဆိုဖီယာလောရင့် (Sophia Loren)၊ အန်တိုနီယို၏ ဇနီး ရုရှမလေး မာရှာအဖြစ် ရုရှသရုပ်ဆောင်မင်းသမီး လုဒီ မီလာ ဆာဗယ်လ်ယက်ဗာ(Ludmilla Savelyeva)၊ အန်တိုနီယိုနှင့် မာရှာတို့၏ သမီးကလေးအဖြစ် မော်စကို ကျောင်းသူကလေး မာရီနာ (Marina) တို့က အသီးသီး သရုပ်ဆောင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒါရိုက်တာကြီး ဒီဆီကား ရိုက်ကူးခဲ့သော ‘ဘုန်းတော်ကြီး၏ ဇနီး’ (Bishop's Wife)(မင်းသားမာဆယ်လိုနှင့် မင်းသမီး ဆိုဖီယာလောရင့်)နှင့် ‘နေကြာပန်းများ’ဇာတ်ကားနှစ်ကားအနက် ဤဇာတ်ကားသည် ပရိသတ်၏ ရင်ကို တဖြည့်ဖြည့်ဖြစ်စေခဲ့သော ဇာတ်ကားဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ကြောင့် ချစ်သူများ ကွေကွင်းရပုံနှင့် အတိဒုက္ခရောက်ကြရပုံကို ရိုက်ကူးဖော်ပြသည်မှာ ကြေကွဲစရာဖြစ်သည်။ အန်တိုနီယို၊ ဂျီအိုဗန်နီနှင့်မာရှာတို့၏ ခံစားချက်အသီးသီးကို မျက်နှာအမူအရာဖြင့် သရုပ်ဆောင်ချက်များ (Facial Expressions)ဖြင့် ပြထားပုံ ထိရလှသည်။ ဆိုဖီယာက ဒါရိုက်တာကြီး ဒီဆီကားကို ‘ဒီဆီကားဟာ ကျွန်မ ဆရာရင်းဆိုလည်း ဟုတ်၊ ဖခင်ဆိုလည်း ဟုတ်တဲ့ ကျွန်မ လေးစားရတဲ့ ဒါရိုက်တာကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်’ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ယခုဆိုလျှင် ဒါရိုက်တာကြီး ဒီဆီကား၏ ‘နေကြာပန်း’ ဇာတ်ကားကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ရုံတင်ပြသခဲ့သည်မှာ ၂၅ နှစ်ကျော် နှစ် ၃၀ နီးပါး ကာလကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သို့တိုင် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်ပရိသတ်များသည် ‘နေကြာပန်းများ’ ဇာတ်ကားကို မမေ့မပျောက်နိုင်ကြသေးဘဲ တသသဖြစ်နေကြဆဲပင်။ နှစ်ကာလများကြာမြင့်သွားပြီဖြစ်သော်လည်း မဟောင်းနိုင်သည့် ဂန္ထဝင်ဇာတ်ကားကောင်းတစ်ကားအဖြစ် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် တင်ကျန်၍ နေရစ်ခဲ့လေသည်။

ဂျူလီယာ

အမေရိကန် ပြဇာတ်ရေးဆရာမ လီလီယန် ဟဲလ်မင်း(Lilian Hellman) နှင့် ဂျူလီယာ (Julia)တို့သည် အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ် ငယ်စဉ်ကလေးဘဝ ကတည်းက ခင်မင်ပေါင်းသင်းလာခဲ့သော အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ လီလီယန်၏ မိဘများက ဆင်းရဲပြီး ဂျူလီယာ၏ မိဘများက ချမ်းသာကြွယ်ဝကြသည်။ ဂျူလီယာသည် ငယ်စဉ်ကတည်းကပင် ရွှေပေါ်မြတင်နေခဲ့ရသော်လည်း စိတ်သဘောထား မမောက်မာ။ ဉာဏ်ပညာလည်းထက်မြက်သည်။ အိတလီ၊ ဂျာမန် ဘာသာစကားများ တတ်ကျွမ်းသည်။ လီလီယန်နှင့် ဂျူလီယာသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ အတူတွဲနေလာခဲ့ရင်း ဂျူလီယာ၏ အိမ်သည် လီလီယန်အတွက် စားအိမ်သောက်အိမ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ တတွဲတွဲ မခွဲအတူ နေလာခဲ့သော လီလီယန်နှင့် ဂျူလီယာ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်တို့သည် အသက် ၁၇ နှစ်သမီး အရွယ် လောက်တွင် လူချင်းကွဲသွားခဲ့ကြသည်။

ပညာထက်မြက်ပြီး ငွေကြေးတတ်နိုင်သော ဂျူလီယာက အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်သို့ ဆက်တက်သည်။ ထိုမှ ဗီယင်နာ ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ ဆက်တက်သည်။ ဂျူလီယာသည် ကမ္ဘာကျော် စိတ်ပညာရှင်ကြီး ဆစ်ဂမန်ဖရိုက်၏ တပည့် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ဂျူလီယာ တက္ကသိုလ် ဆက်တက်နေသော နှစ်ကာလများအတွင်း လီလီယန်က ဂျူလီယာထံသို့ စာများ မကြာခဏ ရေးခဲ့သော်လည်း ဂျူလီယာ

ထံမှ ပြန်စာ တစ်စောင်တစ်လေမျှကိုပင် လီလီယန် မရခဲ့။ လီလီယန်သည် ဂျူလီယာအပေါ် နားလည်နိုင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ စိတ်လည်း ဆိုးသည်။ သို့သော်လည်း ခရစ္စမတ်လို ကာလမျိုး၊ လီလီယန်မွေးနေ့လို ကာလမျိုးတွင် ဂျူလီယာထံမှ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ လူကြိုနှင့်ရောက်လာစမြဲ။ တစ်ခါ တစ်ရံ အဖိုးတန် လက်ဝတ်လက်စားများပင် ပါလိုက်သေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ လီလီယန် သဘောကျသည့် ပန်းချီကားများပင် ပါလာတတ်သေးသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင်မူ သူ့ကို မမေ့သေးပါလားဟူသော အတွေးဖြင့် ဂျူလီယာအပေါ် လီလီယန် ဝမ်းသာမဆုံး၊ ကျေးဇူးတင်မဆုံး ဖြစ်ရသည်။

ထိုအချိန်ကား ၁၉၃၃-၃၄ ခုနှစ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အကြိုကာလဖြစ်သည်။ ဂျူလီယာသည် ဗီယင်နာ ဆေးတက္ကသိုလ်တွင် ဖရွိုက်၏ တပည့်အဖြစ် ပညာသင်ယူနေရင်း နာဇီမူဆိုလိုနီ၏ သဘောတရားများကို လေ့လာနေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် လီလီယန်တစ်ယောက်မှာ သူ့ထက် အသက်ကြီးသူ၊ သူ့ကို မြေတောင်မြှောက်ပေးသူ၊ စုံထောက်ဝတ္ထုရေးဆရာကြီး ဒက်ရှီဟမ်းမက် (Dashell Hammet)နှင့် အတူနေထိုင်ရင်း ပြဇာတ်များ စတင်ရေးနေချိန် ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးပြဇာတ် The Children's Hour ကို ရေးရင်း စိတ်တိုင်းမကျနိုင် ဖြစ်နေ၍ အရက်ကိုချည်း ဖိသောက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး စိတ်လေလေနှင့် ပါရီသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဈေးပေါပေါ ဟိုတယ်တစ်ခုတွင် တစ်လကြာ တည်းခိုရင်း အချိန်ဖြုန်း၍ နေခဲ့သည်။

ဗီယင်နာရှိ ဂျူလီယာကို အောက်မေ့သတိရစိတ်ဖြင့် ဖုန်းဆက်ကြည့်သည်။ လီလီယန်က သူ့လာခဲ့မည်ဟု ဆိုသောအခါ ဂျူလီယာက 'နေဦး၊ ခဏစောင့်ဦး'ဟု ဆိုသည်။ ထိုကာလမှာပင် ဗီယင်နာမြို့တော် ဖလော်ရစ်ဒေါ့ဖ်ရပ်ကွက်ရှိ ကားလ်မတ်အဆောက်အအုံကို ဩစတြီးယား အစိုးရက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရာ လူ ၂၀၀ ခန့် သေဆုံးသွားသည့်သတင်းကို လီလီယန် သတင်းစာတွင် ဖတ်လိုက်ရသည်။

လီလီယန်သည် သူငယ်ချင်းဂျူလီယာအတွက် စိတ်ပူ၍ နေဆဲဗီယင်နာမှ ဖုန်းလာသည်။ ဂျူလီယာတစ်ယောက် ဆေးရုံပေါ် ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားခြင်းဖြစ်သည်။ လီလီယန် ဂျူလီယာကို ဆေးရုံပေါ်တွင် တွေ့ရသောအခါ မျက်နှာနှင့်နှာခေါင်းတွင် ပတ်တီးအပြည့်၊ ခြေထောက်က တွဲလောင်း။

ဂျူလီယာသည် အစစ သိတတ်သူ၊ စေ့စပ်သေချာသူဖြစ်သည်။ လီလီယန် တည်းခိုနေထိုင်ဖို့ ဟိုတယ်ခန်းကအစ ကြိုတင်စီစဉ်ပြီးသား ဖြစ်နေသည်။ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တွေ့မည့်တွေ့တော့လည်း ဝမ်းသာစရာ၊ ပျော်စရာမဟုတ်ခဲ့။

လီလီယန်အဖို့ ဂျူလီယာအဖြစ်မှာ ချောက်ချားစရာ၊ ထိတ်လန့်စရာ။

ဂျူလီယာအပြန်ခိုင်းသဖြင့် လီလီယန်ပြန်လာခဲ့သည်။ အမေရိက အထိ မပြန်သေးဘဲ ပါရီတွင် တစ်လကြာတွယ်ကပ်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ဘာ သတင်းမျှ မကြားရ။ သို့ဖြင့် လီလီယန်အားလျှော့ပြီး နောက်ဆုံး နယူးယောက် သို့ ပြန်လာခဲ့တော့သည်။ ထိုကာလမှာပင် သူ့ပြဇာတ်ကို အပြီးရေးသားဖြစ် ခဲ့သည်။

နောက်တစ်နှစ်လောက် ကြာသောအခါ ဂျူလီယာထံမှ စာတစ်စောင် မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်လာသည်။ ဂျူလီယာက သူ အိမ်ထောင်ကျနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လီလီဆိုသည့် သမီးကလေး တစ်ယောက် ရနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ နေရပ်လိပ်စာ အတည်တကျ မရှိသေးကြောင်း ထည့်ရေးထားသည်။ စာကို ဖတ်ရသောအခါ လီလီယန်မှာ ဂျူလီယာအတွက် ရင်မောရလေသည်။ ထိုအတွင်းမှာပင် လီလီယန်သည် Days To Come အမည်ရှိ ဒုတိယပြဇာတ်ကို ရေးပြီးသွားခဲ့၍ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုမြို့တော်တွင် ကျင်းပမည့် ပြဇာတ်ပွဲတော်သို့ တက်ရန် ပါရီသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

ပါရီသို့ ရောက်သောအခါ အခါ ပါရီရောက် မိတ်ဆွေ အမေရိကန် စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ရော်သီပါကာတို့ ဇနီးမောင်နှံနှင့် တွေ့ပြီး တစ်လခန့်နေရင်း ဂျူလီယာထံသို့ ဖုန်းဆက် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ဂျူလီယာက လီလီယန်အား ဘာလင်သို့ ဒေါ်လာငွေ ၅ သောင်း သွားပို့ခိုင်းသည်။ ငွေပို့သည့်ခရီးက သက်စွန့်ဆံဖျားခရီးဖြစ်သည်။ ထိုငွေများမှာ ဂျူလီယာပိုင် ငွေတွေ။ ထိုငွေသည် ဂျာမနီမှ နာဇီညှဉ်းပန်းခံ လူ ၅၀၀ သို့မဟုတ် ၁၀၀၀ ၏အသက်ကို ကယ်တင်နိုင်မည့် ငွေဟု ဂျူလီယာက ဆိုသည်။ ဂျူလီယာ၏ လူတစ်ယောက် ဒေါ်လာငွေ ၅ သောင်း လီလီယန်ထံသို့ မကြာခင်တစ်နေ့ လာပို့သည်။ လီလီယန်သည် ဒေါ်လာငွေ ၅ သောင်းကို ရင်မှာပိုက်ပြီး ဂျူလီယာပို့ခိုင်းရာ ဘာလင်သို့ သွားပို့ခဲ့ရသည်။

လီလီယန်ဘာလင်ရောက်သောအခါ စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်အတွင်း သို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ စားသောက်ဆိုင်ထဲမှ မြင်ကွင်းမှ လီလီယန်အဖို့ အံ့သြစရာ၊ စိတ်တုန်လှုပ် ချောက်ချားစရာ။ နောက်ဆုံးခွဲခွဲစဉ်က လူကောင်းပကတိ မြင်တွေ့ခဲ့ရသော ဂျူလီယာဘေးတွင် ချိုင်းထောက်တစ်စုံ။ လီလီယန်သည် ဂျူလီယာကို ကြည့်ပြီး မျက်ရည်ဖြိုဖြိုကျခဲ့ရလေသည်။ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက် နှစ်နာရီသာ တွေ့လိုက်ရသည်။ တစ်ယောက်အကြောင်း တစ်ယောက်ဘာမှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မပြောလိုက်ရ။ လီလီယန်က နောက်ထပ် တစ်နာရီလောက် နေချင်သေးသော်လည်း ဂျူလီယာက ခွင့်မပြုတော့၊ ပြန်တော့ဟု ဆိုသည်။ နောက်နှစ်လ သုံးလ ကြာလျှင် ဂျူလီယာ နယူးယောက်သို့ လာမည်။ စောင့်နေဟု မှာသည်။ လီလီယန်ကို ဂျူလီယာလူတွေက စောင့်ရှောက်လိုက်ပို့သည်။

လီလီယန်သည် မော်စကို ပြဇာတ်ပွဲတော်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ပွဲတော်ပြီးသောအခါ ဂျူလီယာကိုမျှော်သည်။ လီလီယန်မည်မျှမျှော်သည် ဖြစ်စေ ဂျူလီယာကား လီလီယန်ထံသို့ မလာရောက်နိုင်တော့။ ဤဘဝတွင် ဂျူလီယာကို လီလီယန် မတွေ့နိုင်တော့။

(၂)

‘ဂျူလီယာ’ဇာတ်ကားသည် အမေရိကန်စာရေးဆရာမ လီလီယန်ဟဲလ်မင်း(Lillian Hellman)၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ‘ပင်တီမင်တို’(Pentimento)စာအုပ်ထဲမှ အခန်းတစ်ခန်းဖြစ်သော ‘ဂျူလီယာ’ (Julia)ကို အခြေခံ၍ ရိုက်ကူးထားသည့် ရုပ်ရှင်ကားဖြစ်သည်။ နာဇီဆန့်ကျင်ရေး မြေအောက်လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ရင်း သူရဲကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်စွန့်လွှတ်သွားခဲ့သော ဂုဏ်သရေရှိ ကြေးရတတ် အထက်တန်းလွှာမှ ဆင်းသက်လာခဲ့သူ ပညာတတ် မိန်းကလေးတစ်ယောက်၏ တကယ့်ဘဝ ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။

လီလီယန်ဟဲလ်မင်း၏ ‘ဂျူလီယာ’ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ကမ္ဘာကျော် ဒါရိုက်တာကြီး ဩစတြီးယန်းလူမျိုး ဖရက်ဒ်ဇင်နာမန်း (Fred Zinnemann) က ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ကားကြီးအဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်သူမှာ ရစ်ချက်ရို၊ ဇာတ်ညွှန်း အယ်လဗင်ဆားဂျင်(Alvin Sargent)က ထုတ်လုပ်သူအတွက် ပထမဆုံးကားဖြစ်သည်။

ဒါရိုက်တာကြီး ဖရက်ဒ် ဇင်နာမန်းသည် The Search(1984), Act of Violence(1950), Bengi(1951) , Teresa(1952), From Here To Eternity(1954), A Hatful Of Rain (1957), Sundowner(1960), A Man For All Seasons(1966) စသည့် ဇာတ်ကားကြီးများကို ရိုက်ကူးခဲ့ပြီး From Here To Eternity< Beriji ဇာတ်ကားတို့ဖြင့် အကောင်းဆုံးဒါရိုက်တာ အော်စကာဆုကို နှစ်ကြိမ်ရခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဖရက်ဒ် ဇင်နာမန်း၏ ဤ‘ဂျူလီယာ’ဇာတ်ကားတွင် လီလီယန်အဖြစ် မင်းသမီး ဂျိန်းဖောင်ဒါ(aJane Founda)၊ ဂျူလီယာအဖြစ် ဗင်နက်ဆာရက်ဒ် ဂရေဗ်(Venessa Redgrave)တ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဗင်နက်ဆာ ရက်ဒ်ဂရေဗ်သည် ဤဇာတ်ကားဖြင့် အကောင်းဆုံး သရုပ်ဆောင်မင်းသမီး အော်စကာဆုကို ရခဲ့သည်။

ပြည့်တန်ဆာမဘဝကို ရိုက်ကူးသော Klute ဇာတ်ကားဖြင့် ပထမ အကြိမ် သရုပ်ဆောင်အော်စကာဆု ရရှိခဲ့သော ဂျိန်းဖောင်ဒင်သည် ဗီယက်နမ် စစ်ပြန်တို့၏ဘဝကို ရိုက်ကူးသော Coming Homeဇာတ်ကားဖြင့် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီး သရုပ်ဆောင်ဆုကို ဆွတ် ခူးရရှိခဲ့သည်။

ဤဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးနေချိန်တွင် သရုပ်ဆောင်မင်းသမီးနှစ်ဦးမှာ အသက် ၄၀ တစ်ဝိုက်တွင် ရှိနေကြပြီး သရုပ်ဆောင် သဘာဝအရ ရင့်ကျက် နေကြပြီဖြစ်သည်။

‘ဂျူလီယာ’သည် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ နာဇီဝါဒဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ငြိမ်း ချမ်းရေးကို ဦးတည်သော ဇာတ်ကား၊ မိန်းကလေးနှစ်ဦး၏ ခိုင်ကျည်သော သံယောဇဉ်ဖွဲ့ဆိုသော ဇာတ်ကားတစ်ကားဖြစ်သည်။ ဤဇာတ်ကား ကမ္ဘာတစ် လွှားတွင် ပြသခဲ့သည်မှာ ယခုဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် သုံးဆယ်နီးပါး ကာလကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် မမှိန် မပျောက်ကွယ်သွားဘဲခေတ်သစ်ဂန္ထဝင်ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားအဖြစ်ကမ္ဘာတစ်လွှား တင်၍ နေဆဲပင်။

သူခမြို့တော်

(၁)

ဟာစရီပါးသည် အသက် ၃၂ နှစ်အရွယ်ရှိ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား လယ်သမားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားပြည်နယ်အနောက်ပိုင်း ဘန်ကူလီ ကျေးရွာကလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အဖေက ချမ်းသာသည့် လယ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း နှစ်ဆယ်ရာစု ဒုတိယနှစ်ပိုင်းကာလတွင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၌ စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးဆိုက်သောအခါ မြေမဲ့ ယာမဲ့ လယ်ကူလီဘဝသို့ ရောက်သွားသည်။

ထိုနှစ် ကာလများတွင် မိုးအကြီးအကျယ် ခေါင်သဖြင့် ဘင်္ဂလား လယ်သမား ၁၂ သန်း အငတ်ဘေးဆိုက်သွားသည်။ ဘင်္ဂလား လယ်သမားများ သည် တောမှာနေ၍မရတော့သဖြင့် မြို့တော် ကာလကတ္တားသို့ တက်လာခဲ့ကြသည်။ မျိုးဆက် တစ်ဆက်အတွင်း လူ ၆ သန်းခန့်သာ နေထိုင်ခဲ့သော ကာလကတ္တားသည် ဒီလှိုင်းတွေ အဆက်မပြတ် လိမ့်တက်လာသလို တက်လာသောဒုက္ခသည်အုပ်စုကြီးကြောင့် နေ့ချင်းညချင်း လူ ၁၀ သန်းခန့် ဖြစ်သွားသည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ နီးပါး ဗြိတိသျှအင်ပါယာကြီး မြို့တော်ဖြစ်ခဲ့သော ကာလကတ္တား၊ ကဗျာဆရာကြီး ရာဘင်ဒြာနတ်သံတဂိုး၊ ခေတ်သစ်သူတော်စင် ရာမခရစ်သူနာနှင့် ဆွာမိဝိဝေကနန္ဒာတို့ကို မွေးဖွားပေးခဲ့သော ကာလကတ္တား၊

ကမ္ဘာကျော် ဒါရိုက်တာကြီးဆာဗျာဂျစ်ရေးကိုမွေးဖွားပေးခဲ့သောကာလကတ္တား၊ ပါရီနှင့် ရောမနှစ်မြို့ပေါင်းထက် စာရေးဆရာ ကဗျာဆရာ အရေအတွက် များသည့် ကာလကတ္တား၊ လန်ဒန်နှင့် နယူးယောက် နှစ်မြို့ပေါင်းထက် ဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းအရေအတွက်များခဲ့သည့် ကာလကတ္တား။ ထိုကာလကတ္တားမြို့ကြီး သည် ဟာစရီစပါးတို့လို တောမှတ်တော်၍ မြို့ပေါ်တက်ပြေးလာခဲ့ကြသည့် ဒုက္ခသည်လယ်သမားများအတွက် ငရဲဘုံကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ လူမဆန်သည့်မြို့၊ တံလျှပ်မြို့ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒုက္ခသည် လယ်သမားများအတွက် ကာလကတ္တားမြို့ကြီးသည်နေစရာ မဲ့ စားစရာမဲ့သည့်အရပ်ဖြစ်သည်။ လမ်းဘေးတွင် မိသားစုအလိုက် အတုံး အရုံး အိပ်ကြရသည်။ အမှိုက်ပုံထဲမှ စားကြွင်းစားကျန်များကို မွေနှောက်၍ စားသောက်ခဲ့ကြရသည်။ လယ်သမားသည် သူတောင်းစားမဟုတ်။ သို့တိုင် နောက်ဆုံး ငတ်လာသောအခါ တောင်းရမ်းစားသောက်ကြရတော့သည်။

ကာလကတ္တား တစ်မြို့လုံးသည် ညစ်ပတ်ပေရေလျက်ရှိသည်။ လမ်းတွေကလမ်းအိုလမ်းဟောင်း။ အမှိုက်ပုံတွေကနေရာအနှံ့၊ မြင်၍မကောင်း။ အနံ့အသက် ဆိုးဆိုးတွေက ရှောင်၍မလွတ်။ မိလ္လာပိုက်တွေက ပေါက်ပြဲနေပြီး အညစ်အကြေးတွေက လမ်းပေါ်တွင် ပေကျဲ၍နေသည်။ တစ်နှစ်တွင် မိုးက ရှစ်လလောက် မရွာ။ ရာသီဥတုက ပူပြင်းပြီး၊ ရေကလည်း ရှားလိုက်သေးသည်။ ဝမ်းရောဂါ၊ အရေပြားရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါ၊ အာဟာရချို့တဲ့ သဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် နောက်ဆက်တွဲရောဂါ၊ ရောဂါတွေက စုံသည်။

ဟာစရီပါးမိသားစု ကာလကတ္တားမြို့ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ လမ်းဘေး တွင်နေ လမ်းဘေးတွင်အိပ်ပြီး ဟာစရီပါးက ကူလီအလုပ်ကို ရှာသည်။ မိသားစုက အမှိုက်ပုံတွင် စားစရာရှာသည်။ မိသားစု ငတ်ပြတ်နေပြီဖြစ်၍ ဟာစရီပါးသည် သွေးကိုဖောက်၍ ရောင်းစားသည်။ ကိုယ့်သွေးကိုယ်ဖောက်၍ ရောင်းစားသည်ပင် ဟာစရီပါးမှာ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံလိုက်ရသေးသည်။

ဟာစရီပါးသည် ဘင်္ဂလားနယ်သား လံချားသမား ရမ်ကျနန္ဒရာနှင့် တွေ့ပြီး ရမ်ကျနန္ဒရာ၏အကူအညီဖြင့်ပင် နေ့ချင်း ညချင်း လံချားသမား ဖြစ် သွားသည်။ သို့ဖြင့် ဟာစရီပါးသည် ကာလကတ္တားမြို့ပေါ်ရှိ တစ်သိန်းခန့်အရေ အတွက်ရှိသည့် လံချားသမားများစာရင်းတွင် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်လာ ခဲ့၏။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် သယံဇာတပေါများသည့် တိုင်းပြည်ဖြစ်သော်လည်း အလွန်ဆင်းရဲသည်။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံရေး ပဋိပက္ခတို့ဖြင့် အမြဲ မငြိမ်သက်။ ဂန္ဓီ၊ ရာမခရစ်သျှနာ၊ ဆွာမိဝိဝေကနန္ဒာတို့ကဲ့သို့သော သူတော်စင် များ ထွန်းကားခဲ့သော်လည်း ဆိုးညစ်သည့် နိုင်ငံရေးသမားတို့ ပြည့်နှက်နေ သည့်တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ ဒုံးပျံ ဂြိုဟ်တုတွေ အာကာသတစ်ခွင် လွှတ်တင် နေသည့်ကြားက လူဆယ်ဦးတွင် ရှစ်ဦးက လှည်းဖြင့် သွားလာနေကြရဆဲ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဆင်းရဲအငတ်ဘေးဆိုက်နေသည့် နိုင်ငံကိုမှ ရွေးပြီး သာသနာပြု ရန် ရောက်လာသည့် လူထူးလူဆန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိုဗာစကီးအမည်ရှိ ဥရောပ သား ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဖြစ်၏။ အသက် ၃၂ နှစ်။ ကိုဗာစကီး သည် လူဦးရေ ၇ သောင်းခန့်ရှိသည့် ‘အာနန်နာဂရ’ခေါ် ‘သုခမြို့တော်’အမည် ရှိ ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်ကလေးတွင် ကျောက်ချကာ သူ၏တစ်ကိုယ်တော် ကယ်တင်ရေးလုပ်ငန်းကို စတင်ခဲ့သည်။ ရောဂါသည် ဒုက္ခသည်မျိုးစုံကြားတွင် နေထိုင်ရင်း သူတို့၏ ဘဝပြဿနာ၊ လူမှုဒုက္ခအဝဝကို ကူညီဖြေရှင်းသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲမှု ချောက်ကမ်းပါးအတွင်းသို့ နက်ရှိုင်းစွာ ကျရောက် နေသော ဒုက္ခသည်များအတွက် ကိုဗာစကီး၏ ကူညီဆောင်ရွက်မှုသည် သမုဒ္ဒရာထဲမှ ရေတစ်စက်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဟာစရီပါးသည် လံချားသူဌေးကြီး နာရိနန္ဒရာထံတွင် ရမ်ကျနန္ဒရာနှင့် အတူ လံချားပြေးဆွဲနေစဉ် တစ်နေ့ ရမ်ကျနန္ဒရာတစ်ယောက် လံချားဆွဲရင်း လမ်းပေါ်တွင် လဲကျသေဆုံးသွားသောအခါ ဟာစရီပါးသည် တောကြီးမျက် မည်းထဲ၌ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဟာစရီပါး၏ ကျေးဇူးရှင် မိတ်ဆွေ ရမ်ကျနန္ဒရာသည် အဆုတ်ရောဂါကို အပြင်းအထန် ခံစားနေရသူဖြစ်သည်။ ငတ်မှာစိုး၍ သေသည့်နေ့အထိ လံချားပြေးဆွဲခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟာစရီပါးသည် ရမ်ကျနန္ဒရာ၏ အဖြစ်ကို ကြည့်ပြီး ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်သွားသည်။ သူလည်း တစ်နေ့ ဤအဖြစ်မျိုး ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ရှောင်လွှဲ၍ မရနိုင်။

သည်ကြားထဲ သူနေသော ကျူးကျော်ရပ်ကွက်ကလေးမှာ အဖျက်ခံရ သဖြင့် ဟာစရီပါးတို့ မိသားစုမှာ လမ်းပေါ်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန် တွင် ဟာစရီပါးမှာ ချောင်းဆိုး သွေးပါရောဂါဖြစ်ကာ အဆုတ်ရောဂါ ဝေဒနာ

ရှင်ကြီးလုံးလုံးဖြစ်နေပေပြီ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပင်ပန်းဆင်းရဲခဲ့ရသည့်ဒဏ်များ၊ အာဟာရချို့တဲ့သည့် ဒဏ်များကြောင့် သူ့လည်း သက်ဆိုးမရှည်နိုင်တော့ပြီ။

ဟာစရီပါးသည် လံချားပြေးဆွဲရင်း ချောင်းတဟွတ်ဟွတ်နှင့် ဖြစ်လာသည်။ အင်အားလည်း မရှိတော့သဖြင့် လံချားဆွဲရင်း လမ်းပေါ်တွင် မကြာခဏ လဲသည်။ လံချားစီးသူ ခရီးသည်တစ်ဦးက ဟာစရီပါးကို ကြည့်ပြီး သဘောကျသွားသည်။ သူ့သဘောကျခြင်းမှာ ဟာစရီပါး လံချားအဆွဲကောင်းသည့်အဖြစ်ကို မဟုတ်။ မကြာခင် သေတော့မည်ဆိုသည်ကို သိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအရိုးပွဲစားက ဟာစရီပါးကို ဆရာဝန်တစ်ယောက်ထံခေါ်သွားသည်။ သို့ဖြင့် ဟာစရီပါးသည် မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် မသေခင်ကပင် အရိုးကို ကြိုတင်ရောင်းစားခဲ့ရတော့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အရိုးဝယ်ယူသည့် ကုမ္ပဏီ(၈)ခုလောက်ရှိသည်။ ထိုကုမ္ပဏီများက အိန္ဒိယမှ အရိုးများကို ဈေးပေါပေါဖြင့် ဝယ်ကာ ဥရောပနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့တင်ပို့သည်။ ဥရောပနှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့က ဆေးပညာသင်ရန်နှင့် ဆေးသုတေသနလုပ်ငန်းများ လုပ်ရန်အတွက် အိန္ဒိယမှ ဈေးပေါပေါရသည့် အရိုးများကို ဝယ်ကြသည်။ သို့ဖြင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ဥရောပသို့ လူရိုးတင်ပို့သည့် လုပ်ငန်းကို အကြီးအကျယ်လုပ်ကိုင်သည့် နိုင်ငံဖြစ်လာပြီး ကာလကတ္တားစ် အရိုးဝယ်ယူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အချက်အချာ ဗဟိုဌာနတစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ယောက်ျားတွေက ငတ်လျှင် သွေးဖောက်၍ ရောင်းစား၊ မသေခင်က အရိုးရောင်းစားကြသည့်နည်းတူ အမျိုးသမီးတွေက ကြိရာမရတော့လျှင် သန္ဓေသားကို ဖောက်ရောင်းစားကြရသည်။ သန္ဓေသားကို ဗီဇမျိုးစေ့ပညာ သုတေသနလုပ်ရန်နှင့် ငယ်မူပြန် အားတိုးဆေးများ ဖော်ရန် ဥရောပက ဝယ်ယူသည်။ ထို့အတွက် မသေသင့်ဘဲ သေသူတွေလည်း မနည်းခဲ့။

အိန္ဒိယလူမျိုးမိဘတိုင်းတွင် ခေါင်းခဲရသော ပြဿနာတစ်ရပ်ရှိသည်။ ယင်းမှာ သမီးကညာ အရွယ်ရောက်လာလျှင် အိမ်ထောင်ရက်သား ချပေးနိုင်ရေးဖြစ်သည်။ လက်ထပ်ပွဲအတွက် သမီးရှင်က အကုန်အကျ ခံရသည်။ လက်ဖွဲ့ပစ္စည်း ခန်းဝင်ပစ္စည်းကအစ တာဝန်ယူရသည်။ ဟာစရီပါးသည် အရွယ်ရောက်လာပြီဖြစ်သည့် သမီးလေးကို ကိုယ်ရေပြားရောဂါသည်လို၊ မျက်မမြင်ဒုက္ခိတနှင့် လေဖြတ် မသန်မစွမ်းသူလို လူမျိုးတွေက ငွေပေး ဝယ်ယူသည့်အဖြစ်ကို မခံနိုင်။

တောမှာတုန်းက လယ်ကွင်းပြင်တွေထဲမှာ ပြေးလွှား ဆော့ကစားခဲ့သည့် သမီးကလေး၊ မြို့ရောက်တော့ ဈေးထဲမှာ တောင်းစားခဲ့ရသည့် သမီးကလေး၊ အမှိုက်ပုံမှာ အစာရှာစားခဲ့ရသည့် သမီးကလေး။ ထိုသမီးကလေးအတွက် သောကမအေးဖြစ်ကာ အရိုးကြိုတင်ရောင်းခဲ့ရသည့်ငွေဖြင့် သတို့သားဘက်က လည်ပင်းညှစ်၍ တောင်းဆိုသည့် တောင်းဆိုချက် မှန်သမျှကို အစွမ်းကုန် အလျော့ပေးလိုက်လျော့ပြီး သမီးကို မဖြစ်မနေ အိမ်ထောင်ချပေးလိုက်သည်။ သမီး မင်္ဂလာဆောင်သည့်နေ့မှာပင် ဟာစရီပါး သေဆုံးသည်။

ထို့နောက် မကြာခင် ကာလကတ္တားမြို့ကြီးများသည် လေမုန်တိုင်းဒဏ် ကို အလူးအလဲခံရကာ လူနှစ်သန်းကျော် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ လူထောင် သောင်းချီပြီး ဒုက္ခသည်ဘဝသို့ ရောက်သွားသည်။ မုန်တိုင်းကျပြီး တစ်ပတ် အကြာတွင် အိန္ဒိယပြည်ကြီး၏ ပထမဆုံး အဏုမြူဗုံးကို အောင်မြင်စွာ ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက ကြေငြာသည်။

နောက်ပိုင်း၌မူ သုခမြို့တော်၏ အခြေအနေ အဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ သုခမြို့တော် ကူညီရေးအသင်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြပြီး ဥရောပနိုင်ငံ အတော်များများက အလှူငွေများ ထည့်ဝင် ပြီး ဆေးပေးခန်းများ၊ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးဂေဟာများ ဖွင့်လှစ် နိုင်လာခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး ကိုဗာစကီးသည် သူ့ အလွန်လိုချင် ခဲ့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံသားဘဝကို ရရှိသွားခဲ့သည်။ သုခမြို့တော်သို့ လာရောက် ပြီး ကိုဗာစကီးနှင့်အတူ အခက်အခဲဒုက္ခများကို ခံစားခဲ့သူ အမေရိကန်ဆရာဝန် မလေး မက်စ်မှာမူ သူ့နိုင်ငံသို့ ပြန်သွားသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် လူသားတစ် ယောက်ဖြစ်သန်းခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများအနက် လကမ္ဘာသို့သွားသည့် ခရီးကလွဲလျှင် သုခမြို့တော်သို့ ရောက်ခဲ့သည့် ခရီးသည် အလွန်တရာ ထူးခြားသည့် အတွေ့အကြုံဖြစ်သည်ဟု မက်စ်က နောင်အခါ တဖွဖွ ပြောဆို ခဲ့လေသည်။

(၂)

‘သုခမြို့တော်’ (The City of Joy) ဝတ္ထုကို ပြင်သစ်စာရေးဆရာ ‘ဒိုမိနီလာပြယ်’(Dominique Lapierre) (၁၉၉၃ ဩဂုတ်လတွင် အသက် ၆၂ နှစ်)က ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ လာပြယ်သည် သံတမန်

တစ်ဦး၏ သားအဖြစ် ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်တွင် မြောက် အမေရိက တိုက်သို့ သွားခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံကို ပထမဆုံး စာအုပ်အဖြစ် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် စစ်တပ်တွင် အမှုထမ်းရင်း အမေရိကန်လူမျိုး လယ်ရီကောလင်း (Larry Collins)နှင့် တွေ့ဆုံခင်မင်ခဲ့ကြပြီး စစ်သတင်း ထောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကောလင်းက ‘နယူးစီပီဒ်’မဂ္ဂဇင်း သတင်းထောက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လာပြယ်က ‘ပါရီမက်ချ်’မဂ္ဂဇင်း သတင်း ထောက်အဖြစ်လည်းကောင်း လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ‘ပါရီ မီးလောင် ပြီလား’(Is Paris Burning?)အမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ယင်းစာအုပ် သည် ထိုစဉ်က ရောင်းအကောင်းဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ် ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်လောက်က မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ဖူးသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးကို အခြေခံ၍ ‘ညဉ့်လယ်ယံမှ လွတ်လပ် ရေး’(Freedom at Midnight)စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ရာ အိန္ဒိယတိုက် ငယ်တွင် သူ့အမည်ကို လူသိများလာခဲ့သည်။ (ထိုစာအုပ်ကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်က မောင်ပေါ်ထွန်းက‘မောင့်ဘက်တန်နှင့် အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ’အမည်ဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လထဲတွင် လောကသစ်စာပေမှ ‘သန်းခေါင်ယံ လွတ်လပ်ရေး’အမည်ဖြင့် ဒုတိယအကြိမ်ထပ်မံထုတ်ဝေခဲ့ သည်။) ၁၉၈၅ခုနှစ်တွင် အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါအကြောင်းသုတေသနပြု ချက်အပေါ်အခြေခံ၍‘အချစ်ရဲ့ အခြားတစ်ဖက်မှာ’(Beyond Love)ဝတ္ထုကို ရေးခဲ့သည်။ ထိုဝတ္ထုကို စာရေးဆရာကြီးမြသန်းတင့်က မဟေသီမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘အချစ်မိုးကောင်းကင်’အမည်ဖြင့် အခန်းဆက်မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့သည်။ လာပြယ် သည် ယင်းဝတ္ထုကိုရေးသားရန်အတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျာမနီနှင့် လူင်ဘတ်မြို့များသို့ သွားရောက်လေ့လာခဲ့သည်။

လာပြယ်သည် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တစ်နှစ်ခန့်အချိန်ယူ၍ လေ့လာရေး သားလေ့ရှိသည်။ သူရေးသည့် စာအုပ်အများစုသည် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ‘သုခမြို့တော်’စာအုပ်ဆိုလျှင် စောင်ရေ ၆ သန်းခွဲအထိ ရောင်းခဲ့ရသည်။ (သုခမြို့တော်’ဝတ္ထုကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်လောက်က စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆရာမြသန်းတင့်က အခန်းဆက်ဘာသာပြန်ပြီး လောကသစ်စာပေမှ လုံးချင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။) လာပြယ်သည် စုစုပေါင်း စာအုပ် ၁၄ အုပ်ရေးသားခဲ့ပြီး

သူ့စာအုပ်များ စောင်ရေသန်း ၅၀ ကျော် ရောင်းခဲ့ရသည်။ စာရေးသည့် အလုပ်ဖြင့်ပင် သန်းကြွယ်သူဌေး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဖိုးတန်ဆုံး ဈေးအကြီးဆုံး ပေးရသည့် ရိုးရွှါက်စံကားကို စီးသည့် စာရေးဆရာ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို သူ၏ ဒုတိယနိုင်ငံ၊ ဒုတိယအိမ်ဟု ဆိုသည်။ အိန္ဒိယနှင့် ပါရီကို အိမ်ဦးနှင့် ကြမ်းပြင်ပမာ သဘောထားကာ လေယာဉ်ဖြင့် မကြာခဏ ကူးလူးသွားလာသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် သူ သံယောဇဉ်ကြီးခဲ့သည်။

လာပြယ်သည် ‘သုခမြို့တော်’ဝတ္ထုရောင်းရငွေနှင့် ရုပ်ရှင်အဖြစ်ရောင်း ရငွေစာမူခဲထဲမှ တစ်ဝက်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ အနာကြီးဆေးရုံများ၊ မသန်မစွမ်း နှင့် အခြားဒုက္ခသည်ကျောင်းများ၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး ဂေဟာများ သို့ ငွေကြေးနှင့် ဆေးဝါးများ စိတ်အားထက်သန်စွာ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ယခုအထိ သူလှူဒါန်းထောက်ပံ့ခဲ့သော ငွေသားပမာဏမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ သန်းကျော် ရှိသွားခဲ့ပြီဟု သိရသည်။

လာပြယ်သည် မာသာထရေဆာကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနှင့် အထူးခင်မင် ခဲ့သည်။ မာသာထရေဆာအကြောင်း ရုပ်မြင်သံကြားဇာတ်ကား တစ်ကားရိုက် ဖို့ စီစဉ်ခဲ့သေးသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ကင်ဆာရောဂါနှင့် ခွဲစိတ်ကုသရသော အခါ မာသာထရေဆာနှင့် အခြားသီလရှင်များက သူ့အတွက် ဆုတောင်းပေး ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

ဒိုမိနိုလာပြယ်၏ ‘သုခမြို့တော်’ဝတ္ထုကို နာမည်ကျော် The Killing Fields(1984), The Mission(1986) နှင့် Fat Man Little Boy ဇာတ်ကားများကို ရိုက်ကူးခဲ့သူ ကမ္ဘာကျော်ဗြိတိသျှဒါရိုက်တာ ရိုလင်းဂျီဖီ(Roland Joffe)က ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် နှစ်ဦးပိုင်းက အဖွဲ့သား ၁၂၀ ဖြင့် ကာလကတ္တားသို့ သွား ရောက်ပြီး ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဝတ္ထုထဲကအတိုင်း ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ကို ဒေသခံ အလုပ်သမား ၃၀၀ ကျော်ဖြင့် ဒေါ်လာ ၁.၄ သန်းကျော် အကုန်အကျခံပြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့ရသည်။ ဇာတ်ကားရိုက်ကူးစရိ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ကျော် ကုန်ကျခဲ့သည်။

‘သုခမြို့တော်’ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်လာရောက် ရိုက်ကူးရေးအတွက် ကွန်ဂရက်အစိုးရက ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း ဤရုပ်ရှင်သည် ကာလကတ္တားမြို့၏ ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် အနိဋ္ဌာရုံများကို ရိုက်ကူးခြင်းဖြစ်သဖြင့် ခွင့်မပြုသင့်ဟု ပြန်ကြားရေးနှင့် အသံလွှင့်ဦးစီးဌာနဝန်ကြီး ပီယူအင်ဒရာက ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာ ရိုလင်းဂျီဖီမှာ သူ၏ဇာတ်ညွှန်းကို ၁၄ ကြိမ်မျှ ပြင်ပေးခဲ့ရသည်။

“ကာလကတ္တားကိုသွားပြီးရုပ်ရှင်ရိုက်လျှင် ဆင်းရဲတာတွေကိုပဲ တွေ့ရမှာမို့ ဆင်းရဲတာကိုပဲ ရိုက်ရမှာပေါ့”ဟု အိန္ဒိယရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူတစ်ဦးက ဆိုသည်။ အခြား ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ မင်းသမီး အပါနာဆင်းကလည်း “ကာလကတ္တားမြို့ကြီး ဆင်းရဲတာကို တစ်ကမ္ဘာလုံးအသိပဲ၊ ဘာမှ ဖုံးကွယ်နေစရာ မလိုဘူး”ဟု ဆိုခဲ့သည်။

‘သုခမြို့တော်’ရုပ်ရှင်သည် ဗြိတိသျှရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ အီရန်စမစ်နှင့် ဒါရိုက်တာ ရိုလင်းဂျီဖီတို့အတွက် အတော်ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသော ဇာတ်ကားဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကားရိုက်နေသည့် နေရာအထိလာပြီး အရပ်လုပ် လက်ပစ်ဗုံးများဖြင့် ပစ်ခတ်ခံခဲ့ရသည်။ ဆန္ဒပြသူများက ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ တရားစွဲသူက စွဲခဲ့ကြသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့၏ဖွဲ့ကြောင့် ‘သုခမြို့တော်’ဇာတ်ကားမှာ အောင်မြင်စွာ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ် ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ ဤဝတ္ထုနှင့် ရုပ်ရှင်ကိုဖတ်ပြီး၊ ကြည့်ပြီး လူ့ဘဝတွင် လူဖြစ်သော်လည်း လူစည်းစိမ်ချမ်းသာကို မခံစားကြရသူများ၊ ဒုက္ခနှင့်ဘဝစပြီး ဒုက္ခနှင့်ဘဝဆုံးခဲ့ကြရသူများအတွက် ကရုဏာတရား ပွားများနိုင်ကြပါစေ။ လူသားအချင်းချင်း စာနာထောက်ထားစိတ်ဖြင့် စွမ်းဆောင်နိုင်ရာကဏ္ဍမှ ကူညီနိုင်ကြပါစေ ဟုသာ ဆုတောင်းရပေတော့သည်။

ဆာဟာရ

၁၉၈၂ ခုနှစ်က ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက်သက်ချာ၏သား မာ့ခ် သက်ချာသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြိုင်ကားမောင်းပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ပါဝင် ခဲ့ရာ ဆာဟာရသဲကန္တာရ အတွင်း၌ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။

မာ့ခ်သက်ချာကို ကြည်းတပ်၊ လေတပ်တို့ အပြင်းအထန် အတော်ကြာ ပိုက်စိပ်တိုက်၍ ရှာခဲ့ရာ ကံကောင်းထောက်မပြီး မသေမပျောက် ပြန်တွေ့ခဲ့ ရသည်။

မာ့ခ်သက်ချာ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဟောလီးဝုဒ်ရောက် အစွရေးရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်သူ သူဌေး မိနာချမ် ဝိုလန်က စိတ်ဝင်စား၍ နေခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ် အပျက်အပေါ်မူတည်၍ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးစေခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၁၉၂၇ ခုနှစ် ကာလနောက်ခံ ဆာဟာရ ဇာတ်လမ်း ပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့တော့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ မော်တော်ကား ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီကြီး တစ်ခု၏ ပိုင်ရှင်သူဌေးသမီး ဒေးလ်ဂေါ်ဒွင်သည် ငယ်ရွယ်ချောမောသည့် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဖခင်ကြီးက သေအံ့မှူးမှူး ဖြစ်နေသည်။ သူ့ကုမ္ပဏီမှ အသစ်စက်စက် ထုတ်လုပ်လိုက်သည့် ဂေါ်ဒွင်ပစ်ကတ် မော် တော်ကားအား ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး အသိအမှတ်ပြုသည်ကို မသေခင် မြင်သွားလို သော ဆန္ဒပြင်းပြနေသည်။

မော်တော်ကားသစ် တစ်စီး အဘယ်မျှကောင်းကြောင်းကို ကမ္ဘာက ချက်ချင်းသိဖို့ အကောင်းဆုံး ကြော်ငြာသည့်နည်းမှာ ပြိုင်ကားမောင်းပြိုင်ပွဲတွင် မိမိတို့၏ကားဖြင့် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့်နည်းပင် ဖြစ်သည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် စည်းကမ်းတစ်ခု ရှိနေသည်။ ထိုစည်းကမ်းကား အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ယှဉ် ပြိုင်ခွင့်မပြုဟူသော စည်းကမ်းပင် ဖြစ်သည်။

ခက်သည်မှာ သူဌေးကြီးတွင်လည်း သား မရှိ၊ သမီးသာ ထွန်းကားခဲ့ ၍ ပြဿနာ ကြုံတွေ့နေရတော့သည်။

နောက်ဆုံး ဒေးလ်ဂေါ်ဒွင်သည် အမျိုးသားအသွင်ဆောင်ကာ သူ့ ကုမ္ပဏီမှ ဂေါ်ဒွင်ပစ်ကတ် ကားသစ်ကိုမောင်း၍ မြောက်အာဖရိကတိုက်မှ ဆိပ် ကမ်းမြို့ငယ်လေး အယ်လ်ဂျာရီဒါသို့ ပြိုင်ပွဲဝင်ရန် ရောက်လာခဲ့သည်။ သူမနှင့် အတူ မက္ကင်းနစ်ဆရာ နှစ်ယောက်လည်း လိုလိုမယ်မယ် အဖော်ခေါ်လာခဲ့ သည်။ ဒေးလ်ဂေါ်ဒွင်သည် မော်တော်ကားကုမ္ပဏီကြီး ခြောက်ခုမှ ပြိုင်ဘက် ခြောက်ယောက်နှင့်အတူ ဆုံတွေ့ရသည်။ ဒေးလ်၏ အဓိကပြိုင်ဘက်ကား မာစီဒီဘင်ဒ်နှင့် ပြိုင်ပွဲဝင်မည့် ဟားဗွန်လက်ဇင်း။

ပြိုင်ပွဲစတင်ချင်းမှာပင် ဒေးလ်၏ အမျိုးသားအသွင် ဆောင်ထားသည့် အဖြစ်မှာ ပေါ်လွင်သွားခဲ့သည်။ ဒေးလ်သည် အလျော့မပေးဘဲ လမ်းကြောင်း အတိုဆုံးကိုရွေးချယ်ပစ်လိုက်သည်။ လမ်းကြောင်းအတိုဆုံး ခရီးကား အန္တရာယ် အများဆုံး ဖြစ်သော်လည်း ဒေးလ်သည် ထိုလမ်းကြောင်းမှပင် ကားကို မောင်းလာခဲ့သည်။

လမ်းခရီးတစ်ဝက် အရောက်တွင် ဒေးလ်သည် သဲကန္တာရနေ ချမ်ဘရာ ရှိုတ်လူမျိုးစု၏ ညာလက်ရုံး ရာဆိုးလ်၏ လက်တွင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ ရာဆိုးလ်သည် ဒေးလ်ကို ပြန်ပေးဆွဲကာ သူတို့စခန်းဆီသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင် သွားတော့သည်။

ထိုလူမျိုးစု၏ ခေါင်းဆောင်မှာ ဂျက်ဖာ အမည်ရှိ စော်ဘွားမျိုးလူငယ် ဖြစ်သည်။ ဂျက်ဖာသည် မျက်လုံးပြာလဲ့လဲ့နှင့်ချစ်စဖွယ် ငယ်ရွယ်ချောမော သော ဒေးလ်ကိုမြင်မြင်ချင်းချစ်ခင်သွားမိတော့သည်။ သို့သော်လည်း သူ့အချစ် ကို ဒေးလ်အား ဖွင့်မပြောဘဲ မျှီသိပ်ထားခဲ့သည်။

ဒေးလ်သည် ထိုလူမျိုးစုထဲမှ အလစ်ထွက်ပြေးလာခဲ့ပြီး ပြိုင်ကားမောင်း ပွဲတွင် ဆက်ပြိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ဘဲ သဲကန္တာရအတွင်း

လမ်းပျောက်ခဲ့ရသည်။ သဲကန္တာရအတွင်းတွင် သေအံ့မှူးမှူး ဖြစ်နေသော ဒေးလ်အား မစ္စတာကင်းဘရစ်ဆိုသည့်အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်က အသက် ကယ်ပြီး ဂျက်ဖာတို့ဆီ ပြန်ခေါ်သွားသည်။ မစ္စတာကင်းဘရစ်ကား စော်ဘွား ဂျက်ဖာ၏ အင်္ဂလိပ်စာသင်ဆရာ။

စော်ဘွားဂျက်ဖာ ထံ၌ ဒေးလ်ရှိဆဲ သူမ၏ ပြိုင်ဘက် မာစီဒီးဘင့်စ် မောင်းသူ ဗွန်လက်ဆင်ကို မထင်မှတ်ဘဲ တွေ့ဆုံရသည်။ ဗွန်လက်ဆင်သည် ဤလူမျိုးစုအတွင်းသို့ လက်နက်လာရောင်းသူ ဖြစ်၍နေသည်။

ဂျက်ဖာတို့ လူမျိုးစုကို ရှေးဟောင်းလူရိုင်းများကလာ၍ တိုက်ခိုက်ကြ သောအခါ ဒေးလ်နှင့် သူမ၏ မက္ကင်းနစ်တို့က ဂျက်ဖာတို့ဘက်မှ ကူညီတိုက် ခိုက်ပေးကြသည်။ ယခုအချိန်တွင် ဒေးလ်သည်လည်း ဂျက်ဖာအပေါ် မေတ္တာ တိမ်းညွှတ်၍ နေလေပြီ။ ဒေးလ်သည် ကျားသစ်အုပ်များအတွင်းသို့ ရောက် သွားခဲ့သော်လည်း သေကံမရောက် သက်မပျောက်ဘဲ လွတ်မြောက်သွားခဲ့ သည်။ နောက်ဆုံး အပြန်လမ်းတွင် သူမ မမျှော်လင့်တော့သည့် အောင်မြင်မှု များကို ဒေးလ်တစ်ယောက် ရရှိခဲ့လေသည်။

(၂)

အနည်းငယ် ဆန်းကျယ်သော ဤဇာတ်လမ်းကို ရုပ်ရှင်အဖြစ် အသက် သွင်းပေးခဲ့သူမှာ ဟောလီးဝုဒ်မှ နာမည်ကြီး ဒါရိုက်တာ အင်ဒရူးမက္ကလာ ဂလင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဒါရိုက်တာ အင်ဒရူးမက္ကလာဂလင်းသည် ၁၉၃၅ ခုနှစ်က The In- former ဇာတ်ကားဖြင့် အော်စကာဆု ရရှိခဲ့သော ကွယ်လွန်သူ သရုပ်ဆောင် မင်းသားကြီး ဗစ်တာမက္ကလာဂလင်း၏သားဖြစ်သည်။ မက္ကလာဂလင်းသည် အသက်(၁၂)နှစ်အရွယ်မှစ၍ တစ်နေ့ ဒါရိုက်တာလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ရုပ်ရှင်ပညာကို ငယ်စဉ်ကလေးဘဝကပင် ဆည်းပူးလေ့လာခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာ သက်တမ်း(၂၈)နှစ်ရှိပြီး CBS ကုမ္ပဏီကြီးအတွက် ရုပ်/သံ ဇာတ်ကားပေါင်း ၁၀၀ ကျော်နှင့်ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကြီး ၂၇ ကားကို ရိုက်ကူးခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ ရိုက်ကူးခဲ့သော ဇာတ်ကားများထဲတွင် Mc Lintock(1963) နှင့် Shenandoah (1965), Wild Geese(1978), Sea Wolves(1980) တို့ကဲ့သို့ တစ်ခေတ်ကနာမည် ကြီးခဲ့သော ဇာတ်ကားများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ မက္ကလာဂလင်းသည် ဘာသာစကား

မျိုးစုံပြောသော လူမျိုးစုံနှင့်လက်တွဲပြီး ဤဇာတ်ကားကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ “ဒါရိုက်တာဆိုတာ စိတ်ရှည်သည်းခံရတယ်။ မဟုတ်ရင် ထိန်းမရ ဖြစ်တော့တာပဲ”ဟု ဆိုသည်။

‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားသည် မိသားစုပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသော ဇာတ်ကားဖြစ်သည်။ မက္ကလာဂလင်း၏ သား ဂျိုးရှ် မက္ကလာဂလင်းက ဖခင်၏ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး သမီးမေရီက ဇာတ်ကား၏ ထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းကို ရိုက်ကူးပေးခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းကို အဓိက ကူညီရိုက်ကူးပေးခဲ့သူမှာ Raider's of the Lost Ark ဇာတ်ကား၏ ထုတ်လုပ်မှု မှတ်တမ်းတင် ပေးခဲ့သော ‘အင်မီ အကယ်ဒမီဆု’ ဒါရိုက်တာ ဖီးလ်ရှူးမန်း ပင်ဖြစ်သည်။

‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကား၏ အဓိက ဇာတ်ဆောင် ဒေးလ်ဂေါ်ဒွင်အဖြစ် ဟောလီးဝုဒ်မင်းသမီးချော ဘရန့်ရှီးလ်။ သူမ၏ ဖင်အဖြစ် စတိဗ်ဖောရက်စ်၊ သူမ၏ ချစ်သူ ရှိတ်ခ်ချက်ဖာအဖြစ် လင်းဘတ်ဝီလဆင်၊ သူမ၏ ပြိုင်ဘက် ဟားဗွန်ဂလက်ဆင်အဖြစ် ဟိုစ်တ် ဘွတ်ချ်ဟိုးဇ်၊ ရှိတ်ခ်ဂျက်ဖာ၏ ညာလက်ရုံး ရာဆိုးအဖြစ် ဂျွန်ရိုင်ဒေးဗစ်တို့က အသီးသီးပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ဆာဟာရဇာတ်ကားသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ပြိုင်ကားမောင်းပြိုင်ပွဲ ကို နောက်ခံထားသဖြင့် ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူများသည် ထိုစဉ်က ရှေးဟောင်း ရှားပါးမော်တော်ကားများကို ခက်ခက်ခဲခဲ ပြန်လည်ရှာယူခဲ့ရသည်။

အင်္ဂလန်မှ ‘ဂျွန်မစ်ချယ် ကားကုမ္ပဏီ’ကြီးက ရုပ်ရှင်အတွက် လိုအပ် နေသော ရှေးဟောင်းကားများကို သီးသန့်ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့ရသည်။ ပြိုင်ကား အမျိုးအစား(၁၂)မျိုးကို (၄)ကြာမျှ ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့ရသည်ဟု ဆို၏။ ပြိုင် ကားများမှာ သဲကန္တာရအတွင်းတွင် ရုပ်ရှင်ရိုက်ရင်း ပျက်စီးသွားနိုင်သဖြင့် တစ်မျိုးလျှင် အပိုတစ်ကားစီ ထပ်၍ ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့သည်။

‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားရိုက်ကူးရေး အဖွဲ့သားများသည် အစွဲရေးနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းရှိ ‘နီဂဲဗ်’ သဲကန္တာရအတွင်းတွင် ယာယီတဲစခန်းများထိုး၍ သုံးလ ကြာ စိတ်တိုင်းကျ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ရှင်ကင်မရာများနှင့် ပရိုဂျက်တာ စက်များသာမရှိလျှင် တကယ့်မြောက်အာဖရိကတိုက်မှ ဆာဟာရသဲကန္တာရကြီး အလား ထင်မှတ်ရသည်။ အီဂျီဘာဒေသမှ တကယ့်ဘီဒိုးအင်းလူမျိုးစု ၂၀၀၀ ကို သီတင်း ၆ ပတ်ကြာ ငှားရမ်းခေါ်ယူထားသဖြင့် ဘီဒိုးအင်းလူမျိုးစုတို့၏

တကယ့်တစ်ခန်းများနှင့် ယင်းလူမျိုးစုတို့ ကိုင်ဆောင်သော ရှေးဟောင်း
မော်ဆာရိုင်ဖယ်သေနတ်များနှင့် ဆိတ်များ၊ ကုလားအုတ်များကိုပါ ပြန်လည်
မြင်တွေ့ကြရသည်။ ဘီဒိုအင်းလူမျိုးစုများကို သီတင်း ၆ ပတ် ငှားရမ်းခေါ်ယူခဲ့
သဖြင့် ကုမ္ပဏီက ဘီဒိုအင်းများကို ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀ ပေးခဲ့သည်ဟု ဆို၏။

မင်းသမီး ဘရုခိရီးလ်မှာလည်း ဤဇာတ်ကားတွင် အခန်းတစ်ခန်းကို
ဆယ်ကြိမ်လောက် ပြန်ရိုက်ခဲ့ရသည်။ ရှီးလ်သည် မကြာခဏ စိတ်လှုပ်ရှားပြီး
အနှောင့်အယှက်ပေး ခံနေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးနေစဉ် ကာလအတွင်း မင်းသမီးကို သီးသန့်ထားပေး
ရသော နေရာကလည်း အိန်ဂီဒီခေါ် တောင်တန်းတစ်နေရာ ဖြစ်နေသဖြင့်
အသွားအလာ အတက်အဆင်း ခက်ခဲလှသဖြင့် မင်းသမီးနှင့် အထိန်းအဖြစ်
ပါလာသူ မိခင်တို့မှာ အတော်စိတ်ညစ်ခဲ့ကြသည်။ မင်းသမီးမှာ တက္ကသိုလ်
တက်နေစဉ်ကာလဖြစ်၍ တစ်ခန်းရိုက်ပြီး၍ နှပ်လာတိုင်း သူနှင့်ပါလာသော
ပြင်သစ်ဘာသာသင် ဆရာမှနှစ်ယောက်က စာသင်ပြပေးကြရသည်။ ရုပ်ရှင်
ရိုက်ကူးသည့်နေရာကို ပြင်ပမှ အနှောင့်အယှက်မပေးနိုင်အောင် နယ်ခြားစောင့်
ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ခေါ်ပြီးအစောင့်ခိုင်းခဲ့ရသည်။ ‘ဆာဟာရ’ရိုက်ကွင်းသည်
လူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သဖြင့် အင်္ဂလိပ်၊ ဟီဘရူး၊ အာရဗီ ဘာသာစကားသုံးမျိုး
သည် အသံချဲ့စက်မှလည်းကောင်း၊ အော်ဟစ်ပြောဆို၍ နေသည်ကိုလည်း
ကောင်း အမြဲကြားနေရတော့သည်။

ဇာတ်လမ်းအရ ညဘက်အခန်းများလည်းပါနေသေးသဖြင့်ညဘက်အထိ
စက်အဖွဲ့သားများမှာ ရိုက်ကူးနေရသဖြန်သည်။ နောက်တစ်နေ့လည်း နေကုန်
ရိုက်ရဦးမည်ဖြစ်၍ အိပ်ချိန်ပင် အလှအယက်ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်ဆို၏။

ဇာတ်လမ်းတစ်နေရာတွင် မင်းသမီးအား ဂူအတွင်းတွင် ကျားသစ်များ
ဝိုင်း၍ကိုက်မည့်အခန်းတစ်ခန်းလည်း ပါဝင်နေ၍ ကျားသစ်များကို အထိန်း
နှင့် ခေါ်လာခဲ့ရသေးသည်။ ကျားသစ်မာန်ဖီ ရန်လုပ်ခံရခန်းကို လူစားနှင့်
ရိုက်ကူးခဲ့ရာ မင်းသမီးလူစား၏ ခြေထောက်ကို ကျားသစ်က ကိုက်မည်
ပြုခဲ့သေးသည်။ ပိတ်ကားပေါ်တွင် စက္ကန့်နှစ်ဆယ်မျှသာ မြင်တွေ့ရသော
ထိုအခန်းကလေးတစ်ခန်းအတွက် ရက်အတော်ကြာကြာ ရိုက်ကူးခဲ့ရလေ
သည်။

ဒေးဂေါ်ဒွင်၏ချစ်သူ ရှိတ်ခ် စော်ဘွားအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရသည့်

မင်းသားသစ် လင်းဘတ်ဝီလဆင်ကိုပင် ရာပေါင်းများစွာသော သရုပ်ဆောင် မင်းသားထဲမှ စိတ်တိုင်းကျ ရွေးချယ်ခဲ့ရသည်။

ဇာတ်ကားတစ်ကားလုံး၏ ထုတ်လုပ်မှုမှာဒေါ်လာ(၁၂. ၅)သန်းကုန်ကျ ခဲ့သဖြင့် ထိုခေတ်ကာလနှင့်ဆိုလျှင်မနည်းလှချေ။ အစွဲရေးနိုင်ငံတွင်လာရောက် ၍ ရိုက်ကူးသော အခြားဇာတ်ကားများမှာ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်မှု ဒေါ်လာ ၃၅၀,၀၀၀ သာ ရှိသဖြင့် ဤဇာတ်ကားက အဆများစွာ ပို၍ကုန်ကျခဲ့သည်။

ဇာတ်ကားတစ်ကားလုံး၏ ကုန်ကျငွေမှာ ဒေါ်လာ(၄. ၂၅)သန်း ကို အစွဲရေးနိုင်ငံတွင် သုံးစွဲခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထုတ်လုပ်သူ ဝိုလန်သည် သူ၏ဤဆာဟာရဇာတ်ကားကို စပိန်သို့မဟုတ် မော်ရိုကိုနိုင်ငံ တစ်ခုခုတွင် သွားရောက်၍ ရိုက်ကူးသင့်သော်လည်း မရိုက်ခဲ့ဘဲ အစွဲရေးနိုင်ငံတွင် အဘယ်ကြောင့် လာ၍ရိုက်ကူးရသနည်းဆိုမူ သူတွင် အကြောင်းပြစရာများ ရှိနေပါသည်။ ဝိုလန်သည် အစွဲရေးနိုင်ငံကို သံယောဇဉ်ကြီးသည်။ အစွဲရေး နိုင်ငံသည် ရုပ်ရှင်စက်မှုပစ္စည်းပိုင်းနှင့် ပတ်သက်လျှင် အဆင့်မြင့်သည်။ ပညာရှင်များကလည်း လူတော်များဖြစ်ကြသည်။ စတူဒီယိုများကလည်း ပစ္စည်းပစ္စယ ပြည့်စုံသည်။ ပြီးတော့ သူ့မိတ်ဆွေများလည်းရှိနေသောကြောင့် ပင်ဖြစ်သည်။

‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးစဉ်က မင်းသမီး ဘရုခ်ရှီးသည် အသက် ၁၇နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ အလှသွေးကြွယ်စ၊ ရွှေရင်သိမ်းသစ်အရွယ် ဖြစ်သည်။ မိခင်‘တယ်ရီရှီးလ်’က ကိုယ်ဟန်ပြမယ်၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်ဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် သမီးကို အခါမလည်ခင် (၁၁)လသမီး အရွယ်ကပင် ရုပ်ရှင်ထဲတွင် ထည့်သွင်း ရိုက်ကူးပေးခဲ့သည်။ အသက်(၁၀)နှစ် သမီးတွင် ‘ပလေးဘွိုင်’မဂ္ဂဇင်းတွင် အပြစ်ကင်းစင်သည့်အလှဆိုသည့် ကဏ္ဍအတွက် သမီးကို ဝစ်လစ်စလစ် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ အသက်(၁၅)နှစ်တွင် ဘရုခ်ရှီးလ်သည် အရပ်ရှည်ရှည် ပေါင်တံ ဖြောင့်စင်းစင်း၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် လှသဖြင့် နာမည်ကျော် ‘ကယ်လ်ပင်ကလိန်း’ ဂျင်းဘောင်းဘီကြော်ငြာရှင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဘုရင်ရှီးလ်သည် အသက်(၁၀)နှစ်သမီးတွင် Pretty Baby ဇာတ်ကား၌ ကလေးပြည့်တန်ဆာအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးချိန် အသက်(၁၇)နှစ်အရွယ်၌ ဇာတ်ကား(၉)ကားတွင် ပါဝင်သရုပ် ဆောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

မိခင်ကြီးတယ်ရီသည် သူ မဖြစ်ခဲ့ရသောဘဝကို သမီးအား အလွန်ဖြစ်စေချင်ခဲ့၍ သမီးသွားလေရာနောက်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ တကောက်ကောက်လိုက်၍ နေခဲ့သည်။ သမီးအား အစစသွန်သင်ခဲ့သည်။ ဘရစ်ရှီးလ်သည် အိုင်ကျူ(၁၅၅)ရှိသူဖြစ်၍ ဟောလီးဝုဒ် သရုပ်ဆောင်မင်းသမီးများထဲတွင် ရုပ်ရည်သာမက ဦးနှောက်နှင့် အသိဉာဏ်အရပါ ထက်မြက်သာလွန်သူဟု ဆိုရပေမည်။ ပရင့်စတန်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသည်။

‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားသည် ဇာတ်ကားဇာတ်ကွက် ထူးခြားပြီး ငွေကုန်ကြေးကျခံကာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ခက်ခက်ခဲခဲ ရိုက်ကူးခဲ့ရသော ဇာတ်ကားဖြစ်၍ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ရိုးစင်းအပ်ကြောင်းထပ်နေသည့် သမားရိုးကျ ဇာတ်ကားမျိုးမှ လမ်းခွဲထွက်သော ဇာတ်ကားဖြစ်၍ ‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားကို ကြည့်ရသည်မှာ ပူပြင်းသော နွေရာသီအောက် သဲကန္တာရအတွင်းရောက်ခိုက် ရေကြည်အေးမြတစ်ခွက်ကို သောက်လိုက်ရသည့်အလား ခံစားရပေသည်။ ဆယ်စုနှစ်နှစ်ခေတ်နီးပါး ကျော်လွန်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ရုပ်ရှင်ချစ်သူများသည် ‘ဆာဟာရ’ဇာတ်ကားကို အမြဲတသ သတိရနေကြဆဲပင်. . . ။

ရေအောက်ကျွန်း

ဒေးဗစ် ဆင်းဒါးစ် (နစ်ခီနိုတယ်)နှင့် ဂေးလ် ဘာ့စ် (ဂျက်ကလင်း ဘစ်ဆက်)တို့ ချစ်သူစုံတွဲသည် ဘာမြူဒါ ကမ်းခြေသို့ အပျော်ခရီးထွက်လာခဲ့ကြသည်။

တစ်နေ့ ပင်လယ်ပြင်အောက်တွင် ရေငုပ်ရင်း ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက နစ်မြုပ်သွားခဲ့သော 'ဂါလီယာ'သင်္ဘောပျက်ကြီးကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ခဲ့ရသည်။ သင်္ဘောပျက်ကြီးအတွင်းမှ သန္တာကျောက်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရွှေတံဆိပ်ပြားတစ်ချပ်နှင့် အရည်ကြည်ကြည်များ ထည့်ထားသည့် သုံးလက်မအရွယ် ဖန်ပုလင်းလေးတစ်လုံးကို တွေ့၍ ယူလာခဲ့ကြသည်။

ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့သည် အထူးအဆန်းများ ရှိနေသော ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအောက်သို့ ရေငုပ်သည့်အလုပ်ကို အတော်သဘောကျ၍ သွားတော့သည်။ သို့သော်လည်း ပထမဆုံး ရေငုပ်ခရီးတွင် ဂေးလ်ကို ပင်လယ်ငါးကြီးတစ်ကောင်ကရန်ပြုတိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် ကံကောင်း၍မသေမပျောက်လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။

ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့သည် ရေငုပ်ရာမှ ကမ်းခြေတဲကလေးသို့ ပြန်လာသောအခါ သူတို့၏ ပစ္စည်းပစ္စယများကို တစ်စုံတစ်ယောက်က မွေနှောက်ရှာဖွေသွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဆလိပ်(ဒစ်ခီအန်ထော်နီ ဝီလျမ်)ဆိုသူက

မွေနှောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆလိပ်သည် အိတ်များအတွင်းမှ ဖန်ပုလင်းက လေးကို ယူသွားသည်။ ဤသည်ကို ဒေးဗစ်ကသိ၍ ဆလိပ်ထံ ပြန်တောင်း သည်။ ဆလိပ်က ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပင် ပြန်ပေးသည်။ သို့သော် ပင်လယ် ကမ်းခြေသို့ ရောက်လာသော ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့ကို မကျေနပ်။

ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့သည် ရတနာသိုက် ရှာပုံတော်ခရီးကို စနစ်တကျ လုပ်ကြရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ စာကြည့်တိုက်သို့သွား၍ တံဆိပ်ပြား၏ ရာဇဝင်ကို လေ့လာကြသည်။ ဘာမြို့ဒါကျွန်းတွင် နေထိုင်သူ ဒေသခံ ရိုးမား ထရီစီ (ရောဘတ်ရှော့)နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထရီစီကား ထိုဒေသတွင် ဩဇာ အာဏာရှိသူ။ သို့သော် ဘယ်သူနှင့်မျှ မရောမနှော သီးသန့်နေသူ။ စိန်ဒေးဗစ် မီးပြတိုက်ကြီး၏ အစောင့်တာဝန်ကို ယူထားသူဖြစ်သည်။

တစ်ညနေ ကလပ်တစ်ခုတွင် ညနေစာ စားရင်း ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့ ရတနာသိုက်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးနေကြစဉ် ဟင်နရီကလိုးရှေ့(လူးဝစ္စဂိုဆက်ထ်) ဆိုသူ ရောက်လာပြီး သူ့ကိုယ်သူ မိတ်ဆက်သည်။ သူသည် ရှေးဟောင်းပစ္စည်း ဖန်ပုလင်းများကို စိတ်ဝင်စား၍ လိုက်လံစုဆောင်းနေသည်ဟု ပြောသည်။ ဒေးဗစ်က အံ့အားသင့်သွားပြီး ကလိုးရှေ့အပေါ် သံသယ ဖြစ်သွားသည်။ သူတို့လက်ဝယ်တွင် ရှိနေသော ဖန်ပုလင်းကလေးကို ဆလိပ်ကလည်း စိတ် ဝင်စား၍ အိတ်ထဲမှ ရှာယူသွားသည်။ ယခုလည်း ကလိုးရှေ့က စိတ်ဝင်စား နေသည်ဟု သိရသောအခါ ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့သည် တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ ဟု အောက်မေ့ကာ ရွှေပြားနှင့် ဖန်ပုလင်းလေးကို ထရီစီအား သွားရောက် ပြသမည်ဟု စိတ်ကူးရလေသည်။

နောက်တစ်နေ့ ထရီစီသို့ ဆိုင်ကယ်စီး၍ သွားပြခဲ့ကြသည်။ ထရီစီက ဤပစ္စည်းများ၏ ရာဇဝင်ကို မပြောပြနိုင်။ သင်္ဘောပျက်အနီးမှ ဘာကြောင့် တွေ့ရသည်ဆိုသည်ကိုလည်း စဉ်းစား၍မရ။ ဤပစ္စည်းများကို တွေ့ရသည့် နေရာအတိအကျကို ထရီစီက မေး၍ ဒေးဗစ်ကလည်း ပြောပြသည်။ ယမန် နေ့က သူတို့အား ကလိုးရှေ့က ဖန်ပုလင်း လာမေးသည့်အဖြစ်ကိုလည်း ဒေးဗစ်က ပြောပြလိုက်သည်။

ကလိုးရှေ့သည် ဒုစရိုက်သမားတစ်ဆယက်ဖြစ်သည်ဟု ထရီစီက ဒေးဗစ်တို့အား သတိပေးပြောပြသည်။ ထရီစီက ဖန်ပုလင်းလေးအား စိတ်မ ဝင်စားသလို လုပ်နေရာမှ ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့အလစ်တွင် ပုလင်းကို အသာ ယူထားလိုက်လေသည်။

ထရီစီမှအပြန်တွင် ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့ စီးလာကြသော ဆိုင်ကယ် နှစ်စီးကို ထရပ်ကားတစ်စင်းက ဝင်တိုက်လိုက်သည်။ ဆိုင်ကယ်နှစ်စီးလမ်းဘေး သို့ လွင့်အကျတွင် ကားပေါ်မှ လူသုံးယောက်ပြေးဆင်းလာပြီး ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့နှစ်ယောက်ကို အတင်းဖမ်းချုပ်ကာ တောအရပ်တစ်နေရာသို့ ခေါ် ဆောင်သွားကြသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ကလိုးရှေ့ကို သူတို့ တွေ့ရသည်။ ကလိုးရှေ့က ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့အား ဖန်ပုလင်းကလေး ဘယ်မှာလဲ။ သူ့ကို ပေးဟု တောင်းတော့သည်။

ဒေးဗစ်က ပုလင်းသူထံတွင် မရှိဟု ငြင်းသောအခါ ကလိုးရှေ့က ဂေးလ်၏ အင်္ကျီကို ဆွဲဆုတ်သည်။ ကလိုးရှေ့၏ တပည့်များက ဂေးလ်၏ အင်္ကျီအောက်တွင် ဖန်ပုလင်းရှိလေသလားဟု ထင်ကာ ဇွတ်ရှာသည်။ ဒေးဗစ် မှာလည်း ဓားနှင့်အထောက်ခံထားရ၍ ဂေးလ်ကို မကူညီနိုင်ခဲ့။

နောက်ဆုံးတွင် ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့သည် ဖန်ပုလင်းကို ထရီစီထံ တွင် အပ်နှံထားခြင်း ဖြစ်မည်ဟု ကလိုးရှေ့က ယူဆကာ ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ် တို့အား နံနက်လင်းလျှင် ဘာမြို့ဒါမှ ထွက်ခွာသွားကြရန် ခြိမ်ခြောက်သည်။ တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဤကျွန်းမှ ဘာပစ္စည်းမှ ယူမသွားရ။ ဤသည်မှာ တင်းကျပ်သော ဥပဒေဖြစ်သည်ဟု ကလိုးရှေ့က ပြောသည်။

ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့သည် ထရီစီဆီသို့ သွားရောက်ကာ ယမန်နေ့က သူတို့ပြန်ပေးဆွဲခံရသည့် အကြောင်းနှင့် ဖန်ပုလင်းကလေးကို မေးနေသည့် အကြောင်းကို ထရီစီအား ပြောပြလိုက်လေသည်။

ထရီစီက ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့အား အစမ်ကော့ဖင်း(အီလီဝါးလက်ရှ်) ဆိုသည် ဂါလီယာသင်္ဘောကြီးပျက်စဉ်က တစ်ယောက်တည်း မသေမပျောက် ကျန်ရစ်ခဲ့သော သင်္ဘောသားကြီးဆီ ခေါ်သွားသည်။ ဂါလီယာ သင်္ဘောကြီး သည် ဆေးပြင်းလိပ် သေတ္တာများဖြင့် ထည့်ထားသော မော်ဖင်းဆေးရည် ၉၈,၀၀၀ ပုလင်းအပါအဝင် ဆေးပစ္စည်းများကို တင်ဆောင်လာရင်း နစ်မြုပ် သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောပြသည်။

မော်ဖင်းပုလင်း ၉၈,၀၀၀ သည် ဘိန်းဖြူများအဖြစ် ပြောင်းလဲလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းများစွာ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ကလိုးရှေ့က နား လည်သဘောပေါက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းများကို ရရန်အတွက် ကိုလိုးရှေ့သည် သူတို့ကို လိုအပ်လျှင် သတ်ပစ်ကောင်းသတ်ပစ်နိုင်သည်ဟု ထရီစီက ဒေးဗစ်တို့အား ပြောပြသည်။

ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့သည် မော်ဖင်းပုလင်းကို ဘာမြူဒါအစိုးရထံ လွှဲအပ်မည်ဟု ပြောပြသောအခါ အစိုးရကိုလည်း မယုံရ။ ကလိုရှေးသည် အစိုးရက မတွေ့မီမှာပင် မော်ဖင်းပုလင်းများကို တွေ့သွားနိုင်သည်ဟု ထရီစီက ပြောပြသည်။

ထရီစီသည် သင်္ဘောပျက်ကြီးကို ဖောက်ခွဲပြီး မော်ဖင်းပုလင်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် စီစဉ်သည်။ သို့သော် ဒေးဗစ်က သင်္ဘောပျက်ကြီးကို မဖောက်ခွဲခင် ရွှေများကို ရှာဖွေမည်ဟု ဆိုသောအခါ အန္တရာယ်တွေ့လိမ့်မည်ဟုဆိုကာ ဂေးလ်က ကန့်ကွက်သည်။

ဒေးဗစ်သည် ဂေးလ်၏ ကန့်ကွက်စကားကို လက်မခံဘဲ ထရီစီ၊ ထရီစီ၏ညီဝမ်းကွဲ၊ အစောင့်၊ ကီဗင်(ရောဘတ်တက်ဆီယာ)တို့နှင့်အတူရေငုပ်၍ ရွှေရှာထွက်ခဲ့ကြလေသည်။

ဒေးဗစ်ကို သင်္ဘောပျက်ကြီးအနီးတွင်နေသော ငါးကြီးက ရန်ရှာတိုက်ခိုက်သည်။ ထရီစီက ဝင်ကယ်သည်။ အပြန်တွင် ဟိုတယ် မီးမှောင်နေသဖြင့် ဂေးလ်ကို ရန်ရှာနေပြီဟု အတတ်သိကာ ထရီစီနှင့် ဒေးဗစ်တို့ အပြေးလာခဲ့ကြသည်။ ဒေးဗစ်ကို ကိုးရှေ၏ တပည့်များက တိုက်ခိုက်သည်။ အခန်းထဲတွင် ဂေးလ်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော လူများက သူ့အား အဝတ်အစားများချွတ်ကာ ကိုယ်ပေါ်တွင်တံဆိပ်ခတ်သွားသည်ဟု ဂေးလ်က ပြောပြသည်။

ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့သည် ထရီစီ၏ မီးပြတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ တစ်နေ့ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ကလိုရှေးကို ထရီစီက ဆေးပုလင်းပေးမည်။ ဒေါ်လာတစ်သန်း ပေးမည်လားဟု အပေးအယူ လုပ်သောအခါ ကလိုရှေးက သဘောတူလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့ ဒေးဗစ်နှင့်ဂေးလ်တို့ ရေငုပ်စဉ်တွင် သင်္ဘောပျက်ကြီးအတွင်းမှ ဗုံးတစ်လုံး ပေါက်ကွဲသည်။ ဒေးဗစ်၏ အသက်ရှူပိုက်ပြုတ်သွားချိန်တွင် ထရီစီက ဒေးဗစ်အား လာရောက်၍ ကယ်သည်။ ထိုစဉ် ဂါလီယာ သင်္ဘောပျက်ကြီးအောက်မှ ၁၇ ရာစုနှစ်က စပိန်သင်္ဘောတစ်စင်းကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ရွှေရတနာသိုက်ကို တွေ့ပြီဟု သူတို့နားလည်လိုက်ကြသည်။

ထရီစီသည် မော်ဖင်းပုလင်း ၄၀၀၀ ကို သယ်ယူလာပြီး သူ၏ မီးပြတိုက်တွင် သိမ်းထားပြီး ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ထားလိုက်သည်။

ကလေးရွှေက ထရီစီ၏ အစောင့် ကော့ဖင်းကို ချဉ်းကပ်အယုံသွင်းကာ ထရီစီအား သစ္စာဖောက်ခိုင်းသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ထရီစီ၊ ဒေးဗစ်နှင့် ဂေးလ်တို့ ရေငုပ်ချိန်တွင် ငါးမန်းများနှင့်တွေ့ရသည်။ ကလေးရွှေက သောင်ခုတ်စက်ဖြင့် မော်ဖင်းပုလင်းများ ရှာသည်။ ကော့ဖင်းက မီးပြတိုက်အလုံခန်းထဲတွင် သိမ်းထားသော မော်ဖင်းပုလင်းများကို ခိုးယူရန်အသွား ဖောက်ခွဲရေးစနစ်တံနှင့်ထိ၍ မီးပြတိုက်တစ်ခုလုံး ပေါက်ကွဲသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေးဗစ်က ရွှေရွာနေချိန်တွင် ထရီစီက ဂါလီယာသင်္ဘောပျက်ကြီးအား ဖောက်ခွဲရန် ပစ္စည်းများ တပ်ဆင်သည်။ ဒေးဗစ် ရေငုပ်နေချိန်တွင် သင်္ဘောပေါ်တွင် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်သော ဂေးလ်ကို ပုန်းနေသော ကလေးရွှေ၏ လူယုံ ဆလိပ်က ရန်ပြုတိုက်ခိုက်သည်။ ဆလိပ်သည် သူ့ဘာသာသူ အရှိန်နှင့် အားလွန်ကာ မှိန်းနှင့်ထိုးမိပြီး သေသွားသည်။ မကြာမီ ရေအောက်မှ ပေါက်ကွဲသံကြီး ကြားလိုက်ရတော့သည်။

(၂)

‘ရေအောက်ကမ္ဘာ’ (The Deep)ဇာတ်ကားကြီးသည် ‘Jaws’ ဝတ္ထုကြီးကို ရေးခဲ့သည့် စာရေးဆရာ ‘ပီတာဘင့်ချလေ’(Peter Benchley)ရေးခဲ့သောဝတ္ထုကြီးကို ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ The Deep ဝတ္ထုကြီးသည် ပီတာဘင့်ချလေ၏ ၁၉၇၆-၇၇ နှစ် ကာလက ရောင်းအကောင်းဆုံး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒပ်ဘယ်လ်ဒေ စာအုပ်တိုက်ကြီးက ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး New York Times စာစောင်ကြီးတွင် သီတင်း ၂၄ ပတ်ကြာ ရောင်းအကောင်းဆုံး စာအုပ်စာရင်းတွင် ဖော်ပြခံခဲ့ရလေသည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထဲတွင် ကိုလံဘီယာ ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီက ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာမှာ ပီတာယိတ်ထ်။ ဇာတ်ညွှန်း ပီတာဘင့်ချလေနှင့် ထရီစီကီနန်ဝင်း။

သရုပ်ဆောင်များအဖြစ် ရောဘတ်ရှော(Robert Shaw)၊ နစ်ခ်နိုတယ်(Nick Nodel)၊ ဂျက်ကလင်းဘစ်ဆက်(Jacqueline Bisset)၊ လူးဝစ္စ ဂိုဆက်(Louis Gosset)၊ အီလီ ဝါလက်ချ်(Eli Wallach)တို့က ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

The Deep ဇာတ်ကားကို ပေ ၉၀ နက်သောပင်လယ်လေးနေရာတွင် သွားရောက်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ ဗားဂျင်းကျွန်းစု၊ ဘာမြူဒါကျွန်းနှင့် ဩစတြေးလျကျွန်းစုတို့တွင် အများဆုံး သွားရောက်ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင်များနှင့် ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့သားများသည် အကြိမ် ၈,၈၉၅ ကြိမ် ရေငုပ်ခဲ့ရပြီး ရေအောက်တွင် နာရီပေါင်း ၁၀,၇၅၀ နာရီကြာ နေခဲ့ကြရသည်။

သင်္ဘောပျက်ကြီးမှာ ၁၈၆၇ ခုနှစ်က မုန်တိုင်းမိပြီး ပင်လယ်ထဲတွင် နစ်မြုပ်သွားခဲ့သော Rhone အမည်ရှိ တော်ဝင်စာပို့သင်္ဘောကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုသင်္ဘောကြီး နစ်မြုပ်ခဲ့စဉ်က သင်္ဘောသား ၁၃၅ ဦးအနက် ၁၂၅ ဦး သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဆယ်တင်ထားခဲ့သော ထိုသင်္ဘောကြီးမှာ အပျော်တမ်း ရေငုပ်သမားများ သွားရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာစရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသင်္ဘောကြီးကိုပင် ယခု The Deep ဇာတ်ကားရိုက်သောအခါ ပြန်လည်အသုံးချ ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သရုပ်ဆောင်များ ဖြစ်ကြသော နိုတယ်၊ ဘစ်ဆက်၊ ရှောနှင့် ဂိုဆက်တို့သည် ရေငုပ်ပညာများ သင်ကြားလေ့လာခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ရေအောက်လောကကို နောက်ခံထား၍ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသောဇာတ်ကားများအနက် ဤကားလောက် မည်သည့်ဇာတ်ကားမှ ဒုက္ခခံ၍ မရိုက်ခဲ့ကြဟု သိရသည်။ကင်မရာများမှအစ အထူးထုတ်လုပ်ထားသောကင်မရာများဖြင့်ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ မြေပြင်ပေါ်တွင် ရိုက်ကူးသော ကင်မရာများမှာ ၇၅ ပေါင်လောက် အလေးချိန်ရှိသည့် ကင်မရာများဖြစ်သော်လည်း ရေအောက်၌မူ ၈ အောင်စ လောက်သာ အလေးချိန်ရှိသည့် ကင်မရာများဖြင့် ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။

ဒါရိုက်တာ၊ ကင်မရာမင်း၊ မီးဆရာ၊ အသံဖမ်း စသည့် စက်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့သားများ ရေအောက်တွင် အတော်ကြာနေနိုင်အောင် စီစဉ်ပေးခဲ့ရပြီး သင်္ဘောပေါ်တွင် ဆရာဝန်၊ သူနာပြုများ ဆေးအိတ်နှင့် အသင့်စောင့်နေကြရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဘာမြူဒါကျွန်းပေါ်တွင် ရေအောက်ရိုက်ကူးအတွက် ဆက်တင်တစ်ခု ဆောက်ခဲ့ရသေးရာ ထိုကန်ကြီးထဲတွင် ပင်လယ်ရေ ဂါလန်တစ်သန်းကျော် ထည့်သွင်းခဲ့ရပြီး ငါးမန်းအပါအဝင် ငါးအတော်များများပါ ထည့်သွင်းခဲ့ရသည်။ တကယ့်ငါးမန်းများကို ထည့်သွင်းရိုက်ကူးရန်အတွက် ဩစတြေးလျနိုင်ငံဘက်သို့ပါ သွားရောက်ရိုက်ကူးခဲ့ရသည်။ ပိတ်ကားပေါ်တွင် နှစ်မိနစ်မျှ

သာ ကြည့်ရသော မြင်ကွင်းတစ်ခုအတွက် ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးအဖွဲ့သည် နာရီ ၁၀၀၀ ကျော် ရေအောက်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် လူထုဖျော်ဖြေရေးလုပ်ငန်းများထဲတွင် အရေးပါသည်ထက် ပါလာခဲ့သော ရုပ်ရှင်ကဏ္ဍသည် ခေတ်ပြောင်းလာသည်နှင့်အမျှ စက်မှုပစ္စည်းများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ နည်းပညာရပ်များ၏ အထောက်အကူဖြင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်၍ လာခဲ့သည်။ ပရိသတ် ပိုမိုလက်ခံလာရေးအတွက်ငွေကြေးအကုန်အကျခံ၍ရိုက်ကူးလာကြသည်။ကြိုးစားအားထုတ်မှုများ ပို၍ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်အလွန်တွင် ရိုက်ကူးခဲ့သော ဇာတ်ကားများထဲတွင် ဤရေအောက်စွန့်စားခန်းဇာတ်ကားသည် ငွေကြေးအကုန်အကျခံပြီး အပင်ပန်းခံ ရိုက်ကူးခဲ့သော ဇာတ်ကားဖြစ်သောကြောင့် အောင်မြင်လူကြိုက်များခဲ့သော ဇာတ်ကားတစ်ကား ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

သူတို့ဆီက ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ

ဝတ္ထုရေးဆရာ အတော်များများ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းများ ရေးသားကြည့်ကြသည်။ သို့သော် မအောင်မြင်ခဲ့ကြ။ အဘယ်ကြောင့် မအောင်မြင်ရသနည်း ဆိုမူ ဝတ္ထုနှင့် ဇာတ်ညွှန်း မတူညီသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ညွှန်းသည် သီးခြားပညာတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ စာလုံးများကို အရုပ်အဖြစ်၊ အသံအဖြစ်ပြောင်းလဲပစ်ရသည့်အလုပ်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို အကျဉ်းချုပ်ပစ်ရသည်။ ဝတ္ထုရှည်တစ်ပုဒ်မှ အခန်းသုံးခန်းစာလောက်ရှိသော စာမျက်နှာသည် ဇာတ်ညွှန်းတွင် သုံးမျက်နှာလောက်သာ ဖြစ်သွားနိုင်ပြီး စာမျက်နှာ ၃၀၀ လောက်ရှိသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည် ဇာတ်ညွှန်းတွင် စာမျက်နှာ ၁၀၀ လောက် ဖြစ်ချင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

သူတို့ဆီက အတော်ဆုံး ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ တစ်ယောက်သည် ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်အတွက် ဒေါ်လာ ၁၀၀,၀၀၀ လောက်အထိ ရကြသည်။ သို့သော် ငွေပမာဏသည် လူတိုင်းရသော ငွေကြေးပမာဏ မဟုတ်။ အနည်းစုသာ ရသော ငွေကြေးဖြစ်သည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ အတော်များများသည် ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်ကို သီတင်း ၆ ပတ်နှင့် ၁၀ ပတ်အတွင်း အပြီးရေးရလေ့ရှိကြကာ သီတင်းတစ်ပတ်လျှင် ဇာတ်ညွှန်းရေးခ ဒေါ်လာ ၅၀၀ မှ ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀ နှင့်အထက် ထောင်ဂဏန်းလောက်သာ ဝင်ငွေ ရရှိကြသည်။

ယနေ့ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာများသည်သတင်းစာဆရာ၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့်ပြဇာတ်ရေးဆရာဘဝမှ ဘဝပြောင်းစုတေလာခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ အချို့လည်း စာရေးဆရာဘဝမှ အရှင်လတ်လတ် ကူးပြောင်းလာသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာကို ထုတ်လုပ်သူက ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ် အပ်လိုက်ပြီဆိုလျှင်ပင် ချက်ချင်း စာချုပ်ချုပ်ကြတော့သည်။ ဇာတ်ညွှန်းပြီးမည့်အချိန်ကာလကို ထည့်သွင်းရေးကြသည်။ ဇာတ်ညွှန်းဆရာနှင့် ထုတ်လုပ်သူတို့ စာချုပ်ဖြစ်အောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ၏ ကိုယ်စားလှယ်သည် ဇာတ်ညွှန်းရေးခထမ့်မှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ငွေကို ရရှိသည်။

စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးသည်နှင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် သူ့လုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်တော့သည်။ ဇာတ်ညွှန်းဆရာသည် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း၏အကျဉ်းချုပ်ကို ပထမရေးသည်။ အရေးအကြီးဆုံးနှင့် စိတ်ဝင်စားစရာ အကောင်းဆုံးအခန်းများကို ရေးသည်။ ထို့နောက် ဇာတ်ကောင်စရိုက်များနှင့် ဇာတ်လမ်းအသေးစိတ်တို့ကို အရှည်ပြန်ချရေးသည်။ နောက်ဆုံး ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖြစ်မည့် အနေအထားရောက်အောင် ဇာတ်ညွှန်းကို ရေးရတော့သည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ ရေးလာသော ဇာတ်ညွှန်းကို ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့က တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြသည်။ ဤသို့တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြသည်ကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက စိတ်အပျက်ဆုံးဖြစ်သည်။ အခန်းတစ်ခန်းကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက သိပ်ကောင်းအောင်ရေးထားသည်။ သို့သော် ဒါရိုက်တာက မကြိုက်။ အခြား အခန်းတစ်ခန်းကို သိပ်ကောင်းသည်ဟု ဒါရိုက်တာက ယူဆနေသည်။ သို့သော် ထိုအခန်းကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက မကြိုက်။ ထုတ်လုပ်သူက အခန်းနှစ်ခန်းလုံးသည် မကောင်းဟု ထင်မြင်ယူဆကာ မကြိုက်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ထုတ်လုပ်သူ၊ ဒါရိုက်တာနှင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာတို့ သုံးဦး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြခြင်းသည် ဇာတ်ကားပိုကောင်းလာရေးအတွက် ဖြစ်သည်။ ဤသုံးဦး၏ ဆွေးနွေးငြင်းခုံပွဲသည် တစ်ခါတစ်ရံ အတော်ပြင်းထန်ပြီး အချိန်ကြာချင် ကြာသွားတတ်သည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် သဘောတူညီမှုရကာ အပြောင်းအလဲများ ပြန်လုပ်ကြရသည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် သူ့ရုံးခန်းသို့ ပြန်သွားပြီး ဇာတ်ညွှန်းအဟောင်းကို ဖျက်ကာ အခန်းအသစ်များ ပြန်ရေးသည်။ ရေးပြီးလျှင် ထုတ်

လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့ထံသို့ သွား၍ သူ့ဇာတ်ညွှန်းအသစ်ကို ပြသည်။ ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့က အသစ်ရေးလာသော ဇာတ်ညွှန်းကို ဖတ်ကြည့်ပြီး အကြံပေးစရာ၊ ပြင်ဆင်စရာများ မရှိတော့ဟုဆိုလျှင် ဇာတ်ညွှန်းရေးသည့် အလုပ်သည် ဤတွင် ပြီးဆုံးခန်း တိုင်တော့သည်။

တစ်ခါ တစ်ခါ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပရိသတ်များက ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားကို ကြည့်ပြီး ‘ဒီဇာတ်ကား ရိုက်ထားတဲ့ ဝတ္ထုကို ဖတ်ဖူးတယ်၊ ရုပ်ရှင်နဲ့ ဝတ္ထု မတူဘူး၊ တခြားစီဖြစ်နေတယ်’ဟု ပြောတတ်ကြသည်။ သူတို့ ပြောသလိုပင် ရုပ်ရှင်နှင့်ဝတ္ထု မတူကြပါ။ ဤသို့ မတူညီကြသည်မှာ အကြောင်း ရှိသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ထုတ်လုပ်သူသည် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထဲမှ အခန်းကလေး တစ်ခန်းကို သဘောကျပြီး ရုပ်ရှင်တွင် သုံးလိုသောကြောင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံးကို ဝယ်ယူခြင်းမျိုးလည်း ရှိသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ နာမည်ကြီး သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက်ကို ဇာတ်ကား အတွက် ငှားရမ်းလိုက်သောအခါ ထိုမင်းသား မင်းသမီးနှင့် လိုက်ဖက်အောင် ဇာတ်လမ်းကို ပြုပြင်ခြင်းများလည်း ရှိတတ်သည်။

အလွန်ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ကိစ္စတစ်ခုမှာ အခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုကလည်း ဤဇာတ်လမ်းကိုရိုက်ကူးနေသည်ဟု သိရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ဇာတ်လမ်းကို ပြောင်းလဲပစ်ရတော့သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းတစ်ကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဝတ္ထုနှင့်ရုပ်ရှင် မတူညီဘဲ ကွဲလွဲသွားကြတတ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်ကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ ၆ ယောက် လောက်က တစ်ပြိုင်တည်း ရေးကြခြင်းများလည်း ရှိသည်။ ဇာတ်ညွှန်းဆရာ တစ်ယောက်က ဇာတ်၏ အစပိုင်းကို ရေးပြီး အခြားဆရာတစ်ယောက်က နောက်ဆုံးအပိုင်းကို ရေးသည်။ ဇာတ်ညွှန်းဆရာတစ်ယောက်စီသည် ကိုယ့် အပိုင်းနှင့်ကိုယ် ကျွမ်းကျင်သူများချည်း ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဤသို့ ရေးနိုင် ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ အများအပြား သုံးရခြင်း၏ အခြား အချက်တစ်ချက်မှာ ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်ကို တစ်ယောက်တည်းနှင့် မပြီးပြတ် ခဲ့သောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်လုပ်သူက ထိုဇာတ် ညွှန်းကို အသုံးပြုလို၍ ပြင်စရာရှိလာသောအခါ ပထမထိုဇာတ်ညွှန်းကို ရေးခဲ့ သူသည် အလုပ်တစ်ခုနှင့် မအားမလပ် ဖြစ်ချင် ဖြစ်နေမည်။ သို့မဟုတ်

အခြားအလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်နေချိန်လည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်နေမည်။ ထိုအချိန် မျိုး၌ ထုတ်လုပ်သူသည် အခြားဇာတ်ညွှန်းဆရာတစ်ဦးဦးကို ထပ်မံငှားရမ်းရ တော့သည်။ ထိုအဖြစ်မျိုး တစ်ခုခုကို ကြုံရသောအခါ ဇာတ်ညွှန်းဆရာ အရေ အတွက်သည် များ၍ သွားတော့သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ဇာတ်ညွှန်းဆရာ ရေးထားသော ဇာတ်ညွှန်းကို ထုတ်လုပ်သူကလည်း မကြိုက်၊ ဒါရိုက်တာကလည်း မကြိုက် ဖြစ်တတ်သည်။ ဤအဖြစ်မျိုးကို ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ အတော်များများ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ နာမည်ကြီး ဇာတ်ညွှန်းဆရာများလည်း ကြုံတွေ့နိုင်သည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ သည် မည်မျှပင် တော်စေကာမူ သူရေးသည့် ဇာတ်ညွှန်းတိုင်း ကောင်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ ညံ့သည့် ဇာတ်ညွှန်းများလည်း ရှိမည်ပင်။ သို့သော်လည်း သူ ရေးသည့် အခြားဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်သည် ဤတစ်နှစ်တည်း အတွင်းမှာပင် အကောင်းဆုံးဇာတ်ညွှန်းဆု ရချင်ရသွားတတ်သည်။

ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်ကို ဇာတ်ညွှန်းဆရာနှစ်ဦး၊ နှစ်ဦးထက်မက ပိုင်းဝန်းရေးသားကြသောအခါ အဓိက အရေးကြီးဆုံး အပိုင်းကို မည်သူက ရေးသားသနည်း။ ဇာတ်ညွှန်းမည်သူဟုနာမည်တပ်ရမည်နည်း။ ဇာတ်ညွှန်းရေး ဆရာနှစ်ယောက်၏ အမည်ကို ပူးတွဲတပ်လိုသောအခါ မည်သူ့ကိုရှေ့ကထားပြီး မည်သူ့ကို နောက်က ထားရမည်နည်း။ ပြဿနာများ ပေါ်လာပြန်သည်။ သို့သော် ထိုပြဿနာများအတွက် အဖြေ အသင့်ရှိပါသည်။ ရေးထားသော ဇာတ်ညွှန်းများကို စာရေးဆရာသမဂ္ဂသို့ ပို့လိုက်သောအခါ စာရေးဆရာသမဂ္ဂ က ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်တော့သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးတစ်ခု ရလာ တတ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့အလုပ်က သူတပါးရေးထားသည့် ဇာတ်လမ်းကို သာ အခြေခံ၍ လုပ်ကိုင်ရမည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာကို ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ပေး လိုက်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဝတ္ထုရှည်တစ်ပုဒ်ပေးလိုက်ချင်ပေးလိုက်မည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက ဇာတ်ညွှန်းကောင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်အောင်ရေးရတော့သည်။

မကြာသေးမီ တစ်နှစ်အတွင်းက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ရုပ်ရှင် စတူဒီယိုများက ဇာတ်ကားပေါင်း ၂၆၂ ကား ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ၁၄၁ ကားသည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များထဲမှ ပြန်လည်ရေးသား ရိုက်ကူး

ခြင်းဖြစ်ပြီး ဇာတ်ကား ၉၁ ကားသည် ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖို့အတွက် အထူးရည်ရွယ် ရေးသားထားသော ဇာတ်လမ်းများဖြစ်ပြီး ဇာတ်ကား ၃၀ သည် ပြဇာတ် ဇာတ်လမ်းများကို ရေးသားရိုက်ကူးထားခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ၌ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် လေ့လာစရာစာအုပ်စာတမ်း များစွာ လိုအပ်ပြီး အချိန်အတော်ယူရခြင်းမျိုးလည်း ရှိတတ်သည်။ ရောဘတ်ဘိုး ဆိုသည့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် ‘အာရေဗျ သူရဲကောင်း လောရင့်စ်’ (Lawrence of Arabia) ဇာတ်ညွှန်းအတွက် ၁၄၅ အချိန်ယူခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ် သူသည် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ အချက်အလက်များ ကိုးကားနိုင်ရန်အတွက် စာအုပ်ငါးအုပ်အား ဝယ်ယူပေးခဲ့ရသည်။ ထိုအထဲတွင် တီအီးလောရင့်စ် ကိုယ်တိုင် ရေးထားသော စာအုပ်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဤသို့ ဇာတ်ညွှန်းအတွက် အချက်အလက် အများအပြား ရရှိအောင် ထုတ်လုပ်သူက ငွေကုန်ကြေးကျ ခံပေးခဲ့ရသော်လည်း ရောဘတ်ဘိုးက ဇာတ် ညွှန်းရေးလိုက်သောအခါ စာမျက်နှာ ၁၀၀ သာ ထွက်လာလေသည်။

‘အာရေဗျ သူရဲကောင်း လောရင့်စ်’ ဇာတ်ညွှန်းသည် ရောဘတ်ဘိုး အ တွက် ပထမဆုံးဇာတ်ညွှန်းဖြစ်ပြီး အတော်ဦးနှောက်ခြောက်ခဲ့ရသည်။ ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံဖြစ်၍ ဘိုးသည် ဇာတ်ညွှန်းကို သီတင်းပတ် ၈ ပတ်နှင့်အပြီး အပ်မည်ဟု သဘောတူခဲ့သည်။ သို့သော် သီတင်းပတ် ၈ ပတ် ကုန်သွားလေမှ ပင် ဇာတ်ညွှန်းရေးရသည့် အခက်အခဲများကို စတင်သဘောပေါက်လာခဲ့တော့ သည်။ လောရင့်စ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဇာတ်လမ်းသည် ပရိသတ်ကြိုက်မည့် ဇာတ်ကား ကောင်းတစ်ကား ဖြစ်မည်ဟု သူ ယုံကြည်သည်။ ဤဇာတ်လမ်းကို သူ စိတ်ဝင်စားသည်။ ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ချင်သည်။ ပြီးပြတ်သည်အထိ ရေးချင် သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ထပ် သီတင်းပတ် ၁၅ ပတ် စာချုပ်ထပ်ချုပ်သည်။

သီတင်းပတ် ၁၂ ပတ်ပြည့်သောအခါ ဇာတ်ညွှန်းကို အစမှအဆုံးအထိ ချရေးတော့သည်။ ဇာတ်ကားမရိုက်မီ အလုပ်များစွာ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ သီတင်းပတ် ၁၅ ပတ်ပြည့်ကာနီးတွင် ဇာတ်ညွှန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစမှစပြီး အချေအတင် ငြင်းခုံဆွေးနွေးရတော့သည်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်းပင် အချိန်ကုန်ခံ၊ လေကုန်ခံ၊ အမေခံပြီး ငြင်းခုံခဲ့ကြရသည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ ဘိုးသည် နောက်ထပ် စာချုပ်အသစ်တစ်ခု ချုပ်ပြီး ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်လုံးကို ဒုတိယအကြိမ် အစအဆုံး ပြန်ရေးသည်။

နောက်မကြိုက်သေး၍ အစအဆုံး တတိယအကြိမ် ပြန်ရေးသည်။ အချို့အခန်းများကို ၂ ကြိမ်နှင့် ၂ ကြိမ်မက ပြန်ရေးခဲ့သည်။

၁၄ လ ကုန်ကားနီးမှပင် ဘိုး၏ ဇာတ်ညွှန်းကို ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့က လက်ခံလိုက်ကြသည်ဟု ဆို၏။ ထို့နောက်တွင်မူ ဘိုးသည် 'နပ်'သားသည်။ ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ်ကို ဤမျှအချိန်ကြာအောင် မရေးတော့။ ဤမျှ အပင်ပန်းခံ၍လည်း မရေးတော့။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် ဇာတ်ညွှန်းတစ်ပုဒ် ရေးသောအခါ အခက်အခဲတစ်ပုံတစ်ပင်ကို တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ ဝတ္ထုကိုရုပ်ရှင်အဖြစ် ပြောင်းလဲသောအခါ အတော်များများကို ပြောင်းလဲပစ်ရသည်။ ဝတ္ထုတွင် ဇာတ်ကောင်များက စကားများများ ပြောနေပြီး လှုပ်ရှားမှု နည်းနေချင် နည်းနေမည်။ ထိုအခါ မျိုးတွင် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် လှုပ်ရှားမှု ပြကွက်များကို ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးရတော့သည်။

ဝတ္ထုရေးဆရာများကလည်း သူတို့ရေးထားသော ဝတ္ထုထဲမှ ရှုခင်းများသည် ရုပ်ရှင်ထဲတွင် အကြောင်းမရှိဘဲ ပြောင်းလဲထားကြသည်ဟု 'ဂျီ'ကျချင် တတ်ကြသေးသည်။ သို့သော်လည်း ထိုစာရေးဆရာများ သူတို့ဝတ္ထုကို ဝယ်၍ ရိုက်သော ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်ကြရသောအခါ ဇာတ်ညွှန်းဆရာ မှန်သည်ဟု လက်ခံသွားကြရတော့သည်။ စာရေးဆရာများကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းများ ဖတ်ခွင့် မပြုချေ။ သဘောတူတူ မတူတူ ပြောင်းလဲစရာရှိလျှင် ပြောင်းလဲပစ်ရသည်သာပင်။ စာရေးဆရာ ကျေနပ်အောင် ထုတ်လုပ်သူက ရိုက်ကူးပေးသည့် ဇာတ်ကောင်မျိုးဆိုသည်မှာ မရှိသလောက် ရှားသည်။

ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရန် ဝယ်ယူကြသောအခါ ပေးရသော စာမူခမှာ ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ မှ ဒေါ်လာ ၅၀၀,၀၀၀ အထိ အမျိုးမျိုးရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးရရှိခဲ့သော စာမူခမှာ My Fair Lady ပြဇာတ်ဖြစ်သည်။ နာမည်ကျော် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ၊ ပြဇာတ်ဆရာကြီး 'ဂျော့ဂျီဘားနတ်ရှော့'၏ ပြဇာတ်ဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှရနေကြသော စာမူခမှာ ဒေါ်လာ ၂၅,၀၀၀ ခန့် ဖြစ်သည်။ စာမူခ အနည်းအများသည် ဝတ္ထုအမျိုးအစား၊ ရေးသူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ထိုဝတ္ထုအဘယ်မျှအောင်မြင်ကျော်ကြားသည်ဆိုသည့်အချက်များအပေါ်တွင် မူတည်နေလေသည်။

ဂျိမ်းမီချီနာ၊ ဟာမင်းဂေါ်ခဲတို့ကဲ့သို့ အောင်မြင်သည့် ဝတ္ထုကြီးများကို ရေးသည့် စာရေးဆရာကြီးများသည် ယင်းတို့ရေးသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရန်အတွက် ရောင်းချကြလျှင် ဒေါ်လာ ၅၀၀,၀၀၀ အနည်းဆုံး ရရှိကြသည်။ သူတို့၏ ဝတ္ထုများကို ထုတ်လုပ်သူအများစုနှင့် စတူဒီယိုများက အလှအယက် ဝယ်ယူလာကြသောအခါ ဈေးတက်သွားကြတော့သည်။

ဟောလီးဝုဒ်နှင့် ဥရောပရှိ ရုပ်ရှင် စတူဒီယိုများတွင် ဇာတ်လမ်းဖတ် ဌာနများ ရှိကြသည်။ ထုတ်လုပ်သူများသည် ဇာတ်လမ်းကောင်းများ ရှာဖွေပေး ရသည့် လက်ထောက်များကို ခန့်ထားလေ့ရှိကြသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ဇာတ်လမ်းအတွက် ငွေအနည်းငယ်လောက်သာ အကုန် အကျ ရှိခဲ့သော ဇာတ်ကားများက အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် ဝင်ငွေ ကောင်းခဲ့သည့် ဇာတ်ကားများ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာတတ်ကြသည်။ ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်သည် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဂျိုးဇက်ကွန်ရတ်၏ ‘လော့ဒ်ဂျင်မင်’ (Lord Jim) ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ရန်အတွက် ဒေါ်လာငွေ ၆,၅၀၀ သာ ပေးခဲ့ ရသည်။ အလားတူပင် ဒါရိုက်တာကြီး ‘အဲလက်ဖရက် ဟစ်ချ်ကော့စ်’သည် ‘ဆိုက်ကို’(Psycho)ဇာတ်လမ်းအတွက် ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ သာ ပေးခဲ့ရသည်။ ထိုဇာတ်ကားရခဲ့သောအမြတ်ငွေကား သောက်သောက်လဲဖြစ်၏။ ထုတ်လုပ်သူ တစ်ယောက်ဆိုလျှင်လည်း ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများကို မဖြစ်စလောက်ဈေး၊ အလကားနီးပါးနှင့် ဝယ်ယူပြီး အောင်မြင် ငွေရအောင် ထုတ်လုပ်တတ်သည်ဟု ဆိုသည်။

သို့သော်လည်း ဒေါ်လာ ၅၀၀,၀၀၀ ပေး၍ဝယ်ယူခဲ့ရသော လူကြိုက် များသည့် ဝတ္ထုတိုင်း ရုပ်ရှင်ရိုက်လိုက်သည့်အခါ အောင်မြင်လူကြိုက်များမည်၊ ငွေကြေးမြတ်စွန်းမည်ဟူ၍လည်း အတတ်ပြော၍ မရချေ။ ငွေကြေးကုန်သ လောက် ဟုတ်လာချင်မှ လာတတ်သည်သာ။ အကုန်အကျများသော ရုပ်ရှင် ကားသည် မြတ်စွန်းဖို့အတွက် မနည်းလုပ်ယူကြရသည်။

ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် ငွေကြေးအကုန်များခဲ့သော ဇာတ်ကားတစ်ကားမှာ ‘ကလီယိုပါထရာ’(Cleopatra)ဖြစ်ပြီး ထိုဇာတ်ကားအတွက် ဝယ်ယူခဲ့ရသော ဇာတ်လမ်း စာမူခမှာမူ နည်းပါးခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်သူသည် စာရေးဆရာ ‘ကာလိုမာရီယာ ဖရန်ဇီရို’၏ ‘ကလီယိုပါထရာ၏ ဘဝနှင့်ခေတ်ကာလ’(The Life and Times of Cleopatra)စာအုပ်ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရန်အတွက် ဒေါ်လာ

၁၅,၀၀၀ နှင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်အဖြစ် ထုတ်လုပ်လိုက်သော အခါ ဒေါ်လာ ၄၄,၀၀၀,၀၀၀ ကျော် ကုန်ကျခဲ့လေရာ အမြတ် အဘယ်မျှ ရှိမည်ဆိုသည်မှာ တွေးကြည့်ရန်ပင် မလွယ်ကူသော ကိစ္စဖြစ်ခဲ့သည်။

စာရေးဆရာ အတော်များများပင် ဟောလီးဝုဒ် ထုတ်လုပ်သူများ ပေးသည့် ငွေကြေးဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြချေ။ ငွေကို ပက်ပက်စက်စက် ပေးကြသဖြင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဟောလီးဝုဒ် စတူဒီယိုများသို့ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများ ထောင်နှင့်ချီ၍ ရောက်လာနေကြသည်။ စတူဒီယိုများသည် တောင်းခံမထားသော စာမူရှင်များ၏ ဇာတ်လမ်းများကို စာအိတ်ကို ဖောက်ဖတ်ခြင်းပင် မပြုဘဲ ပေးပို့သူများထံသို့ ပြန်ပို့ပေးနေကြရသည်။ ဤသို့ ဖောက်ဖတ်ခြင်းမပြုဘဲ ပြန်ပို့ပေးခဲ့သော ထောင်ပေါင်းများစွာသော စာများထဲတွင် ဇာတ်လမ်းကောင်း အတော်များများလည်း ပါသွားနိုင်လေရာ နစ်နာမှု အတော်ရှိခဲ့ကြမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုနစ်နာမှုထက် အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ တရားစွဲခံရခြင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောပိုက်ထား၍ ဤအတိုင်းပင် စတူဒီယိုကုမ္ပဏီများသည် စခန်းသွား၍ နေကြရသည်။

တစ်ကြောင်းက စာရေးဆရာတိုင်းသည် သူ့ဝတ္ထုကို ရုပ်ရှင်ရိုက်လျှင် အောင်မြင်မည်ဟုသာ ထင်တစ်လုံး ဖြစ်နေကြသည်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ အဒေါ် သူနာပြုဆရာမတစ်ယောက်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက တောင်ပစ္စိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်တွင် နေခဲ့သည်။ သူ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အဖြစ်များသည် အံ့ဩစရာကောင်း၍ ရုပ်ရှင်ရိုက်လိုက်လျှင် လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင်သွားမည်ဟု ယူဆနေသည်။ သို့သော်လည်း ဤအဖြစ်မျိုး ဤဇာတ်လမ်းဆန်ဆန် တော်တော်များများကို ဟောလီးဝုဒ်တွင် ပုံသဏ္ဍန် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖန်တစ်ရာတေအောင် ရုပ်ရှင်ရိုက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်နေပေပြီ။

စာရေးဆရာ လူငယ်တစ်ဦးသည် သူပေးပို့သော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဖောက်မဖတ်ဘဲ ပြန်ပို့ပေးခဲ့သဖြင့် ဒေါပွမဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် မကြာမီမှာပင် တောင်ပစ္စိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်မှ သူနာပြုဆရာမလေး တစ်ဦး၏ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ အတွေ့အကြုံများ ဇာတ်လမ်းနောက်ခံ ရုပ်ရှင်ကားထွက်လာသည်။ သူပေးပို့သောဝတ္ထုနှင့် ဇာတ်လမ်းဆင်တူနေသည်။ သို့သော် ဤရုပ်ရှင်သည် သူ့ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ခိုးချသည်ဟု ပြော၍ မရ။ သူ့ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းဟု ပြော၍ မရ။ တရားစွဲဆို၍လည်း မရ။ အဘယ်ကြောင့်

ဆိုသော် စတူဒီယိုက သူ့စာအိတ်ကို ဖောက်၍ပင် မကြည့်ဘဲ ပြန်ပို့ပေးခဲ့သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ကြောင်းမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်းက တောင်ပစ္စိုဖိတ်ကျွန်းတွင် သူ့နာပြုဆရာမလေးများ ထောင်ချီ၍ နေထိုင်ဖူးခဲ့ကြ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သူတို့ဆီတွင် ဤကိစ္စမျိုးအတွက် တရားစွဲဆိုခံရလျှင် မလွယ်။ အချိန် ကြာပြီး ငွေကုန်လှသည်။ ထို့ကြောင့် ကုမ္ပဏီအတော်များများသည် ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းများ ဝယ်ယူမည်ပြုလျှင် သတိထား၍ ဝယ်ယူကြရသည်။ ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်များနှင့် တိုင်ပင်၍ လုပ်သည်။ သို့သော် အမှားမရှိဟု မဆိုနိုင်။ မှားတော့ မှားတတ်ကြသည်။ အမှားနည်းသည်သာ ရှိသည်။ အချို့စာဖတ်ပရိသတ် များသည် စာအလွန် ဖတ်ကြသည်။ စာစုံဖတ်သည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို တစ်နေ ရာမှာ တစ်ခါက ဖတ်ဖူးမိသလိုလို သံသယရှိလာလျှင် သူ့နည်းသူ့ဟန်ဖြင့် သုတေသန လုပ်တော့သည်။ ပထမဝတ္ထုကို တွေ့ပြီဆိုလျှင် စတူဒီယိုခမျာ အစအဆုံး တူနေသော ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်ကြောင့် ဝယ်ရ အခက်၊ မဝယ်ရ အခက် ဖြစ်ကာ တစ်ခုခုကို ဆုံးဖြတ်ရတော့သည်။

နာမည်ကြီး ထုတ်လုပ်သူများနှင့် စတူဒီယိုကုမ္ပဏီများသည် ဝတ္ထုဇာတ် လမ်းတစ်ပုဒ် သို့မဟုတ် စိတ်ကူးတစ်ခုကို မည်သည့်အခါမျှ မသိအောင် ခိုးချလေ့ မရှိကြ။ မသိမသာဖြစ်စေ၊ သိသိသာသာ ဖြစ်စေ ခိုးချလိုက်လျှင် ပြဿနာက မီးခိုးကြွက်လျှောက်မဆုံး ဖြစ်ကာ ငွေထုပ်ပိုက်၍ လိုက်ဖို့သာ ပြင်ထားကြရသောကြောင့်ပင်။

ဇာတ်လမ်းသစ် တစ်ပုဒ်၊ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဝယ်ယူလိုက်သောအခါ စတူဒီယိုသည် ဤသို့ ဝယ်ယူကြောင်းကို လူသိရှင်ကြား ကြေငြာကြရသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတစ်ကားကို ရိုက်ကူးခြင်းသည် လကမ္ဘာသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ခရီးသွားသည်ထက်ပင် ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု သဘောထားကြသည်။ ဇာတ်လမ်းသည် တစ်ခါမျှ မသုံးဖူးသေးသော ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ရမည်။ သို့သော် ဝယ်ယူထားသော ဇာတ်လမ်းအားလုံးကို စတူဒီယိုက ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခြင်း တော့ မပြုကြ။ ဝယ်ထားသည့်ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်သာ ရုပ်ရှင်အဖြစ် ရိုက်ကူးဖြစ်ကြသည်။

မကြာသေးမီက ပါရာမောင့်ရုပ်ရှင် စတူဒီယိုကြီးတွင် ရုပ်ရှင်ရိုက်ရန် အတွက် ဝယ်ယူထားသော်လည်း မရိုက်ဖြစ်ခဲ့သော ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊

ပြဇာတ်၊ ဇာတ်လမ်းစိတ်ကူးတို့ကို စာရင်းပြုစုခဲ့ရာ မသုံးဖြစ်ခဲ့ဘဲ ဝယ်ယူခဲ့သော
ဇာတ်လမ်းပေါင်း ၉၀၀ ကျော် ရှိခဲ့သည် ဆို၏။

Theodore Taylor ၏ People Who Make Movies မှ
The Writer and The Story

သူတို့ဆီက ဒါရိုက်တာ

‘ကွေးမြစ်ပေါ်မှ တံတား’ (The Bridge on the River Kwai) ဇာတ်ကားကြီးကို ရိုက်ကူးခဲ့စဉ်က ကမ္ဘာကျော် ဒါရိုက်တာကြီး ‘ဒေးဗစ်လင်း’(David Lean) သည် တစ်မနက် ရိုက်ကွင်းပေါ်တွင် စကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောဘဲ နှစ်နာရီလောက် ခေါက်တံခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေသည်။ သရုပ်ဆောင်များ၊ ထုတ်လုပ်သူနှင့် အခြားစက်အဖွဲ့သားများက ဒါရိုက်တာလမ်းလျှောက်နေသည်ကို အားလုံးထိုင်၍ စောင့်နေကြရသည်။

ရုပ်ရှင်တစ်နေ့တာအတွက် ရိုက်ကူးစရိတ်သည် ဒေါ်လာ ၃၀,၀၀၀ ကုန်ကျနေသဖြင့် အချိန်တိုင်းသည် ရွှေနှင့်ဆက်ထားသလို တန်ဖိုးကြီးမား၍ နေသည်။ ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်း၏ ခြေတစ်လှမ်းတိုင်းသည်ပင် တန်ဖိုးကြီးမား၍ နေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဒေးဗစ်လင်းသည် လမ်းလျှောက်နေသည်ကို ရပ်လိုက်ကာ ထုတ်လုပ်သူ ‘ဆမ် စပီဂယ်’(Sam Spaiel)ကို ...

‘ကျုပ် ဒီနေ့ဇာတ်ကားမရိုက်တော့ဘူးဗျာ၊ အဲဟိုကတောင်ကို တွေ့တယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီတောင်ကို အရင်ဆုံး ရွှေပစ်လိုက်မှ ဖြစ်မယ်’ဟု ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ တောင်တစ်တောင်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ ပြောလိုက်သည်။

ရုပ်ရှင်အဖွဲ့သားများက တောင်ကိုသွားဖြိုဖျက်ကြရသည်။ ဒေးဗစ်လင်းသည် သူ့အခန်းသို့ သူ ပြန်ပြီး ဇာတ်ညွှန်းကို ပြန်ဖတ်နေတော့သည်။ နောက်

ဆက်ရိုက်ရမည့် အခန်းကို သူ ဘဝမကျ။ ထို့အတွက် ထိုင်စဉ်းစားနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်တစ်တောင်ကို ဖျိုဖျက်ခြင်းသည် အရေးမကြီး၊ သူ စဉ်းစား ချိန်ရဖို့က အရေးကြီးသည်။ ထိုသို့ စဉ်းစားချိန်ရဖို့အတွက် တောင်ကို ဖျိုဖျက် ခိုင်းခြင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဈေးကြီးကြီးပေး၍ ငှားရမ်းထားသော သရုပ်ဆောင်များနှင့် စက်အဖွဲ့ သားများမှာ ထိုနေ့က အလုပ် မလုပ်ရတော့ချေ။ အလုပ်မလုပ်ရဘဲနှင့် ထိုနေ့က ဒေါ်လာ ၃၀,၀၀၀ အလဟဿ ကုန်သွားခဲ့သည်။ စိတ်တိုင်း မကျသည့် အခန်းတစ်ခန်းကို ရိုက်လိုက်ရမည့်အစား ဘာမှ မရိုက်ဘဲ နေလိုက်ခြင်းက ပိုကောင်းသည်ဟု ဒေးဗစ်လင်းက ယူဆသည်။

ဤကား ကမ္ဘာကျော်ဒါရိုက်တာကြီးတစ်ယောက် ဇာတ်ကားတစ်ကားကို ရိုက်ပုံရိုက်နည်းပင် ဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာကြီးတစ်ယောက်နှင့် ထုတ်လုပ်သူကြီး တစ်ယောက်တို့၏ ဆက်ဆံပုံ ဆက်ဆံနည်း ဥပမာကောင်းတစ်ရပ်လည်း ဖြစ် သည်။ ထုတ်လုပ်သူသည် ဇာတ်ကားတစ်ကားကို ရိုက်ကူးသည့်နေရာတွင် အဓိက ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး ဒါရိုက်တာသည် ဒုတိယ အရေးပါသူ ဖြစ်လေသည်။

ကင်မရာအလုပ်များစတင်ချိန်တွင် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ၏ အလုပ် သည်ပြီးစီးပြီဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းထဲတွင် ပါဝင်သော ဇာတ်ကောင်များကို ရေးသားဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ဆောင် များ ပြောရမည့် စကားစာသားများနှင့် ဇာတ်ဆောင်များ၏ လှုပ်ရှားမှု အမူ အရာများကိုလည်း ရေးသားပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ ကင်မရာကို ဘယ်နေရာတွင် ထား ဟူသည်ကိုလည်း ရေးသားပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒါရိုက်တာက သူ ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ချင်သည်များကို နေ့တိုင်း ပြောင်းလဲပြင်ဆင်နေတတ်သဖြင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ၏အလုပ်သည် မပြီးဆုံးပြန်။ ရေးပြီးရင်းထပ်ရေးနေရတတ် ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ၏ အလုပ်သည် ဘယ်နေရာတွင် ပြီးဆုံး၍၊ ဒါရိုက်တာ၏ အလုပ်သည် ဘယ်နေရာတွင် စတင်သည် ဆိုသည်ကို ပြောရဖို့ မလွယ်ကူချေ။

ဒါရိုက်တာသည် ဇာတ်ညွှန်းဆရာ၏ စကားလုံးများ၊ ဇာတ်ကောင် စရိုက်များနှင့် ပြကွက်များကို အသုံးပြုကာ သရုပ်ဆောင်များကို အသက်ဝင် လှုပ်ရှားအောင် ပြုလုပ်ရသူဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာသည် ကင်မရာနှင့် ဇာတ် လမ်းကို ပြောသူလည်း ဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင်သည် ပြဇာတ်၊ ဝတ္ထုတို့နှင့် မတူ။ ပြဇာတ်နှင့် ဝတ္ထုကား ပြောသည့် စကားနှင့် ရေးထားသည့် စာလုံးများအပေါ် အခြေပြုသည်။ စကားလုံးများကို ဖတ်ပြီး စာဖတ်သူက ခံစားနိုင်သည်။ ရုပ်ရှင်တွင်မူ အမြင်က ပထမ။ စကားလုံးများက ဒုတိယ ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်သူသည် ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး ခံစားမှုဖြစ်ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း နာမည်ကြီး ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ်ဒါရိုက်တာ အာသာပင်း(Arthur Penn)က “ဒါရိုက်တာဆိုတာ ကင်မရာနဲ့ စာရေးသူ” ဟု ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား အောင်မြင်ရေးသည် ဒါရိုက်တာတစ်ယောက်၏ ပြင်ဆင်ကြိုးပမ်းမှုအပေါ် မူတည်သည်။ ဒါရိုက်တာကြီး ဒေးဗစ်လင်းသည် ‘အာရေဗျမှ သူ့ရဲကောင်းလောရင့်စ်’(Lawrence of Arabia) ဇာတ်ကားကြီး ရိုက်ကူးရန်အတွက် သုံးနှစ်ကြာ အချိန်ယူလေ့လာပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ တီအီးလောရင့်စ်၏ကိုယ်ရေးဘဝနှင့် ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းကအရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် သူနေထိုင်သွားခဲ့သည့်နေရာများကို တစ်နှစ်ကြာ လေ့လာခဲ့သည်။ ဒေးဗစ်လင်းသည် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံနှင့် သဲကန္တာရအတွင်းသို့ ရှစ်လနီးပါး သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုဒေသနောက်ခံများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့သည်။

ဒါရိုက်တာသည် ဆက်တင်လုပ်ထားသည်များကိုလည်း သေသေချာချာ လေ့လာသည်။ လမ်းဘက်လှည့်ဆောက်ထားသော ပြတင်းပေါက်သည် တစ်ပေါက်လား နှစ်ပေါက်လား။ ပရိဘောဂပစ္စည်းများသည် ကြီးမားနေသလား။ ဒါရိုက်တာလိုချင်သည်က ခပ်ငယ်ငယ်ဖြစ်သည်။ သရုပ်ဆောင်မင်းသမီး ဝတ်ထားသော အင်္ကျီအဝတ်အစားများ၏ အရောင်အသွေးက သင့်တော်လိုက်ဖက်ရဲ့လား၊ အဝတ်အစားများက ဈေးကြီးအဖိုးတန်များဖြစ်နေသလား၊ အမျိုးသားသရုပ်ဆောင်၏ မော်တော်ကားက ဤကားမျိုး ဖြစ်သင့်သလား၊ ပြကွက်တစ်ကွက်၊ အခန်းတစ်ခန်းအတွက် အပိုပစ္စည်းများ ဘယ်လောက်များများ လိုအပ်သလဲ၊ အပိုပစ္စည်းများ လိုအပ်လျှင် ဒါရိုက်တာသည် ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဆွေးနွေးရသည်။

ဇာတ်ညွှန်းတွင် ရေးထားသောအခန်းက အားရစရာမကောင်းလျှင် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် စိတ်ကူးစိတ်သန်းအသစ်ထုတ်၍ ပြန်ရေးရပြန်သည်။ ဒါရိုက်တာက ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ ပြန်ရေးသည့် စာသားများကို ထိုင်နားထောင်မည်။ ကောင်းသည် ဆိုးသည် မပြော။ သို့သော် နောက်တစ်နေ့တွင်

အသစ်ရေးထားသည့် ဇာတ်ညွှန်းစာသားများကို နားထောင်ပြီး ချက်ချင်း လက်ခံချင် လက်ခံလိုက်မည်။

တစ်ခါတစ်ခါ ဒါရိုက်တာသည် မကြာသေးမီက ပြသခဲ့သောရုပ်ရှင်များကို ကြည့်ရင်း တစ်ပတ်လျှင်လေးငါးနာရီလောက် အချိန်ဖြုန်းချင် ဖြုန်းနေတတ်သည်။ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက်ကို ရှာချင်လည်း ရှာနေမည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သရုပ်ဆောင် ဆယ်ယောက်၊ ကိုးယောက်လောက်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံပြီး စကားပြောချင် ပြောနေမည်။ သူ့ဇာတ်ကားထဲတွင် ပါဝင်မည့် ခွေး၊ ဆင် အစရှိသည့် တိရစ္ဆာန်များနှင့်သော်လည်းကောင်း စကားပြောချင် ပြောနေတတ်သည်။

ဇာတ်ကားအတွက် ပြင်ဆင်နေသည့်ကာလအတွင်းတွင် ဒါရိုက်တာသည် သူငှားရမ်းထားသော သရုပ်ဆောင်များနှင့် ဝတ်စုံများကအစ အစမ်းရိုက်ကြည့်ချင် ကြည့်နေမည်။

ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးမည့်နေရာက ဝေးလံသည့်ဒေသဖြစ်နေလျှင် ထိုနေရာသို့ သူသွားကြည့်မည်။ ဘယ်အချိန်သည် အလင်းရောင်အရဆုံးအချိန်ဖြစ်သနည်း။ မနက်ခင်းလား၊ ညနေခင်းလား။ ရာသီဥတု အခြေအနေက မည်သို့ရှိသနည်း။ မိုးရွာနေလျှင် တစ်နေ့တာ အလုပ်ကို မည်သို့ ပြီးစီးအောင် ရိုက်ကူးရမည်နည်း။

အရေးကြီးသော ဤပြဿနာများကို ဒါရိုက်တာသည် ဇာတ်ကားမရိုက်ခင်အချိန်တွင် ပြီးစီးအောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ထားရသည်။ ဇာတ်ကားအတွက်လိုအပ်ချက်များကို ပြင်ဆင်နေသည့်ကာလအတွင်းတွင် ဇာတ်ညွှန်းသည် သူ့အနီးတွင်အမြဲတစေအဆင်သင့်ရှိနေရသည်။ ဒါရိုက်တာသည် ဇာတ်ညွှန်းကို ညဘက်တွင် အိမ်၌ ဖတ်ရှုသည်။ နေ့ခင်းဘက်တွင် သေသေချာချာ ဖတ်ချိန်မရ။ အချိန်မရွေး အနှောင့်အယှက်ခံရနိုင်သည်။ သရုပ်ဆောင်များအား ခိုင်းမည့်အမူအရာများကို စဉ်းစားထားရသည်။ အခန်းတစ်ခုစီ၏ အရုပ်များကို စိတ်ထဲတွင် ဖန်တီးထားသည်။ အခန်းအသီးသီးသည် အဓိက ဇာတ်အိမ်ကြီးတစ်ခုလုံးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်နေရမည်ဆိုသည်ကို သူ နားလည်ထားသည်။

စကားလုံးများသည် ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ်ကို ဖော်ပြရန်အတွက် အမြဲတမ်း မလိုအပ်။ ဒါရိုက်တာသည် အခြားနည်းများဖြင့် ဖော်ပြနိုင်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက နာဇီတို့၏အကျဉ်းသားဖြစ်ခဲ့ပြီး အကျဉ်းထောင်အတွင်းမှာပင် သေဆုံးသွားခဲ့သော ဂျူးမလေး အန်နီဖရန်၏ အကြောင်းကို ရိုက်ကူးထားသည့် The Diary of Anne Frank ဇာတ်ကားတွင် ဂျာမန်ရဲအဖွဲ့၏ ဦးချိုမှုတ်သံကို ကြားရသော ပရိသတ်ကြီးသည် ကြက်သီးမွေးညင်းတဖျန်းဖျန်းထကာ ရှေ့ဘာဆက်ဖြစ်တော့မည်ဆိုသည်ကို အလိုလို သိနေကြတော့သည်။

ရာသီဥတု ပူနေသည်ကို ပြလိုသဖြင့် ဒါရိုက်တာသည် ခြောက်သွေ့နေသော လမ်းပေါ်တွင် သစ်ရွက်ခြောက်တွေ တလွင့်လွင့် ကြွနေသည်ကို ပြနိုင်သည်။ ရှုပ်အင်္ကျီတွင် ချွေးတွေစိုနစ်နေပြီး မျက်နှာမှ ချွေးကို သုတ်ပစ်ပုံဖြင့်လည်း ပြချင်ပြမည်။ သို့တည်းဟုတ် သတင်းစာတစ်စောင်ဖြင့် ယပ်ခတ်နေပုံဖြင့်လည်း ပြချင်ပြနိုင်သည်။

ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်စီတွင် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်များ ရှိကြသည်။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မတူကြ။ ဖန်တီးမှုစွမ်းရည်နှင့် အတွေ့အကြုံများ အပေါ်မူတည်ပြီး လုပ်ပုံကွဲပြားခြားနားကြသည်။ ဒေးဗစ်လင်းလို ဒါရိုက်တာမျိုးသည် ဇာတ်ကားမရိုက်ခင်ကတည်းက သေသေချာချာစဉ်းစားသည်။ တစ်ခုလုံးအတွက်လည်း စဉ်းစားသည်။ တစ်ခုစီအတွက်လည်း စဉ်းစားသည်။ ဇာတ်ကားတစ်ကားတည်းတွင် ကင်မရာရှုထောင့်ပေါင်း ၂၀၀၀ လောက်အထိ သုံးချင်သုံးတတ်သည်။

အကယ်ဒမီသုံးဆူရ ဒါရိုက်တာကြီး ‘ဝီလျမ်ဝိုင်းလား’(William Wyler) ဆိုလျှင် အခန်းတစ်ခန်းကို ထပ်တလဲလဲ ရိုက်လေ့ ရှိသည်။ ထိုအထဲမှ သူစိတ်တိုင်းကျသည့် အခန်းကို ယူသည်။ အချို့ ဒါရိုက်တာများက သရုပ်ဆောင်နောက် လိုက်သည့်အခါမှတစ်ပါး ကင်မရာကို မရွှေ့ပြောင်းကြ။ အချို့က ကင်မရာကို ရှေ့နောက် ဝဲယာရွှေ့ပြောင်း၍ ရိုက်နေတတ်သည်။

ဒါရိုက်တာသည် ရုပ်ပုံများကို ဝေးရာမှနီးရာသို့ ဇူးမ်(Zoom)ဆွဲ၍ ရိုက်ချင်ရိုက်မည်။ ပြကွက်တစ်ကွက်ကို အောက်မှပင့်၍လည်းကောင်း၊ မျက်နှာပြင် တစ်ပြေးတည်းမှလည်းကောင်း၊ အထက်မှစီး၍လည်းကောင်း၊ ဘေးမှလည်းကောင်း၊ လိုအပ်လျှင် လေယာဉ်ပေါ်မှလည်းကောင်း ရိုက်ချင်ရိုက်တတ်သည်။

ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ကင်မရာအသုံးပြု၍ ပြောပြသည့်နေရာတွင် အမေရိကန် ဒါရိုက်တာကြီး ဝွန်ဖို့ဒ်သည် သူမတူအောင်ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်၏။ ၁၉-ရာစုခေတ် ကောင်းဘွိုင်ဇာတ်ကားဖြစ်သည့် Stagecoachဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးစဉ်က ဝွန်ဖို့ဒ်သည် ကင်မရာကို မရွေ့လျားစေဘဲ အမူအရာများကို ရိုက်ခဲ့သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သရုပ်ဆောင်အမူအရာများသည် ကင်မရာ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသည်ထင်ရအောင် ရိုက်ပြနိုင်ခဲ့သည်။

ဒါရိုက်တာသည် ပြကွက်တစ်ကွက် အတွက် ကတ် ၆ ကတ်မှ ၈ ကတ် အထိ အသုံးပြုတတ်သည်။ စစ်ပွဲတစ်ပွဲအကြောင်းရိုက်ထားသည့် ပြကွက်တစ်ကွက်အတွက် ဒါရိုက်တာသည် ကတ်ပေါင်း(၅၀)လောက်နှင့် ဖလင်ကိုဆက်ချင်ဆက်ရလေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့တာအတွင်း ရိုက်ကူးပြီးသည့် ပမာဏကလည်း မတူညီတတ်ကြ။ တစ်ခါတစ်ခါ ဇာတ်ညွှန်း သုံးလေးရွက်လောက်သာ ရိုက်တတ်ပြီး တစ်ခါ တစ်ရံ ဇာတ်ညွှန်းမျက်နှာဝက်လောက်နှင့် သီတင်းနှစ်ပတ်လောက်လည်း ကြန့်ကြာချင် ကြန့်ကြာသွားတတ်ကြသည်။ တစ်နေ့လျှင် မည်မျှ ရိုက်ကူးပြီးစီးသည် ဆိုသော အချက်မှာ ဇာတ်လမ်းအပေါ်၌လည်း မူတည်တတ်ပြီး ဒါရိုက်တာအပေါ်၌လည်းမူတည်တတ်သည်။ တချို့ဒါရိုက်တာက မြန်မြန် ရိုက်တတ်ပြီး တချို့ဒါရိုက်တာက မြန်မြန်မရိုက်ကြ။

အချို့ဒါရိုက်တာများက သရုပ်ဆောင် မင်းသားမင်းသမီးများအား အမူအရာ အပြောအဆိုများကို ခရေစတိုင်းကျ သင်ပြပေးတတ်ကြပြီး အချို့ ဒါရိုက်တာက လိုချင်သည့် အရာကိုသာ ပြောပြပြီး သရုပ်ဆောင်များကို အဆင်ပြေသလိုလုပ်ဖို့ လွတ်လပ်ခွင့် ပေးတတ်ကြသည်။ သရုပ်ဆောင်က သူ၏ဖန်တီးမှုဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြသည်။

ဒါရိုက်တာသည် ဇာတ်ကားနှင့် ပတ်သက်သမျှ အရာရာကို သူ ဆုံးဖြတ်သည်ဟု ဆိုကြသော်လည်း နေရာတိုင်းတွင် သူထင်သလို ဖြစ်မလာတတ်ကြ။ ဒါရိုက်တာသည် ထုတ်လုပ်သူနှင့် မင်းသားမင်းသမီးများ၏ အလိုကို လိုက်လျောရခြင်းများလည်းရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဝိုင်းလားလို ဒါရိုက်တာ မျိုးမှာမူ ထုတ်လုပ်သူနှင့် သရုပ်ဆောင်များ၏ အလိုဆန္ဒနှင့် ဩဇာကိုမခံ။ အချို့ဩဇာကြီးသော သရုပ်ဆောင်များသည် ဇာတ်လမ်းထဲမှ သူတို့ ပြောရမည့် စကားလုံးများကိုမကြိုက်။ ထိုပြောစကားများသည် ဇာတ်အိမ်နှင့်စရိုက်

ကို ပျက်စီးစေသည်ဟု ယူဆလျှင် သို့မဟုတ် ဒါရိုက်တာ သင်ပေးမှုများသည် လွဲမှားနေသည်ဟု ယူဆလျှင် ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာအပေါ် ကျော်ကြ တော့သည်။

တစ်နေ့တာ ရိုက်ကူးပြီးစီးသည့် အခန်းကလေးများကို ဒါရိုက်တာသည် ထုတ်လုပ်သူ၊ ကင်မရာမင်း၊ အခြားစက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြန်ကြည့် လေ့ရှိသည်။ သရုပ်ဆောင်များ ဤနေရာသို့ လာမကြည့်ကြလျှင် ပြောဆို ဆွေးနွေး၍ကောင်းသည်။ သို့သော်လည်းအချို့သောသရုပ်ဆောင်များကလာ၍ ကြည့်ရှုတတ်ကြသည်။ မင်းသား မင်းသမီး လိမ်းထားသော မိတ်ကပ်ကအစ မှားနေလျှင် မိတ်ကပ်ပညာရှင်က ပြန်၍ပြုပြင်နိုင်သည်။ ရုပ်ရှင်ကားမှန်သမျှ နှစ်ခါပြန်ပြင်ခြင်းနှင့် လွတ်ကင်းလေ့ မရှိကြ။

ဒါရိုက်တာသည် အချိန်မရွေးဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အပြောင်းအလဲများ အတွက် အမြဲတမ်း အဆင်သင့်ဖြစ်နေရသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သရုပ်ဆောင် မင်းသား၊ မင်းသမီးတစ်ယောက် ရုတ်တရက် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့လျှင် သူ့မပါသည့်အခြားအခန်းတစ်ခန်းကို ပြောင်းလဲ ရိုက်ဖို့ စီစဉ်ရတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရိုက်ကူးနေစဉ် လေအရမ်းတိုက်ခတ်နေလျှင် အဆောက်အအုံ အတွင်းသို့ ပြောင်းရိုက်သည်။ ဟာပိုင်ယီကျွန်းတွင် ရိုက်ကူးနေသော ဇာတ်ကား တစ်ကားမှာ ရိုက်ကူးနေစဉ်တွင် မိုးရွာလာသဖြင့် မိုးတိတ်သည်အထိ ထိုင် စောင့်နေခဲ့ရ၍ စရိတ်ကုန်ကျခဲ့ရသည်။ နောက်ရက်များတွင် ဒါရိုက်တာသည် အဆောက်အအုံ ဝိုင်းခေါင်အတွင်း၌ အခန်းများကို ပြောင်းလဲ ရိုက်ကူးခဲ့ရတော့ သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များက ဒါရိုက်တာများမှာ ဇာတ်ခုံနှင့် တီဗီဒါရိုက်တာ ဘဝမှ ကူးပြောင်းလာခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြသည်။ အောင်မြင်သည့် ဒါရိုက်တာ တချို့မှာ သရုပ်ဆောင် မင်းသားဘဝမှ ကူးပြောင်းလာခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သရုပ်ဆောင်မင်းသားတိုင်း အောင်မြင်သည့် ဒါရိုက်တာများ ဖြစ်မလာတတ်ကြ။ အသက်ကြီးပိုင်း ဒါရိုက်တာများမှာမူ ဘဝမျိုးစုံ၊ လုပ်ငန်း မျိုးစုံကို ကျင်လည်ပြီးမှ ဒါရိုက်တာဘဝသို့ ရောက်လာကြသူများဖြစ်သည်။ အောင်မြင်သည့် ဒါရိုက်တာတစ်ယောက်ဆိုလျှင် သတင်းစာနှင့် ရေဒီယိုများ တွင် သတင်းနှင့် ဇာတ်လမ်းရေးခဲ့ဖူးသည့် စာရေးဆရာဘဝမှ လာခဲ့သူဖြစ် သည်။ နာမည်ကျော် ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဆိုလျှင် သရုပ်ဆောင်မင်းသားလည်း

လုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ပြဇာတ်ရေးဆရာလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းနှင့် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ အချို့သည် ဖလင်အယ်ဒီတာဘဝမှ လာခဲ့ကာ တစ်ပတ်လျှင် ၁၈ ဒေါ်လာလောက်သာ ဝင်ငွေရသည့် စတူဒီယို အလုပ်သမားဘဝမှ ဒါရိုက်တာဖြစ်လာခဲ့သူများ ဖြစ်လေသည်။

Theodore Taylor ၏ People Who Thake Movies မှ The Director.

သူတို့ဆီက ထုတ်လုပ်သူ

ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းဖြင့် လုပ်ကိုင်၍မရ။ အများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား ဖြစ်မြောက်ဖို့အတွက် လူအများဖြင့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရသည်မှာမှန်သော်လည်း ထိုရုပ်ရှင်ကား ဖြစ်မြောက်ဖို့အတွက် လူတစ်ယောက်တည်းက စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူမှာ ထုတ်လုပ်သူ(Producer)ပင်ဖြစ်လေသည်။

ရိုက်ကွင်းတစ်ခုသို့ သွားကြည့်သူတိုင်း ထုတ်လုပ်သူ ဘာလုပ်သလဲဟု မေးလျှင် သူလုပ်နေသည့် အလုပ်များကိုကြည့်ပြီး ဘာလုပ်နေသည်ဆိုသည်ကို ပြောဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာသည် မင်းသား မင်းသမီးအား ဘယ်ပုံ သရုပ်ဆောင်ပါဟု သင်ကြားပြသနေပြီး စက်အဖွဲ့သားများအား ဘယ်ပုံရိုက်ပါဟု ညွှန်ကြားနေသည်ကို တွေ့ရမည်။ သရုပ်ဆောင် မင်းသားမင်းသမီးများကလည်း သူတို့ကျရာ တာဝန်အခန်းကဏ္ဍကို ဆောင်ရွက်နေကြမည်။ စက်အဖွဲ့သားများ ကလည်း သူတို့လုပ်စရာ ကိုင်စရာများကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဘာအလုပ်ကိုမျှ လုပ်ကိုင်သည်ဟု မထင်ရသူမှာ ထုတ်လုပ်သူပင်ဖြစ်သည်။ ထုတ်လုပ်သူသည် ကုလားထိုင်တစ်လုံးတွင် အခန့်သား မလှုပ်မယှက် ထိုင်နေ တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ နာရီတကြည့်ကြည့် လုပ်ကာ ဖင်တကြွကြွ ဖြစ် နေမည်။

သည်လိုဆိုလျှင် ထုတ်လုပ်သူဆိုသည်ကား အဘယ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် မျိုးနည်း၊ သူ့အလုပ်က ဘာတွေဖြစ်သနည်း။

စင်စစ် ထုတ်လုပ်သူသည် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဖြစ်သလိုဖန်တီးသူတစ်ဦး လည်းဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားကို ရိုက်ကူးဖို့ စိတ်ကူးသည့်အချိန်မှ စ၍ ထိုဇာတ်ကား ရုံတင်သည်အထိ အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်ရသော အလုပ်မှန်သမျှသည် ထုတ်လုပ်သူ၏အလုပ်များပင်ဖြစ်တော့သည်။

ထုတ်လုပ်သူသည် သူ၏အလုပ်ကို ဇာတ်လမ်းရှာသည့်အလုပ်ဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။ ဇာတ်လမ်းရှာပုံရှာနည်းမူ ဘောင်မရှိ။ ပုံသေကားချပ်မရှိ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝတ္ထုစာအုပ်သစ်ဖတ်ပြီး ဇာတ်လမ်းရနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝတ္ထုစာအုပ်ဟောင်း တစ်အုပ်မှလည်း ရချင်ရတတ်သည်။ တစ်ခါတလေ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ထဲမှ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ပြီးလည်း ရနိုင်သည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ ကြည့်လိုက်ရသော ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာတစ်စောင်မှလည်း ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ရနိုင်သည်။

သူရသော ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း၏ နောက်ခံထားရာ ဒေသကလည်း အမျိုးစုံ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည် နေရာဒေသကလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ စွတ်စိုသော တောတစ်တောလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မြို့ပြဒေသလည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည်။ လပေါ်လည်းဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့သော် ထုတ်လုပ်သူက စဉ်းစား ချင့်ချိန်ရမည်သာဖြစ်မည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ရေကြောင်းတိုက်ပွဲ အကြောင်းရေးသားထားသည့် ဇာတ်လမ်းမျိုးကို ထုတ်လုပ်မိလျှင် ငွေကုန်ကြေး ကျ များပြားပြီး အမြတ်ရနိုင်မည်မဟုတ်။

ထုတ်လုပ်သူသည် သူ ထုတ်လုပ်မည့် ဇာတ်ကားအတွက် စိတ်ကူး စိတ်သန်းကောင်းမျိုးကို နေရာ အချိန်မရွေးမှ ရနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်နှင့် လက်ဖက်ရည် ကော်ဖီ သောက်နေရင်းမှ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းများ မမျှော်လင့်ဘဲ ရတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စတူဒီယိုအတွင်း နံနက်စာစားသောက်နေရင်းမှလည်း ရတတ်သည်။ ဒါရိုက်တာ သည် သူမကြာခင်က ဖတ်ရှုထားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို အကြီးအကျယ် သဘောကျနေပြီး ထိုအကြောင်းကို ထုတ်လုပ်သူကို ပြောပြမည်။ အကယ်၍ ထုတ်လုပ်သူက ထိုဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းကို သဘောကျသွားလျှင် ချက်ချင်း အလုပ်စတော့သည်။ ထိုနေ့က ဒါရိုက်တာက ထုတ်လုပ်သူကို ပြောပြခဲ့သော

ဇာတ်လမ်းသည် နောက်အခါ အော်စကားဆရာ ဇာတ်ကားတစ်ကားလည်း ဖြစ်လာချင် ဖြစ်လာနိုင်လေသည်။

ရုပ်ရှင်အတွက် ဇာတ်လမ်းကို တစ်ခါတစ်ရံ ထုတ်လုပ်သူသည် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ထံမှလည်း ရချင်ရတတ်သည်။ စာရေးဆရာသည် ထုတ်လုပ်သူကို မရေးသေးသည့် ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်အကြောင်းကို ပြောပြမည်။ ထိုအခါ ထုတ်လုပ်သူက အဆိုပါဇာတ်လမ်းကိုကြိုက်သွားပြီး ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူး မည် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ စာရေးဆရာအား ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း အရေးခိုင်း မည်။ စာရေးဆရာက ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းကို စာနှစ်မျက်နှာရေးပေးလိုက်သည်။ ထိုအတွက် ထုတ်လုပ်သူကစာရေးဆရာကို ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀ပေးလိုက်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ထုတ်လုပ်သူသည် စရိတ်နည်းသည့် ဇာတ်ကားများကို ထုတ်လုပ်တတ်သည်။ အက ဆန်းဆန်း၊ အားကစား အသစ်အဆန်းဆန်းနှင့် တေးဂီတအသစ်တို့သည် လူငယ်ပရိသတ်များအတွက်ပစ်မလွဲအကြောင်းအရာ ဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရုပ်ရှင်များသည် ဇာတ်လမ်းနှင့် အခိုင်အမာ အစပျိုးခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ နာမည်ကြီး အဆိုတော်များကို ငှားရမ်းပြီး ရုပ်ရှင်ထဲတွင် ထည့်သွင်းရိုက်ကူးသည်။ နောက်မှ စာရေးဆရာက ကြည့်ပြီး ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးရတတ်သည်။

ရုပ်ရှင်ကား တစ်ကားအတွက် ဇာတ်လမ်းသည် များသောအားဖြင့်ဝတ္ထု တိုရှည်နှင့် ပြဇာတ်တို့မှသာ အဓိက ရရှိလေ့ရှိရာ ထုတ်လုပ်သူသည် ထွက်သမျှစာအုပ်တိုင်းကို ကုန်စင်အောင် မဖတ်ရှုနိုင်။ ထို့ကြောင့် စတူဒီယို အတွင်းတွင် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ဖတ်ရသည့် စာဖတ်ဌာနများ ထားရှိရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း စာရေးဆရာ၏ ကိုယ်စားလှယ်အေးဂျင့်များက ထုတ်လုပ် သူထံလာရောက် ဆက်သွယ်တတ်သည်။ စတူဒီယို အတွင်းမှ ကုမ္ပဏီခန့် စာဖတ်ဝန်ထမ်းများသည် နေ့စဉ် ဝတ္ထုစာအုပ်မျိုးစုံကို ဖတ်ပြီး အစီရင်ခံစာများ ရေးပြီး ထုတ်လုပ်သူထံ တင်ပြရသည်။

စာရေးသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်အေးဂျင့်သည် စာအုပ်တစ်အုပ် သို့မဟုတ် ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို ထုတ်လုပ်သူထံယူလာမည်။ သူ ယူလာသောဝတ္ထုသည်အ လွန်တရာကောင်းကြောင်း ရုပ်ရှင်ရိုက်လျှင် မုချအောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ငွေသောက်သောက်လဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း ရွန်းရွန်ဝေပြောပြမည်။ ထိုအခါ ထုတ်လုပ်သူကကြိုက်သွားမည်။ သို့သော်လည်းစရိတ်ဘယ်လောက် ကုန်မည်

ဆိုသည်ကို အရင်ဆုံး စဉ်းစားရတော့သည်။ စရိတ် သက်သက်သာသာနှင့် ရိုက်လျှင် ဖြစ်မည်လား တွက်ချက်ကြည့်သည်။ ဝင်ငွေ အမြတ်ရနိုင်မည်လား စဉ်းစားသည်။ ဤဇာတ်ကားမျိုးသည် အရှုံးပေါ်ခဲ့ဖူးသလား ပြန်တွေးသည်။ ပြည်ပထွက်၍ ရိုက်ရမည့်ကားလား။ အဘယ်မင်းသား မင်းသမီးကို ထည့်သုံး ရမည်နည်း။ သူတို့ကို ငှားလျှင် ငွေအဘယ်မျှ ကုန်ကျမည်နည်း။ ဆက်တင် အခမ်းအနား ဘယ်လောက်များများ ဆောက်ရမည်နည်း။ ထုတ်လုပ်သူသည် လားပေါင်း များစွာကို စဉ်းစားရသည်။ ငွေကြေးအကုန်အကျ များမည်ဆိုလျှင် သူ့အတွက် ပြဿနာရှိသည်။

စတူဒီယို အတော်များများအတွက် ငွေကြေးကို နယူယောက်မြို့ရှိ ရုံးများက ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ အချို့ စတူဒီယိုများအတွက် ငွေကြေးကို ဟောလီးဝုဒ် ရုံးများက ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထုတ်လုပ်သူသည် သူလိုအပ်သည့် ငွေကြေးပမာဏကို နယူယောက်မြို့ ရုံးများမှ ပြည်ပြည်ဝဝ မရရှိတတ်ကြ။ နယူယောက်မြို့ရှိရုံးများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အနုပညာသမားများ မဟုတ်ကြ။ စီးပွားရေးသမားများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များဖြစ်ကြသည်။ ဟောလီးဝုဒ် ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာမူ အနုပညာစိတ် ရှိကြသော်လည်း စီးပွားရေးကို အထိမခံနိုင် သည့် လုပ်ငန်းရှင်များဖြစ်၍ အမြတ်အစွန်းရှိမှ သေချာမှသာ ငွေထုတ်၍ ပေးတတ်ကြသည်။

စရိတ်နည်းနည်း ဇာတ်ကားများကို ထုတ်လုပ်သည့် ထုတ်လုပ်သူများ သည် သရုပ်ဆောင် မင်းသား မင်းသမီးထက် ဇာတ်လမ်းကိုသာ ပို၍အဓိကထား တတ်ကြသည်။ ဒေါ်လာ ၅၀၀၀၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်သာ အကုန်အကျ ခံပြီး ဇာတ်ကားတစ်ကားကို ထုတ်လုပ်လိုကြပြီး အမြတ်ရှာကြလေ့ရှိသည်။ ငွေကြေး နည်းနည်းဖြင့် ထုတ်လုပ်သော ဇာတ်ကားများမှာလည်း တစ်ခါတစ်ခါ ကံကောင်းထောက်မပြီး အောင်မြင်သွားတတ်ကြသည်။ အမြတ်များများ မရသည့်တိုင် အကယ်ဒမီဆုများ ချိတ်ချင်ချိတ်သွားကြသည်။

အချို့ ထုတ်လုပ်သူများသည် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုကို ဝယ်ရလျှင် ကောင်း မည်လား၊ မဝယ်ဘဲ နေရလျှင် ကောင်းမည်လားဟု မတင်မကျ ဖြစ်တတ် ကြသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ထိုဇာတ်ကားတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်မည့် ဝါရင့် သို့မဟုတ် နာမည်ကျော် မင်းသားမင်းသမီးများထံသို့ အကြံဉာဏ်ကောင်း တောင်းလေ့ရှိသည်။ အချို့ထုတ်လုပ်သူများကမူ သူတို့ ယုံကြည်အားကိုးရသည့်

ဆရာဝန်၊ ရှေ့နေများထံ အကြံဉာဏ်များ တောင်းတတ်ကြသည်။ အချို့က ဇနီးဖြစ်သူများထံမှပင် အကြံဉာဏ် တောင်းယူတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို တကယ်တမ်းမှာ ဝယ်ယူဖို့ ဆုံးဖြတ်ရမည့်သူမှာ ထုတ်လုပ်သူ ကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ဝယ်ယူရမည် ဆုံးဖြတ်လိုက်သောအခါ ထုတ်လုပ်သူက စာရေးဆရာကို ဒေါ်လာ ၅၀၀ မှ ဒေါ်လာ ၅၀၀၀၀ အထိ ပေးရတော့သည်။ ထုတ်လုပ်သူ ဝယ်ယူလိုက်သော ငွေကို စတူဒီယိုက ပေးချေရသည်။

ထုတ်လုပ်သူသည် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဝယ်ယူပြီးသောအခါ ဇာတ်ကား ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရတော့သည်။ ပထမဆုံး သူ လုပ်ရသည့် အလုပ်မှာ သင့်တော်သည့် ဒါရိုက်တာအား ရှာဖွေရေးပင် ဖြစ်တော့သည်။ ဇာတ်လမ်းနှင့် လိုက်ဖက်သည့် ဒါရိုက်တာအား ရှာဖွေရေးသည် သူ့အဖို့ အရေးကြီးသည့်အလုပ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဇာတ်ကားတစ်ကား လုံးကို အဓိက ထိန်းချုပ်မည့်သူမှာ ဒါရိုက်တာပင် ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ (ယခုနောက်ပိုင်းတွင် ဒါရိုက်တာ အတော်များများ ထုတ်လုပ်သူဖြစ်လာခဲ့ကြပြီး ထုတ်လုပ်သူ ဒါရိုက်တာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်လာကြသည်။)

ထုတ်လုပ်သူသည် စိတ်ကြိုက်ဒါရိုက်တာကိုရပြီဆိုလျှင် ဇာတ်ညွှန်းရေး ဆရာကို ရှာရတော့သည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးသူက ဇာတ်လမ်းကိုလည်း ကြိုက်ပြီး ငွေကြေးသဘောတူညီမှုလည်း ရရှိပြီဆိုလျှင် သူ၏ တစ်ကိုယ်တော် လုပ်ငန်းကို စတော့သည်။ တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် တစ်နေ့တစ်ကြိမ် ဆိုသလို ထုတ်လုပ်သူနှင့် တွေ့ပြီး သူရေးပြီးသမျှကို လာရောက်ပြသရသည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက သူ၏ ဇာတ်ညွှန်းကို တစ်ခန်းပြီး တစ်ခန်း ရေးသားနေချိန်တွင် ထုတ်လုပ်သူသည် ဟောလီးဝုဒ် မင်းသား မင်းသမီးများ၏ အမည်စာရင်းနှင့် ဓာတ်ပုံများပါသည့် စာအုပ်စာတမ်းများကိုလည်း ကြည့်ရှုရ သည်။ သူစိတ်ကူးရသည့် မင်းသား မင်းသမီး သရုပ်ဆောင်များကို တွေ့လျှင် ဒါရိုက်တာနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။

ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာသည် သူ၏ ဇာတ်ညွှန်းတစ်ခုလုံးကို ရေးသား ပြီးစီးသွားသော်လည်း သူ့အလုပ်ကား မပြီးဆုံးသေး။ သူသည် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြန်ပြင်၍ ရေးရချင် ရေးရဦးမည် ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ညွှန်းပြီးစီးသောအခါ ထုတ်လုပ်သူသည် ထိုဇာတ်ညွှန်းကို ကုမ္ပဏီသို့ ပို့လိုက်သည်။ ထိုဇာတ်ကား ထုတ်လုပ်စရိတ် အဘယ်မျှ ကုန်ကျမည် ဆိုသည်ကိုလည်း တွက်ချက်ပေးရသည်။

ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာအဖို့ အရေးအကြီးဆုံး အလုပ်မှာ သရုပ်ဆောင် ရွေးချယ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ ဒါရိုက်တာက သရုပ်ဆောင် မင်းသားမင်းသမီး၏ အနုပညာစွမ်းရည်ကို ကြည့်သည်။ ထုတ်လုပ်သူက ဤဇာတ်ကားတွင် ဤမင်းသား မင်းသမီးကို သရုပ်ဆောင်အဖြစ် ထည့်သွင်းရိုက်လျှင် လူကြိုက်များနိုင် မများနိုင်ဆိုသည့်အချက်အပေါ် အဓိကထားပြီးကြည့်ရှုသည်။

ထိုကာလတွင် ဒါရိုက်တာသည် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ရှိပြီး အများဆုံး ခေါင်းချင်းရိုက်ရသော ကာလဖြစ်သည်။ အကြံဉာဏ်များ ပေးသည်။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ဖြည့်စွက်ပေးသည်။ ထုတ်လုပ်သူက တစ်နေ့တည်း အတွင်းမှာပင် ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာနှင့် တွေ့သည်။ ဒါရိုက်တာနှင့် တွေ့သည်။ ဇာတ်ညွှန်းနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးသည်။ အသစ်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ဆက်တင်သို့ သွားကြည့်သည်။ ထို့နောက် သရုပ်ဆောင် မင်းသား မင်းသမီးများအတွက် ချုပ်လုပ်ထားသော ဝတ်စုံများကို သွားကြည့်မည်။ နောက်ဆုံး ထုတ်လုပ်မည့် သူတို့၏ ဇာတ်ကားအကြောင်းကို စာစောင် မဂ္ဂဇင်းများတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရေးအတွက် တာဝန်ပေးထားသူနှင့် လုပ်ငန်းကိစ္စ ဆုံတွေ့မည်။

ထုတ်လုပ်သူသည် သူ၏ဇာတ်ကား သွားရောက်ရိုက်မည့် ဒေသနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်လေယာဉ် အမျိုးအစားနှင့် သွားရောက်ရမည် ဆိုသည်ကအစ အခြားတစ်ယောက်နှင့် ဆွေးနွေးပြီး အခြားတစ်ယောက်နှင့် မင်းသားမင်းသမီးသရုပ်ဆောင် ငှားရေးကိစ္စကို တိုင်ပင်သည်။ နယူယောက်ရုံးမှ ဖုန်းဆက် မေးမြန်းသည်များကို ပြန်လည် ဖြေကြားသည်။ တစ်ယောက်က သူ့ကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ခေါင်းစီးက ပျော့နေသည်ဟု ဆိုသည်။ နောက်တစ်ယောက်က စရိတ်ပိုသက်သာအောင် ပိုနီးသည့်နေရာရှာရိုက်လျှင် မဖြစ်ဘူးလားဟု ပြောသည်။

ညကိုးနာရီထိုး၍ အိမ်ပြန်ရောက်သော်လည်းသူ့အလုပ်ကမပြီးဆုံးသေး။ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာရေးထားသည့် နောက်ဆုံး စာမျက်နှာများကို ဖတ်ကြည့်

ဝေးလံသည့် ရိုက်ကွင်းနေရာသို့ သူမသွားဖြစ်သည့်အကြောင်း သတင်းပို့သည်။ ထုတ်လုပ်သူ၏ များမြောင်လှသော အလုပ်များသည် ကင်မရာလုပ်ငန်းများ မစခင်ညာအထိ ပြီးဆုံးခြင်း မရှိသေး။

အရေးကြီးသည့်နေ့သို့ ရောက်လာသည်။ ထိုနေ့တွင် ထုတ်လုပ်သူသည် ပန်းစည်းတစ်စည်း မင်းသမီးတံသို့ ပို့လိုက်သည်။ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်မည့် မင်းသားနှင့် တွေ့ဆုံ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ နံနက် (၉) နာရီတွင် ဝတ္ထုမှ ရုပ်ရှင်သို့ ကူးပြောင်းသည့် အလုပ်သည် စတင်ခဲ့တော့သည်။ ထိုကာလသည် ထုတ်လုပ်သူက စာရေးဆရာထံမှ ဇာတ်လမ်းကို ဝယ်ယူပြီးနောက် (၇)ညကြာ လာသောအချိန် ဖြစ်သည်။ ထိုလာကာအတွင်း ထုတ်လုပ်သူသည် စတူဒီယို လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ရှေ့နေများ၊ ကိုယ်စားလှယ် အေးဂျင့်များ၊ သရုပ်ဆောင် မင်းသား မင်းသမီးများနှင့် အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။ ဇာတ် ညွှန်းရေးဆရာကို ငှားရမ်းခဲ့ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာက တစ်ယောက်ပင်မက နှစ်ယောက်ပင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေတတ်သည်။ ဇာတ်ညွှန်းကို လည်း ပြင်ဆင်ရေးခိုင်းခဲ့ရသည်။ ဇာတ်ကားခေါင်းစီးကိုလည်း ပြောင်းလဲခဲ့ ရသည်။ ကုန်ကျစရိတ်ကိုလည်း ငါးကြိမ်လောက် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပေးခဲ့ရသည်။ ဝတ်စုံဒီဇိုင်းနာ ဆက်တင်ဒီဇိုင်းနာတို့နှင့်လည်း အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ဥရောပသို့လည်း နှစ်ကြိမ်ထွက်၍ မင်းသား မင်းသမီး ရှာပုံတော် ဖွင့်ခဲ့ရသည်။ နယူးယောက်သို့လည်း လေးငါးကြိမ်သွားပြီး သူထုတ်လုပ်မည့် ဇာတ်ကား အတွက် ပြောဆို ဆွေးနွေး ငြင်းခုံ ခဲ့ရသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား သွားရောက် ရိုက်ကူးမည့် ဝေးလံသည့် ရိုက်ကွင်းနေရာသို့လည်း နှစ်ကြိမ်ခန့် သွားရောက် ကြည့်ရှုခဲ့ရသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား စတင်ရိုက်ကူးသည့်နေ့တွင်မူ ထုတ်လုပ် သူသည် ဤဇာတ်ကားကို အဘယ်ကြောင့် သူထုတ်လုပ်ချင်ခဲ့ရသနည်းဟု စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစား၍ နေချင်နေမိပေမည်။

ကင်မရာမင်းများက စတင်လုပ်ကိုင်ချိန်တွင် ထုတ်လုပ်သူသည် လိုအပ်သည့် အကြံဉာဏ်များပေးရန်၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန် သူသည် အနီးအနားတွင် ရှိနေပေမည်။ ပြဿနာကလည်း အချိန်အခါမရွေး၊ နေရာမရွေးမှ ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။ သရုပ်ဆောင်မင်းသား တစ်ဦးက သူပြောရမည့် စကားကို သဘောမကျ၍ မပြောချင် ဖြစ်နေမည်။ အခြားတစ်ယောက်က သူ့အဝတ်အစားလဲခန်းမှာအေးလွန်းနေသည်ဟု ဆိုမည်။

အခြားတစ်ယောက်က ထုတ်လုပ်သူကို အခြားဟိုတယ် အခန်းတစ်ခန်းတွင် သွားနေချင်ပါသည်ဟု ဆိုမည်။

တစ်ခါက ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် လယ်တောတစ်ခုအနီးတွင် ရုပ်ရှင်ကား တစ်ကား ရိုက်ကူးခဲ့ရာ လယ်တောအတွင်းမှ ကြက်သံများ ဆူညံနေသဖြင့် ရုပ်ရှင်ရိုက်၍ မဖြစ်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ ထုတ်လုပ်သူက ပြဿနာကို ရှင်းလင်းပေးခဲ့ရတော့၏။ သူ့ရှင်းပုံမှာ လယ်တောထဲမှ ကြက် အကောင် အားလုံးကို မတန်တဆ ဈေးကြီးပေး၍ ဝယ်ပစ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ် တော့သည်။

ကလီယိုပါထရာ ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးခဲ့စဉ်က ရိုက်ကွင်းအောက်ထပ် မှ ကြောင်များ ဆူညံနေသဖြင့် ရစ်ချတ်ဘာတန်နှင့် အယ်လီဇဘက်တေလာ တို့၏ အခန်းကို ရိုက်ကူး၍ မရနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ရိုက်ကွင်းကို တစ်နာရီ လောက် ရပ်နားပြီးမှ ကြောင်များကို ဖမ်းဆီးကာ ဖယ်ရှားပစ်လိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်နာရီ ရိုက်ကွင်းရပ်နားလိုက်ရသဖြင့် ကုမ္ပဏီသည် ဒေါ်လာ ၁၇၀၀၀ ခန့် စရိတ်ကုန်ကျသွားခဲ့သည်ဟု ဆို၏။

ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတိုင်း ပြဿနာ အခက်အခဲနှင့် မကင်းကြ။ လူတွေ ကြောင့်လည်း ပြဿနာဖြစ်ရသည်။ အရာဝတ္ထုကြောင့်လည်း ပြဿနာတက်ရ သည်။ ရာသီဥတုကြောင့်လည်း ပြဿနာကြုံရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရေကြီး၍ နေမည်။ တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံရေး အခြေအနေကလည်း အနှောင့်အယှက်ပေး ချင်ပေးနေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လူတွေ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ် နေမည်။ တစ်ခါတစ်လေ အလုပ်သမားများက အလုပ်တစ်ခုကို မလုပ်လိုဟု ငြင်းဆန်ချင် ငြင်းဆန်နေတတ်သည်။ ထိုပြဿနာအားလုံး၏ ခေါင်းသည် ထုတ်လုပ်သူ၏ အပေါ်သို့ ပုံကျလေတော့သည်။ ပြဿနာအားလုံးကို ထုတ် လုပ်သူက ဖြေရှင်းပေးရလေတော့သည်။

ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ရိုက်ကူးပြီးစီးသောအခါ ထုတ်လုပ်သူ၏အလုပ်သည် (၄)ပုံ(၃)ပုံခန့် ပြီးစီးသွားပြီဟု ဆိုနိုင်ပါပြီ။ ဖလင်တည်းဖြတ်သည့် အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ရသည်။ နေ့စဉ် ရိုက်ကူးပြီးတိုင်း တည်းဖြတ်လာခဲ့၍ ရုပ်ရှင်ရိုက် ကူးသည့် နောက်ဆုံးနေ့တွင် တည်းဖြတ်စရာ များများ မကျန်ရှိတော့။ ထို့နောက်တွင် သီချင်းရေးဆရာအား သီချင်းရေးခိုင်းပြီး အသံသွင်းရသည်။ ထို့နောက်တွင် လိုအပ်သည့် အသံများ ဖြည့်စွက်ပေးရသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ရုပ်ရှင်ကားကို ရုံတွင် ပြသကြည့်ကြသည်။ ဤအဆင့်တွင် ထုတ်လုပ်သူနှင့် ဒါရိုက်တာတို့သာ ကြည့်ရှုကြသည်။ တည်းဖြတ်စရာများ လိုသေးလျှင် ထပ်မံတည်းဖြတ်ကြရပြန်သည်။

နောက်ဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် ထုတ်လုပ်သူသည် သူ၏ ဇာတ်ကားရောင်းရရေးအတွက် လုံးပန်းရသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား တစ်ကော်ပီကို သီတင်းပတ်တစ်ပတ်နှစ်ပတ်ကြာ ရုံတင်ပြသည်။ ရုပ်ရှင်ရုံက ထိုသို့ပြသသည့်အတွက် ထုတ်လုပ်သူက ကုမ္ပဏီအား အခကြေးငွေ ပေးရသည်။ ဇာတ်ကားက ကောင်းနေလျှင် ပိုမိုလူကြိုက်များအောင် တွင်ကျယ်အောင် လုပ်ဖို့ စီစဉ်ရတော့သည်။ အကယ်၍ ဇာတ်ကားက ညံ့နေလျှင် ထုတ်လုပ်သူသည် ဇာတ်ကားအသစ် ရှာရတော့မည်ဖြစ်သည်။

ထုတ်လုပ်သူသည် ဝေါဒစ္စနေ ကဲ့သို့သော ကိုယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီရှိသည့် အနုပညာရှင်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ခဲ့မည်။ ဖလင်အယ်ဒီတာ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ခဲ့မည်။ လက်ထောက်ဒါရိုက်တာတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ခဲ့မည်။ သီချင်းရေးဆရာ၊ ကင်မရာမင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ခဲ့ဘူးမည်။ အချို့ဆိုလျှင် စာရေးဆရာ၊ ဒါရိုက်တာ၊ ထုတ်လုပ်သူ တစ်ပြိုင်တည်း ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်နေတတ်ကြသည်။

ထုတ်လုပ်သူဟု ဆိုသော်လည်း ထုတ်လုပ်သူတိုင်း ခမ်းခမ်းနားနား ရုံးခန်းကြီးများဖြင့် မနေနိုင်ကြ။ အချို့မှာ ရုံးခန်းသေးသေးကလေးများဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြပြီး အများသုံး တယ်လီဖုန်းဖြင့်သာ အလုပ်လုပ်ကြရသည်။

အချို့ ထုတ်လုပ်သူများမှာ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း ထုတ်လုပ်သူများ ဖြစ်ပြီး ကုမ္ပဏီက ရွေးချယ်ပေးထားသော ဇာတ်လမ်းများကို ဇာတ်ကားဖြစ်အောင် ရိုက်ကူးပေးရသည်။ ယင်းသို့သော ထုတ်လုပ်သူများသည် ဩဇာအာဏာလည်း မရှိကြ။ ငွေကြေးလည်း များများစားစား မရတတ်ကြ။ ဤသို့သော ထုတ်လုပ်သူဦးရေမှာ ယခုခေတ်တွင် များများစားစား မရှိကြတော့။

ထုတ်လုပ်သူတစ်ဦး၏ အနေအထားသည် စတူဒီယိုအပေါ်တွင် ငွေအဘယ်မျှ ရှာဖွေပေးနိုင်သနည်း ဟူသော အချက်အပေါ်တွင် တည်သည်။ ဒေါ်လာ ၂၀,၀၀၀,၀၀၀ ဝင်ငွေရှိသောထုတ်လုပ်သူသည် သူ့လုပ်ချင်တာမှန်သမျှကို လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့်ရသော ထုတ်လုပ်သူမျိုးဖြစ်သည်။ ဒေါ်လာ ၇၀,၀၀၀ခန့်သာဝင်ငွေရှိသော ထုတ်လုပ်သူသည် စတူဒီယို အပေါ်တွင် ဩဇာမလွှမ်းမိုးနိုင်သော ထုတ်လုပ်သူဖြစ်သည်။

ထုတ်လုပ်သူအသစ်တစ်ယောက်သည် အတွေ့အကြုံ မရှိသေးလင့်ကစား ဇာတ်လမ်းကောင်းပြီး နာမည်ကြီးသရုပ်ဆောင်များပါဝင်မည်ဆိုလျှင် ပူပင်စရာမလို။ ကျွမ်းကျင်သူများက ကူညီပေးလိမ့်မည်။

ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား တစ်ကားကို ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် ငွေကြေးကို ထုတ်လုပ်သူက ထုတ်မပေးနိုင်။ ဆမ်ဂိုလ်ဒွင်လို ဝေ့ဒစ္စနေလို ထုတ်လုပ်သူ အနည်းငယ်ကသာ စိုက်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ရှုံးလျှင်လည်း ဆက်လက်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိကြသည်။ မက်ထရို ဂေါ်လ်ဒွင်မေယာ၊ ယူနီဗာဆယ်။ ပါရာမောင့်၊ နှစ်ဆယ်ရာစုမြေခွေးကုမ္ပဏီ၊ ကိုလမ်ဘီယာ၊ ပါနာ၊ ယူနိုက်တစ်အားတစ် ကဲ့သို့သော ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ငွေကြေးရှုံးချင်ရှုံးကြသော်လည်း ဇာတ်ကားများကို ဆက်လက်ရိုက်ကူးကြဆဲဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကားတစ်ကားကအရှုံးပေါ်သော်လည်း (၁၅)ကား(၂၅)ကားက အမြတ်ငွေပေါ်ခဲ့ကြသည်။ ထုတ်လုပ်သူတစ်ယောက်သည် တစ်ပတ်လျှင် ဒေါ်လာ ၅၀၀၀အထိ ဝင်ငွေ ရကြသည်။

ထုတ်လုပ်သူသည် ပရိသတ်အကြားတွင် လူသိများကျော်ကြားသူဖြစ်သည်။ သူ့ဇာတ်ကား ရုံတင်ပြသနေသည့် အချိန်တွင် လူတွေက သူနှင့်တွေ့လိုစကားပြောလိုကြသည်။ သို့သော်လည်း ထုတ်လုပ်သူ ထုတ်သမျှ ဇာတ်ကားတိုင်း မအောင်မြင်ကြ။ ဇာတ်ကား(၈)ကား ထုတ်လုပ်လျှင် တစ်ကားသာ အမြတ်ပေါ်လေသည်။

Theodore taylor People ၏ Who make Movies

လင်းဝေမြိုင်

MENT
TWENTY
—
2001

